

**Dr. B. R. AMBEDKAR  
OPEN UNIVERSITY  
LIBRARY  
HYDERABAD-500 033**













# విషయ సూచిక .



గీతనామాని.

పుటసంఖ్య.

1. ఆహిరి.	...	45, 52, 60, 68, 75, 76, 80, 81, 82, 119, 133, 134, 136, 138, 139, 140, 163, 178, 202, 217, 219, 223, 232, 235, 274, 278.
2. కన్నడశాళ.	...	48, 52, 122, 142, 160, 190, 201, 216, 220, 229.
3. కాంబోధి.	...	184, 196, 198, 258.
4. కంతళవరాలి.	...	245.
5. కేదారశాళ.	...	239.
6. కొండమలహరి.	...	35.
7. గీతనాట.	...	67.
8. గుజ్జరి.	...	7, 10, 11, 25, 37, 38, 39, 41, 73, 77, 106, 115, 147, 156, 189, 197, 255, 260.
9. గుండక్రియ.	...	4, 5, 36, 51, 155, 187, 193, 213, 234.
10. శాళ.	...	39, 46, 98, 146, 148, 153, 164, 174, 182, 258.
11. ఛాయానాట.	...	199.
12. దేవగాంధారి.	...	4, 24, 47, 127, 144, 191.

13. దేశాక్షి.	...	2, 3, 51, 87, 90, 92, 102, 103, 118, 131, 236, 241.
14. దేశి.	...	210.
15. దేశాశం.	...	13, 23, 27, 54, 168.
16. ధన్యాసి.	...	30, 31, 88, 126, 195, 200, 202, 218, 234.
17. నాట.	...	45, 57, 62, 65, 84, 93, 124, 125, 139, 151, 175, 204, 224, 227.
18. నాదనామక్రియ.	...	62.
19. నారణి.	...	67.
20. పాడి.	...	4, 19, 97, 99, 105, 123, 145, 170, 190, 192, 215, 226, 230, 244, 252, 270, 275, 276.
21. బంగాళం.	...	176.
22. భూపాళం.	...	20, 58, 81, 83, 89, 91, 101, 108, 112, 114, 149, 150, 177, 217, 269, 271.
23. భైరవి.	...	44, 79, 125, 173, 182, 185, 194, 207.
24. భౌళి.	...	6, 7, 12, 14, 15, 17, 21, 29, 33, 34, 42, 43, 48, 49, 64, 68, 69, 87, 110, 111, 117, 122, 135, 153, 154, 161, 162, 180, 186, 206, 212, 233, 240, 259, 260, 268, 275, 277.

25. భాళిరామక్రియ. ...	264.
26. మంగళకౌశిక. ...	6, 11.
27. మలహరి. ...	89, 91, 101, 109, 159, 200, 253, 261.
28. మధ్యమావతి. ...	184, 250.
29. మాళవి. ...	176.
30. మాళవిశౌళి. ...	9, 132, 160.
31. ముఖారి. ...	55, 100, 119, 120, 121, 128, 129, 137, 150, 170, 206, 209, 214, 228, 237.
32. రామక్రియ. ...	28, 49, 56, 113, 152, 154, 169, 188, 239, 241, 249, 270, 272, 273.
33. లలిత. ...	13, 17, 21, 63, 71, 85, 99, 166, 179, 181, 194, 225, 243, 246, 256, 264, 267, 272, 274.
34. వసంతం. ...	230.
35. వరాలి. ...	70, 73, 141, 142, 154, 167, 211, 248, 262.
36. శంకరాధరణం. ...	27, 53, 55, 95, 107, 113, 115, 133, 162, 172, 178, 251, 266.
37. శుద్ధదేశి. ...	180.
38. శుద్ధవసంతం. ...	15, 16, 19, 23, 37, 40, 41, 78, 143, 188, 192, 219, 222, 247.

39. శ్రీరాగం.	...	50, 59, 68, 75, 77, 97, 103, 127, 137, 157, 168, 171, 198, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 224, 235, 237, 243, 249, 266.
40. సామంతం.	...	2, 3, 58, 61, 65, 69, 74, 79, 83, 86, 93, 95, 96, 104, 116, 121, 123, 129, 130, 141, 152, 158, 172, 196, 204, 208, 215, 221, 226, 228, 231, 232, 238, 247, 254, 255, 262, 263, 265, 268.
41. సాళంగం	...	72, 135, 253.
42. సాళంగనాట.	...	8, 9, 22, 26, 31, 32, 33, 35, 43, 94, 109, 111, 131, 144, 146, 148, 174, 188, 242, 245, 257.
43. సారాస్త్రి.	...	251.
44. హరిజి.	...	18.



# గీతానుక్రమణిక.



గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

అ

అంతయు నీవె హరి	సాడి	278
అంతర్యామి అలకితి	లలిత	274
అంతానీకులోనె	నాట	175
అందరికాధార మైన	సామంతం	278
అందరి బ్రదుకులు	పాడి	215
అందుకేవెరగయ్యిని	శంకరాభరణం	27
అందులకుఁగా	దేవగాంధారి	4
అందులోనేపున్నవాడు	సామంతం	93
అక్కటాప్రాణికిని	త్తైరవి	182
అక్కడనాపాట్లుపడి	అహిరి	60
అచ్చముగా శ్రీహరి	సామంతం	118
అజ్ఞాన జంతువు	బౌలి	87
అటయెవ్వరికింగొర	గుజ్జరి	147
అటుగానయేమి నేసివా	శుద్ధదేశి	180
అటుగానశరణంఁటె	కాంభోజి	258
అటువలె నెనుజ్ఞాని	శంకరాభరణం	251
అట్టెపెంచిరే	వరాలి	248
అట్టివాడంగనుకనే	సాళంగనాట	9
అట్లుబారిపట్టుకొరే	అహిరి	82
అణురేణు పరిపూర్ణుడైన	శ్రీరాగం	235
అశందే సకలవ్యాపకుడు	సామంతం	228
అశనికట సతమెతి	సామంతం	228

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
అతిదుష్టుండన	ఆహిరి	52
అదియోపోహరినామము	క్రిరాగం	103
అనాది సంసారిసటుగాన	లలిత	85
అనుచురావణునేనలటు	భౌళి	110
అన్నదాదినామస్యేషం (సంస్కృతము)	పాడి	230
అన్నలంఘాదమ్ములంటా	వరాళి	142
అన్నిట నీవంతర్యామివి	జాళి	277
అప్పటప్పటివేళల	కన్నడగాళ	160
ఆప్పుడే కృతాగ్రకాండ	గాళ	89
ఆప్పలవారే	దేసాళం	54
ఆప్పులేని సలసాగమైన	గుజ్జరి	77
అభయమభయమో	పాడి	275
ఆర్యోయేమరి	జాళి	7
ఆలనాడెక్కంటి	మాళవి	178
ఆలరజంచలమైన	ఆహిరి	45
ఆలరనుతించనో	భూపాళం	217
అ		
ఆకుమసంతసపెట్టు	లలిత	272
ఆదినేవుండనంగ	సామంతం	208
ఆదిపురుషుండు	శంకరాభరణం	58
ఆమూరితియే యీమూరితి	వరాళి	262
ఆసమీదవిను	ఆహిరి	184
ఆసలు చెఱచకుమీ	లలిత	166
ఆనా యేమిచెప్పేది	సామంతం	247
ఇ		
ఇచ్చితిని తొల్ల	లలిత	18
ఇది నీకునుపకార	గుజ్జరి	25

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
ఇన్నియుపాయము	గుజ్జరి	10
ఇలయునునభమును	నాట	57
ఎ		
ఎంతమానుమన్నఁ	ముఖారి	129
ఏ		
ఏణినయనలచూపు	నాఁటి	86
ఏదైవము	నాట	87
ఏవం క్రుతిమతి (సంస్కృతము)	సామంతం	8
క		
కటకటాశీవుండా	పాడి	228
కటకటాయాయాత్మలే	లలిత	284
కడలుడిపి నీరాడగా	శుద్ధవసంతం	143
కతగాదద్రుప్తమిది	సామంతం	88
కనుఁగొనంగ జీవుండె	క్రీరాగం	205
కమలామంటామాకు	మాళవిగౌళ	9
కరుణానిధిం గదాధరం (సంస్కృతము)	కన్నడగౌళ	220
కరుణానిధివిగాగ	గుజ్జరి	115
కరుణించి నీవుగాగ	శౌలి	8
కలకాలమెవ్వరికిగా	శుద్ధవసంతం	37
కలలోని సుఖమే	సామంతం	79
కా		
కాకున్న సంసారగతులేల	క్రీరాగం	2, 9
కాదనితోలంగరాదు	శుద్ధవసంతం	247
కాదనితోయంగ	శౌలి	188
కాదనివేరేచేయ	సామంతం	104
కాదు వివేకము	కాంభోజి	184
కాననియజ్ఞామలారా	లలిత	39



## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
కాపులము మేము నీకు	దేసాక్షి	80
కాయపండు నేయబోలే	భాపాళం	89
కాయము జీవుండు	నాట	227
కావకుం టే నేదిగది	సాళంగనాట	257
క్రి		
కిందుపడి మొక్క	చాళి	181
కూ		
కూడువండుట	శ్రీరాగం	77
క్రొ		
కొంచమును ఘనము	శ్రీరాగం	211
కొండదవ్వుటయెలుకం	చాళి	208
కొందరికివిసమ్మతి	చాళి	278
కొత్తబంటుపాత	చాళి	28
కొరువంచరోకొటారు	అహిరి	278
కొల్లపలపులచెల్లె	దేసాళం	188
కొసరితిన్నోబెనంగి	లలిత	258
క్రో		
కోంధన్మముచాలు	శంకరాభరణం	95
కోరినీయివికేదోడ్డుం	రామక్రియ	188
కె		
కెలిచితి ధనముల	సాళంగనాట	245
గో		
గోవిందాశ్రిత	లలిత	181
ఘ		
ఘనసంసారులెల్ల	గౌళ	148
ఘనుండితండోకండు	శుద్ధవసంతం	78

# గీతామృతములు.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

ఘెయ్య

ఘోరదురితములచె

ధన్యాసి

234

ఘోరవిచారణ నరసింహ

నాట

45

చ

చక్కదనములవార

సామంతం

80

చతురుండపన్నిటను

నరాళి

107

చదినెంబోప్రాణిసకలము

ధన్యాసి

218

చదివేదిజేదము

నాళి

12

చా

చాలదా బ్రహ్మమిది

సామంతం

221

చాలదామాజన్మము

సామంతం

74

చాలదా హరిసంకీర్తన

సామంతం

120

చి

చిత్తగింనుమామాటలు

క్రిరాగం

157

చిరతనుండు క్రివరుండు

మూలారి

214

చూ

చూచెవారికింగలిమి

కాంభోజ

106

చూడంగజూడంగ

దేశాక్షి

87

చూడరెవ్వరుదీని

నాళి

64

చూడుడిందరికి

తైలవి

70

చె

చెదఱక వెలుగే

నాళి

122

చెప్పరానిమహిమల

క్రిరాగం

171

చెప్పంబోలే

గుజ్జరి

41

చెలివేడుతానేమి

అమారి

232

గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

చే

చేతులైత్తి మొక్కలో

చేరి మొక్కలోనరులు

రామక్రియ

నాట

118

93

ఁ

జనులును మరులును

జమియింబరే

ముఖారి

సాళంగనాట

206

82

జే

జీవుల డెంతటివాడు

దేశి

210

త్ర

తతిగోనియేమరక

తనకమఁమెంత చేతయు

తనకేడవడువులు

తనదిగాక

తనమననే తనకు

తనవారనియానందగిరి

తనిదిలేక చీకటి

తప్పదు తప్పదు

తప్పనిబాంక నీయట్టి

తమవుద్యోగములేల

తమవత్స మెఱింగియు

తరిశీఘ్రులంబెట్టి నీ

తలంచిమాడ

తలంచినవన్నియుం

తలంపవెనక సుయ్యితగరు

తలంపు కామారుతవ్

తలంపులోపలితఱంపు

తలమేలకులమేల

ధన్యాసి

సాళంగం

నాట

సామంతం

శంకరాధరణం

వరాలి

లలిత

లలిత

ఘోరవి

శంకరాధరణం

సాళంగనాట

గౌళ

శంకరాధరణం

దేవగాంధారి

ఛాయానాట

వరాలి

వనంతం

శ్రీరాగం

195

135

125

84

26

141

194

267

173

113

188

182

162

47

199

70

230

198

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	ప్రటనంఖ్య
<b>తా</b>		
తా నెకొ కెవ్వరుమాకు	సామంతం	121
తాపలేక మేడ లెక్క	లలిత	68
తాముం చెలియరు	సామంతం	95
<b>తె</b>		
తెలిసినవారికి	జాళి	43
తెలియదు నీమనసు	శ్రీరాగం	243
తెలిసి చూచిన వేళ	గుండక్రియ	198
తెలిసి బ్రదుకరో	గుజ్జరి	38
తెలిసినం చెలియండు	నాట	204
తెలిసియునత్యంత	జాళి	212
<b>ది</b>		
దిక్కందరికినైన	ఆహిరి	75
<b>దే</b>		
దేవదేవం భశే (సంస్కృతము)	ధన్యాసి	202
దేవనావలన గుణము	మంగళకాళిక	11
దేవనీమాయ తిమిగ	ఆహిరి	274
దేవనీవిచేదెందుకు	జాళి	268
<b>దై</b>		
దైవకృతంబుచేత	కన్నడగాళ	58
దైవమా నన్నిందులో	జాళి	33
దైవమా నీతప్పులేదు	సామంతం	263
<b>దో</b>		
దోరణునా యితని కృప	సామంతం	281
<b>ధ</b>		
ధనమెంతగలిగినా	పాడి	145

# గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

నం

నందనందన వేణునాద

ధన్యాసి

200

న

నడచిలోకముబ్రహ్మ

ముఖారి

150

నన్నునింతగాగడించి

దేసాళం

18

నన్నునిన్ను నెంచుకో

గుండక్రియ

155

నమామ్యహం (సంస్కృతము)

సాళంగనాట

111

నా

నాకొరకే గ్రీడించెనో

గుజ్జరి

158

నాగుజాలుదలంచక

బాళి

14

నాటికినాడేనా

సామంతం

1

నానాదిక్కులనరులెల్ల

అహిరి

223

నానామహిమల

నాట

84

నాపాలి ఘననిదాన

గుజ్జరి

73

నారాయణాయ నమో

రామక్రియ

273

ని

నిత్యైత్త్యం దైయండి

శ్రీరాగం

50

నీ

నీకు సరియేరి నిఖిల

గాళ

148

నీదాళపలెనా

భూపాళం

114

నీదానుభవంచ

గాళ

158

నీయాజ్ఞ దలమోచి

రామక్రియ

270

నీవాడనై నేను

సాళంగనాట

22

నీవేళునుండవు

గుండక్రియ

5

నీవున్నచోట

కేదారగాళ

239

నే

నేడే హరి నేపలయితే

సాళంగనాట

43

## గీతానుక్రమణి.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
నేనెంతనీచుండనైనా	కన్నడగౌళ	180
నేనెంతవాడను	జాళి	240
నేనెంతలంచ నిన్ను	రామక్రియ	249
నేనె భాగ్యవంతుండను	సామంతం	262
నేనై తెనీడేరుడు	హజిజి	18
నేమునికన్యలమా	శుద్ధవసంతం	16
నేలమిన్ను నొక్కటైన	గౌళ	46

### ప

పంతముదప్పరు నీకు	సాళంగనాట	174
పట్టుసిట్టప్రతిపాల	సాళంగనాట	181
పనికొనసెచ్చువారి	శుద్ధవసంతం	192
పరదేశిపట్టణమున	జాళి	48
పరమాత్ముండవు నీవు	మలహరి	253
పరమువేరొకచోట	దన్యాసి	81
పరమనుజ్ఞానులకు	జాళి	84
పరిపూర్ణుండవు	త్తైరవి	194
పరుస మొక్కటెకాదా	సామంతం	268
పసలేని యీబ్రదుకు	ముఖారి	128

### పా

పాపములేసంబళ	శంకరాభరణం	55
పాప మెఱంగని	మాళవిగౌళ	182
పాయకమతినుండి	కన్నడగౌళ	216
పారకుమీ వోమినసా	ఆహిరి	119
పారికెచ్చి యెత్తివేసి	భూపాలం	58
పాతిదొంగవద్దవచ్చి	మలహరి	200
పాపనముచేరున	గుజ్జరి	87

# గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

పు

పుట్టుమాలిన

సాళంగం

72

పుడమినిందరింబట్టి

వరాళి

78

పురాణపురుషా

లలిత

248

పురుషోత్తమ నీనె

రామక్రియ

28

పె

పెట్టినవారలభాగ్యమితి

మలహరి

89

పా

పాఠాపాఠాయమ్మలార

బాళి

49

పో

పోకు పోకు మంత నీవు

బంగాళం

176

పోయిన బంధము

భూపాళం

91

పోయెంబోయెంగాల

సామంతం

180

పోరాకపోయితలంపున

గుండక్రియ

218

ప్రా

ప్రాయంబోయెంగాల

దేశాక్షి

181

ప్రాబుల సేరమిగాదిది

గుండక్రియ

234

బం

బంధుగుండవన్నిటను

శంకరాభరణం

172

బ

బలనండువపు

గుజ్జరి

7

బలిబలిచేవుండా

మలహరి

91

బ్ర

బ్రహ్మగడిగిన

ముఖారి

171

బ్రహ్మపూజించె

ధన్యానీ

89

## శీతానుక్రమణిక.

శీతనామ.

రాగము.

ప్రతుసంఖ్య.

**భ**

భక్తవత్సలుండవుగా

సామంతం

254

**భా**

భావు ధైవమా

ఆహిరి

81

భారము నీపైజేసి

భూపాళం

20

భావిండు నేచి నవారి

సామంతం

255

**భో**

భోగమునాయందు నీకు

సామంతం

96

భోగీంద్రులును

ముఖారి

237

**మ**

మత్స్య కూర్మ వరాహ

చాళి

117

మనుజుండైపుట్టి

సామంతం

128

మరవంగనియ్యడు

మలహరి

261

మఱిందియనుచు

శుద్ధవసంతం

15

మఱి నేజేమి నేయంగలదు

రామక్రియ

239

**మా**

మాదేశినింకను

మంగళశాళిక

6

మాదృశానాం భవామయ (సంస్కృతము)

ముఖారి

209

మానరాదునీకింత

మంతలవరాళి

245

మానరానిచుట్టుమవు

రామక్రియ

169

మానుషముగాదు

గుండక్రియ

4

మాయించికి రావోయి

ఆహిరి

183

**మి**

మిన్నకవేషాలు

భూపాళం

269

మిన్న నేలమోచెనదే

పాళంగనాట

144



# సాహిత్యములు.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

మీ

మీరు చేసే పనులకు

సాళంగనాట

26

ము

మునుకొని పయిండికి

మలహరి

159

మే

మేదిని జీవులం గావ

భూపాళం

271

మేలుకో శృంగారరాణి

భూపాళం

149

మొ

మొక్కేటి గొప్పాంగనల

భౌళి

158

యిం

యింతమాత్రము

బౌళిరామక్రియ

264

యింత సేయకుండితే

క్రీరాగం

249

యిందరికిం లే

సారాష్ట్రం

251

యిందరికినభయంభు

సామంతం

215

యిందెరా నాయక

రామక్రియ

272

యిందువందు

శంకరాభరణం

107

యిందునందుధిరుగుచు

ఆహిరి

136

యిందునుండ

పాడి

279

యిందు పొధించిని

పాడి

199

యిందుతానెవ్వండును

దేవగాంధారి

144

యిందెకలిగ నీకు

సామంతం

158

యి

యిటుగరుడుని

నాట

62

యిట్టివా చెవిలును

సామంతం

196

యితలె బ్రహ్మస్వరూప

బౌళి

269

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
యశోరములిన్నియు	సామంతం	58
యిత్తడి బంగారు	పామంతం	73
యిదిగో మాయజ్ఞాన	దేసాళం	27
యిదిసీమాయెహ యంద్రజాల	దేశాక్షి	241
యిదియొక్కటి పివేకలుకు	మాళవిగాళ	180
యిదియే నామమత	శంకరాభరణం	175
యిదియేకామ	సాళంగనాట	33
యిద్దరదేహసంభంధ	దేశాక్షి	136
యిద్దరమునిద్దరమె	సామంతం	172
యిన్నిచేతలును	శంకరాభరణం	133
యిన్నిజన్మములేటికి	శ్రీరాగం	237
యిప్పుడునమ్మినవారి	మధ్యమావతి	184
యివియొల్లొట్టివారు	సాళంగం	252
<b>యీ</b>		
యీతని కెదురులేరు	సాళంగనాట	106
యీపాటినుఖము	కాంధోజి	186
యీయీయీ	గుజ్జరి	255
యీసురలేమును	నాదనామక్రియ	62
<b>యేం</b>		
యేండగాని నీడగాని	బాళి	125
యేండలోని నీడ యీమనసు	అపిరి	247
యేంతగాలంబైన	దేవగాంధారి	121
యేంతగాలమైన	బాళి	180
యేంతగాలమోకదా	శ్రీరాగం	203
యేంతచేసిన	సామంతం	65
యేంతచేసినా	కన్నడగాళ	48
యేంతటివాడవు	లలిత	242

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
యెంతవరమధంధుండవు	శుద్ధవసంతం	28
యెంతబోధించి	నాట	224
యెంతలేడులోకము	పాడి	105
యెంతైనందొలంగనై	దేశాక్షి	51
యెందరిపెంట	దేవగాంధారి	127
యెంతాకసేదిత్త	శ్రీరాగం	159
యెందుజూచినం	శుద్ధవసంతం	219
యెందుంబుడితిమో	ముఖారి	55
<b>యె</b>		
యెక్కడనున్నానితండు	ముఖారి	228
యెక్కడ పోయెనో	గుజ్జరి	280
యెక్కడిజారి	ఆహిరి	178
యెక్కడి మానుష	జాళి	29
యెక్కడవచ్చేది	జాళి	288
యెక్కడిదురవస్త	లలిత	71
యెక్కడి పురాశృతము	సాళంగనాట	8
యెక్కువ కులజుండైన	సామంతం	204
యెక్కువ కక్కున లేనివి	ముఖారి	100
యెటువంటిరాద్రహా	ఆహిరి	188
యెటువలెనీడ్చింది	గుజ్జరి	11
యెట్టుగడించె దైవము	సాళంగనాట	85
యెట్టు చేసినంతేసి	జాళి	89
యెట్టుదరించెనిది	ముఖారి	120
యెట్టుదోయవచ్చు	సామంతం	285
యెట్టురక్షించెనోకాని	రామక్రియ	154
యెట్టుజేగించేదిందుకే	శ్రీరాగం	286
యెడమపురివెట్టై	ఆహిరి	202
యెదుటి నిధాన	శుద్ధవసంతం	222

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
యెదురా రఘుపతికి	సాళంగనాట	148
యెన్నుండు దేవునిం	కొండమలహరి	85
యెన్నాళ్ల దాకదానిట్టే	ఆహిరి	78
యెఱుగుకోలేనిజీవి	శంకరాభరణం	107
యెఱచెప్పిననుద్ది	సాళంగనాట	146
యెవ్వడోకాని	రామక్రియ	49
యెవ్వరు నన్నుద్ధరించే	జాళి	42
యెవ్వరు నాకు దిక్కు	గుజ్జరి	197
యెవ్వరెవ్వరినాడో	నాట	85
యెవ్వరేమిసోదించే	పాడి	97

## యే

యేటికిందలంచెద	ఆహిరి	87
యేటికి నెవ్వరిపొందు	పాడి	123
యేటిబ్రదుకు	శ్రీరాగం	224
యేటివిజ్ఞాన	గండక్రియ	51
యేడవలపేడ	నాట	139
యేదికడదీనికేది	కన్నడగౌళ	142
యేదిచూచినందుకు	శ్రీరాగం	63
యేదితుద దీనికేది	జాళి	68
యేదియిందులో	శుద్ధివసంతం	40
యేవనులు నేసినా	ఆహిరి	285
యేమని చెప్పట	లలిత	179
యేమనితలంచవచ్చు	పాడి	192
యేమరంజనదు	జాళి	188
యేమఱుకు జీవుండా	శుద్ధవసంతం	168
యేమిగలదిందు	శ్రీరాగం	75
యేమిగలదిందు	పరాళి	211

## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.	రాగము.	పుటసంఖ్య.
యేమిగలిగెను	ఆహిరి	138
యేమిదిత్రం చేమి	భూపాలం	150
యేమిటంబోరాదు	శంకరాభరణం	178
యేమిటివంకనుఖము	పాడి	252
యేమియడుగునొల్ల	శుద్ధవసంతం	19
యేమివొరలేరు	శుద్ధవసంతం	222
యేమి నేయంగవచ్చు	ఆహిరి	140
యేమి నేయదును	గుజ్జరి	106
యేమోతెలిసెంగాని	భూపాలం	83
యేయకాళ్లు అయిన	దేసాలం	23
యేలవారలేవు	ముఖారి	119
యేలినవారికిఁబోడు	సారాస్త్రిం	25
<b>రా</b>		
రామదండ్రా రామ	పాడి	19
రామరామ రామకృష్ణ	జాలి	21
<b>లం</b>		
లంకెలూడుటే	నాట	124
<b>లే</b>		
లేరా లేవరలు	గౌళ	164
<b>వం</b>		
వందేహం జగద్వల్లభం (సంస్కృతము)	జాలి	162
<b>వ</b>		
వట్టిలొకటము	భూపాలం	108
వట్టిపావువల్లకు	శ్రీరాగం	168
వడ్డువడ్డునటలింక	పాడి	170
వలచిన్నెతోనంగరాదు	సామంతం	2

గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

వా

వాడ వేంకటేశుండనే

భూపాలం

81

వాడిలోతాయే

గౌళ

174

వాడమీరేటికి

మలహరి

1-9

వాని వాని స్వభావము

భైరవి

185

వి

విదురునిపిందా

బౌళి

111

వివరించి చూడఁబోతె

గుండక్రియ

10

విశ్వ ప్రకాశనకు

కన్నడగౌళ

229

వీ

వీడివోయి దెవిత

భైరవి

207

వుం

వుండ లౌకికము

బౌళి

156

వు

వున్నతోన్నరుండు

సామంతం

152

వున్నమాటలింక

లలిత

21

వూ

వూరింకింబోయెడి

అమారి

60

వె

వెడలి వెడలి

సాళంగనాట

242

వెన్నవట్టుక నేయి

క్రిరాగం

137

వెన్నము దొంగిలి నాటి

బౌళి

17

వెరవులు నొరవులు

ముఖారి

187

వెలికి వెళ్లండు చలికి

కన్నడగౌళ

201

# గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

వే

వేగిర మేటికిని

పాడి

105

వేగిరించగం లేక

ముఖారి

170

వేడ విచారాలువద్దు

గౌళ

258

వేదం బెవ్వనినదికె

పాడి

4

వేదనంబూరం

శ్రీరాగం

137

వేమములేని నివాసమట

దేశాక్షి

92

వేదవేద్యులు

దేశాక్షి

2

వేరొక్కరులేరు

పాడి

9

వేలయునిన్నియును

రామక్రియ

58

వె

వైకుంఠపతి నిన్ను

వరాళి

154

వై

వాళటికొకటి

గుజ్జరి

189

వై

నోనోరాకాసులార

గౌళ

98

ళం

ళంఖము నీవు సాక్షి

జాళి

117

ళ

ళరణంబే జాలు

సాళంగవాట

94

ళరణాగతుండను

దేశాక్షి

18

ళరణాగలేనే

దేవగాంధారి

24

ళరణు లరణు నీకు

రామక్రియ

152

ళి

ళిరనుండమోకాల

లలిత

85

గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

శు

శునక శుకరాదులు

సాళంగనాట

81

శ్రీ

శ్రీచరియే రక్షించుగాక

శ్రీరాగం

97

శ్రీసతికరుణే దివ్య

గుండక్రియ

187

సం

సంగ రహితుండై

భౌళి

260

సందేహమెక్కడారేదు

పాడి

244

స

సకల దేవతలు నీకరీర

రామక్రియ

241

సకల భూతదయ

సామంశం

141

సకలసంగ్రహములు

లలిత

225

సకల సందేహమై

శ్రీరాగం

213

సడింబెట్టకటకటా

శైరవి

125

సతతము నేజేయు

ఆహిరి

219

సర్వశక్తిని నీవే

భూపాళం

101

సర్వేశ్వరుండవు

లలిత

17

సా

పాహున్యమా పూర్వ

ధన్యాపి

126

సి

సిగ్గుమాలిన జీవుండు

గుజ్జరి

39

సిరసేత్తం గదవయ్య

భూపాళం

117

స్రీ

సీతాశోకవిభూతక

దోషి

288



## గీతానుక్రమణిక.

గీతనామ.

రాగము.

పుటసంఖ్య.

**సు**

సురలకు నరలకు

నాట

151

సులభము యిదియె

దేశాక్షి

102

**హ**

హరిదాసుండగు

మలహరి

101

హరి నీదాస్యమునకు

ధన్యాసి

30

హరి నీవు నాకు

జాళి

15

హరిభక్తిగలిగితే

శుద్ధవసంతం

41

హరిశెఱుంగని పుణ్యమంటే

అహిరి

189

హరివిశ్వాత్మకుండు

భూపాలం

112

హరిశరణాగతి

వైధిని

44

**హ్రి**

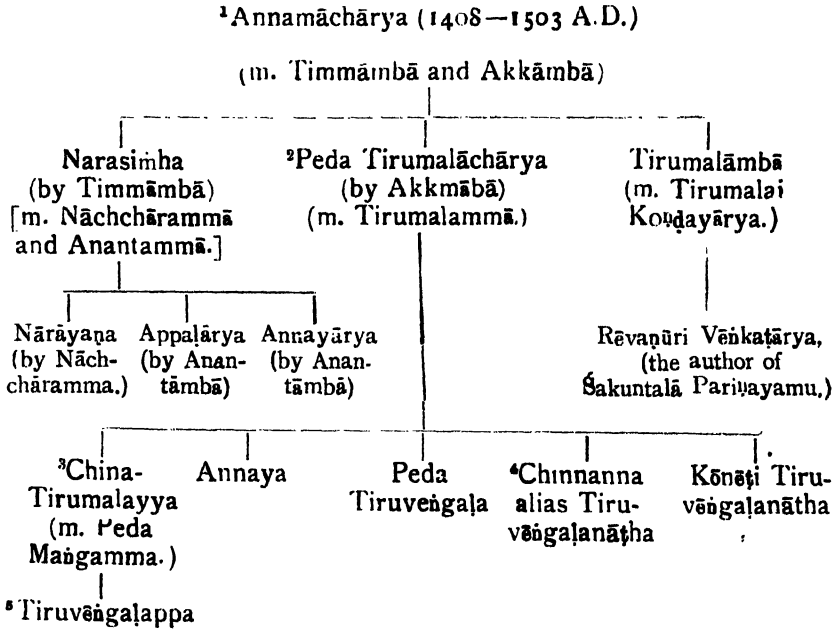
హ్రిదస్యతఃబాంది

దేశాక్షి

3



[ THE GENEALOGY OF THE TALLAPAKAM POETS.  
FLOURISHED IN THE 15th & 16th CENTURIES. A.D.]



NOTE 1:—The numbers marked in this pedigree indicate the various works written in Telugu and Sanskrit languages by these famous poets of Tallapakam family. [For further information, vide, next page.]

The under-mentioned scholars (noted in the pedigree)  
are the authors of the various works : thus—

1. Annamāchārya,\*  
the author of—
- |  |  |
|--|--|
| (1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu,                         | } [Published in<br>Tirupati Dēvas-<br>thānam Tāḷḷapāk-<br>kam series.] |
| (2) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,                         |  |
| (3) Śrīngāra-Maṇḍjari and                          |  |
| (4) Śrīngāra-Lakṣṇa in<br>Sāṅkṛit (not available.) |  |

2. Peda Tirumalā-  
chārya,  
the author of—
- |  |  |
|--|--|
| (1) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,                 | } [Published in<br>Tirupati Dēvas-<br>thānam Tāḷḷapāk-<br>kam series.] |
| (2) Vairāgyavachana-gītālu,                |  |
| (3) Śrīngāra-Daṇḍakamu,                    |  |
| (4) Chakravāḷa-Maṇḍjari,                   |  |
| (5) Śrīngāravṛtta-Śataka,                  |  |
| (6) Udāharanamulu,                         |  |
| (7) Nīṭisīsa-Śatakamu,                     |  |
| (8) Sudarśana-Ragaḷa,                      |  |
| (9) Kāpha-Rakāramulu and                   |  |
| (10) Āndhra-Vēdānta or Bhaga-<br>vat Gītā. |  |

3. Chinnā-Tiru-  
malāchārya,  
the author of—
- |   |                |
|---|----------------|
| (1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu,                  | [In the press] |
| (2) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,                  | [In the press] |
| (3) Aṣṭabhāṣhā-Daṇḍaka (in Sanskrit)<br>and | [Published]    |
| (4) Saṅkīrtana-Lakṣhaṇa                     | [Published]    |

4. Chinnanna  
(alias Tiru-  
veṅgaḷanātha),  
the author of—
- |                                |                 |
|--------------------------------|-----------------|
| (1) Paramayōgi-Vilāsamu        | [Published]     |
| (2) Aṣṭa-Mahishī-Kāḷyāṇamu and | [Published]     |
| (3) Uṣhāpariṇāyamu             | [In the press.] |

5. Tiruveṅgaḷappa,  
the author of—
- |   |
|---|
| (1) Bālaprabōdhikā on Amara and               |
| (2) Sudhānidhi on Kāvya-prakāśikā of Mammaṭa. |

\* Various names are given for this Annamāchārya and his sons and grand-sons.  
[Vide List of various names of Tāḷḷapākkam poets in the next page  
and page 358 of the Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Report.]

## LIST OF VARIOUS NAMES FOR TALLAPAKAM POETS.

---

- (1) Tāllapākam Annamāchārya (the earliest member of the Tāllapākam family),  
alias Annamayya,  
Annamayyaṅgār,  
Annayāchārya,  
Annayaguru and  
Annayārya.
- (2) Tāllapākam Narasimha (the first son of No. 1)  
alias Narasayyaṅgār and  
Narasingaṇṇa.
- (3) Tāllapākam Peda-Tirumalāchārya\*\* (the second son of No. 1  
and younger brother of No. 2.)  
alias Peda Tirumalayya,  
Peda-Tirumalayyaṅgār,  
Annaya-Tirumalārya,  
Annaya Timmaṇārya,  
Periya-Tirumalayyaṅgār,  
Timmayya,  
Timmayārya,  
Tirumala,  
Tirumalāchārya,  
Tirumalaguru,  
Tirumalārya-Dēśika,  
Tirumalayyaṅgār and  
Tālavāka Tirumalayya.
- (4) Tāllapākam China-Tirumalayya,\*\* (the first son of No. 3.)  
alias China Timmayya,  
China Timmā-Dikshita,  
China Tirumalāchārya,  
China Tirumala Dikshita,  
China-Timma,

## LIST OF VARIOUS NAMES FOR TALLAPAKAM POETS.

- Tāḷḷapākam** China-Tirumalayya,  
 alias Chinna-Timmanna,  
 Chinna-Tirumalayyaṅgār,  
 Śīru-Tirumalai Iyaṅgār and  
 Tirumala.
- (5) **Tāḷḷapākam** Annamayyaṅgāru, (the second son of No. 3.)  
 alias Annayya and  
 Annayāchārya.
- (6) **Tāḷḷapākam** Peda Tiruvēṅgaḷa, (the third son of No. 3.)  
 alias Tiruvēṅgaḷa,  
 Tiruvēṅgaḷanātha and  
 Tiruvēṅkaṭappan.
- (7) **Tāḷḷapākam** Chinnanna,\*\* (the fourth son of No. 3.)  
 alias Chinna Tiruvēṅgaḷa,  
 China Tiruvēṅgaḷanātha,  
 Tiruvēṅṇadhar,  
 Tiruvēṅṇadhayyar,  
 Tiruveṅgaḷanātha,  
 Tiruveṅgaḷanāthayyaṅgāru,  
 Tiruvēṅkaṭanāthar and  
 Vēṅgalārya.
- (8) **Tāḷḷapākam** Kōṇēṭi-Tiruveṅgaḷanātha, (the fifth son of No. 3.)  
 alias Kōṇēṭi Vēṅgaḷanātha and  
 Kōṇēṭi Tiruvēṅgaḷanāthayyaṅgāru.
- (9) **Tāḷḷapākam** Tiruveṅgaḷappa (the son of No. 4.)  
 alias Tiruveṅgaḷappar,  
 Tiruveṅkaṭayyan,  
 Tiruvēṅgaḷa-Dīkshita.

---

\*\* These two-star marks wherever they are found indicate that they are not only the authors of the above-works but also the donors to the temple of Śrī Vēṅkaṭēśa, Śrī Gōvindarāja and other minor Deities. [Vide respective numbers, registered in six volumes of Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Series.]

శుభము.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

## (THE WORKS OF TALLAPAKAM POETS)

అ ధ్యా త్మ స ం కీ త న లు.

(తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యుల 'విరచితము')

వృత్తిశ్రీ జయభద్రుడు శాలివాహన శకవరుషాబ్దులు ౧౩౪౬ అగు నేటి క్రోధి సంవత్సరమందు తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు అవతరించిన పదారు యేండ్లకు తిరువేంగళనాథుడు ప్రత్యక్షమైతే అదిమొదలుగాను శాలివాహన శకవరుషాబ్దులు ౧౪౨౪ అగు నేటి దుండభి సంవత్సర ఫాల్గుణ బి ౧౨ నిరుధానకు తిరువేంగళనాథదేవునిమీద అంకితముగాను తాళ్ళపాక అన్నమా చార్యులు విన్నపంచేసిన అధ్యాత్మసంకీర్తనలు.

NOTE:— The Tāllapākam musician-poets were Nandavarika Brāhmaṇas, like Allasāni Peddayāṁāṭya, the poet-laureate of Kṛishṇadēvarīya of Vijayanagara, and belonged to the Bhāradvāja-gotra, Āśvalāyana-sūtra and Rik-śākhā. This Annayārya or Annamaiyaṅgār was the earliest member of the family. Among the literary compositions of the family preserved on copper-plates three works are found written by him. They are—

1. Śrīṅgāra-Mañjarī,
2. Adhyāṭma-Saṅkīrtanalu and
3. Śrīṅgāra-Saṅkīrtanalu

of which the first work is already published in Tāllapākam Telugu series of Tirupatī Dēvasthānam publications Vol. I and the third composition will be published successively. The compilation of these three literary works falls within the period between 1424 & 1503 A.D. For the brief history of his family -vide., Tirupatī Dēvasthānam Epigraphical Report, page 280.

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

సామంతం

పల్లవి

వలదిపైకొనంగరాదు వలదనితొలుగరాదు ।

కలికిమరు డుఁకసిన్నా కడవంగరాదురా ॥

(చరణము)

అంగడికెత్తి నట్టిదివ్వెలంగన ముఖాంబుజములు ।

ముంగిటపసిండికుంభములును ముద్దులకుచయుగములు ।

యెంగిలిఁ జేసినట్టి తేనె లితవులైన మెఱుంగుమోవులు ।

లింగములేనిదేహములు లెక్కలేనిప్రియములు ॥

కంచములోనివేడికూరలు గరువంబులలోలుయలుకులు ।

వెచ్చంగ నెడలోనీడలు యెడ నెడకూటములు ।

తెంచగరానివల్లెత్రాళ్ళు తెలివిపడనిలేతనవ్వులు ।

మందితనములోని నొప్పులు మాటలోనిమాటలు ॥

నిప్పులమీదజల్లిననూనెలు నిగిడితనివిలేనియాసలు ।

దప్పికి నెయ్యిద్రాగినట్లు తమకము తాలిమి ।

చెప్పంగరాని మేలుగనుట శ్రీమేకటపతిగనుటలు ।

అప్పనికి రుణగలిగి మనుట అబ్బురమైనసుఖములు ॥

౧

దేశాక్షి

పల్లవి

నేదవేద్యులు వెదకేటిమందు । ఆదినంత్యములేని ఆమందు ।

(చరణము)

అడవిమందులుఁగఘాయములు నెల్లవారు । కడగానకకొనంగా ।

తొడిబడనొకమందుదొరకెమాకు భువి । నడియాల్మైనట్టి ఆమందు ।

లలితరసములుఁదైలములు నెల్లవారు । కలకాలముగొనంగా ।

చెల్లువైనదొకమందుచేరెమాకుభువి । నలవిమీతినయట్టియామందు ।

కడిసజనన్మరోగముల నెల్లవారు । కదలలేకవుండంగా ।

అడనశ్రీమేకటాద్రిమీదిమందు । అదిగొ మాగురుండిచ్చెనామందు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

దేశాక్షి

పల్లవి

హీనదెసలఁబొందియిట్లనుండుటకంటె ।  
నానావిధులనున్న నాడెమేలు ॥

(చరణము)

అరుదై నక్రిమికిటకాదులందుబుట్టి ।  
పరిభవముల నెల్ల బడితిగాని ।  
యిరువై నచితనాడింతలేదు యీ ।  
నరజన్మమునకంటె నాడెమేలు ॥  
తొలంగక హేయజంతువులయందుబుట్టి ।  
పలువేదసల నెల్ల బడితిగాని ।  
కలిమియులేమియుఁగననేడెఱింగి ।  
నలగితిరుగుకంటె నాడెమేలు ॥  
కూపనరకమునఁగ్రుంగి వెనకకు నే ।  
బాపవీధుల నెల్ల బడితిగాని ।  
యేపునఁదిరువేక లేక నాకిటువలె ।  
నాపాలఁగలిగిననాడెమేలు ॥

3

సామంతం

పల్లవి

ఏవం శృతిమతమిదమేవ త । ద్భావై తుమతః పరం నాస్తి ॥

(చరణము)

అతులజన్మభోగాసక్తానాం । హితవైభవమఖిమిదమేవ ।  
సతతం శ్రీహరిసంకీర్తకాంత । ద్వ్యతిరిక్తసుఖం వక్తుంనాస్తి ॥  
బహుళమరణ పరిభవచిత్తానాం । ఇహపరసాధనమిదమేవ ।  
అహిశయనమనోహర సేవాత । ద్విహరణం వినా విధిరపి నాస్తి ।  
సంసారదురితజాడ్యపరాణాం । హింసావిరహితమిదమేవ ।  
కంసాంతకవేంకటగిరిపతేఃప్ర । శంసైవపశ్చానిహనాస్తి ॥

౪



## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

పాడి

పల్లవి

వేదంబెవ్వనివెదకెడిని | ఆదేవునిగొనియాడుడి ||

(చరణము)

అలరినచైతన్యతృకుండెవ్వడు | కలదెవ్వంజెచటంగలడనిన |

తటంతురెవ్వనినిదను వియోగదెన | యిలనాతనిభజించుడి ||

కడగి సకలరక్షకడిందెవ్వండు | వడినింతయు నెవ్వనిమయము |

పిడికిటతృప్తులుపెరులెవ్వనిని | దడవిన ఘనండాతనిగనుండి ||

కదిసి సకలలోకంబులవారలు | యదిగొకొలిచెదరెవ్వనిని |

త్రిదశవంద్యుండగు తిరువేంకటపతి | వెదకివెదకసేవించుడి ||

౫

గుండక్రియ

పల్లవి

మానుషముగాదు మఱిదైవికముగాని |

రానున్నదిరాకమానభోదు ||

(చరణము)

అనుభవనకుబ్రాహ్మమైనది | తనకు దానె వచ్చితగిలికానిపోదు ||

తిరువేంకటగిరిదేవుని | కరుణచేతంగాని కలుషయంతయుబోదు ||

౬

దేవగాంధారి

పల్లవి

అందులకుఁగాదునిన్ను నడిగేది |

ముందరిపనులకే మొక్కఁగాని ||

(చరణము)

సకలలోకములకు స్వామివై ననీవు |

వాకనినన్నీలతేక వొల్లననెవా |

మోక్షతీపై భూమెల్లమోదియుండిననీవు |

అకట నా పరభారలంపన నెవా ||

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

పలుజీవులకు నల్ల ప్రాణమ్మవేసినీవు ।  
 వలచినాలోనుండనొల్లననెవా ।  
 కలిగిబ్రహ్మదులను కనిపించిననీవు ।  
 పెలుచనైన నన్నుఁజెంచననెవా ॥  
 వరుసనందరికిని వరదుండవైన నీవు ।  
 యిరవై వరము నాకునియ్యననెవా ।  
 యెరవులేక శ్రీవేంకటేశ నాకు నిహమెల్ల  
 కరుణతోఁబిచ్చితివి కడమలుగలవా ॥

గుండక్రియ

పల్లవి

నీవె ఘనుండవు నేనొకదేహిని ।  
 యవలంగాచుట యెన్నిక నీకు ॥

(చరణము)

మొక్కినందేరును మోచినతప్పులు ।  
 అని మొక్కెదనీపాదములకునిదె ।  
 చిక్కినవారిపై చేరి దయగలుగు ।  
 అని చిక్కితినిటు నీ చేతికినేను ॥  
 చెప్పినఁబాయును సేసినపాపము ।  
 అని చెప్పెదనాదుప్తచేతలివె ।  
 యెప్పుడుచనవరి యెంగిలిదిన్నను ।  
 చిప్పిలుఁ బ్రసాద జెవిని నేను ॥  
 కొలిచినవతి చేకొని రక్షించును ।  
 అని కొలిచితినిదాగులుమోచి ।  
 యెలమి శ్రీవేంకటేశ్వర నీ నీకు ।  
 బలువగు నూత్రపువ్రతిమను నేను ॥

## తాళ్ళపాళం కవుల కృతులు

పాళి

పల్లవి

కరుణించి నీవుగాగ గాచితివిగాక ।

కళణని విన్నవించనంగతులనాకు ।

(చరణము)

దిట్టనై నేజేసినదిమ్మరిచేతలకును ।

జట్టిగా యీనరకాలు చాలునా నాకు ।

పుట్టిన నాజన్మములు పానగంగవ్రాయబోతె ।

అట్టై వనముల తాటాకులెల్లజాలునా ।

కదిసి నేనాడేటి కల్లలెంచిచూచితే ।

మొదల యీ భూమియైన మోచునానన్ను ।

అదన నేనాచరించె అనాచారపుటెంగిలి ।

నదులజలాలు పావనము సేయంగలవా ॥

తొలుతనేదలచిన ద్రోహకకు మాకులెల్ల ।

యిలంగొట్టులుజేసినా యిందుబాయునా ।

అలరిమరిదిక్కులేరని శ్రీవేంకటేశ్వర ।

తెలిసి నీనేనాకుదిక్కు కాచితివి ॥

మంగళకాశిక

పల్లవి

మాదేహినింకను । సాధించినసకలము జయము ।

(చరణము)

యేదితుద యెన్నడుముగునును । అదికి ననాది హరిమాయ ।

సాదించినుజ్ఞనియైతె । యీదెస వెదకిన యిహమెపరము ।

బలిమేదిభవములబాయంగ । కలిగినట్లెల్లంగమకంబు ।

నిలుకడతో నిమకలుండైతె । వలసినచోటన వాడికనుభము ॥

తనివేదితగుభాగములకు । తనలోపలన దైవికము ।

చనవునను కరణజూచ్చితె । పెనుకొననిదె శ్రీవేంకటవిభుండు । ౧౦

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి

పల్లవి

బలవండుడవు నీవుపట్టినది యీడేరును ।  
యిలమీదాసుండనైతి యికబోదునుమ్మి ॥

(చరణము)

స్వామీ నాలోనిచంచలగుణములివి ।  
యేమిమానవు యెంతైనను ।  
నీమాయమహిమో నీకుబరాకైనదొ ।  
నామననులోగొంత నలునున్నదొ ॥  
దేవా పంచేద్రియాలులీదీపులనుఁబెట్టి ।  
నీవేనాయదలోను నిండుకుండగా ।  
యీవేళఁదరిగాదొ యిది నీ వినోదమో ।  
నావొల్లిమఁదబుద్ధినయమియ్యదొ ॥  
అప్పానేదొల్లి అజ్ఞానినైనది ।  
తప్పానేడు గావతగదా నన్ను ।  
చెప్పినామాటవిను శ్రీవేంకటేశ్వరా నీకు ।  
వొప్పినదియాత్మ వొల్లననరాదు ॥

౧౧

భౌళి

పల్లవి

అయ్యోయేమరి నేనాడప్పుడేమైవుంటినో ।  
అయ్యెడనీదాసినైతె ఆదరింతుగా ।

(చరణము)

అలనాడుబలుండవై అవులంగాచువేళ ।  
చిలరదూడనైతె చేరికాతువుగా ।

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

వల్లెగావిటుండవై రేపల్లెలోనుండేనాడు ।  
 గొల్లెతనయినా నన్ను కూడుకొందుగా ॥  
 మేలిమిరామావతారవేళ రాయరవ్వలై న ।  
 కాలుమోపిబ్రదికించికాతువుగా ।  
 వాలినుగ్రీవులవద్ద వానరమైవుండినాను ।  
 యేలినన్ను బనిగొని యీడేతువుగా ॥  
 వారిధిలో మళ్ళీ కూర్మావతారములైననాడు ।  
 సిరులోజంతువునై న నీవుగాతువుగా ।  
 యీరీతి శ్రీవేంకటేశ యేలితివినన్నునిట్టె ।  
 ఘోరతోపున నిన్నాళ్ళుమోసపోతిగా ॥

౧౨

సాళంగనాట

పల్లవి

యెక్కడిపురాకృతము యేమిచేసిని ।  
 యెక్కడ బలు నీ బంట్లెట్టుండినాఁడెల్లను ॥

(చరణము)

నీవల్లబుట్టెనుబ్రహ్మ నీవుచేసినదిమాయ ।  
 భావించి నీకుక్షిలో నెబ్రహ్మాండాలు ।  
 కావింప నీవేలికవుకమ్మనినట్టెబనులు ।  
 దైవమాయదియెరింగి నీదాసుండ నేనైతిని ॥  
 భూమినిదేవులు నీవుపుట్టించిన దమృతము ।  
 శ్రీమంతుడవిన్నిటనీచేసినట్టవును ।  
 యేమిటివాడు యముడు యెక్కడిమృత్యువుమరి ।  
 సామజవరద మీశరణుజొచ్చితిని ।  
 యేడఁజూచిననీదాసులెక్కడఁజెకుటలేదు ।  
 యీడులేదు శ్రీవేంకటేశనీకును ।  
 యేడవిధి యేడన్వగఁమెక్కడిదినరకము ।  
 జాడతో నీమద్ర నాభుజములధరించితి ॥

౧౩

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

### మాళవిగాళ

పల్లవి

కమలమంటూమాకు మాయగట్టేవుగాక ।

కమలముధమము నీకల్పితమేకదా ।

(చరణము)

బ్రతుకమంటే జచ్చినపరీక్షత్తుబ్రదుకదా ।

మతి నారాయణాశ్రయము మానుమంటే మానదా ।

కతలుగా జలధులుకమ్మంటే రాళ్ళుగావా ।

హితవు నీకునైతే యేపనియైననాను ॥

మలసిబ్రహ్మమాయకు మారుమాయఁజేయవా ।

అలద్రాపతికిఁ జీరలక్షయమంటే గాపా ।

కులగిడులు నేలతో క్రంగమంటే క్రుంగవా ।

యిలనీకువలసితే యేపనియైననాను ॥

యిట్టిది విధియనరాదిదియాఁగాదనరాదు ।

పట్టి నీవుదలంచినయట్టెగాన ।

యిట్లే శ్రీవేంకటేశ యిందరిలో ననుగావు ।

యెట్టునీకువలసిన యేపనియైననాను ॥

౧౪

### సాళంగనాట

పల్లవి

అట్టివాడంగనుకనే హరి నీదాసుండనైతి ।

వాట్టినయపరాధము లొడ్డించుకోవళమా ॥

(చరణము)

యెన్ని నేరాలై నఁజేసి యేమిటాదీరనితప్పు ।

పున్నతి నీ లెక్కనైతే పూరకేహపు ।

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతాలు

పన్ని పగనేసివచ్చి బలవంతునిమరుంగు ।  
 దన్నుఁదానెచొచ్చితే దక్కిపోవుఁబనులు ॥  
 వొడ్డినసామెల్లాదినిపూనిన ఋణమునకు ।  
 బిడ్డ బేరు పెట్టి తేనుబి తేవాసును ।  
 అడ్డమెజగడగాని అదరానిమాటలాడి ।  
 ముడ్డిమీదికెత్తుకొని మొక్కితే నపోవును ॥  
 పాపమీకూడుగనుండి పట్టినారాయంతు ।  
 చేపట్టి వై కుంతమిచ్చిచేరికాచితివి ।  
 యేపునశ్రీవేంకటేశ యిదివినేపో నేను ।  
 మూపున నీయచ్చుమోది ముందరనిలిచితి ॥

౧౫

గుజ్జరి

పల్లవి

ఇన్నియు పాయము లింక నేడకెక్కుశ్రీహరి ।  
 పన్ని నీ మఱుగుజొచ్చి పాయకుండేఁగాక ॥

(చరణము)

అనంతకోటిజన్మములందుఁ జేసినపాపములు ।  
 మొనసి నేనొకజన్మముననింగన ।  
 ననిచి కమాకనుష్ఠానము నేఁడుఁజేయఁబోతె ।  
 పనివడినంత నిటబడబొగ్గియారనా ॥  
 పెక్కుకవిలేలవ్రాత కుంభీపాకరారవాలు ।  
 వొక్కదేహన నేపొండేవునంతరించెనా ।  
 తక్కుక నేడీ ఘోరతపములుఁజేయఁబోతే ।  
 గ్రక్కునజలధి బుట్టుకాయనింజనా ॥  
 బలువై యనాది వేళ్ళువారిససంసారము ।  
 తలమోది నేడంతలో త్రవ్వినేసెనా ।  
 నేలవే శ్రీవేంకటేశ నే నేఁడుపుణ్యమంటితె ।  
 చెలంగి పెనుగాలికి చింపిచాటలడ్డమా ॥

౧౬

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి

పల్లవి

యెటువలెసిద్ధించు నీవనులు యెవ్వరు విన్న నవ్వుదురు ।  
తటుక్కుననుండుట చాలిగుంటయట తలుపులు మేడమడుగులు ॥

(చరణము)

నీవేబ్రహ్మాండనాథుడవు నేనొక మశకమును ।  
యీవలప్రత్యక్షముగోరెద నెక్కడికెక్కడసంగతం ।  
ఆవటించి నేజేసినవైతే నపరాధంబులువేవేలు ।  
కావవనుచు నే నిన్నుంబలికిడను కడుసాహసుండగానేను ॥  
నిక్కము నీవు స్వతంత్రుడవు నే మాయాపరతంత్రుడను ।  
ఇక్కువ నీపైభక్తిజేసెదను యెక్కడికెక్కడసంగతం ।  
ఇక్కడ నే మోచినది కన్గొనంగ నేడుజానలది శరీరము ।  
కక్కసించినను ధ్యానముజేసెద కడుసాహసుండగానేను ॥  
హెచ్చిన నీచిత్తముగాన యేచిననాభాగ్యముదెలియ ।  
ఇచ్చుల నే బయలకుమొరవెట్టెద యెక్కడికెక్కడసంగతం ।  
కచ్చుపెట్టిత్రీవేంకటనాయక కరుణించితి విటు ననునీవే ।  
గచ్చులవూరక నిన్నుబొగడెదను కడుసాహసుండగాను ॥

౧౭

మంగళకాశిక

పల్లవి

దేవనావలన గుణము తెలిసికాచెననేటి ।  
యీవెట్టితనముమాని యిట్టై నన్నుంగావవే ॥

(చరణము)

నేరుపెనాకుగల్గితే నెట్టవ నింద్రియముల ।  
బారింబడి బుటనై చువునేతునా ।  
ఆరితి నేనే వివేకినైతే హేయపుమేను ।  
కోరిబ్రహ్మమనినమ్ము కొంకక గవింతునా ।



## తాత్పర్యచాకం కవుల శృంగారములు

నాలోబుద్ధిగలిగితే నలింగామక్రోధములు ।  
 యీలీల నాసాములని యెన్నుకొందునా ।  
 తాలిమ నాయుడు మంచితనములుగలిగితే ।  
 మూలనున్న నాక మణములె కట్టివేసునా ॥  
 చిత్తమేకై వశమైతే చేరినుఖదుఃఖముల ।  
 మత్తుండనై మరచి యేమరివుందునా ।  
 అత్తినశ్రీవేంకటేశ అంతర్యామివి నీవు ।  
 తత్తరపు నాపస తగ నీవెఱుంగవా ॥

చాళి

పల్లవి

చవివేదివేదము లాచారము మదింబట్టదు ।  
 మదనాతురుండ నాకుమంచితనమేది ॥

(చరణము)

ముట్టయోగ్యముగానివి మోదితిదోలునమ్ములు ।  
 అట్టేబదికిన నే అసలుబెట్టు ।  
 గట్టిగాఁబ్రాణముతీపు చావంటెవెరతునేను ।  
 యిట్టియజ్ఞానికి జ్ఞానమెట్టుగలుగును ॥  
 కావలెననుచుంగోరి కడుపునించినరుచి ।  
 యీవలపేయమై వెల్లి యేజూడఁగానై ।  
 దావళిమనసందుకే తగిలిఁగానిరోయదు ।  
 భావించి నన్నెఱుంగ నీభావమెరింగనా ॥  
 యోనిగతుండనై పుట్టి యోనిమిగులండనైతి ।  
 పూనిలోకబండఁడ నేమిదైరింగనా ।  
 నేనాసిగ్గరంగ నీవే విచారించికావు ।  
 శ్రీనిధిశ్రీవేంకటేశు చేతిలోనివాడను ॥

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

దేసాళం

పల్లవి

నన్ను నింతగాగడించి న్యాయమాదిగవిడువ ।

అన్నిటరక్షించుకోవే అంతర్యామి ॥

(చరణము)

సామ్యువేళినవాడు చుట్టిచుట్టివీధులెల్ల ।

కమ్మరవెడకెనట కన్నదాకను ॥

నమ్మినజ్ఞానములో నన్నుబడవేసుకొని ।

అమ్మరో పూరకుందురా అంతర్యామి ॥

వాడజేరమాడేవాడు వొక్కదరిచేరిచి ।

కూడినయథాము గాచికొనెనట ।

యీడనే ప్రపంచములో యిట్టినన్నదరిచేచి ।

వోడకకావంగరాద వోయంతర్యామి ॥

చేరివుప్పుమ్మువాడు చిట్లునేగనండట ।

పూరకెక్కివేంకటేశ వోపికతోడ ।

అరయ నన్నుబుట్టించినట్టివాడవు నాభార ।

మేరీతినై న మోపుమింక నంతర్యామి

౨౦

లలిత

పల్లవి

ఇచ్చితివి తొలై నాకు యియ్యంగలవన్నియును ।

మచ్చికనీకరణన్నమాత్రమేచాలు ॥

(చరణము)

సామీప్యమునడుగ సారూప్యమునడుగ ।

కామించి సాయుజ్యసాలోక్యములడుగ ।

భూమింగాని సాతాళంబునగాని దివింగాని ।

సమాన నీదాసులలో సహవాసమియ్యవే ।

## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

కాయసిద్ధినడుగ కమలాఫలమడుగ ।  
 ఆయెడ దేవపట్టములవి యడుగ ।  
 యాయెడ నేడేకాని యింకొక్కనాడైనగానీ ।  
 చేయార నీదాసులసేవ నాకునియ్యవే ॥  
 దేవుండవు నీవె మాకుందెలిపె యావార్యులు ।  
 శ్రీవైష్ణవులేగతిచిక్కినవేళ ।  
 శ్రీవేంకటేశ్వర జీవము భారమునీది ।  
 భావనమైతిమింక పలుచింతలేల ॥

౨౧

భావి

పల్లవి

నాగుణాలుదలంచక నీగుణాలె తలంచుకొ ।  
 యేగతినిమానరాదు యింకనైనను ॥

(చరణము)

తెచ్చినాగురుడునిన్ను తిరువారాధనసేయ ।  
 నిచ్చినాడు తలంచుకో యింకనైనను ।  
 అచ్చుమోపి దానునిగానంగవించిరి నీదాసు ।  
 లిచ్చల నన్నుంజేవట్టు మిందులకునైనను ॥

శరణాగతరక్షణశాంతి నీభక్తులకుగా ।  
 యిరువుగాదలంచుకో యిదియైనను ।  
 తిరుమంత్రమే నన్నుందెచ్చి నీసాముగఁజేసె ।  
 యెరవులేక శాచుకోయిందులకైనను ॥

యిట్టి అభయహస్తమైతివెవ్వరికిఁగా ।  
 యెట్లనదుటందలంచు మిదియైనను ।  
 గట్టిగాశ్రీవేంకటేశ కడునీనాసంబంధమే ।  
 యెట్లయినదలంచుకోయింకనైనను ॥

## అభ్యాస సంకీర్తనలు

పాల్కి

పల్లవి

హరిసీత నాకు లంచమేమిచ్చేవు అన్ని మమకములుచెప్పుమనా ।  
దొరవంట మొక్కినదాసులతోడ తుచ్చపు నీచేతచెప్పుమనా ।

(చరణము)

అలనాడుసీత మైలన్నచొక్కయ నంటుకొన్నసుద్దిచెప్పుమనా ।  
గొల్లెతలవాడ చీకటిని తప్పకోరి చేసినదిచెప్పుమనా ।  
పెల్లివిరిగ రేవల్లెలోపలి వెన్నముచ్చిములుచెప్పుమనా ।  
తల్లిబిడ్డనొక్కవావిగఁజేసినధర్మపు తగవుచెప్పుమనా ।  
మేటిమీనవై ఆఁకటికిఁజున్నమీలందిన్నసుద్దిచెప్పుమనా ।  
పాటించి నీసరిబావమరఁదికి బండి రొప్పినదిచెప్పుమనా ।  
గాఁటపుట సురకామినులతోడ కల్లలాసినదిచెప్పుమనా ।  
యీడుపెట్టుకొని సీత బోయదానియొగిలిదిన్నదిచెప్పుమనా ॥  
దీనవృత్తింబోయి బలిచక్రవర్తిఁదిరుసుకొన్నదిచెప్పుమనా ।  
ఆనించి శ్రీసతిపాదాలు నీమడనంటఁగట్టుకొంట చెప్పుమనా ।  
దానవాంతకశ్రీమేక తేవ్వరదైవమని నిన్నుంజెప్పుమనా ।  
పనిపట్టికరణంఁటఁగాచేటి పరమేశ్వరముచెప్పుమనా ॥

౨౩

శుద్ధవసంతం

పల్లవి

మఱిందియనుచు ధర్మజాండుభ్రమనునట ।  
యెఱుకతోడి వివేకమెవ్వరియందున్నది ॥

(చరణము)

గరుడవాహనమెక్కి ఘనబాణునినరకి ।  
తిరిగిన నమ్మరై రిచేవుండవని ।  
సరకానురునిజంపి నాతులు బదారువేల ।  
మెరసిపెండ్లాడినది వివేకించరైరి ॥

## రాశ్వరీశం కవుల కృతులు

బలు శంఖచక్రములుపట్టి బాలకులందెచ్చి ।

తెలివిన నమ్మరైరి దేవుండవని ।

సొలసిదిశ్వరూపముజూపి అగ్రపూజగొని ।

పెలయ నీమహిమలు వివేకించరైరి ॥

వక్కనద్రాపదింగాది బ్రహ్మచేమొక్కించుకొని ।

దిక్కిన నమ్మరైరి దేవుండవని ।

దక్కిశ్రీవేంకటేశ యిందరికి వరములిచ్చి ।

వక్కనమెలివి నాడు వివేకించరైరి ॥

౨౪

## శుద్ధవసంతం

నేమునికన్యలమా నీవుమాలోలేవా ।

యామేరలనే మమ్ముయేలుకొందుగాక ॥

(చరణము)

ధరవిభీషణుండు మీరల్లికడవాడా ।

నిరతికుంట కనుకండు నీతల్లివాడా ।

యిరవై ధృవుండు మీయిల్లాలికడవాడా ।

కరణన్నమాటలోన సరిగఁగాచితివి ।

మున్నిటశబరి నీకు ముమ్మనుమరాలా ।

మిన్నక పుద్ధవుడు మీమేనమామ ।

పన్నన పురుష నీకు పాదురానిచుట్టమా ।

యెన్నంగవీరలనెల్ల నింతలోమెచ్చితివి ॥

అహల్య నీకూతురా అక్కూరుండు గొడుగ్గా ।

విహరించ నీకు శ్రీవేంకటేశుడా ।

వహి మూర్తాచలా నీచే వరములుగొన్నవారు ।

మహినిందులకేట నీమహిమచెప్పితివి ॥

౨౫

## అభ్యుత్థ సంకీర్తనలు

భాగి

పల్లవి

వెన్నలుదొంగిలినాటి వెట్టివానీపు ।  
విన్నకన్నజాడగాదు వెట్టివానీపు ॥

(చరణము)

మీటియజ్ఞానంబున మిమ్ముల్ల నీజవుల ।  
విడిడివై మోచేపు వెట్టివానీపు ।  
నేతే నారపేరునుడివితే నీపేరనేపు ।  
వేటులేనిచుట్టమవై వెట్టివానీపు ॥  
బంటులైనవారికెల్ల బరతింతుండవై ।  
వెంటవెంటదిరిగేపు వెట్టివానీపు ।  
అట్టిరెండు కుచేలుని యటుకులకేమెచ్చేపు ।  
వింటుమాకునప్పువచ్చే వెట్టివానీపు ॥  
పావనమైలోకులెల్ల బ్రతుకుండటంబేరులు ।  
వేవేలువెట్టుకొంటివి వెట్టివానీపు ।  
శ్రీవేంకటేశుండవై చేరి వరములిచ్చేపు ।  
వేవేగ నెవ్వరికైన వెట్టివానీపు ॥

లలిత

పల్లవి

సర్వేశ్వరుండవు స్వతంత్రుడవునీపు ।  
సర్వోత్తముడ నన్నచ్చటంగావవే ॥

(చరణము)

శక్తికలిగితే నీసరుసదేవుడగానా ।  
యుక్తికలిగితే నేనోడలుమోతునా ।

## తాత్పర్యం కవుల కృతులు

యుక్తియుశక్తియునొకటిలేక నీ ।  
 భక్తుండనైతి నన్నుంచాలించవే ॥  
 బహుపుణ్యుండనైతె బ్రహ్మవట్టమేలనా ।  
 సహజ విజ్ఞానినైతె సంసారినాదునా ।  
 విహితపుణ్యజ్ఞానవిముఖుండ గనక నే ।  
 నహితయునుండ శరణంటిఁగావవే ॥  
 శ్రీవేంకటేశ సీపుచేసిన ప్రతిమనితే ।  
 నీవెఱుంగనిదిలేదు నేరపునాయందునేది ।  
 భావములోపల నీవేపైకొని బుద్ధియాయ్యంగా ।  
 నీవాడననుకొంటినేడుగావవే ॥

హరిజి

పల్లవి

నేనై తెనీడేరుదు నీకులీలామాత్రమింతే ।  
 మానక నన్నేలుకొమ్మి మాధవగోవిందా ॥

(చరణము)

సీపునన్నుమన్నించితే నీమహిమలోఁగొంత ।  
 యీవలవేలితియాన యీలోభమేల ।  
 కావించిపాలజలధికడ నొక్కతుంపరు ।  
 వేవేగవిదలించితె యెందులకు ॥  
 నేడ కమింపనైన నన్నువెనక వేసుకొంటును ।  
 గొడవనీకువచ్చినా కొంక నేటికి ।  
 గడుసుదొంగైనవాడొక్కండు కొండలోదాఁగితే  
 యెడమిచ్చినకొండకు హీనమయ్యెనా ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

కందువశ్రీవేంకటేశ కరుణారసమునాపై ।  
చిందరాదా అనుమానచింతలేటికి ।  
యిందరిపై నూర్చ్యండు యెండలుగానీలేను ।  
అందుకొన్ని కిరణాలు అరగిపోయెనా ॥

౨౮

పాడి

పల్లవి

రామచంద్రా రామభద్రా రఘువీరా ।  
నీమహిమచెలిసెరా నేటివారు ॥

(చరణము)

అరయి జటాయువునకట్లే మోక్షమిచ్చితివి ।  
హరునివిల్లువిరిచి అలరితివి ।  
యిరపై రాతికిబ్రాణమిచ్చితిమితటేనిన్ను ।  
నరుడంటనుండిరిగా నాటివారు ॥

నెమ్మదిసరయువులోనిచ్చితి వైకుంఠము ।  
పమ్మిమారుతికి బ్రహ్మపట్టమిచ్చితి ।  
దుమ్ములుగ రాక్షసులందుత్తుమురుసేసితివి ।  
నమ్మిరిగారాజవంటానంటేవారు ॥

యెందునుఁజెడని పట్టమిచ్చితి విభీషణుని ।  
కందీపరశురామునినంగవించితి ।  
యిందునేశ్రీవేంకటేశ యెరుంగక దళరథ ।  
నందనుఁడేయనిరిగా నాటివారు ॥

౨౯

శుద్ధవసంతం

పల్లవి

యేమియగుగనొల్ల యెచ్చుకొందులననొల్ల ।  
కామించినీవిచ్చితి కైవల్యపదము ॥



## తాత్పర్యపాఠం కవుల శృతులు

(చరణము)

పుట్టుగులకు వెరవభూమిలోన హాసీకు ।  
 అట్టేసీదాసు డ న్నెనైతేజాలు ।  
 పెట్టికేజాల్చినైనవెరవ సీనామములు ।  
 వొట్టినానాలికమీదనుండితేజాలు ॥

వెటవంబాపములకువేయైన హరిని ।  
 యటలేని కైంకర్యమిచ్చితేజాలు ।  
 వెటవనింద్రియములవెతలకు నీ వాత్మ ।  
 నుటకబోధనుండవై వుండితేజాలు ॥

యేలోకమైన వెటవయెక్కువశ్రీమేక పేశ ।  
 పాలించినీకృపనాపై బారితేజాలు ।  
 కాలమెట్లైనవెటవ కమలమెట్లైనవెటవ ।  
 యేలిననీదాసులునన్నియ్యకొంటేజాలు ॥

30

భూపాఠం

పల్లవి

భారమునీపై వేసి బ్రదికియుండుటేమేలు ।  
 నారాయణుండనీవే నాకుంగలవనుచు ॥

(చరణము)

శరణన్న వెటవయ్య సామజముంగాచినట్టు ।  
 వరుసదావతిపడి వచ్చేవంట ।  
 హరికృష్ణయన వెటవయ్య బ్రాహ్మణివర ।  
 మీరవుగనిచ్చినట్టు యిచ్చెవోయనుచు ॥

చేతమొక్క వెటవయ్య చీరలిచ్చియుంతులకు ।  
 భ్రాంతిపడ్డట్టే నన్నుగై కొనేవంట ।  
 అతులనమ్మంగ వెటవయ్య బాండవులవలె ।  
 గాతరానవంట వెటవంగాచి యుండవనుచు ॥

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

ఆరగించుమున వెలుపయ్యి శబరివలె ।  
 ఆరయ నంగిలియనకంటేవంట ।  
 యేరీతినప వెలుతు యిచ్చెనట్లగావు ।  
 కూరిమిశ్రీవేంకటేశ గోవులంగాచినట్లు ॥

30

పాల్కి

పల్లవి

రామ రామ రామ కృష్ణ రాజీవ లోచన నీకు ।  
 దీమువంటి బంటననే తేజమేనాది ॥

(చరణము)

పారిధిదాటి మెప్పించ వాయుజుడనేగాను ।  
 సారెజవుల మెప్పించ శబరిగాను ।  
 బిరాన సీతనిచ్చి మెప్పించ జనకుండగాను ।  
 యేరీతి మెప్పింతు నన్ను యెట్లుగాచేవో ॥  
 ఘనమైన మోచి మెప్పించ గరుడుండనేగాను ।  
 కొనగామ సుఖమియ్య గోపికంగాను ।  
 వినుతించి మెప్పించ వేయినోళ్ల భోగిగాను ।  
 నినునెట్లు మెప్పింతు ననుగాచేదెట్లో ॥  
 నవ్వుచు బాడి మెప్పించ నారదుండనేగాను ।  
 అవ్వల బ్రాణమియ్య జటాయువుగాను ।  
 యివ్వల శ్రీవేంకటేశ నీకే యిటు శరణాటి ।  
 అవ్వల నాతెరువేదో రక్షించేదెట్లో ॥

31

లలిత

పల్లవి

పున్న మాట లింక నేలవా దేహ ।  
 యెన్నటి కిదే మాట యింకా నింకను

## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

(చరణము)

కొంత నాకముఁ ఫలము కొంత నీ రక్షకత్వము ।  
 యింతలో రెండు గలవా యేమో దేవా ।  
 అంతర్యామివి నీవు ఆడేటి బొమ్మను నేను ।  
 చెంతగాఁచుట నీపని నేవ జేయుట నాపని ॥  
 నే నపరాధి నయ్యేది నీవు వహించు కొనేది ।  
 యీ నెపాలు రెండు నేల వేమో దేవా ।  
 మానక యిట్లయితే నీ మహిమకు గురులేది ।  
 అని చింతించె నందుల కపకీర్తియనుచు ॥  
 మేధలే నా యధమము మీ ఘనత యెంచికావు ।  
 యిదియె నా విన్నపము యేమో దేవా ।  
 యెదుట శ్రీ వేంకటేశ యన్నిట నీ బంటుబంటు ।  
 పదివేలు నా నేరాలుపట్టకుమీ యింకను ॥

33

సాశంగనాట

పల్లవి

నీవాడనై నేను నిచ్చలు సంసారము ।  
 యేవిధినుండిన నీకె యింత శైలవు ॥

(చరణము)

కొమ్మ రాణివాసమై కోరి మూల నుండినను ।  
 నెమ్మది దినాలు మగనికే శైలవు ।  
 కమ్మివడ్డించినయట్టి కంచములోని కూరల్లె ।  
 దొమ్మి విందారగించేటి దొరకే శైలవు ॥  
 పంట కొలుచు కొటారున పాతరలోఁ జెట్టినాను ।  
 అంటకరాచముద్రకు అదే సెలవు ।  
 యింటిపాడి జన్నవట్టి యెంతవట్టిఁ జెట్టినాను ।  
 పెంట పెంటఁ దన యిల వేల్పులకే శైలవు ।

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పెక్కువ సొమ్ములుదాచి పెట్టెలోన నుంచినాను ।  
నిక్కము సొమ్ము గలవానికే శేలపు ।  
అక్కజపు శ్రీ వేంకటాధిపుని శరణాటి ।  
మిక్కుటపు నాజన్మము మీకే శేలపు ॥

30

శుద్ధవసంతం

పల్లవి

యెంత పరమబంధుండవు యేమని నుతింతుమిమ్ము ।  
అంతనిన్ను మరచి నే నపరాధి నైతిని ॥

(చరణము)

దురితములే నేడేసి దుఃఖముఁ బొందేనాడు ।  
తొరలి నన్ను రోసి తొలంగవైతి ।  
నరకము చొచ్చేనాడు నాకు నంతర్యామివై ।  
పరుండు వీడేల యనపాయనైతివిగా ॥

జనని గర్భమునందు చేరి బడివుండేనాడు ।  
పెను బలమవై నన్ను విడువవైతి ।  
పెనంగి పంచేంద్రియాల పేరు వికులయ్యేనాడు ।  
అనుభవింపగఁ జేసి అందుకు లోనైతివి ॥

యెటు నేగోరిన అదే యిచ్చి పరతంత్రుడవై ।  
మెట్టుకొని నా యిచ్చలో మెలంగితివి ।  
యిట్టే యీ జన్మమున నన్నేలి శ్రీవేంకటేశ ।  
పట్టి నీ దాసులలో దప్పక మన్నించితివి ॥

31

దేసాళం

పల్లవి

యేయాజ్ఞ అయినఁబెట్టు యిదివో నా ధుజ్జనము ।  
యేయపరాధమో కాని యింతే శి చేసితిని ॥

(చరణము)

అమ్మకొని నీ దాసుండననేటి సలిగెలను ।  
వేమారుఁ బాపములకు వెరవనైతిని ।

## తాళ్ళపాళం కవుల కృతులు

నీ మరుంగు చొచ్చినట్టి నిజగర్వమే నమ్మి ।

నేమపు పుణ్యములు మానితి నేను ॥

తగిలినీముద్ర మేన ధరించిన చనవున ।

పగటున దేవతలు పంపుసేయను ।

నగుతా నీ నామము నాలికనున్న బిరాన ।

జగతి నిత్య కర్మము బోదోసితిని ॥

హత్తి నాకుఁగలవు నీ వంతర్యామివనుచు ।

పుత్తమోపాయము లెల్ల నొల్ల నెతిని ।

యిత్తల శ్రీవేంకటేశ యేలికపు నీవని ।

మత్తుండనై అన్య చింత మరచితిని ॥

3౬

### దేవగాంధారి

పల్లవి

శరణాగతే నే యేంచంగ నిత్యవైరిగాక ।

సరమ పురుష నీ పరికర మెల్లను ॥

(చరణము)

కమలా చరణంగాని కలుగవు నీవంటి ।

కమలామేమి సేయగను కరిగించితి ।

ధమతపమునఁగాని తగులవు నీవంటి ।

ధమమే మెరుంగనయ్య తగనహి మూఢుండు ॥

వేదము చదివి నిన్ను వెతకిన నేమంటే ।

వేదమే మెరుంగు నీచవిధి గుహుండు ।

ఆది మతమునఁ గాని అటు నిన్నుఁగానమంటే ।

యేదెస ఘంటానాదం దేమతమువాడు ॥

వనాశ్రమమునఁ గాని వడినిన్ను గవమంటే ।

వనాశ్రమములేవి వాల్మీకికి ।

పుణా శ్రీ వేంకట పురుషోత్తమ నిన్ను ।

వనికంచి ఘనులైరి వరనారదాదులు ॥

3౭

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి.

పల్లవి

ఇది నీకును పకారమింతగా నే జేసితి ।

కదిసి మేలెంచికావుమీ నన్నును ॥

(చరణము)

భూమి నేనొక్కసిచందంబుట్టగాగదా మీదయ ।

వేమారు నామీదఁ భారవెలనెట్టెను ।

నేమపుఁబుణ్యండ్లనై తే నీదయకుఁ బాత్రమేది ।

యేమిటికిరాక మూల నిట వృథావుండగా ॥

చిక్కి నేదోపాలుగఁడఁజేయంగా నీనామము ।

రొక్కముగా నన్నుఁ గాచిఁ గూర్చి కెక్కెను ।

దిక్కులు మావంటివారి కెగుననేయకుండితే ।

యెక్కడనుండు నీనామమేమందునకునచ్చు ॥

పుట్టుదరిద్రపునాకుఁ పంచిసంపదలియ్యఁగా ।

యిట్టి నీలక్ష్మీపతిత్వమెన్నిక కెక్కె ।

నట్టన శ్రీవేంకటేశ నీదాసులకతననే ।

రట్టు కెక్కిచంతముమీరంగ రాజువై తివి ॥

3౮

సారాష్ట్రం.

పల్లవి

యేలినవారికిఁబోడు యీజేరించందమసాము ।

కాలకాసుసేయకున్న ఘనముగాఁజేతురు ॥

(చరణము)

పసులేమెరంగగా పట్టి కట్టిమేపుమేసి ।

దెసలఁబనులునేయ దిద్దుకొందురు ।

వసుధ నన్నటువంటి వానిఁదెచ్చిమీసేవకు ।

నెసంగమెదిసి కావు యేమిసేనెరుంగ ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

బిడ్డలేమియ్యగాను ప్రేమముతోగన్నతల్లి ।  
 వెడ్డువెట్టిచన్నిచ్చి వెసంబెంచును ।  
 యెడ్డనైన నే నీకు యెందునుగొరగాకున్న ।  
 వొడ్డినజ్ఞానమెసంగి వూరడించికావవే ॥  
 బానిసలేదొడ్డుగాన పరులుదడవిజేను ।  
 దాన్నికైనహించుకొని తామువత్తురు ।  
 నేను నీదాసుండ నింజేనెమ్ముది శ్రీవేంకటేశ ।  
 పూనుకొనినచ్చిన నన్నెప్పుడుగావవే ॥

37

సాళంగనాట.

పల్లవి

మీరుచేసేపనులకు మేము గోరేపనులేమి ।  
 నేరుపు నీదై వికిమే నేరుపుదుగాక ॥

(చరణము)

యెవ్వరు నీకుఁజెప్పంగా నిలన పాండనమంటె ।  
 అవ్వలంగాకుండుగాక అనియంటివి ।  
 నెవ్వగ విభీషణుండు నిన్నేమి వేడుకొనఁగా ।  
 రవ్వగానట్టి లంకరాజ్యమొసగితివి ॥  
 రమ్మని యెవ్వరనఁగా రాముండవై విచ్చేసి ।  
 యిమ్ముల నహల్యశాపమిటుదీచితి ।  
 దొమ్మిలోనేమిచెప్పంగ దూర విజయునికై ।  
 కమ్మర భీష్మునిపై జక్రమేలయెత్తితివి ॥  
 చెలంగి ధృవునికేలచెక్కుల నీశంఖమూది ।  
 పలునుతులు చేకొని పట్టమిచ్చితి ।  
 యెలమి శ్రీవేంకటేశయేమి నెరుంగము ।  
 యిల నిరుహేతుకముక యెట్లయినంగావవే ॥

౪౦

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

జేసాళం.

పల్లవి

యిదిగో మాయజ్ఞానమెప్పుడును సహజమే ।  
కదిసి సేనెనన్ను గరుణించవయ్య ॥

(చరణము)

అల్లిచంకనున్న బిడ్డ అమితో జన్నుదాగుతా ।  
వొల్లండు అండ్రియెత్తుకొనబోలేను !  
మల్లడి సేమాయలో మరగిసజీవముల ।  
మెల్ల నే మీసేవజేస మిమ్ముజేరంజాలము ॥  
రెక్కలమరుంగు పక్షి రెక్కలక్రందనేకాని ।  
యెక్కడువద్దనే మెడయెంతెవున్నను ।  
ప్రక్కసజన్మమెత్తిన ప్రసించపుణివులము ।  
యెక్కడై న వై కుంతమిది గోరంజాలము ॥  
సీరులొనుండేటికప్ప నీటిలోవుంచుంగాని ।  
వూరకే పరపుమీదనుండబెండ్లై నను ।  
అరయ సంసారమూలో అజ్ఞానపుజీవులము ।  
బోరన శ్రీవేంకటేశ బుద్ధిచెప్పికావనే ॥

౪౦

శింకరాధరణం.

పల్లవి

అందుకేవెరగియ్యని ఆహా నాకు ।  
విందుల సేచేతలివె విచారించవయ్య ॥

(చరణము)

నిగమాంతవీధులెల్ల నీవు పసులగావంగా ।  
వెగటుగ నాడెందువెదకిరో ।  
జగతి యోగీశ్వరులు సరి నీవు గొల్లెతల ।  
తగిలినవేళ న్నట్టు ద్యాసముచేసిరో ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పరమగురువులెల్ల పాలు నీవుదొంగిలగ ।  
 అరసి నీమహిమలేమనిచెప్పిరో ।  
 సురులునీవురేపల్లెజూచ్చి పారియాడంగను ।  
 ఇరవై సీవెంటవెంట నెట్లదిరిగిరో ॥  
 కోరి మునులెల్ల నీవుగోపాలురతోనాడంగ ।  
 సారెఁబాగడి యేమని చదువుదురో ।  
 యీశీతి శ్రీవేంకటేశ యెదుటనీవుండఁగాను ।  
 నేరిచి నీదాసులెల్ల నిన్నెట్లమెచ్చిరో ॥

౪౨

రామక్రియ.

కల్లవి

పురుషోత్తమ నీవె బుద్ధిచ్చికాచుటగాక ।  
 శిరసెత్తుకొని నవ్వుసిగ్గుగాదానాకు ॥

(చరణము)

పొసగ పంచేద్రయాలు పుట్టినదేహమేమోచి ।  
 యెసంగ జితేంద్రియుండనెట్టయ్యె నేను ।  
 వసగాని కోరికలవలలోనఁ జిక్కుకొని ।  
 యిసుమంతలో ముక్తుండనెట్టయ్యెనేను ॥  
 తొల్లిటికమఁముచేత దొడయైనపుట్టుపుట్టి ।  
 యెల్లవారిలో జ్ఞానినెట్టయ్యెనేను ।  
 మల్లడినంసారము మరుగువాడనై యుండి ।  
 యిల్లదిగో విరక్తుండనెట్టయ్యెనేను ॥  
 పాపపుణ్యపు లోకులపండ్తిలోననేవుండి ।  
 యేపున నీభక్తివాడనెట్టయ్యెనేను ।  
 రాపులశ్రీవేంకటేశ రక్షించి కీర్తిఁబొందు ।  
 యీపాటివాడ ధీరుండనెట్టయ్యెనేను ॥

౪౩

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

జాళి.

పల్లవి

యొక్కడి మానుషజన్మంబెత్తిన ఫలమేమున్నది ॥

నిక్కము నిన్నేనమ్మితి నీచి త్తంబింకను ॥

(చరణము)

మరవను ఆహారంబును మరనను సంసారసుఖము ।

మరవను యింద్రియభోగము మాధవసీమాయ ।

మరచెద సుజ్ఞానంబును మరచెద తత్త్వరహస్యము ।

మరచెద గురువుదైవము మాధవసీమాయ ॥

విడువను బాపముపుణ్యము విడువను నా దుఃఖములు ।

విడువను మిక్కిలియాసలు విష్ణుండ నీమాయ ।

విడిచెద షట్కమంబులు విడిచెద వైరాగ్యంబును ।

విడిచెద నాచారంబును విష్ణుండ నీమాయ ॥

తగిలెద బహులంపటముల తగిలెద బహుబంధముల ।

తగులను మోక్షపుమాగము తలంపున యెంతైన ।

అగపడి శ్రీవేంకటేశ్వర అంతర్యామివై ।

సగినగి నీవేలితి నాకాయీమాయ ॥

రర

జాళి.

పల్లవి

కొత్తబంటు పాతబంటుకోరి నాడు నేడు నీకు ।

యిత్తలజీతముచేసి యేలుకోవే శ్రీహరి ॥

(చరణము)

యిరువదినలుగురికిటు నేగమికాండ ।

అరిదిదేహపుటూరి అమరగాడ ।

నరయక నరసేది నల్ల తెల్ల జల్లివాడ ।

యిరవై జీతముచేసి యేలుకోవే శ్రీహరి ॥

## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

కామునిగరడిలోని కటారిపామువాడ ।  
 లేమజూపులపగలు దివ్యలవాడ ।  
 గోముపనేకాంగి నాడుగురితో నొరటువాడ ।  
 యీమేటిన్నె న నన్నెలుకోవే శ్రీహరి ॥  
 యేడునేడులోకములయొక్క దిగినట్టివాడ ।  
 మేడపునంసారమున మించినవాడ ।  
 వొడకవెదకితిని వొక్కండవే రాజవింక ।  
 యీడనే శ్రీవేంకటేశ యేలుకోవే శ్రీహరి ॥

౪౫

ధన్వాస్తి.

పల్లవి

హరి నీదాస్యమునకు నదియేమిసరిగావు ।  
 అరయ శుకుండు నిన్నునంటి నీయంతామెను ॥

(చరణము)

వగలందపమునేసి వసిష్ఠనయ్యెదనంటె ।  
 వొగి వసిష్ఠుండు మింటనొక్కచుక్క ।  
 యెగువ యజ్ఞాలుజేసి యింద్రుండనయ్యెదనంటె ।  
 దిగువనాయింద్రుండొక్క దిక్పాలుడే ॥

ఘనమైనయీపులిచ్చి కనుకండనయ్యెదనంటె ।  
 వొసరనాతండు భువినొక్కరాజె ।  
 అనువై దానాలుచేసి అహరత్వముందెవంటె ।  
 కొననది మేరువుకొండమీదిబ్రదుకె ॥

అదిగాన యేయపాఠములు శేనొల్లక ।  
 కదిసి నీశరణనేగతిగంటిని ।  
 యెదుట శ్రీవేంకటేశ యిట్టెనాదెవబాది ।  
 సదయుండవై మమ్ముచుక్కంగ నేలితిని ॥

౪౬

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సాధంగనాట.

పల్లవి.

శునకశుకరాదులు సుకమంది పొందినట్లు ।  
ఘనముగానక మసి కస్తూరాయెనాకు ॥

(చరణము)

యేపున బ్రహ్మవంద మెరంగనివాడంగనక ।  
బాసపు హేయసుఖమె భ్రాంతి నాకును ।  
చూపుల వై కంఠముచూడని వాడంగన ।  
తీపులు ప్రపంచమందు స్థిరమాయెనాకు ॥

చాయల శ్రీహరిభక్తిచాలనివాడంగనక ।  
తోయరాని కమములు దొడ్డాయెనాకు ।  
నాయెంత నాజ్ఞానము సమ్మనివాడంగనక ।  
మాయపుసంసారమే మననాయెనాకు ॥

శ్రీవేంకటేశుధ్యానము జేయనివాడంగనక ।  
ఆవలంబరదేవత లరుదునాకు ।  
ఈవల యితఁడే సన్న యింతగా మన్నించె గన ।  
పావనమై జన్మమిది సచ్చిదోచెనాకు ॥

౪౭

ధన్యాసి.

పల్లవి

పరమువేరొకచోట భ్రాంతియున్నదా ।  
స్థిరమైనయీమాయ తెలియరుగాని ॥

(చరణము)

యెప్పుడు దేహాత్మ తెరపులుగాజూచు ।  
యెప్పుడహంకార మిటుమోనును ।  
అప్పుడు దైవము అటచేతిలోనివాడు ।  
కప్పినదిక్కులు గానరుగాని ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

యెన్నఁడుసమబుద్ధి నిందరిఁదాఁజూచు ।  
 నెన్నఁడాసలమీఁద నిటురోసును ।  
 అన్నిఁబుణ్యములు అండనేసమకూడు ।  
 యిన్నిట నిది విచారించరుగాని ॥  
 యెచ్చోట హరిభక్తి యిరవుగా మతికబ్బు ।  
 యెచ్చోట సంశయ మిటుమానును ।  
 అచ్చోట శ్రీవేంకటాద్రిశు కృపయుండు ।  
 మచ్చి కేసిదిగంటి మానరుగాని ॥

౪౮

సాశంగనాట.

పల్లవి

జపియించారే సర్వజనులు యీనామము ।  
 తమరపము వోపుణ్యులకు రామనామము ॥

(చరణము)

శాంతికరము రామచంద్రనామము ।  
 భ్రాంతులణించు రామభద్రనామము ।  
 వింతసుఖమిచ్చు రఘువీరనామము భూమి ।  
 వింతదీర్ఘసదిగో శ్రీరామనామము ॥  
 కలిదోషహరము రాఘవనామము సర్వ ।  
 ఫలదము సీతాపతినామము ।  
 కులకశోభనము కాకుత్స్థనామము అవి ।  
 రశమైన దిదిగో రామనామము ॥  
 గుమితమైనది రఘుకులనామము ।  
 అతిసుముఖము దశరథసుతనామము ।  
 అమితమై శ్రీవేంకటాద్రి నాయకుడై ।  
 రమియించె యీతని రామనామము ॥

౪౯

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

బాళి

పల్లవి

దైవమా నన్నిందులో తగుమానిసింగాఁజేసి ।  
యీవల రక్షించేమేలు యిదిచాలదా ॥

(చరణము)

అవ్వలదిరిపెములై అంగలచే జీవులలో ।  
యెవ్వరింబోలుదు నే నెంచిచూచితే  
రవ్వగాఁగ్రిమికిటలై రమియించె జంతువులలో ।  
యెవ్విధినేసరిగాక యెంతవాడనేను ॥  
పాపముఁజేసి నరకభాధలంబడి వారిలో ।  
యేపున నన్నుంజూచితే యే నేమిభ్రాంతి ।  
పైపై న జ్ఞానపు పశుపక్షిమృగాలలో ।  
తోపు నూకఁజేకాక దొరనానేను ॥  
యేమిటివాఁడనై నిన్ను ఇంకానేఁగొనరుదు ।  
పామరుని నన్నింత పాలించితి ।  
యేమనికొనియాడుదు యే నిన్ను శ్రీవేంకటేశ ।  
ఆమంచిసీదాసులలో అర్హమానేను ॥

౫౦

సాళంగనాట.

పల్లవి

యిదియే కామనిదానమిది యేమూలధనము ।  
యిదియే సమ్ముటగాక యితరములేల ॥

(చరణము)

నమేధ క్తఃప్రణస్యతియనుమాట ।  
అమోఘమై నీవానతియ్యఁగా ।  
రమారమఁబండరతి నీదాసులకెల్ల ।  
సమోహినితరవిచారములేల ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

నాఁడు మామేకం శరణంబ్రజ యనుమాట ।

పోడిమి దిక్కుల నీవెప్పుడుచాటఁగా ।

నేఁడు నీదాస్థులమై నెరవేరితిమిగాక ।

వెండివెండి కమఁపువిధులింక నేల ॥

అలయోగక్షేమం వహామ్యహమనుమాట ।

అలరుచు తుదిపదమైవుండగా ।

నెలవై శ్రీవేంకటేశ నిన్నుఁగొల్పిచినమాటఁ ।

గలిగె నీకరుణయే కథలునేల ॥

౫౦

శాళి.

పల్లవి

పరమసుజ్ఞానులకు ప్రపన్నులకు ।

మరుగురు నీమీఁదట మనసుండవలదా ॥

(చరణము)

ఆకలిగొన్నవానికి నన్నముపై నుండినట్టు ।

వేంకటవుండవలదా యీశ్వరునిపై ।

కాకలవిటులచూపు కాంతలపై నుండినట్టు ।

తేకువనుండవలదా దేవునిమీదటను ॥

పసిబిడ్డలకు నాన పాలచంట్పై నున్నట్లు ।

కొసరి భక్తివలదా గోవిందునిపై ।

వెనఁదెరువరి తమి విడి వలసినున్నట్లు ।

వసియించవలదా శ్రీవల్లభమీదను ॥

నప్పున ధనవంతుఁడు నిధిగాచియుండినట్లు ।

తప్పక శ్రీవేంకటేశుఁ దగులవద్దా ।

అప్పనమైన భ్రమ ఆలజాలాలకున్నట్లు ।

యిప్పుడేవుండవలదా యీతనిమీదను ॥

౫౧

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సాళంగనాట.

పల్లవి

యెట్టుగడించె దైవము యిందరికినిసుఖము ।  
పట్టినభ్రమవంటిది పంచేంద్రియసుఖము ॥

(చరణము)

పచ్చివలెనె తోచు పండ్లముక్కలువోవు ।  
మచ్చికం గాంతలతోడి మదసుఖము ।  
వచ్చినట్టనెవుండు వండవండనల్లాను ।  
పచ్చి తా తొల్లి జేసినదానఫలసుఖము ॥  
మోవనియట్లెవుండుము లిగెపాటిభారము ।  
భావించి యెత్తుకొన్న సంపదసుఖము ।  
కై వశమైనట్లుండు కడదంకావళకులే ।  
తేవల ననుభవించే దేహభోగసుఖము ॥  
మిక్కిలితీపైవుండు మీసాలమీదటితేనె ।  
చక్కటినానాటి సంసారసుఖము ।  
లక్కక శ్రీవేంకటేశు దాసులకు చిక్కివుండు ।  
లక్కడ నిక్కడను బ్రహ్మానందసుఖము ॥

౨౩

కొండమలహరి.

పల్లవి

యెన్నుండుదేవుని గనేమెన్నుండు బుద్ధెరింగేము ।  
లెన్నుందానే హరి మమ్ము దయఁజూచెగాక ॥

(చరణము)

మాటాడుటొక్కటేకాని మాకునుఁబసులకు ।  
చాటువఁ బంచేంద్రియాలు సవకసమమే ।  
గాటానఁజెరియుంచుటేకాని రాల్లకునుమాకును ।  
యీటలేని భవబంధాలిన్నియును సమమే ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

దొడ్డదేహమింతేకాని దోమలకును మాకును ।

జడ్డులేని జీవాత్మ సర్వానమమే ।

ఒండినరుచులెఱుంగుటొక్క విశేషమేకాని ।

యెడ్డతనము మాకే తేని జంతుసమమే ॥

చేరిచదువుటేకాని చిలుకలకు మాకును ।

సారెకు సక్షరములు సర్వసమమే ।

యూరీతి శ్రీవేంకటేశుండిటు సన్నుగాచెంగాక ।

నేరమి యిన్నాళ్ళు నాదే నేనిందరిసమమే ॥

౫౪

## గుండక్రియ.

పల్లవి

వివరించిచూడఁబోతె వెరగయ్యెనాకునేడు ।

తవిలిపుట్టిననాడు తనువులెందుండెనో ॥

(చరణము)

జనని గభాకములోన సరినేనుండేనాడు ।

యెససియేడనుండెనో యీయాస ।

మునుపనంతకు తొల్లిమునింగి పరలోకము ।

కొనలనుండెడినాడు కోపములెందుండెనో ॥

పాత్తుల లోపల నేను పాడలువెట్టేనాడు ।

యిత్తుల జన్మనమధమెందుండెనో ।

నిత్యము నిదురలోననే గలలాగనై నాడు ।

యెత్తి యీకాపురము లివి యెందునుండెనో ॥

మానక పంచేంద్రియమత్తుండనై వున్ననాడు ।

యీ నేటి బ్రహ్మానందమెందుండెనో ।

తానే శ్రీవేంకటేశుండు దయఁజూచెఁగాకసన్ను ।

ఆనుకొన్న కర్మము యేమిటతానుండెనో ॥

౫౫

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి.

పల్లవి

పాపముచేరువ ప్రాణునికి ।  
యేవునపుణ్యంబేదోకాని ॥

(చరణము)

ముక్కుననున్నది ముంగోపంబిది ।  
యెక్కువశాంతంబెందున్నదో ।  
చిక్కినియాసలు చేతిలోనున్నది ।  
గక్కునవిరతేకానముగాని ॥  
కన్నులనున్నది కామాంధకారము ।  
యెన్నిక విజ్ఞానమెందున్నదో ।  
పున్నదినాలుక నూరకదైన్యము ।  
యిన్నిట ధైర్యంబెఱుగముగాని ॥  
అవిగో తనువున ననాచారములు ।  
యీవల సధముకంబెందున్నదో ।  
వివరమొసంగి శ్రీవేంకటేశనా ।  
భవమీడేచకంగ బ్రదికితింగాని ॥

౫౬

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

కలకాలమెవ్వరికిగా బాటువడదేహి ।  
వలలంబడి తుదనొకరివాడగుగాడాయె ॥

(చరణము)

పాపకమకపుమనసు పంచేంద్రియములకే ।  
చూపించెగాని దయంజూడదాయె ।  
దివసపుటన్యాయదేహంబు రుచులకే ।  
వాపించె నను మొకము వడిందనుపదాయె ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

సిగ్గుమాలినవయసు చెలుల యెంగిలిమోవి ।  
 కొగ్గించి దొరతనంబొసగదాయె ।  
 నుగ్గయినయాయాస నూరుగురిఁగొలిపించి ।  
 తగ్గించిగవకంబు దరిజేర్పదాయె ॥  
 మాలుగలసిసబ్రదుకు మాయలోనేకలిపి ।  
 యేలకో ఘనసుఖంబియ్యదాయె ।  
 యీలోన శ్రీవేంకటేశ్వరుండు ననుఁగాచె ।  
 నాలోనిపొందికలు నాకునరుచాయె ॥

౫౭

గుజ్జరి.

పల్లవి

తెలిసిబ్రదుకరో దేవాలాల ।  
 వలెననితలంచిన వారివాఁడేదేవుండు ॥

(చరణము)

తనుంగొలువకుండితే తారముపెట్టఁడేలిక ।  
 పెనంగి కొలువకున్నఁబెట్టుదేవుండు ।  
 జనునాడు విడుతుండు చుట్టాలు దరిద్రులై తే ।  
 పెనుపెంటనెంతయిన విడువఁడుదేవుండు ॥  
 అంతట ముదిసిజేను అంగలు రోతురు ।  
 అంతరాత్మ యెన్నుండు రోయఁడుదేవుండు ।  
 వింతగా నన్నదమ్ములు విసానకలుగుదురు ।  
 బాఁతనే తానలుగఁడు పుట్టించినదేవుండు ॥  
 వొదిలిమూలనుండితే పూరివారుమరతురు ।  
 వదలకెందున్నా మరువఁడుదేవుండు ।  
 తుదిముట్ట రక్షించు దుఃఖములెల్లనణించు ।  
 యెదుట శ్రీవేంకటేశుఁ డీతండావో దేవుండు ॥

౫౮

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి.

పల్లవి

సిగ్గుమాలినజీవుండు దా ।  
మొగ్గినచోటనే ములుగుగాక ॥

(చరణము)

ఆలుబిడ్డలకునై యెల్ల కాలము ।  
పాలుమాలక పాటువడి ।  
తీలుగావచ్చితే దేవునిదూరును ।  
యేలనాడే యిదియెఱుంగడా ॥  
కిమ్ముల విషయకింకరుండై తా ।  
నమ్ముడువోయె నందులకే ।  
కమ్ముకోవచ్చిన కమముదూరును ।  
యిమ్ములనాడిదియెరుంగడా ॥  
బ్రతికెనన్నాళ్లు భ్రమసి దేహమే ।  
మితిలేక వామిమీదట ।  
గతియని శ్రీవేంకటపతిఁజేరు ।  
హితవని నాడెయెరుంగడా ॥

౨౯

గాళ.

పల్లవి

అప్పుడే కృతాధుండు అప్పుడేలోకపూజ్యుండు ।  
తప్పులేదు ముప్పులేదు దైవమేగురుతు ॥

(చరణము)

యెవ్వడు పుణ్యండుగాడు యెవ్వడు పాతకిగాడు ।  
యివ్వలఁ దొంటిజన్మము లెంచిచూచితే ।  
నెవ్వని జీవునికి నేరుపేది నేరమేది ।  
అవ్వల శ్రీహరిశరణన్నదే గురుతు ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పుట్టని కలములే విభజించని వస్తువేది ।  
 యిట్టియీజీవుల నెల్లయెంచిచూచితే ।  
 గుట్టుజెలిసితిమిందు కొంచెమేది దొడ్డయేది ।  
 అట్టునిట్టు హరిదాసుఁడైనదే గురుతు ॥  
 యెఱింగి జేయుటేది యెఱుంగక మానుటేది ।  
 తఱిఁబ్రపంచమునందు దలపోసితే ।  
 మెఱయ పరుసమంటే మఱిపైండేమినుమేమి ।  
 గుఱిగా శ్రీవేంకటేశు గొలుచుటే గురుతు ॥

౩౦

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

యేది యందులో సుఖ మెవ్వరుమంచివారలు ।  
 పాదుదెలియనిప్రాణి భ్రమయింతేగాక ॥

(చూడము)

భోగింపుచు పిండిసిండిపూచి రక్తమాంసము ।  
 లాగతిం బుత్రదారాదులలయింతురు ।  
 చేగదేరవెట్టిగొనేచేతుల యిడుమలెల్ల ।  
 సాగిన సభలలోన సంసారము ॥

వుఱక మేనిలోజూచ్చి వొగి నింద్రియాలకిచి ।  
 అఱమఱపించజూచ్చె నన్నపానములు ।  
 యెఱింగెఱింగియుండగా నేలినవానికమ్మించె ।  
 తఱిం దన జన్మమెల్ల ధనధాన్యములు ॥

వొప్పి గురిగాక పూరకున్న నతిథుల ।  
 కప్పన మప్పించెను గృహారామములు ।  
 యిప్పుడే శ్రీవేంకటేశుండేలి మమ్ముంగాచెగాక ।  
 పుప్పిగాదినే నిన్నాళ్లు పుణ్యపాపములు ॥

౩౧

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శుద్ధవసంతం.

కల్లవి

హరిభక్తిగలిగితే అన్నియు ముఖ్యముగాక ।  
విరహచారములెల్ల వృథావృథా ॥

(చరణము)

మిక్కిలి నీటమునిగేమీనుకదిస్తానమా ।  
కోర్కెరధ్యానముచేసుకోరి అదియోగమా ।  
నిక్కి మేకఆకుమేయు నిండనదిలపమా ।  
చింతలకిందువేలే జిబ్బటము సిద్ధుండా ॥  
పులులు గుహలనుంటే పొల్లింపయుషులా ।  
యెలుగు గడ్డమువంచు నింతలోనేయోస్యండా ।  
యిలం బట్టులాకాశానకేగితే దేవతలా ।  
వాలసి కోతి యడవినుంటే వనవాసమా ॥  
మాకులు మాటలాడవు మానవ్రతములా ।  
కోకగట్టరు బాలులు కోడిగింబరులా ।  
పైకొని శ్రీవేంకటేశు భక్తుండేమిచేసినను ।  
చేకొని లోకములోన చెల్లుబడులే ॥

౬౭

గుజ్జరి.

పలవి

చెప్పంబోతే బసలేదు శ్రీపతిధాసులునన్ను ।  
తప్పకచేపట్టితేనే ధన్యుండనేనైతిని ॥

(చరణము)

భ్రమసి పొరల తోలు పై వేసుకొన్నవాడ ।  
యెముకలఇంటిలో ఇరవై నాడ ।  
తమ్మితొడమల మూత్రతతులం బాయనివాడ ।  
లమర మాకులగోత్రమడుగనేమిటికి ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

పుట్టినచోటడిగితే పూచించెప్పరానివాడ ।  
ముట్టరాని చోటనే మునింగేవాడ ।  
చుట్టుకొన్న వెంట్రుకల జూబులకొప్పువాడ ।  
వెట్టిమాయిల్లువరుస వెదకనేమిటికి ॥  
నానుచున్న నోరులోని సరాలనాలికవాడ ।  
యేనిజమునరంగ యెడ్డెవాడను ।  
లోనుండి శ్రీవేంకటాద్రి లోకేశుండునన్ను నేలె ।  
తానకపుమాగుట్టు తలంచనేమిటికి ॥

౩౩

బాళి

పల్లవి

యెవ్వరునన్ను ధర్మించేరింతట వెఱవకుమని ।  
అవ్వలనివ్వల శ్రీహరియేకాకి ।

(చరణము)

రావులం బంచేంద్రియపు రాచపై రుమేయగాను ।  
పాపపుణ్యమనేటి బందెంజిక్కితి ।  
వొట్టినంసారమునే వొందముపై నడవగాను ।  
కూపపుజన్మముపాలై కూయుచునున్నాడను ॥  
ఆసలనేటి పెద్ద అంగిటగాలాలుమింగి ।  
కొవేటిమాయ వంటింటి కుండేల్లినైతి ।  
బాసదప్పి చిత్తమనేబండారము గొల్లలాడి ।  
లాసికామాదులనే తలారులచేబడితి ॥  
కాంతలమోహమనేటి కారడవిలోఁజిక్కి ।  
అంతట విజ్ఞానమాగమముదప్పితి ।  
యింతలో శ్రీవేంకటేశునరింగించే మాగురుండు ।  
మతికెక్కించంగ నేను మంచి మేలుగంటి ॥

౩౪

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సాళంగనాట.

పల్లవి

నేడే హరిసేవలయితే నిత్యభోగములు ।  
పోడిమిదెలుసుకోవే బుద్ధెరింగి జీవుడా ॥

(చరణము)

ప్రక్కనమనసులోన పాలుద్రాగినట్లనే ।  
చక్కని మాయలలో సంసారభోగములు ।  
నిక్కినిక్కి నీళ్లలో నీడచూచినట్లనే ।  
దిక్కుల కర్మఫలము దివ్యభోగములు ।  
కన్నులుమూసి మదిలో గలలుగనినట్లనే ।  
పన్నిలోకముల ప్రపంచభోగములు ।  
అన్నిట దెరలో బొమ్మలాటలాడినట్లనే ।  
సన్నలంబుట్టిపెరిగే జన్మభోగములు ॥  
కడుంజందమామగుట కలుమ్రుంగినట్లనే ।  
లడవిమోహించు చిత్తజభోగములు ।  
యెడయక శ్రీవేంకటేశుండు గరుణించితే ।  
అడియాలపు టీవులు ఆత్మభోగములు ॥

౬౫

పాళి.

పల్లవి

తెలసినవారికి తెరువిదే మరిలేదు ।  
నళినాక్షుంబాగడడి నామములోనున్నది ॥

(చరణము)

అకాసానలేదు మోక్షమటుపాతాళమున లే ।  
దికడ భూలోకమందు యెందులేదు ।  
పైకొని ఆనలెల్ల పారదోలివెదకితే ।  
శ్రీకాంతుంబాగడటి చిత్తములోనున్నది ॥



## తాత్పర్యశాకం కవుల కృతాలు

సురులవద్దలేదు సోదించనవృత్తము ।  
 సరిదిక్కులందులేదు జలధిలోలేదు ।  
 శరణాగతుల పాదజలములుచేచిఁకొనే ।  
 హరిదాసులఁబూజించే అరచేతనున్నది ॥  
 రాజసాన నుఖమేది రాసికర్మమందునేది ।  
 వజ్రతోడనియతుండై వుండినానేది ।  
 సాజానశ్రీవేంకటేశు సరిమఃద్రలుధరించే ।  
 తేజముతో విజ్ఞానదేహములోవున్నది ॥

౬౬

భై రవి.

పల్లవి

హరిశరణాగతి యందుల కొవధ ।  
 మిరవుగ నెఱింగిన నెక్కడువిషము ।

(చరణము)

చంచున నొడిసేటి సపకమువంటిది ।  
 కంచములో తనకర్మము ।  
 అంచేజననమరణాదులే కొరలు ।  
 పంచలనాడును పట్టంగరాదు ।  
 బలుసంసారము పడిగదీనికిని ।  
 పొలసిదేహమను పుట్టంబడే ।  
 సలి నహారాత్రపు నాలికలు గొడయు ।  
 బలిమినుక పట్టంగరాదు ।  
 మహిసుఖదుఃఖములు మలకలుమలకలు ।  
 సహజపుంబారలే శంపదలు ।  
 యిహమున శ్రీవేంకటేశుండొచ్చి ।  
 బహుగతిసేమిటం బట్టంగరాదు ॥

౬౭

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

\* ఆహారీ.

పల్లవి

అలరజంచలమైన ఆత్మలందుండని యలవాటుసేసె నీ వ్రయ్యాలా ।  
పలుమారు నుశ్వాసపవనమందుండని భావంబుదెలిపె నీ వ్రయ్యాలా ॥

(చరణము)

ఉదయాస్తశైలంబు లొనరంగభవములైన వ్రడుమండలముమోచె నుయ్యాలా ।  
అదననాకాశపద ముడ్తదూలంబైన అఖిలంబునిండె నీ వ్రయ్యాలా ।  
పదిలముగవేదములు బంగారుచేరులె సట్టవెరపె తోచె నుయ్యాలా ।  
వదలకీటు ధర్మదేవతశీతమై మిగులవనింపనరుదాయె నుయ్యాలా ॥  
మేలుకట్లయి మీకుమేఘమండలమెల్ల మెఱుగునకు మెఱుగాయె నుయ్యాలా ।  
సీలశైలమువంటి నీమేనికాంతికిని నిజమైనతోడనాయె నుయ్యాలా ।  
పాలిండ్లుగదలంగ పయ్యదలుకాపాడ భామినిలువడినూచు నుయ్యాలా ।  
వొలిబ్రహ్మాండములు వొరగునోయని ఒత్తినోయ్యనోయ్యన పూచిరుయ్యాలా ॥  
కమలకును భూసతికి కదలుకదలుకు మిమ్ముగోగిలింపంగజేసె నుయ్యాలా ।  
అమరాంగనలకు నీ హావభావవిలాసమందంద చూపె నీ వ్రయ్యాలా ।  
కమలాననాథులకు గన్నులపండుగై గణుతింపనరుదాయె నుయ్యాలా ।  
కమనీయమూర్తి వేంకటశైలపతినికు కడువేడుకై వ్రుండె నుయ్యాలా ॥ ౬౮

నాట.

పల్లవి

ఘోరవిదారణ నారసింహని ।  
విరూపముతో నెఱుండితివో ॥

(చరణము)\*

ఉడికెడి కోపపుటూపులం గొండలు ।  
పొడివొడియైననల్లమున కెగయ ।  
బెడిదపురవమున పిడుగులువారుగంగ ।  
యెడనెడ నీ వపుడెట్లుండితివో ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గుటగుటరవములు కుత్తైకంగేలుకుచు ।

గిటగిటం బండ్లు గింటుచును ।

తటతటం బెదవులు దవడలువణంకగ ।

ఇటువలె నీ వపుడెట్లుండితివో ॥

కాలానలములుగ్రక్కుచు నయన ।

జ్వాలల నిప్పులుచల్లుచును ।

బాలాక్షముతో బ్రహ్మాండకోట్ల ।

కేలికపై నీ వెట్లుండితివో ॥

గొళ్ళమెఱుంగుల పెద్దపెద్ద ।

వేళ్ళదిక్కులు వెదకుచును ।

నీళ్ళతీగెలు నిగుడంగ నొరను ।

చిళ్ళగమ్మంగ నెట్లుండితివో ॥

హిరణ్యకశిపు నేపడంచి భయం ।

కరరూపముతోఁ గడుమెరసి ।

తిరువేంకటగిరిదేవుండ నీ వింక ।

యిరువుకొన్న నాడెట్లుండితివో ॥

౬౯

గౌళ.

పల్లవి

నేలమిన్నునొక్కటైన నీబంటువొక్క ।

వేలనే యక్షునిం దెగవేసెఁగా నీబంటు ॥

● (చరణము)

ఊంగరమెగరవేళియు దధిలోబడకుండ ।

నింగికిం జేయిచాచె నీ బంటు ॥

చంగన జలధిదాటి జంబుమాలి నిలమిద ।

క్రుంగదొక్కి పదములంగుమ్మెగా నీ బంటు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వెట్టగా రావణు రొమ్మువిరుగండేతనేగ్రుద్దె ।  
 నిట్టతాడువంటివాడు నీ బంటు ।  
 దిట్టయై మందులకొండ తేజమున నడురేయి ।  
 పట్టపగలుగదెచ్చే బాపురేసీబంటు ॥  
 అలరనన్నియుండేసి అజునిపట్టానకు ।  
 నిలుచున్నాఁ డదిగొని బంటు ।  
 బలువేంక్కటేశ ఈపవననందనుడు ।  
 కలిగిలోకము వెల్లగాచెఁగానీబంటు ॥

౭౧

దేవగాంధారి.

పల్లవి

తలంచినవన్నియుం దనకొరకే వెలిం ।  
 జెలియుట దనలోఁ జెలియుటకొరకే ॥

(చరణము)

ఉదయమందుట భవముడుగుటకొరకే ।  
 చదువుట మేలువిచారించుటకొరకే ।  
 బ్రదుకుట పురుషార్థపరుండౌటకొరకే ।  
 యెదిరింగనుట తన్నెరుంగుటకొరకే ॥  
 తగులుట విడివడిఁదలంచుటకొరకే ।  
 నొగులుట కమమనుభవించుటకొరకే ।  
 చిగురౌట కొమ్మయిచెలంగుటకొరకే ।  
 బెగడుట దురితంబెడబాయుటకొరకే ॥  
 యీవలంజేయుట ఆవలికొరకే ।  
 ఆవలినుండుట యీవలికొరకే ।  
 యీవలనావల నెనయందిరుగుటెల్ల ।  
 శ్రీవేంకటేశ్వరుం జేరుటకొరకే ॥

౭౨

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

కన్నడగాళ.

పల్లవి

యెంతచేసినా నడయకపోయె ।  
ముంతలోని నీటమునింగిలేచుట ॥

(చరణము)

ఉట్టిపై చెరలాట మూరంబొత్తులకూడు ।  
పట్టుచాలనికొమ్ము బహునాయకము ।  
వెట్టిమోపరిలాగు వెట్టివోయినపోక ।  
నట్టింటవై రంబు నగుబాటుబ్రదుకు ॥  
రాకపోకలచేత రాజుల్లు పెనుబుద్ధి ।  
వాకులేనివరము వలవనివలపు ।  
యేకాలము వేంకటేశుని కృపలేక ।  
ఆకడికడ నడయాడెడి నడపు ॥

2.9

బాళి.

పల్లవి

పరదేశిపట్టణమున పదుగురు నేగురుగూడక ।  
పరగంగ వరివేడనూదర బలిసినట్లాయె ॥

(చరణము)

ఊరేలేడియతం డలసతనూరకయుండంగ నడుముల ।  
వారలు నిక్కపుంగతకలవలె నుండినగతిని ।  
ధీరతచెడి తన జీవుండు తెలియంగనేరకయుండిన ।  
ధారుణిలోపల దొంగలధర్మాసనమాయె ॥  
వొడలంతంతకుంజిక్కంగ నుబ్బినరోగము సుఖమున ।  
కెడమియ్యక నానాటికి నేచినచందమున ।  
తడంబడు విజ్ఞానము గతిదప్పంగ బలుపగుపట్నము ।  
కడుంజెడఁగా మాలవాడ ఘనమైనట్లాయె ॥  
పొసగంగ నిదిగని యధికుండు పుక్కటకాండ్లనందరి ।  
బరిమార్చి మొదలికతంబాలించినగతి నీ ।  
పసగలతిరువేంకటగిరివతి నాదేహపుంబురి ని ।  
వనమై వెన్నకుంజండ్లువచ్చినయట్లాయె ॥

23

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పాల్కి.

పల్లవి

పొగొసొగొయమ్మలార బొమ్మలాటవారము ।  
యీరసాన మమ్మునిట్టే యోమిచేసేరు ॥

(చరణము)

ఊరులేనిపొలమేల నొడలుమోచుకొనేము ।  
తేరదేహ మెక్కొని తిరిగేము ।  
వారువీరనుచు నట్టివాప్రులుచేసుకొని లేని ।  
చేరువెట్టుకొని శోశోంబీరుప్రులయ్యేము ॥  
బుద్ధిలేనిబుద్ధిలోడ పొందుచేసుకొని వట్టి ।  
యెద్దుబండికింటిపందినిగేము ।  
నిద్దురలో శానివంట నీడలోనియండంట ।  
పుద్దుపుద్దులై లేని కొద్దికనున్నారము ॥  
మాటులేనిమాటుదెచ్చి మరంగువెట్టుక నట్టి ।  
మేటానమేట్లవలె మెరసేము ।  
గాటమైన తిరువేంకటగిరినిలయుని ।  
నాటకమే నిజమని నమ్మికినున్నారము ॥

28

రామక్రియ.

పల్లవి

యెవ్వోకాని యెలుంగరాదు కడు ।  
దవ్వలనేవుండు తలంపులోనుండు ॥

(చరణము)

ఎడయవు తనరెక్కలగరిపోలేడు ।  
కడుదాగుంగాని దొంగయుంగాడు ।  
వెడగుగోళ్లు పెంచు మిరుండునుంగాడు ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

మిగుల బొట్టివాడు మింటికినిబొడవు ।  
 జగడాలు తపసివేషములును ।  
 మగువకై పోరాడు మరి విరక్తుండును ।  
 తగుంగాపుంబనులు నెంతయుఁ దెల్లందనము ॥  
 తరుణులవలసించు తగిల్పైకొనడు ।  
 తురగముందోలు రాతునుంగాడు ।  
 తిరువేంకటాద్రిపై దిరుగునెప్పుడును ।  
 పరమమూర్తియై పరగు సీ ఘనండు ॥

౭౫

శ్రీరాగం.

పల్లవి

నిత్యాత్ముండై యుండి నిత్యుండై నెలుగొందు ।  
 సత్యాత్ముండై యుండి సత్యమైతానుండు ।  
 ప్రత్యక్షమైయుండి బ్రహ్మమైయుండు సం ।  
 స్తుత్యుండీ తిరువేంకటాద్రివిభుండు ॥

(చరణము)

ఏమూర్తిలోకంబులెల్ల నేలెడు నాతండే మూర్తిబ్రహ్మాదులెల్ల వెదకెడు నాతం ।  
 డే మూర్తి నిజమోక్షమియ్యంజాలెడు నాతండేమూర్తి లోకై కహితుండు ।  
 యేమూర్తి నిజమూర్తి యేమూర్తియునుంగాడు యేమూర్తి తైముూత్తు  
 లేకమైన యాతం ।  
 డేమూర్తి సర్వాత్ముండేమూర్తి పరమాత్ముండామూర్తి తిరువేంకటాద్రి  
 విభుండు ॥

యేదేవుదేహమున నిన్ని యనుజన్మించె నేదేవుదేహమున నిన్ని యును నణంగె మరి ।  
 యేదేవుగ్రహం బీనకలమితయును యేదేవునేత్రంబులినచంద్రులు ।  
 యేదేవుండీదేవులిన్నింటిలోనుండు నేదేవుచై తన్యమిన్నిటికి నాధార ।  
 మేదేవుండవ్యక్తుండేదేవుండద్యంధ్యుండాదేవుండీ వేంకటాద్రివిభుండు ॥

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

యేవేల్పుపాదయుగ మిలయు నాకాశంబు యేవేల్పుపాదకేశాంతంబనంతంబు ।  
 యేవేల్పు నిశ్వాసమీ మహామారుతము యేవేల్పునిజదాసులీపుఃఖ్యలు ।  
 యేవేల్పుసవేశాశుం డేవేల్పుపరిమేశుం డేవేల్పుభువనైకహిత మనోభావకండు ।  
 యేవేల్పుకడుసూక్ష్మ మేవేల్పుకడుఘనము ఆవేల్పుతిరువేంకటాద్రివిభుండు ॥ ౭౬

దేసాక్షి.

పల్లవి

యెంతై నందొలంగివై తేదై ననామతికి ।  
 వింతచవిసేతుగా విషయబుద్ధి ॥

(చరణము)

ఎనసిజన్మముల నేనెట్లనుండినంబాక ।  
 మెనుకందిరుగుదువుగా విషయబుద్ధి ।  
 అనువైన యనుభవము లనుభవింపగజేసి ।  
 మెనుకమఱపింతుగా విషయబుద్ధి ॥  
 కెఱలికాంతలునేను గినిసి ననుంబాలయలుక ।  
 విఱిచి కలుపుదువుగా విషయబుద్ధి ।  
 తఱితోడ వావివరకనదలంచిన నన్ను ।  
 మెఱపుదెలుపుదువుగా విషయబుద్ధి ॥  
 యెడలేని యాపదలన్ని వొరలినన్ను ।  
 విడిచిపోవై తిగా విషయబుద్ధి ।  
 సడిచెట్టివేంకటస్వామి కృపచేనిన్ను ।  
 విడిపించవలసెగా విషయబుద్ధి ॥

౭౭

గుండక్రియ.

పల్లవి

యేటివిజ్ఞాన మేటిచదువు ।  
 గుంటబడి వెడలుగతి గురుతుగనలేడు



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

(చరణము)

ఏడుమడుగులచమఁ మింతయునుండట యీ ।

గాదంబెట్టుచుం జీముగారంగాను ।

పాడె నయిందులో బ్రదుకంగోరి ప్రాణి ।

విడదన్నుక చనెడి వెరవుగనలేడు ॥

కడుపునిండిన మహాకష్టంబు నలుగడల ।

వెడలుచును బెనుమురికివేయగాను ।

యిడుమఁబొందుచు సుఖము యిందుకేవెడకిసి ।

వాడలువోవంగ జీవుండోపననలేడు ॥

పుడకమయమగు కన్నులురికి యేమైనఁగని ।

మదవికారము మతికి మరుపంగాను ।

యిదియెరింగి తిరువేంకటేశుంగని జీవుండా ।

సదమలానందంబు చవిగానలేడు ॥

౭౮

అహిరి,

పల్లవి

అజిదుష్టుండనలసుండను ।

యితరవివేకంబింకనేది ॥

(చరణము)

ఎక్కడనిన్నిట యేమిసేసితిన్ ।

నిక్క-పుందప్పలు నేరములు ।

గ్రక్కన నిన్నిటకలిగిన నీవే ।

దిక్కుగాక మరి దిక్కేది ॥

ఘోరపుంబాపముకోట్లసంఖ్యలు ।

చేరున నీవేనా నేసినవి ।

నిరసునకు నీలు నీకృపనాకింక ।

కూరియి నామొడ గుణమేది ॥

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

యెఱింగినేసినది యెఱుంగకనేసిన |  
కొఱతలునాయెడంగోట్టులివే |  
వెఱపుదీచి శ్రీవేంకటేశకాపు |  
మఱవక నాగతిమఱియొది ||

౭౯

కన్నడగొళి.

పల్లవి

దై వక్రతంబటచేత తనకర్మాఫీనంబట |  
కావలసిన సౌఖ్యంబులు గలుగకమానినా |

(చరణము)

యెక్కడిదుఃఖపరంపర లెక్కడిసంనారంబులు |  
యెక్కడిజన్మము ప్రాణులకేలకలిగినది |  
యెక్కడిమోహవిడంబన మెక్కడియాశాబద్ధము |  
యెక్కడి కెక్కడనిజమై యీవిదానుండినా ||  
యీకాంతలు సీద్రవ్యము లీకన్నుల వెడయాసలు |  
యీకోరికేలితలంపులు యిట్టేవుండినా |  
యీకాయంబస్థిర మనకీదుడకశకులోనై |  
యీకల్మషములంబొరలంగ నివి గడతేరినా ||  
దై వశీమామణి తిరుమలదేవుని కృపగలచిత్తము |  
పావనమైదురితంబులం బాయకమానిన |  
అవిభు కరుణారసమున సతండేతనుమన్నించిన |  
ఆవేడుక లీవేడుకలాసలుచేసినా ||

౮౦

శంకరాభరణం.

పల్లవి

ఆదిపురుషుండు అచ్యుతుండచలుండనంతుండమలుండు |  
ఆదేవుండితండేవో హరివేంకటవిభుండు ||

(చరణము)

ఏకాంశవమై ఉదకములేచిన బ్రహ్మాండములో |  
బై కొనియుండంగ నొకవటపత్రములోపలను |  
చేకొనిపవళింపుచు నొకశిశువై వడిందేలాడిన |  
శ్రీకాంతుండితండేవో శ్రీవేంకటవిభుండు ||

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

అరుదుగ బలి మదమడపంగ నాకళమంటినరూపము ।  
 సరగునభూమంతయు నొకచరణంబునంగొలచి ।  
 పరగినపాదాంగుటమున బ్రహ్మాండమువగిలించిన ।  
 పరమాత్ముండితండెపో పతివేంకటవిభుండు ॥  
 క్షీరపయోనిధిలోపల శేషుండు పయ్యకంకముగా ।  
 ధారుణియును శిరియునుంబాదములొత్తంగను ।  
 చేరువండను బ్రహ్మాదులు సేవింపంగఁ జెలువొందెడి ।  
 నారాయణుండితండే పున్నతవేంకటవిభుండు ॥

౮౧

దేసాళం.

పల్లవి

అప్పులవారే అందరును ।  
 కప్పంగందిప్పంగంగత్తలువరి ॥

(చరణము)

ఎక్కడచూచిన సీప్రపంచమునఁ ।  
 డిక్కులు శిలుగులు జింతలునే ।  
 డిక్కువ్వరుయీత్రిదిపులలోఁ ।  
 డిక్కుముక్కు లక్ష్మీదేవుండేకాక ॥  
 యేదిదలంచిన నేకాలంబును ।  
 నూదులమూటల సుఖములివి ।  
 కాదననొసనంగడగనిపించంగ ।  
 పొదికాఁడుతలంపునంగలండ్కండే ॥  
 యెన్నుండువిడి నెప్పుడూవాళిం ।  
 బన్నిన తమతమబంధములు ।  
 పున్నతినేయంగ వొప్పులునేరుపంగ ।  
 తెన్నుండువేంకటవిభుంథేకలండు ॥

౮౨

## అధ్యాయ సంగీతకావలు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

పాసములే సంబళమెప్పుడు యీ ।  
యాపదంబడి నే నలసేనా ॥

(చరణము)

ఎన్నిపురాణము లెఱువలెవిన్నా ।  
మన్నమనువుదిమ్మరితనమే ।  
నన్ను నేనేకానంగజేసటనా ।  
విన్నవీనుకులకు వెఱుచేనా ।  
యెందరు పెద్దలనెట్లంగొలిచినా ।  
నిండల నామతినిలిచినా ।  
కందు వెఱింగి చీకటికిందొలంగవట ।  
అద్దభంబరమింకనదేనా ॥  
తిరునేకటగిరి దేవుండే పరమని ।  
నరిగని శేలి యింకదాగినా ।  
తిరముగనిను జింతించినచింతే ।  
నిరలము ము క్కినిదిగాదా ॥

౪౩

ముఖారి.

పల్లవి

యెందుంబుడితిమో యెఱుంగము మా ।  
కందున శ్రీహరికరుణేకాక ॥

(చరణము)

ఏటిజన్మమోయెఱుంగము పర ।  
మేటిదొమేయెఱుంగము ।  
గాంటపుకమలజాగొచినయీ ।  
నాటకుండే మా నమ్మినవిభండు ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

యెవ్వరువేల్పులో యెఱుంగము సుర ।

లెవ్వరొమేయెఱుంగము ।

గవ్వగు శ్రీసతిరమణుండు మా ।

కవ్వనజోదగుండంతగామి ॥

యింకానేటిదోయెఱుంగము యీ ।

యంకెల భాములనలయము ।

జంకెలదనుజాలం జదిపిన తిరు ।

వేంకటేశుండు మా విభుండు ॥

౫౩

గామక్రియ.

పల్లవి

నేలయునిన్నియును వృథా వృథా ।

తిలంపున శ్రీహరిందలసినను ॥

(చరణము)

ఎడయనిపుణ్యము లెన్నియైనా ।

విడువకనేయుట వృథా వృథా ।

బడిబడి నే శ్రీవణినాత్మలో ।

దడవక యితరముదడవినను ॥

యెరవులతపముల నెంతైనా ।

నిరవిర వీగుట వృథా వృథా ।

హరి నచ్యుతుం బరమాత్ముని ।

మరిగితలంచక మఱచినను ॥

దైవమునెఱుంగక తమకమునా ।

నోనేతైన వృథా వృథా ।

శ్రీవేంకటగిరి చెలువుని ।

నేవించక మఱి జెడరినను ॥

౫౪

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

నాట.

పల్లవి

ఇలయును నభమును నేకరూపమై |  
జలజలగోళ్లు జళిపించితివి ||

(చరణము)

ఎడగినలుపక హిరణ్యకశిపునిం |  
దొడికిపట్టి చేతులఁబిగిసి |  
కెడపితొడలపై గిరిగొన నచుముక |  
కడుపుచించి కహకహ నవ్వితివి ||  
రోప్పులనూపుల రొచ్చులకసరులు |  
గుప్పచులాలలుగురియును |  
కప్పినబెబ్బులి కసరుహుంకృతుల |  
దెప్పరపసురల ధృతియణించితివి ||  
వేళవేళనాచుఁచుం బెడబొబ్బిలిడుచు |  
ధళధళమెఱువంగ దంతములు |  
ఫళఫళవిరవిధ వరసరుధిరము |  
గుళగుళదిక్కులంగురియించితివి ||  
చాతినప్రేవుల జన్నిదములతో |  
వాతెరసింహపువదనముతో |  
చేతులువేయిటంజెలంగిట సుతుని |  
పోతరమణంచుచు భువిమెరసితివి ||  
లహోబలమున నతి కౌద్రముతో |  
మహామహిమల మలయుచును |  
తహతహమెదుపుచుండగు వేంకటపతి |  
యిహముంబరము మాకీపుడొసగితివి ||

८ ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

సామంతం.

పల్లవి

యితరముల్నియు నేమిటికి |  
మతిచంచలమే మానుటపరము ||

(చరణము)

ఎక్కడినురపుర మెక్కడివై భవ |  
మెక్కడివిన్నియు నేమిటికి |  
యిక్కడనే పరహితమును బుణ్యము |  
గ్రక్కునఁజేయంగలదిహాపరము ||  
యెవ్వరుచుట్టము లెవ్వరుబంధువు |  
లెవ్వరిందరును నేమిటికి |  
రవ్వగు లక్ష్మీరమణునిఁ దలంచుచు |  
యివ్వలఁదాసుఖియించుటపరము ||  
యెందరుదైవము లెందరువేల్పులు |  
యెందరిందరును నేమిటికి |  
కందువెఱింగి వేంకటగిరిరమణుని |  
చిందులేకకొలిచిన దిహాపరము ||

భూపాల.

పల్లవి

పారితెచ్చియెత్తివేసి పారవెల్లితిని |  
సీగసపుటద్దవై ననీకు నేముద్దా ||

(చరణము)

ఎద్దవై నన్నేలతోక్కి యేమిగట్టుకొంటివి |  
వద్దనై నవచ్చిపూరకుండవై తివి |  
వొద్దికభూమెత్తిన యాయెద్దుకునేముద్దుగాక |  
నిద్దురచి త్రముతోడి నీకునేముద్దా ||

## అథాశ్చ నంకీరణసట

కాపురపుం బాపపునాకమకమునుధరించి ।  
 వీపువగులంగదాకి విట్టవీగితి ।  
 ఆపగనెదేమెఱుంగు నడుగులచవిమూట ।  
 మోపరివి నీకునాముదము ముద్దా ॥  
 మచ్చరించి అలనాడు మాంలవాడుకాలందన్ని ।  
 తెచ్చినయప్పటి ధమకదేవతపు ।  
 యెచ్చరించి తిరువేంకటేశుదాసుండని నన్ను ।  
 మెచ్చితాకితివి నామేనునీకుముద్దా ॥

౮౭

## శ్రీరాగం

పల్లవి

యెందాకనేచి త్రమేతలంపో ।  
 ముందుముందువేసరితి ములిగివేసరితి ॥

(చరణము)

ఏమిసేతునేడజాత్తు నేమని బోధింతును ।  
 నామాటవిన దిదేనావిహారము ।  
 యేమరి నందలపించి నేమైనగడించి ।  
 సాముసేసితే సారితిజడిసివేసరితి ॥  
 యేడచుట్టలేడ బంధులేడ పొందులెవ్వరు ।  
 తోడై నవారంగారు దొంగలుగారు ।  
 కూడు చీరగాని చోటై కొరగానిపాటై ।  
 వాడివాడివేసరితి వదలివేసరితి ॥  
 యెందునున్నా డెక్కడనేమిసేసి నెక్కడభోగించి నీ ।  
 విందులకువిందయిన వేంకటేశుండు ।  
 యిందరిహృదయములో నిరంత్ర యున్నాడతండు ।  
 చెందినన్నంగాచుగాక చెనకివేసరితి ॥

౮౮



## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

ఆహిరి.

పల్లవి

పూరికింబోయెడి వొకండాకడు ।

చేరువతెరువేగి చెలంగుమీ ॥

(చరణము)

ఎడమతెరువువంకకేగిన దొంగలు ।

త్రోడింబడఁగోకలుదోచేరు ।

కుడితెరువునకేగి కొట్టువడకమంచి ।

నడిమితెరువుననే నడవుమీ ॥

అడ్డపుండెరువుల నటునిటుంజుట్టాలు ।

వెడ్డువెట్టుచునిన్ను వేచేరు ।

గొడ్డారే చిన్నదిడ్డితెరువువొక ।

దొడ్డతెరువువంకతొలంగుమీ ॥

కొండతెరువుకేగి కొంచెపుసుఖముల ।

బండ్లై తిరుగుచు బడలేవు ।

అండనుండెడిపరమాత్ముని తిరుమల ।

కొండతెరువుతేకువనేగుమీ ॥

౩౪

ఆహిరి.

పల్లవి

అక్కడనాపాట్లువడి యిక్కడసీపాటుపడి ।

కుక్కనోరికళాసమై కొల్లఁబోయెబ్రతుకు ॥

(చరణము)

ఎండచేత నీడచేత నెల్లనాఁడునిట్లనే ।

బండుబండ్లై యెందుంగడవలగానక ।

పుండగిలినరకాలనుడుకంబోయెదమింక ।

వండఁదరగినకూనవలెనాయెబ్రతుకు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పంచమహాపాతకాలబారింబడి భవములం ।  
 డెచ్చితెచ్చిముడివేయందిదీపులై ।  
 పొంచినయాసలవెంటం బొరలంబోయెదమింక ।  
 దంచనున్న రోలిపిండితలంపాయెబ్రతుకు ॥  
 యీదచేత వానచేత నెల్ల నాడుంబాయని ।  
 బాధచేత మేలెల్ల బట్టబయలై ।  
 గాదిలివేంకటపతిం గానంగఁబోయెదమింక ।  
 బీదగరచినబూరె ప్రియమాయెబ్రదుకు ॥

౩౧

సామంతం.

పల్లవి

నాటికినాడేనాచదువు ।  
 మూటలాడుచును మఱచేటిచదువు

(చరణము)

ఎనయనీతని నెఱుంగుటకేపో ।  
 వెనకవారు చదివినచదువు ।  
 మనసున నీతనిమఱచుటకేపో ।  
 పనివడి యిప్పటిప్రాధలచదువు ॥  
 తెలిసియితనినే తెలియుటకేపో ।  
 తొలుత గృతయుగాదులచదువు ,  
 కలిగినయీతనిగాదననేపో ।  
 కలియుగంబులోఁగలిగినచదువు ।  
 పరమని వేంకటపతిఁగనుటకేపో ।  
 దొరలగుబ్రహ్మాదులచదువు ।  
 సిరులనీతనిమఱచెడికొఱకేపో ।  
 వీరసపుజీవులవిద్యలచదువు ॥

## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

నాట,

కల్లని

యిటుగరుడుని నీవెక్కినను ।

వటపటదిక్కులుబద్గనఁబగితె ॥

(చరణము)

ఎగసినగరుడుని యేవునధాయని ।

జిగిదొలంగ చబుకుచేసినను ।

నిగమాంతంబులు నిగమనంఘములు ।

గగనముజగములు గడగడవడకె ॥

బిరుసుగగరుడునిపేరెముదోలుచు ।

బెరసి నీవుగోపించినను ।

సరసనఖిలములు జజ్జరితములై ।

తిరువున నలుగడదిరందిరిందెరిగె ॥

పల్లించిన నీపసిండిగరుడని నీ ।

కెల్లననీవెక్కినయపుడో ।

ఝల్లనేరాక్షససమితిని మహిమ ।

పెల్లిమునుంగుదురు వేంకటరమణా ॥

౯౨

నాదనామక్రియ,

కల్లని

యీసుర లీమును లీచరాచరములు ।

యీ సకలమంతయునిదియెవ్వరు ॥

(చరణము)

ఎన్నికనామములిటు నీవై యుండగ ।

యిన్నినామములవా రిదియెవ్వరు ।

వున్నచోటనే నీవు వుండుచుండగ మరి ।

యిన్నిటందిరుగువా రిదియెవ్వరు ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

వొక్కరుపై నీవు వుండుచుండగ మరి ।  
 తక్కిన యారూపములు తామెవ్వరు ।  
 యిక్కడనక్కడ నీవు ఆత్మలలోనుండ ।  
 మక్కువనుండువారు మరియెవ్వరు ॥  
 శ్రీవేంకటాద్రిపై చెలంగినీవుండగా ।  
 దైవంబులనువారు తామెవ్వరు ।  
 కావలసినదోట కలిగినీవుండంగ ।  
 యీవివేపిపూజ లిదియెవ్వరు !

१ 3

లలిత.

పల్లవి

తాపలేక మేడలెక్కడలంచేము ।  
 యేపులేనిచిత్తముతో యీహిహినేము ॥

(చరణము)

ఎఱుకమాలినబుద్ధి యెవ్వరై నంబతులంట ।  
 తెఱంగెఱుంగక విధిందిరిగేము ।  
 పఱచై నజవరాలు పరులెల్ల మగలంట ।  
 వొటపునిలిపినట్లొహోహోనేము ॥  
 యిందరును హితులంట యెందైన సుఖమంట ।  
 పొందలేనిబాధవోర్వలేము ।  
 మందమతివాడు యెండమావులు చెరువులంట ।  
 అందునిందుదిరిగినట్లొహోహోనేము ॥  
 మేటివేంకటేశుంబాసి మీదమీదంజవులంట ।  
 నాటకపుతెరువుల నడచేము ।  
 గూటిలో దవ్వులవాడు కొండలెల్లా నునుపంట ।  
 యేటవెట్టి యేగినట్టి హిహినేము ॥

శ్రీరాగం.

పల్లవి

యేడిచూచినం దమకు యిన్నియునునిలువలెనే  
 వేడి విడిచినకూడు వేదకిననులేదు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

(చరణము)

ఏకాంతసౌఖ్యంబు లెక్కడివిప్రాణులకు ।  
పైకొన్నదుఃఖముల పాలుపడెగాక ।  
యేకమగుపుణ్యంబులేడం గలవిందరికి ।  
కైకొన్నదురితములు కలపాటిగాక ॥  
హితవై నమమకార మెందుగలదిందరికి ।  
పతిలేని విరహతాపము కొలదిగాక ।  
మతిలేనివేడుకలు మరియేవి మనుజులకు ।  
చిత్తమైన దై వమిచ్చినపాటిగాక ॥  
యిరవై నదై వకృప యేలదొరకును దమకు ।  
పరమైనకమంబు పరిపాటిగాక ।  
యెరవై నపెనుబంధ మేలవిడెడునాత్మం ।  
దిరువేంకటేశుకృప తిరమైనగాక ॥

౯౫

పాల్గి.

పల్లవి

చూడరెవ్వరుదీని చోద్యంబుపరికించి ।  
చూడఁజూడంగ గాని సుఖమెఱంగరాదు ॥

(చరణము)

ఎడతెగనిమమత వేయంగరాని పెనుమోపు ।  
కడలేనియాన చీకటిదవ్వుకొనుట ।  
నిడివై న కనుచూపు నీడనిండినయెండ ।  
వడిచెడనితమకంబు వట్టితాపంబు ॥  
బుద్ధిమానినచింత పోనియూరికిందెరువు ।  
పొద్దువోవనివలపు పొట్టపొంకంబు ।  
యెద్దుఁబట్టినసివం బెఱుకమాలినప్రియము ।  
లొద్దికవిహారంబు లుబ్బగవనంబు ॥  
తీపులోపలితీపు తిరువేంకటేశ్వరుని ।  
చూపు దనుం బొడగనని చూపులోచూపు ।  
ఆపదలువాయు నెయ్యపుదలంపు లీతలంపు ।  
రూపై న రుచిలోని రుచివివేకంబు ॥

౯౬

## ఆధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

నాట.

పల్లవి

యెవ్వరెవ్వరివాడో యీజీవుండుచూడ ।

నెవ్వరికినేమానో యీజీవుండు ॥

(చరణము)

ఎందరికిం గొడుకుగాదీజీవుండు వెను ।

కెందరికిం దోబుట్టండీజీవుండు ।

యెందరిని భ్రమయించండీజీవుండు దుఃఖ ।

మెందరికింగావింపం డీజీవుండు ॥

యెక్కడెక్కడ దిరుగండీజీవుండు వెను ।

కెక్కడో తనజన్మమీజీవుండు ।

యెక్కడిచుట్టము దనకు నీజీవుండు యెప్పు ।

డెక్కడికినేగునో యీ జీవుండు ॥

యెన్నడునుం జేటులేనిజీవుండు వెను ।

కెన్నిదనువులు మోవండీజీవుండు ।

యెన్నంగల తిరువేంకటేశు మాయలందగిలి ।

యెన్నిపదవులంబొందండీజీవుండు ॥

౯౭

సామంతం.

పల్లవి

యెంతచేసిన తనకేది తుద

చింత శ్రీహరిపైం జిక్కుటేచాలు ॥

(చరణము)

ఎడవక పుణ్యాలెన్నిచేసినా ।

గడమీకాకింకగడయేది ।

తడంబడహరియే దైవమనుచు మది ।

విడువకవుండినవెరపేచాలు ॥

## కాశ్యపాశం కవుల కృతులు

యెన్నితపములివి యెట్లుజేసినా ।  
 అన్ను వకధికముకల వేది ।  
 వన్నెలంగలగక వనజామునిపై ।  
 వున్న చిత్తమది వొక్కటేచాలు ॥  
 యిందరివాదములెట్లుగెలిచినా ।  
 కంటే కాకింక గరిమేది ।  
 యిందరినేలిన యీవేంకటపతి ।  
 పొందగుమహిమలపొడవేచాలు ॥

౯౮

నారణి.

పల్లవి

వణినయనలఘూపు లెంతసొబ్బ గెయ్యుండు ।  
 ప్రాణసంకటములగు పనులునట్లుండు ॥

(చరణము)

ఎడలేనిపరితాపమేరీతిదాన్లుండు ।  
 అడియానకోరికెల్లు నటువలెనెయ్యుండు ।  
 కడలేనిదుఃఖసంగతి యెట్లుదానుండు ।  
 అడరుసంసారంబు నట్లజేవుండు ॥  
 చింతాపరంపరల చిత్తమదియెట్లుండు ।  
 వంతదొలగని మోహవశము నట్లుండు ।  
 మంతనపుబనులపై మనసుమరియెట్లుండు ।  
 కంతుశరమాగ్గ మ్మాగ్గముల గతియెట్లుండు ॥  
 దేవుడొక్కడె యనడి తెలివి దనెట్లుండు ।  
 శ్రీవేంకటేశు కృపచేతలట్లుండు ।  
 భావగోచరమైన పరిణతదియెట్లుండు ।  
 కై వల్యసంగతులు నట్లుండు ॥

౯౯

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

గీతం - నాట.

ఏదై వము శ్రీపాదన్నఖమునం బుట్టినగంగ ।

త్రిలోకపావనముచేయును త్రిపథగామినియామెను ।

యేదై వము నాభినలినంబున జనియించిన అజండు అళిలాండంబులం ।

సృజియంప నధిపతియామెను ।

యేదై వము పురస్థలంబుదనకును ఋందిర మైనయందిరహోలయమ్యై ।

యాజగంబులకెల్లను ।

యేదై వము అవలోకనమింద్రాది దివిజగణంబులకెల్లప్పుడును సుఖంబు  
లాపించును ।

యేదై వము దేహవస్తువని అనిమీషులందరుంగూడి శ్రీనారాయణదేవుం  
డనినమ్మియుండెదరు ।

ఆదేవుండే సిరులకనంతవరదుండు తిరువేంకటగిరినాథుండు భయవిభూతినా  
థుండే నానాథుండు ॥ ౧౦౦

ఆహిరి:

చల్లవి

యేటికిండలంచెదరిందరును ।

గాటపునిటలేవో కొనరోప్రజలం ॥

(చరణము)

ఎండలంబొరలక యేచినచలితో ।

నుండకచరిలోనుడుకక ।

అండనున్నహరి నాత్మకదలంచిన ।

పండినపసిండే బ్రతికరాప్రజలం ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

అడవులనలయక ఆకునలముదిని ।

కడుపులుగాలంగ గరగక ।

బడిబడిలక్ష్మీపతికి దానులై ।

పొడవగుపదవులం బొందరోప్రజలు ॥

పొక్కిటి రాళ్ల పుండ్లు రేగంగ ।

దిక్కులనంతటందిరుగక ।

గ్రక్కున తిరువేంకటపతింగని ।

వొక్కుమనసుతో నుండరోప్రజలు ॥

౧౪౪

పాల్కి

పల్లవి

యేదితుద దీనికేదిమొదలు ।

పాడుకొనుహరిమాయ బరగుజేవునికి ॥

(చరణము)

ఎన్ని బాధలు దనకు నెన్ని లంపటములు ।

యెన్ని వేదనలు మరియెన్ని దుఃఖములు ।

యెన్ని పరితాపంబు లెన్ని దలపోతలు ।

యెన్ని చూచిన మరియు నన్నెనంగలవు ॥

యెన్ని కొలువులు దనకు నెన్ని యనుచరణలు ।

యెన్ని యాసలు మరియు నెన్ని మోహములు ।

యెన్ని గవళములు దనకెన్ని దైన్యంబులివి ।

ఇన్ని యునుదలంప మరియెన్నెనంగలవు ॥

యెన్నిటికి జింతించు నెన్నిటికి హర్షించు ।

నెన్నిటికినాశించు నెన్నిటికిఁదిరుగు ।

యిన్నియును దిరువేంకటేశులీలలుగాగ ।

నెన్ని చూచిననుదా నెవ్వండుగాడు ॥

౧౦౨

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

సామంతం.

శల్లవి

చక్కదనములవారసతులార ।

యిక్కువ తెక్కువల మీరేమిసేసేరింకను ॥

(చరణము)

ఓప్పుగానరకము మాకుంబలిచ్చిమన మెల్ల ।

కప్పముగొంటిరిగా యంగనలార ।

అప్పుడే గోవిందునికి ఆహివెట్టితిఁజిత్తము ।

యిప్పుడు యెమ్మెలను మీరేమిసేసేరింకను ॥

పంచమహాపాతకాలబారిందోసి మాసిగ్గులు ।

లంచముగొంటిరిగా నెలంతలారా ।

పంచనతోడుత హరివార్షమైతిమింక మీ ।

యించుకగుట్టుల మీరెందు జూచ్చేరింకను ॥

దోంగిలి మాగుట్టులెల్లదోవవేసి మరుబారి ।

భంగవెట్టితిరిగా వో భామలార ।

చెంగలించివేంకటేశు నేవకుంజొచ్చితిమి ।

యెంగిలిమోవులును మీరేడఁబడేరింకను ॥

౧౦౩

జాళి.

శల్లవి

యెట్టుచేసినం జేస నేమి నేయంగవచ్చు ।

చుట్టపువిరోధంబు సూనాస్త్రిచెలిమి ॥

(చరణము)

ఒడలిలోపలిరోగమునరఁ బరితాపంబు ।

కడుపులోపలివుండు కడలేనియాస ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

తడిపాత మెడగోత తలభ్రువిజయానక్తి ।  
 గుడిమీదితఱువు అల కలముప్రాణులకు ॥  
 నీడలోపలియెండ నెలకొన్న బంధంబు ।  
 గోడపై నున్నంబు కొదలేనియెఱుక ।  
 పాడూరిలోబ్రదుకు పాపకర్మపుబుద్ధి ।  
 తాడుపై తపను తమధనముప్రాణులకు ॥  
 మంటఁజేసినబొమ్మ మనికీసంసారంబు ।  
 రెంటికినిఁగాని విరిడికొలుపుబ్రదుకు ।  
 యింటివేలుపు వేంకటేశుఁగొలువక పరుల ।  
 మెంటఁదెరుగుట దోడనిడిచి వదరిడుట ॥

౧౦౪

వరాళి.

పల్లవి

తలంపు కోమాతురత్వముమీద నలవడిన ।  
 నిల నెట్టివారై న నేలాగుగారు ॥

(చరణము)

ఒలి నిరువురు సతులనాలింగనమునేయ ।  
 లోటుండటుగాన నాలుగుచేతులాయె ।  
 వేలసంఖ్యలు సతులవేడుకలరమియింప ।  
 బాలుపడెంగాన రూపములు పెక్కాయె ॥  
 పొలయెలుకకూటముల భోగిజానటుగోన ।  
 ములసి యొక్కొకవేళ మూడొమ్మగమాయె ।  
 లలితలావణ్యతీలావగ్రహముగాన ।  
 కొలదిపెట్టఁగరాని గోల్లనిడుపాయె ॥

## అశ్వాత్థ సంకీర్తనలు

చిరభోగసౌఖ్యములఁ జెందననుభవిగాన ।

తిరువేంకటాచలాధీశ్వరుండాయె ।

పరగ సంసారసంపదకు బద్ధుండుగాన ।

అరుదుగా సకలాంతరాత్మకుండాయె ।

౧౦౫

లలిత.

శ్లోచి

యెక్కడిదురవస్త్ర లేటిజేహములోన ।

జిక్కి జీవుండు మోక్షశిరింజెందలేడు ॥

(చరణము)

ఒడలుమాంసపూర మొకపూటయినమీధు ।

గడుగకున్నంగొరగాదు ।

కడలేని మలమూత గర్హితమిదిలోను ।

గడుగరాదు యెంతగడిసినంబోదు ॥

అలర చిత్తముచూడ నలిచంచలము దీనం ।

గలసిన పెనుగాలిఘనము ।

మెఱపులేనిచిచ్చుమీద మిక్కిలిగొంత ।

నిలుపులేదు పట్టినిలువంగరాదు ॥

తిరువేంకటాచలాధిపుండు నిత్యానంద ।

కరుండు జీవునకు రక్షకుండు ।

కరుణించి యొకవేళ గాచినంగాని మేను ।

చొరక మానదుబుద్ధి చొంకదెవ్వరికి ॥

౧౦౬

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

సాళంగం.

చల్లవి

పుట్టుమాలినబరుబాంకేవిసన్ను ।

దిట్టేవదేమోశి దిమ్మరిమాయ ॥

(చరణము)

ఒరపులాడకపోవే వోసిమాయనాతోఁ ।

దొరలేవు నినుముట్ట దోసము ।

వెరపించేవేమోసి విష్ణుభక్తి నంట ।

నెఱంగనటే నియతులిన్నియును ॥

వుదుటుచెల్లదు పోపోవోసిమాయ నా ।

యెదురమాటలు నీకునింకనేల ।

వదలేవు హరిభక్తి వనిత తెలియరు నే ।

నిదురపుచ్చినవారు నీవునాకెదురా ॥

వొల్లవటే జీవమోశి మాయని ।

కల్లలిన్నియును లోకమెఱుంగును ।

నల్లనివిభుని మన్ననభక్తి నంట ।

జెల్లెఁబోపాపపు చెందుమేయకువే ॥

పూరకుండవుగావోసి మాయనిన్నుఁ ।

బేరంబిలువము గుప్పెనలాడేవు ।

నారాయణభక్తి నాడునన్నును నిన్నుం ।

గోరి యిందరునెఱుంగుదురేలపోవే ॥

వోవవు ననుజూచి వోసిమాయ నా ।

త్రోవవచ్చి ననునొత్తువునీవు ।

శ్రీవేంకటగిరిదేవునిభక్తి నా ।

హావళికి నిన్నునలమిరిందరును ॥

౧౧౭

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి.

పల్లవి

నాపాలి భుసనిదానమవునీవే నన్ను ।  
నీపాలనిడుకొంటి నీవేనీవే ॥

(చరణము)

ఒలసి నన్నేలేదేవుండవునీవే యెందుం ।  
దొలంగని నిజబంధుండవునీవే ।  
పలుసుఖమిచ్చే సంపదవునీవే యిట్టే ।  
వెలయ నిన్నియును నీవేనీవే ॥  
పొదిగిపాయని యాప్తుండవు నీవేనాకు ।  
నదనందొడగు దేహమవునీవే ।  
మదమువాపెడి నామతియు నీవేనాకు ।  
వెదకనన్నియును నీవేనీవే ॥  
యింకాలోకములకు నెప్పుడు నీవే యీ ।  
పంకజభవాదిదేవపతివినీవే ।  
అంకిలివాపంగ నంతకునీవే తిరు ।  
వేంకటేశ్వరుండవు నీవే ॥

౧౦౮

వరాళి.

పల్లవి

పుడమినిందరింబట్టె భూతము కడుం ।  
బొడవై న నల్లనిభూతము ॥

(చరణము)

కినిసివొడ మింగెడిభూతము ।  
పునుకవింపు పెద్దభూతము ।  
కనలుకవియు చీకటిభూతము ।  
పొనుగుసోమపు మోముభూతము ॥

శి

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

చేటకాళ్ల మించిన భూతము ।  
 పోటుదారల పెద్దభూతము ।  
 గాటపుజడల బింకపుభూతము ।  
 జూటరినల్ల ముసుంగుభూతము ॥  
 కెలసిబిత్తలె తిరిగెటి భూతము ।  
 పాలుపుదాంట్ల పెద్దభూతము ।  
 బలుపువేంకటగిరిపై భూతము ।  
 పులుగుమీది మహాభూతము ॥

౧౦౯

సామంతం.

పల్లవి

చాలదా మాజన్మము నీ ।  
 పాలింటివారమై బ్రదుకంగగలిగె ॥

(చూడఁడు)

కమలాసనాదులుగానని నీపై ।  
 మమకారమునేయ మాగఁముగలిగె ।  
 అమరేంద్రాదుల కందరాని నీ ।  
 కొమ్మరై ననామము కొనియాడఁగలిగె ॥  
 ససకాదులును గానఁజాలని నిన్ను ।  
 తనివోవ మతిలోన దలపోయగలిగె ।  
 ఘనమునీంద్రులకు నగమ్యమైవున్న ।  
 నినుసతతమును వనికంపగలిగె ॥  
 పరమమై భవ్యమై పరగెనని ।  
 యిరవిట్టిదనిమాకు నెఱుంగంగలిగె ।  
 తిరువేంకటాచలాధిప నిన్ను యీ ।  
 ధరమీడఁబలుమారు దర్శింపఁగలిగె ॥

౧౧౦

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

ఆహిరి:

పల్లవి

దిక్కందరికినైన దేవుండు కడుం ।

దెక్కలికాడైన దేవుండు ॥

(చరణము)

కొత్తపెండ్లి కూతుకోరి చూడఁబోయి ।

యెత్తి తేరుమీదనిడుకొని ।

నెత్తి కన్నుమానిన వానిపెండ్లికి ।

దెచ్చిగొన్నయట్టి దేవుండు ॥

గొప్పయిన పెద్దకొండమీదనుండి ।

దెప్పరమ్ముగా దిగఁబడి ।

కప్పి రెండుదునుకలుగూడినవాని ।

తిప్పదీరులాడే దేవుండు ॥

బెరసి మేనమామబిడ్డకునై పోయి ।

నిరతంపుబీరాలు నెరపుచు ।

యిరవైన మాయపు పెద్దులుంబొరిగొన్న ।

తిరువేంకటగిరిదేవుండు ॥

౧౧౧

శ్రీరాగం.

పల్లవి

యేమిగలదిందు నెంతగాలంబైన ।

పామరపు భోగమాపదవంటిదరయ ॥

(చరణము)

కొండవంటిదియాన గోడవంటిదితగులు

బెండువంటిది లోనిపెద్దతనము ।

పుండువంటిదిమేను పోల్చినను మేడి ।

పండువంటిది సరసభావమింతయును ॥



## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

కంచువంటిదిమనసు కలిమిగలదింతయును ।  
 మచ్చువంటిది రతి భ్రమతవంటిది ।  
 మించువంటిదిరూపు మేలింతయునుముట్టు ।  
 పెంచువంటిది దీనిప్రియమేమిభ్రాంతి ॥  
 ఆకువంటిదిజన్మ మడవివంటిదిచింత ।  
 పాకువంటిది కమఁబంధమెల్ల ।  
 వేంకటసుం దిరువేంకటేశుండలంచినకొర్కె ।  
 కాక సౌఖ్యములున్న గనివంటిదరయ ॥

౧౧ ౨

అహిరి.

పల్లవి

యెన్నొళ్ల దాకదానిట్టేవుండుటబుద్ధి ।  
 కన్నపోవుట పూర్వకమకశేషం ॥

(చరణము)

కలకాలమెల్ల దుఃఖమెకాగఁ బ్రాణికిని ।  
 వలదా సుఖము గొంతవడియైనను ।  
 కలుషబుద్ధులం బ్రజ్ఞ గలదింతయును మంట ।  
 గలసిపోవుటే పూర్వకమకశేషం ॥  
 జాలి తొల్లియుంబడ్డ జాలెనేడునుగాక ।  
 మేలువొద్దా యేమిటనైనను ।  
 తాలిమిలో హరిం దలంచక యెఱుకెల్ల ।  
 గాలింబోవుటపూర్వ కమకశేషం ॥  
 తరగని సరకభాధయు నేడునుగాక ।  
 దరిచేరవలదా యింతటనైనను ।  
 తిరువేంకటాద్రిపై దేవునిఁగొలువక ।  
 గరివడేభవమెల్ల కమకశేషం ॥

౧౧౩

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

గుజ్జరి.

పల్లవి

అప్పులేని సంసారమైన పాటేచాలు ।  
తప్పులేని జీతమొక్కతారమైనంజాలు ॥

(చరణము)

కంతలేని గుడిశొక్క గంపంతైనజాలు ।  
చింతలేనియంబలొక్క చేరడేచాలు ।  
జలగాని తరుణి యేజాతైన నడేచాలు ।  
వితలేని సంపదొక్క వీనమేచాలు ॥  
తిట్టులేని బ్రదుకొక్క దినమైన నడేచాలు ।  
ముట్టులేని కూడు వొకముద్దడేచాలు ।  
గుట్టుచెడి మనుకంటే కొంచెపుమేలైనజాలు ।  
వట్టి జాలింబడుటకంటే వచ్చినంతేచాలు ॥  
లంపటపడనిమేలు లవలేశమేచాలు ।  
రోంపికంబమాకంటే రోయుటేచాలు ।  
రంపపు కోరికకంటే రతివేంకటపతి ।  
పంపిన నాతనింజేరే భవమేచాలు ॥

౧౧౪

శ్రీరాగం.

పల్లవి

కూడువండుట గంజికొరకా తనకు ।  
వేడుకలుగలసుఖము పెదకుటకుంగాక ॥

(చరణము)

కుప్పనురుచుట కనవుకొరకా తనువు ।  
గొప్పయవుటిది మదముకొరకా ।  
వొప్పైనవేడుకల నొరసి మనసు ।  
నెప్పనకురాం దివియ నేరవలెగాక ।

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

కొలిచు దంచుట పొట్టుకొరకా తాఁ |  
 గులజాండ్ల మూఢుండ్ల కొరకా |  
 తలపోసి యిన్నింట దగిలి మీదు |  
 తెలిసి సుఖదుఃఖములం దెలియవలెగాక |  
 కొండదవ్వుట యెలుకకొరకా తా |  
 గొండయొక్కట దిగుటకొరకా |  
 కొండలకొనేటిపతిం గొలిచి తనదు |  
 నిండినాపదలెల్ల నింగవలెగాక ||

౧౧౫

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

ఘనుండితం డొకండు గలుగంగగదా వేదములు |  
 జననములుం గులములూచారములుగలిగె ||

(చరణము)

కలుషభంజనుండితండు గలుగంగగదా జగతి |  
 గలిగె నిందరిజన్మగతులనెలవు |  
 మలసియితండ్లొకడు వొడమంగగదా యిందరికి |  
 నిలువనీడలుగలిగె నిధినిధానములై ||  
 కమలాక్షుండితండు గలుగంగగదా దేవతలు |  
 గుమిగూడిరిందరును గండిగడచి |  
 ప్రమదమున నితండునిలువంగగదా సస్యములు |  
 అమరంబలియించె లోకానందమగుచు ||  
 గరిమ వేంకటవిభుఁ డొకండుగలుగంగగదా |  
 ధరయు నభమును రసాతలముగలిగె |  
 పరమాత్ముండితండు లోపలగలుగంగగదా |  
 అరిదిచావులును హితవులన్నియునుగలిగె ||

౧౧౬

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

భై రవి.

పల్లవి

చూడుడిందరికి సులభండుహరి ।

తోడునీడయగు దొరముని యితండు ॥

(చరణము)

కై వల్యమునకుం గనకపు తాపల ।

త్రోవై శ్రుతులకుం దుదిపదమై ।

పావనమొకరూపమై విరజకు ।

నావై యున్నాడిదె యితండు ॥

కాపాడంగ లోకములకు సుజ్ఞాన ।

దీపమై జగతికిందేజమై ।

పాపాలడంపగ భవప యోధులకు ।

తేపై యున్నాడిదె యితండు ॥

కరుణానిధి రంగవతినిం గాంచి ।

వరునకు వేంకటగిరిపతికి ।

నిరతి నహోబల నృకేసరికిం ద ।

త్సరుండగు శతకోపముని యితండు ॥

౧౧౭

సామంతం.

పల్లవి

కలలోనిసుఖమే కలియుగమా వెన్న

కలిలోనెక్కడిదే కలియుగమా ॥

(చరణము)

కడిగడిగండమై కాలముగడచేవు ।

కడుగంగడుగ రొంపికలియుగమా ।

బడలిరే వాపపు పరమేదోచూపవు ।

గడిచి దీయును నీవు కలియుగమా ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

కరపేవు కఱతలేమఱపేవు మమతలే ।

కరకఱవిడువవు కలియుగమా ।

తెరచిరమఱగితే తెరువేలమూసేవు ।

గరుసీలదాటేవో కలియుగమా ॥

కానిదేమెచ్చేవు కపటాలెయిచ్చేవు ।

కానిలేకానిలే కలియుగమా ।

పైనిదే వేంకటపతి దాసులుండగ ।

కానవాసీవిదేమి కలియుగమా ॥

౧౧౪

అహిరి.

పల్లవి

తోరణములే దోవెల్లా ।

మూరటబారట ముంచిన లతల్లా ॥

(చరణము)

కూరిమి మటములు గోపురంబులును ।

తేరుపడగలే తెరువెల్లా ।

కోరినపండ్లు గురినేటితరువులు ।

తోరములైన వెదురుజొంపములు ॥

అటలుదిరువులు నందపుటురువులు ।

పాటలు వనవై భవమెల్లా ।

కూటువ నెమ్మళ్ల కోవలగుంపుల ।

పేటలం దేటలపెనుగూటములు ॥

వింజామరలును వినకట్టలును ।

గొంజెగొడుగులే కొండెల్లా ।

అంజనగిరిరాయుండు వేంకటపతి ।

నంజీవని పరుమలకొడవంగను ॥

౧౧౫

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

**ಅಪ್ಪಿರಿ.**

పల్లవి

బాపుడె వమా మాపాలిభ వమా ।

త్రిపురాకాశినైత్తురు దిందొందొందొందొందొందొం ||

(చరణము)

కాలనేమి పునుకీది కంచువలె లెస్సవాగి ।

తాళమె తరే త తతతత త త

కాలమెల్ల మాభూతగుణమెల్ల వీడకాచె ।

[illegible]

పగగొని మానక పచ్చినెతురెప్పుడును ।

తెగికొనుందానే తి తితి తితి తితి ।

తగుమహోదరువీపు ధణధణ మనివాగి ।

ಬಿಗಿಯುಂಚರೇಳ್‌ಲು ಬಿಂಭಿಂವಿಂಭಿಂವಿಂಭಿಂಭಿಂ ||

మురదనుజుని పెద్దమొదలియెముకదీసి ।

తురులూదరే తుతుతుతుతుతుతు

తిరువేంకటగిరి దేవుండు గెలిచిన స ।

**మరముసను మమ్మమమ్మమమ్మమ ||**

നള

భూపాళం.

పూర్వ

వాడవేంకటేశుండనే వాడవీడు ।

వాడిచుట్టుఁగై దువు వలచేతివాడు ॥

(చరణామయ)

కారిమారసుతుని చక్కనిమాటలకుం జొక్కి ।

చూరగా వేదాల గుట్టు చూపినవాఁడు ।

తీరని వేడుకతో తిరుమంగయ్యార్ వారి ।

ఆరడిముచ్చి మీకూటికానపడ్డవాడు ।

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పెరియాళ్ళవారి బిడ్డపినికి పై వేసిన ।  
 విరులదండలు మెడవేసినవాడు ।  
 తరుణిచేయివేసిన దగ్గరిబుజముచాచి ।  
 పరవశమైచొక్కి పాయలేనివాడు ॥  
 పామరులం దనమిదిపాటలెల్లా బాడుమంటా ।  
 భూమికెల్లా నోరనూరి పోసినవాడు ।  
 మామకూతంరలమేలుమంగనాంచారియుందాను ।  
 గీముగానె వేంకటగిరినుండేవాడు ॥

౧౨౧

ఆహిరి.

పల్లవి

అట్లుబారి పట్టుకోరే అమ్మలారయిదె ।  
 వెంటబారనీదు నన్ను వెడమాయెతురుము ॥

(చరణము)

కాగెడుపెరుగు చాడకవ్వముతోబొడిచి ।  
 లేగలందోలుకొని అలిగిపోయిని ।  
 రాగతనమునవాడేరాతిరి నారగించడు ।  
 ఆగి నన్ను గూడడిగెనయ్యో ఇందాకను ॥  
 కొలదిగానిపెరుగు కొసరికొసరిపోరి ।  
 కలపూరుగాయలెల్ల గలచిపెట్టె ।  
 పలుకడు చేతిచట్టిపారవేసి పోయినదే ।  
 చెలంగుచు మూటగట్టె జెల్లంబొ యిందాకను ॥  
 మట్టుపడకిటు నూరుమారులై నా నారగించు ।  
 ఇట్టే యందరిలోన నిన్నాళ్లును ।  
 పెట్టికి నాకొరకుగా వేంకటేశుండారగించె ।  
 యెట్లునేడాకట ధరియించెనో యిందాకను ॥

౧౨౨

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

భూపాశం.

పల్లవి

యేమోతెలిసెంగాని యీజీవుండు ।

నేమంపునరవిద్య నేరడాయె ॥

(చరణము)

కపటాలే నేరిచెంగాని జీవుండు ।

యెప్పుడై నా నిజసుఖమెఱంగడాయె ।

కబురులే చవిగొనెంగాని జీవుండు ।

అపరిమితామృత మానడాయె ॥

కడలనే తిరిగిగాని జీవుండు ।

నడుముమొదలుంజూచి నడువడాయె ।

కడుపుకూటికెపోయెగాని జీవుండు ।

చెడనిజీతముపొంతఁ జేరడాయె ॥

కనియుగానక పోయెగానిజీవుండు ।

దినము వేంకటపతిం దెలియడాయె ।

కనుమాయలనే నొక్కెంగాని జీవుండు ।

తనియ నిట్టే మంచిదరిచేరడాయె ॥

౧౨౩

సామంతం. [ఆటతాళం]

పల్లవి

తనదిగాక యిందరిదిగాక ।

తనువెల్ల బయలై దరిచేరడు ॥

(చరణము)

కడుపునిండదు కన్నుదనియదు ।

కడగిలో నీయాకలియుంబోదు ।

సడింబడి కుడిచిన కుడుపెల్లనినుము ।

గుడిచిన నీరై కొల్లబోయె ॥



## తాత్పర్యపాకం కవుల కృత్యాలు

చవియుందీరదు చలముబాయడు ।

లవలేశమైన నొల్లకపోడు ।

చివచివ నోటికడవలోని నీరై ।

కవకవనవియుచుంగారిని ॥

అలపుదోపదు అడవి నెండదు ।

యెలయించు భంగమయినం బోదు ।

తెలిసి వేంకటగిరి దేవునిందలపించు ।

తలపై న దనకు ముందరనబ్బదు ॥

౧౨౮

నాట,

పల్లవి

నానామహిమల శ్రీనారసింహము ।

పూని మమ్మురక్షించిపొగడెద నిదిగో ॥

(చరణము)

కొండవంటి వేదాద్రిగుహలలోసింహము ।

దండిభవనాశియేటి దరిసింహము ।

అండ నాడుశాస్త్రముల అడవిలోసింహము ।

నిండి అహోబలముపై నిక్కిచూచెనిదిగో ॥

యోగీంద్రుల మతి తెరమరంగు సింహము ।

జట్టిగొన్న శ్రీసతిలో జంటసింహము ।

పట్టిదై త్యుల వేటాడె బలుదీము సింహము ।

మెట్టి అహోబలముపై మెరసెదానిదిగో ॥

పలుదేవతల వెనుబలమైన సింహము ।

కెలసికంబానం బెనంగిన సింహము ।

అలరి శ్రీవేంకటేశుండే నట్టిసింహము ।

కొల్లువై అహోబలాన గురుతాడె నిదిగో ॥

౧౨౯

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

లలిత.

శల్లవి

శిరసుండ మోకాల నేనవెట్టినయట్లు ।  
పరమధర్మముమాని పఱచుగావలసె ॥

(చరణము)

కోరికలునుమాని కొలచేతబట్టుకొని ।  
బిరానబోటుకుంబోయి పట్టువడ్డట్టు ।  
యారీతిప్రపత్తిమాని యితర కర్మము ।  
సారె పుణ్యపాపముల సందిజిక్కవలసె ॥  
వైపైనవాడవిడిచి వదరుచేపట్టుకొని ।  
వైపుగాక యాదియాదివడ్డిండట్లు ।  
యేపున దాస్యముమానితరోపాయము ల ।  
పూపస్వర్గభోగములపుడుగావలసె ॥  
ఘనమాణముమాని గాజుబూసగట్టుకొని ।  
వెనకజాణలచే నవ్వించుకొన్నట్లు ।  
యెనశిన శ్రీవేంకటేశు శరణనలేక ।  
మునుజన్మాదులన మునుగంగవలసె ॥

౧౨౬

లలిత.

శల్లవి

అనాదినంసారివటుగాన ।  
మనోవికారమిది మానదెంతయిన ॥

(చరణము)

కడుచంచలమేకాని కాయములో నిజబుద్ధి ।  
తొడరదు దుర్బుద్ధి తోచెనాకు ।  
దిటువై శ్రీహరి నీవు తిద్దితేనేమొకాని ।  
వెడగునాగుణమిది విడువదెంతయినా ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పలుచింతలేకాని పట్టిన నీపై భక్తి ।  
 కలుగదజ్ఞానమేకప్పెనాకు ।  
 బలిమిబంధాలు నీవలపై తెనేమోకాని ।  
 తొలగు నామనసిది తొలగదెంతయిన ॥  
 పట్టినీచలమెకాని పైపై విరక్తినాకు ।  
 నెట్టదు నీకృపనిలిచినాకు ।  
 యిట్టై శ్రీవేంకటేశ యేలినవాడవునీవు ।  
 యెట్లయిన నీకబోదు యెఱుగనెంతయిన ॥

౧౨౬

సామంతం,

పల్లవి

కతగాదద్రుప్పమిది కలిగెమాకు ।  
 సతమంటా నిట్టై పొద్దుజరపంగవలసె ॥

(చరణము)

కాయమనేటి మోహభుజమెక్కినారము ।  
 ప్రాయపు మోహమదముపట్టెను మమ్ము ।  
 తీయరాని బంధపు తీగెతెంచివేయలేము ।  
 యేయడవిజ్ఞానమిది యెఱింగిమానేము ॥  
 నిచ్చుల సంసారమనే నిధిదొక్కినారము ।  
 పచ్చి మదనభూతముపట్టెను మమ్ము ।  
 గచ్చుల యహంకార గవము మానగలేము ।  
 లచ్చపుమోక్షపు తెరువచ్చినామాకు ॥  
 రామలరతి కొల్లాపురముల వారము ।  
 యేమైనా యెగ్గుశిగ్గులెంచముమేము ।  
 శ్రీమంతుండై నట్టి శ్రీవేంకటేశుండెనన్ను ।  
 యేలినాడు వీడెపో ॥

౧౨౭

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

దేశాక్షి.

పల్లవి

చూడంగజూడంగ సుడిగొనె మాయలు ।

వేడుకతోనిన్ను వెదకేదెప్పుడో ॥

(చరణము)

కడపంగడపంగ గాలముగడచెను ।

జడసిన వెనకటి జన్మముల ।

నడవంగ నడవంగ నడచెసంసారము ।

యెడయక హరినిన్ను యెరిగేదెప్పుడో ॥

కోరంగ కోరంగ గూడెలంపటము ।

గారవమగు నిజకర్మముల ।

మేరలుమీరంగ మించెను మమలలు ।

కూరిమిహరినిన్ను గొలిచే దెప్పుడో ॥

నిలువంగ నిలువంగ నిండెను జ్ఞానము ।

అలరంగ శ్రీహరి అనుజ్ఞను ।

యిలలోశ్రీవేంకటేశ సీమలు ।

గలరి చొచ్చికొని యాడితిమిపుడు ॥

౧౨౯

పౌళి.

పల్లవి

అజ్ఞానజంతువు నే నైతిగాక ।

సుజ్ఞానమూర్తివి నీవుచూచుటతగవా ॥

(చరణము)

కోరితే రావలెగాక కోరనివిదానేల ।

కోరితిమాదుఃఖములు గోవిందనిన్ను ।

అరయ పాపఫలములవి యంటివానీవు ।

యేరితినాత్మవు నీవు యింకదోషమున్నదా ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

అనాథనాథుండవు ఆశురబంధుండవు ।  
 సనాథుండనునేను సరినుండగా ।  
 వినోదమిదిసీకు విశ్వప్రపంచము ।  
 మనోధమముల నీ మాయదాటగలనా ॥  
 సరిగజదంతపరీక్షలు చూడనెంతవాడ ।  
 ధరశ్రీవేంకటేశుండ దాసుండనీకు ।  
 గురువు నీకొప్పగించె కోరి నీకుశరణంటి ।  
 నిరతిం జేకొంటిగాక నేవు నేరాలున్నవా ॥

౧౩౦

ధన్యాసి.

పల్లవి

బ్రహ్మపూజించె రఘుపతి విభీషణుకీచ్చె ।  
 బ్రహ్మణ్యుండీ రంగపతింగొలువరో ॥

(చరణము)

కావేరిమధ్య రంగశత్రుమల్లదగో ।  
 శ్రీవిమానమదిగో శేషపర్యంకమిదే ।  
 దేవుండల్లదె వాడే దేవి శ్రీలక్ష్మీయదే ।  
 సేవించరో నాభిం జిగురించెనతండు ॥  
 యేడుగోటలుసవిగో యెసంగుపూదోపులవె ।  
 కూడిదామోదరపుర గోపురమదె ।  
 తోడవేయిగ బాల దొడ్డమంటపమదిగో ।  
 చూడరో పసిడిమించులకంబమదిగో ॥  
 ఆభువారలువారె యంగరంగ విభవమదె ।  
 వాలు శ్రీవైష్ణవపు జాడలవిగో ।  
 ఆలీల శ్రీవేంకటేశుండ వరమిచ్చి నీ ।  
 తాలిముల శ్రీరంగదై వముంగొలువరో ॥

౧౩౧

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

మలహారి.

పల్లవి

పెట్టినవారలభాగ్యమిది ।

గుట్టుదెలిసితే గురుతులివి ॥

(చరణము)

కామధేనువును కల్పవృక్షమును ।

భూమిశత్రవు భువనేశత్రవు ।

సామజవరదుని శరణ్యము ॥

పరుసవేదియును పరమైశ్వర్యము ।

హరినిన్నుఁగొలిచె అనుభవము ।

నిరతభోగములు నిధినిధానములు ।

గరిమఁమెరయు మీకైంకర్యములు ॥

నిండుభోగములు నిత్యశోభనము ।

కొండలయ్య నీ గుణకథలు ।

అండనే శ్రీవేంకటాధిప సవకము ।

మెండుకొన్నదిదె మీకరుణ ॥

౧౩

భూపాల.

పల్లవి

కాయ పండుసేయబోతె కడు పులుసేకాక ।

యేయెడ తీపుగాదు యిటువంటిదే ॥

(చరణము)

కోపమెల్ల నొకవంకకూడవేసి మరికదా ।

పైపై హరిఁడలంప పాత్రుండయ్యెడి ।

కైపుగాక రుచులపై కాంక్షమాని మరికదా ।

వోపి లోకములనడ్డ వొల్లకుండేది ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పంచేంద్రియములనెల్ల పారదోలి మరికదా ।

కొంచెపు విరక్తికెల్ల వొడిగట్టేది ।

కొంచెపుకోరికెల్ల కోరకుండిమసిదా ।

వచ్చి హరిదాసులలో వహికక్కేది ॥

వేవేలుపనులెల్ల విడిచిన మరికదా ।

శ్రీవేంకటేశ్వరుని చింతించేది ।

భావించియితని దాసపరికరమైకదా ।

త్రోవచూచి మోక్షము తుడకక్కేది ॥

౧౩౩

దేశాక్షి.

పల్లవి

కాపులముమేమునీకు కలకపు నీవు మాకు ।

దాపుదండై బ్రదికించి దయఁజూడవయ్యా ॥

(చరణము)

గుట్టున అయిదుప్రాణాలకు డాగువెట్టేము ।

పట్టిదేహముల విడువఁబట్టులివిగో ।

అట్టకమఁములనేటి అరిగోరులువెట్టేము ।

నట్టుగొట్టి జీవులకు నరకములేలయ్య ॥

మించిన పితౄలకు మేరలెల్ల బెట్టేము ।

పొందినసారములలో గాపురమున్నాము ।

పంచేంద్రియపుఁబొలాల పై రులెల్ల జేసితిమి ।

అంచెదేహులకెల్ల ఆజ్ఞ లేడవయ్యా ॥

కూరిమివిషయముల కొట్టుములుదంచేము ।

చేరి సీచై తన్యమున నేవనేసేము ।

యీనీతిశ్రీవేంకటేశ యిటు నీకె దాసులము ।

అరయఁగాచితివి నీయాధీనులమయ్యా ॥

౧౩౪

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

భూపాల.

పల్లవి

పోయినబంధము లటుఁబోవుగాక ।

చీ యనిరోసి యెంగిలిచేకొనేదా ॥

(చరణము)

తొల్లి చేసినకర్మాలు తొలగ చేసెగురుండు ।

చెల్లెబో యింక నవినేనేదా ।

వొల్లక విత్తులు తమవుముకంబాసిన మీద ।

మొల్లమి గ్రమ్మర నవిమొలచెనా ॥

వెడజాతిధర్మముల వెళ్లదీసెటి గురుండు ।

ముడింగి అందునే మరి మునిగేదా ।

వొడిసి తొడమేనంది పూడినఫలములు ।

అడరి క్రమ్మర నిందు నంటబోయెనా ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరుని జేరంజూపె గురుండు ।

దావతియితరులం దడవేదా ।

భావించిపరుసవేది పసిండియైన లోహము ।

వేవేలైన తొల్లిటివిధమయ్యెనా ॥

౧౩౫

మలహరి.

పల్లవి

బళిబళిదేవుండా బాపుబాపుమాయ ।

యెలమి యింతెనేనేళి యేమిఁజేసికొంటివి ॥

(చరణము)

కలిమియొక్కనికి కడులేమియొక్కనికి ।

యిలనిందరు జీవులేయేలవచ్చెను ।

బలవంతుడొకడు బలహీనుడొకడు ।

మొలపించి భ్రమనేల ముంచేరు మీరు ॥



## తాత్పర్యార్థం కవుల శ్లోకములు

వాక-చోట రాజసము వాక-చోట బంటరికము ।

అకటా దేహాలుమోసినంతలోననే ।

పకపకనవ్వులు భయములువేరవేరె ।

సకలజీవులమీద చల్లేరుమీరు ॥

శరణుసేకంటేనే జారెనాపాపములు ।

సీరవులరెండు నీజగములోన ।

గరిమె శ్రీవేంకటేశ కరుణించితివి నన్ను ।

దరిచేచి నీమాయదాసుండునేగనుక ॥

౧౩౬

దేశాక్షి.

పల్లవి

వేదములేనినివాసమట విమలనారసింహ ।

నాద ప్రియ సకలలోకపతి నమోనమోనరసింహ ॥

(చరణము)

ఘోరపాతక నిరుహరణా కుటిలదైత్యదమనా ।

నారాయణ రమాధినాయక సగధరసరసింహ ।

సీరూపం బింతింతయని నిజముతెలియరాదు ।

యీరీతిఁ ద్రివిక్రమాకృతిశీర్షితి నరసింహ ॥

గోవిందా గుణగణరహితా కోటిసూర్యతేజా ।

శ్రీవల్లభా పురాణపురుషా సితనఖసరసింహ ।

దేవా మిము బ్రహ్మాదులకునుఁ దెలియనలవిగాదు ।

భావించంగ ప్రహ్లాదునెదుటంబరగితి నరసింహ ॥

దాసపరికర సులభతపనచంద్రనేత్రా ।

హాసవ సురముఖముని నేతితవంధిత నరసింహ ।

భాసురముగ శ్రీవేంకటగిరింబాయని దైవమవటుగాన ।

వోసర శ్రీపుడేలిదిట్లు నహోబలనరసింహ ॥

౧౩౭

## అధ్యాత్మ సంక్షేపము

నాట.

పల్లవి

చేరి మొక్కరోసధులు శ్రీమంతుండితండు ।  
కోరివరములిచ్చు కొండవంటిసింహము ॥

(చరణము)

గద్దెమీదగూరుచుండి కనకకసిపుంజెండి ।  
గద్దరిప్రహ్లాదునిపై కతుణిడి ।  
వాద్దనేమారుగొండలవి విడియుందానును ।  
తిద్దుకొనేమీసాలు దివ్యనారసింహుండు ॥  
భవనాసిదరిద్రొక్కి బ్రహ్మాదుల లోననిక్కి ।  
తివిరిప్రతాపమున దిక్కులకెక్కి ।  
రవళినారదాదుల రంగుపాటులకుం జొక్కి ।  
చెవులాలించి నుతులు శ్రీనారసింహుండు ॥  
అదేకంభములోబుట్టి ఆయుధాలుచేలెబ్బటి ।  
వెదక అహోబలాన వేడుకంబుట్టి ।  
కదిసి శ్రీవేంకటాద్రి కాంతల్లో గుంపుగట్టి ।  
వెదచల్లుమహిమల వీరనారసింహుండు ॥

౧౩౮

సామంతం.

పల్లవి

అందులోనే వున్నవాడు ఆదిమూర్తి ।  
అందరానిపదవియైన నందిచ్చునతడు ॥

(చరణము)

ఘనులిండ్ల వాకిళ్ళు కావబాయ్యేజీవుడ  
కని నీయాత్మవాణిలి కావరాదా ।  
యెనసి పరులరాజ్య మేలబాయ్యేజీవుడ  
అనిశము నీమనోరాజ్యమునేయరాదా ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

చెలులరూపములెల్ల చింతించేజీవుడా ।  
 చెలగి నీరూపమేదో చింతించరాదా ।  
 కీలన సుఖములు భోగించేటిజీవుడా ।  
 మోలసి సుజ్ఞానము భోగించరాదా ॥  
 చేవసంసారాన బలిసినయట్టిజీవుడా ।  
 భావపుటానందాన బలియరాదా ।  
 కావరపునంపదలు కోరేటిజీవుడా ।  
 శ్రీవేంకటేశునిసేవగోరరాదా ॥

౧౩౯

సాశంగనాట.

పల్లవి

శరణంటేజులు సర్వేశ్వరునికి ।

అరయనిందరిగొట్టి అజ్ఞానుంగావడా ॥

(చరణము)

చేతెడుదవ్వెనుడి చేరిమొక్కేవారికెల్ల ।

హతిరింబగలు హరిరక్షించేవోటు ।

కాతరాన జీవులార కానలేరు నమ్మలేరు ।

ఘాతతో శిశువునకై కంఠములోవెళ్లడా ॥

కూతవెట్టుదవ్వెనుడి కోరిపిలువనేచికాతె ।

భ్రాంతి హరినామముండి పాలించేవోటు ।

లోతుగాదు పాతుగాదు లోలోనెక్కిపతిపేరు ।

నాతిమొరాలించి యీతడు నాడుగావడా ॥

కనుచూపు దవ్వెనుడి కప్పిశ్రీవేంకటపతి ।

నీడనుగో అందరినిమన్నించేవోటు ।

ననుచూచు దొడనుండి ధ్యానమునేసికొనినను ।

వనజాక్షులతడవో వరములు ॥

౧౪౦

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

కోరిధర్మముచాలు కుక్కంబట్టుమన్నరీతి ।  
యారీతి నింతసేసితి వింతచాలదా ॥

(చరణము)

చక్కగానన్నొక హీనజంతువుగాబుట్టించక ।  
యెక్కువ నరునింజేసితి వింతచాలదా ।  
నిక్కులనిదిచాలక దివ్యభోగముగోర ।  
అక్కరనాకింక ఆసోద్యమా ॥

పాతకాలుసేసేసి పరులబండ్లుంజేయక ।  
యీతల నీబండ్లుంజేసితిదిచాలదా ।  
ఆతల నీవద్ద సనకాదులపదవిగోర ।  
ఆతుమలోనాకింక ఆసోద్యమా ॥

నరకమనుభవించ నన్న నందునిలుపక ।  
యిరవై యిహమిచ్చితిదిచాలదా ।  
ధరశ్రీవేంకటచతి తగ నీకుశరణంటి ।  
పరముగోరనుయింక నప్పటినాసోద్యమా ॥

౧౪౧

సామంతం.

పల్లవి

తాముందెలియరు తగంజెప్పినవినరు ।  
పామరపుం దమకమృగఫలమో హరిమాయయో ॥

(చరణము)

చీకటినడబాపేటి చేరువ సూర్యోదయము ।  
చీకటికూతలకై తే చిమ్మిరెంచును ।  
యాకటితో విజ్ఞానమునందిచ్చె శ్రీహరిభక్తి ।  
కాక దుమృగములకుఁ గాననీదు ॥

## తాళ్ళసాకం కవుల కృతలు

అందరు రుచిగొనేటి అన్నము బహురోగికి ।  
 కందువనజేనమై కారించును ।  
 యెందును శ్రీహరదై వ మెక్కుడన్నచదువులు ।  
 మందమైనజడునికి మరగులై తోచును ॥  
 ధరంగొందరు మూఖులు తగనొక్క రాజంగొల్చి ।  
 పరిచారకునిదిట్ట భంగపడ్డట్టు ।  
 యిరవుగ శ్రీవేంకటేశుంగొల్చి వారివారి ।  
 విరసాలాడుచుం దామే నిఫలులై పోదురు ॥

౧౪౨

సామంతం.

పల్లవి

భోగమునాయందునీకు భోగివిసీవు ।  
 శ్రీగురుండ విన్నిటను చిత్తగించునన్నును ॥

(చరణము)

చక్కనిజన్మపు సంసారవృక్షమునకు ।  
 పక్కునఫలమునీవు భావించగా ।  
 మక్కువకర్మమనేటి మత్తగజమునకును ।  
 యెక్కువమావటివాడవు యెంచంగనీవు ॥  
 నెట్లన దేహమనేటి నిర్మలరాజ్యమునకు ।  
 పట్టమేలుచుండిన భూపతివి నీవే ।  
 దిట్టయిన మనసనేటి తేజిగుట్టమునకు ।  
 వొట్టినరౌతువు వుపమింపనీవు ॥  
 సంతసమైనభక్తి చంద్రోదయమునకు ।  
 రతులంజెలంగు సముద్రమవునీవు ।  
 చేతల శ్రీవేంకటేశ జీవుండనేమడలోన ।  
 అంతర్యామివిసీవు అంకలజూడంగను ॥

౧౪౩

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శ్రీరాగం.

పల్లవి

శ్రీపతియేరక్షించుగాక మరి ।

యేపున జంతువులమేమెఱుంగుదుము ॥

(చరణము)

జలధులలోతును సంభవివేడెము ।

అలరించిన శ్రీహరియెఱుంగు ।

పాలసినజ్ఞానము పుణ్యాపాపములు ।

యిలపై జీవుల మేమెఱుంగుదుము ॥

అనలము తేజము నాకసము విరివి ।

అనిశము నారాయణుండెఱుంగు ।

మునుకొన్నకాలము మొదలిజన్మములు ।

యెనయంగబ్రాణుల మేమెఱుంగుదుము ॥

విసరేగాలియు విశ్వములోపలి ।

పస శ్రీవేంకటపతియెఱుంగు ।

సూనరివై శరణముజొచ్చుట యతనికి ।

యొసంగిన దేవలలమేమెఱుంగుదుము ॥

౧౪౪

పాడి.

పల్లవి

యెవ్వరేమిసోదించే దెవ్వరేమెరింగేరు ।

అవ్వలనివ్వల శ్రీహరియేదైవము ॥

(చరణము)

జగములోపలహరి సాత్వికదైవమని ।

భృగువేసోదించినాడు పృథివిందొల్లి ।

ముగ్గురువేలుపుల మోమొరవెట్టిరితనికి ।

జిగిమించ దేవతలు క్షీరాబ్ధికాడనే ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

ధరంగాసి లోన హరి తారకబ్రహ్మమని ।

హరుడే బోధించజూచ్చెనందరికిని ।

అరుదుగా రామనామమతని పట్టపురాణి ।

గిరిసుతపార్వతి కీర్తింపదొడగె ॥

అదిగో శ్రీవేంకటాద్రి హరిపరతత్వమని ।

యెదుటనేబ్రహ్మపుట్టె యితనినాభిని ।

యిదిగో మనమందరమితనినేకొల్చి ।

బ్రదుకుదమిటురారో ప్రాణులారమీరు ॥

౧౪౫

గాళ.

పల్లవి

వోవోరాకాసులార వొద్దుసుడివై రము ।

దేవుని శరణనరో తెలుసుకోరో ॥

(చరణము)

జగములోరాముండై జనియించెవిష్ణుండిడె ।

అగపడి లక్ష్మీనీతయయిపుట్టెను ।

తగుశేష శంఖచక్రదై వసాధనములెల్ల ।

తగిలి లక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నులై రి ॥

సురులు వానరులై రి సూర్యుండు సుగ్రీవుండు ।

మరిగి రుద్రుండు హనుమంతుడాయెను ।

సరుస బ్రహ్మదేవుండు జాంబవంతుడై నాడు ।

వెరవరీనలుండే విశ్వకర్మనుడీ ॥

కట్టిరినేతువప్పుడె ఘనులెల్లాదాటిరి ।

ముట్టిరి లంకానగరమును దళము ।

అట్టెశ్రీవేంకటేశుండాతండే యీతండై ।

వొట్టుచువరములిచ్చె పో నరదాసులకు ॥

౧౪౬

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

అలిల.

పల్లవి

కానసి యజ్ఞానులారా కర్మజాతులారమీదు 1  
మానక కర్మముసేసి మాయంజిక్కవలెనా ॥

(చరణము)

తపముసేసితిమంట దాటరానిగవఁమేల ।  
తపమురావణాదులు తగఁజేయరా ।  
అపురూపమైన నారాయణ నామముచ్చరించే ।  
ప్రసన్నులతోడి సరియా బ్రహ్మాదులు ॥  
మహిలోబుణ్యములంట మదియించమీకేల ।  
మహిలోపుణ్యులుగారా నహుషాదులు ।  
సహజపుద్వయాను సంధానపదులై న ।  
వహి కెక్కె వైష్ణవులవంటివారసురలు ॥  
అందేము స్వర్గలోకమట రాజసమేల ।  
అందడా స్వర్గము నరకాసురుండు ।  
చందపుశ్రీవేంకటేశు చక్రలాంచనులతో ।  
పొందిజీవన్ముక్తులకు పురుండాసోమపులు ॥

౧౪౭

పాడి.

పల్లవి

వేరొక్కరులేరు విశ్వమంతా సీమహిమే ।  
దేవతాసేవకలపు యితరములేదు ॥

(చరణము)

తల్లివైరక్షింతువు తండ్రివై పోషింతువు ।  
యిల్లాలవై మోహమిత్తువు నాకు ।  
వొళ్లయి పెరుగుదువు వొగింబురాకృతమూడూ ।  
యిల్లుముంగిలై వుండొదవిం తాసీమహిమే ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గురుండవై బోధింతువు కొడుకువై యీడేతువు !

అరుదై నిధానవమాదు నీవే ।

దొరవై నన్నేలుదువు దూతవై పనినేతువు ।

యిరవై నసిరులిత్తువెంతాసీమహిమే ॥

దేవుండవై పూజగొందు దిక్కుప్రాణమాదువు ।

కావలసినట్టెదు కామించినట్లు ।

శ్రీవేంకటేశ నీవెచిత్తమఃలోపలనుండి ।

యీవలవై కుంతమిత్తువెంతాసీమహిమే ॥

౧౪౮

ముఖారి.

పల్లవి

యెక్కువతక్కువలేవి యిందరిలోపలనేను ।

చిక్కి హరిసీవు పెద్దనేసితివిగాక ॥

(చరణము)

తెలియనిందరివంటి దేహమేయిదిగదా ।

పొలసి దొరతనముపొదిగెంగాక ।

మలమూత్రములు రక్తమాంసమునొక్కటేకాక ।

కలిమిలేములు ముందుకాననియ్యవుగాక ॥

చేపట్టి యిందరివంటి జీవుండనేగానా ।

పాపపుణ్యములు నన్ను బరచెగాక ।

యేప్రాద్దులోకములోని యింద్రియములివెకావా ।

తీపులుమరపి నన్ను దిమురంచెగాక ॥

కై కొని యిందరివంటికమమే నేయంగదా ।

మీకడనంపదలు నన్నేపించెగాక ।

పై కొనిశ్రీవేంకటేశ భక్తియొక్కటేకదా ।

యెక్కడనైనా నన్ను యీడేచుగాక ॥

౧౪౯

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

భూవాళం.

పల్లవి

సర్వశక్తివి నీవె సకలలోకేశ్వరా ।  
నిర్వహించి నన్ను రక్షించనీవె ॥

(చరణము)

తండ్రిపై జేసినభక్తి దైవమా నీకేశలవు ।  
తండ్రికితండ్రివి నీవంతర్యామివి ।  
మండ్రాడితల్లిపై జేసె మచ్చికెల్లానిది ।  
సిండుదల్లిలోవాడవు నీవేకనక ॥

పెండ్లాముపై జేసినప్రేమలెల్లా నీసామ్రాజ్యము ।  
పెండ్లాములోభావన నీపెంపేకనక ।  
ఎడలై బంగారులకై వెలసే తపసునీదే ।  
యిండ్లిండ్ల సంపదలు నీవంతగనక ॥

ఇమ్ములదేహానకు భోగించిన భోగమునీదే ।  
నమ్ముదినంతర్యామివి నీవు గనక ।  
యిమ్ములశ్రీవేంకటేశ యిన్నియువిన్నవించితే ।  
కమ్మినాకన్నుటికి కతకవునీవేకాన ॥

౧౫౦

మలహరి.

పల్లవి

హరిదాసుండగుటేయదితపము ।  
పరమార్థములనుఫలమేలేదు ॥

(చరణము)

తిట్టినయప్పుడు దీవించినప్పుడు ।  
అట్టెనమమగునది తపము ।  
వట్టినేమములు వేవేలుసేసిన ।  
బట్టబయలేకాని ఫలమేలేదు ॥

## తాత్పర్యము కవుల కృతులు

యచ్చినయప్పుడు యిచ్చినయప్పుడు ।

అచ్చుగనవ్వినదదితపము ।

యిచ్చలబుణ్యముతెన్ని నేసినా ।

బచ్చనలింతే ఫలమేలేదు ॥

కూడినయప్పుడు గొణగినయప్పుడు ।

ఆడికవిడిచిన యదితపము ।

యీడనే శ్రీ వేంకటేశుండే తరణము ।

పాడిపంతముల ఫలమేలేదు ॥

౧౫౧

దేశాక్షి.

పల్లవి

గులభముయిదియె చూచినదలభమిది ।

అలరునుజ్ఞానులకు అజ్ఞానులకు ॥

(చరణము)

తీరిగొన్నాళ్ళకు తెగినదానఫలము ।

తీరివు హరిదాసులదివ్యభోగాలు ।

జాతిగొన్నాళ్ళకు సకలదేవత్వములు ।

జాతిదు వై కుంతుని సాలోక్యమోక్షము ॥

యింతింతనంగవచ్చు నింత్రాదులసంపదలు ।

యింతనరాదునీదాసుల యామహామహిమ ।

పంతానసాధించవచ్చు బహుకర్మతపములు ।

యెంతయినసాధించరాదు యాహరిభక్తి ॥

వుండుతామసగుణముతోక్కొక్కసమములు ।

వుండవు శ్రీవైష్ణవులవద్దనెన్నఁడు ।

అండన శ్రీవేంకటేశుండున్న మాయలుగూడవు ।

నిండుతనదాసులకు నిజమోక్షముకు ॥

౧౫౨

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శ్రీరాగం.

పల్లవి

అదియెవో హరినామము ।

తుదిపదమిదియె ధృవమైకలిగె ॥

(చరణము)

తొడరి చిత్రకేతుండేనామము ।

తడవిలోకమంతయుగెలిచె ।

విడువకబ్రహ్మయు వెసనేనామము ।

బడిబడినడుగుచు ప్రభుడై నిలిచె ॥

హరుడేనామము అదితారకముగ ।

నిరతిందడవియెన్నికమీరె ।

ధరనేనామముదలచి నారదుండు ।

సురమునియై సంస్తుతులకునెక్కి ॥

ధృవుండేనామముదొరకొని నుతియించి ।

ధృవపట్టంబునతుదబ్రదికె ।

జీవశ్రీవేంకటేశ్వరుడాసులెల్లను ।

భువినేనామము భోగించమనిరి ॥

౧౫౩

దేశాక్షి.

పల్లవి

యిద్దరుదేహసంబంధ మిదిగో మాయ ।

గద్దించియేడనుండునో కడసారితాను ॥

(చరణము)

తోడఁబుట్టిననుమత తొడఁగొన్నాళ్ళకు ।

వాడికపుత్రులమీదవలెనుండదు ।

వేడుకతారెవ్వరో మీరెవ్వరోకాని ।

కూడువెట్టి మీరిఁగొట్టాడేవారికే ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

తల్లిమీదంగలభక్తి తనకే కొన్నాళ్లకు ।  
 యిల్లాలిమీదవలె యింతవుండదు ।  
 పెల్లివిరి నిదిగొంత విచారించనిదిగొంత ।  
 యిల్లుముంగిలోక్కరిది యెరవువొక్కరిది ॥  
 సీతితో శ్రీవేంకటేశు నిత్యసేవకొన్నాళ్లకు ।  
 యీతలసంసారమెంతయితవుగాదు ।  
 ఆతండెట్టు యిదియెట్టు అందరునెరిగినదే ।  
 చేతులొక్కరియందు చిత్తమొక్కరియందు ॥

౧౫౪

సామంతం.

పల్లవి

కాదని వేరే చేయగలవాడా తాను ।  
 సాదువలెనుండుగాక స్వతంత్రుడుతాను ॥

(చరణను)

దైవముపై భారము తనపై జెట్టుకోనేల ।  
 మోయలేక సంసారాన మూలుగనేల ।  
 జీవుండై పుట్టితేనేమి శ్రీపతి సేవాడనని ।  
 సేవసేయుచుండగానే చేరికాచెనతండే ॥  
 యేలికగూర్చుండె గద్దెయొక్కందనకదియేల ।  
 వీధిలపరాధానకు వెరవనేల ।  
 ఆలుబిడ్డలకు గురియవుటకు హరించేరి ।  
 కాలముగోరకుండంగ కరుణించెనతండే ॥

శ్రీవేంకటేశుమాయకు చేరి యడ్డాలు రానేల ।  
 త్రోవగానక యాతని దూరగనేల ।  
 శ్రీవైష్ణవుండవుటకు చిత్తములో విష్ణునమ్మి ।  
 భావించుకొనగా దయపాలించునతండే ॥

౧౫౫

## అధ్యాయ సంగీతకావ్యము

పాడి.

పల్లవి

యెంతలేదు లోకముపెచ్చేది క్రుంగేది ।  
పంతపుశ్రీహరిభక్తిపట్టవలెగాక ॥

(చరణము)

తనువులుమోచేది ధనములుదాచేది ।  
ఘనజీవులకునెల్ల గలిగినదే ।  
మనసులురోనేది మమతలంబానేది ।  
వనజాక్షుగొలిచేది వలెనింతేకాక ॥  
కాపురాలుసేనేది కపటాలుబానేది ।  
తాపపుజీవులకెల్ల దగిలినదే ।  
కోపములద్రుంచేది కోరికలందెంచేది ।  
శ్రీపతికరుణలోనం జిక్కవలెగాక ॥  
అకలికిబడలేది అన్నములుగొనియేది ।  
తేకువజీవులకెల్ల దృష్టమైనదే ।  
యెంకటతో శ్రీవేంకటేశ్వరు శరణని ।  
కాకదేర సుఖయించగావలెగాక ॥

౧౫౬

పాడి.

పల్లవి

వేగిరమేటికిని వెనటలేటికిని విష్ణుని సొలయంగనేల ।  
సాగిలిమొక్క నతండు మన్ననలు జరపినపాటె జరపెంగాక ॥

(చరణము)

తనవేలే తనకన్న దాకినను తానెవ్వనికోపించినీ ।  
తనకమమేతన్న జేయంగ దై వము దూరగనేల ।  
అనుభవింపుచును హరినేకొలిచిన అలమటలన్నియు హరిచూచి ।  
పానుంగక తమలో దుదోషంబులు పొమ్మనప్పుడే పోయెగాక ॥

## కాశ్యపాశం కర్తవ్య కృతము

కడుపులోపలికిఁమింగినరత్నము కడచోట్ల వెదకంగనేల ।  
 బడిదనయంతర్యామి దా మరచి పలువేల్పులఁ గొలువంగనేల ।  
 విడువక శ్రీపరినామశ్లోకము వేడుకఁదలంచంగ దలంచంగను ।  
 చెడకుండా నతండు పావనముసేసినప్పుడే సేసెగాక ॥

కర్మము నతండే కార్యము నతండే కడంగిన శ్రీవేంకటవిభుండు ।  
 నిమింఁచినట్లానిన్నియు మరనెందను మూనములేల ।  
 ధర్మంబితనికి యేకాలంబును దానులరక్షించెదడు ।  
 అమిఁలి యితనింగొలిచినజాలును అందసపదవులు నందెగాక ॥ ౧౫౭

గుజ్జరి.

పల్లవి

యేమిసేయుదును నేనేమిసేయుదును ।  
 స్వామిద్రోహమేజరగిని ॥

(చరణము)

నీయాధీనమై నెగడినయాత్మను ।  
 నీయందె బుద్ధినిఱువడు ।  
 కాయపుటిల్లెదియ కల్పితదేహము ।  
 కాయపువిషయాలే కడుఁగోరిని ॥

నీసంకల్పమున నెగడినజగమిది ।  
 నీసేవారతి నేరదు ।  
 ఆసల నీమాయ నంటిన మనసిది ।  
 ఆసలాసలనే అలసిని ॥

హరిసీవె నాలోన నణచినజ్ఞానము ।  
 హరిసీవెచూపక అందదు ।  
 సేతుల నాపాలిటి శ్రీవేంకటేశ్వర ।  
 కరుణానిధి నన్నుఁగావవే ॥

౧౫౮

## అభ్యాసము పదోరకము

శంకరాభరణం.

పల్లవి

యిందునందు సంచితమై పగలదు |  
చిందరవందరగాక చేరికిలోనయ్యెనా ||

(చరణము)

దేవునింగొలుచువాడు దేవునికిఁగొరగాక |  
యూపలనంపాడుల కేమి భాంతి |  
కావరపు మనుజులుకని కొలఁచేవారికి |  
దైవికము విచారించ తలంపున్నదా ||  
పరముగోరెడివాడు పరమునకే కోరగా |  
కెరవై యింద్రియముల కేమి భాంతి |  
వారసి భోగములలో నోలలాడేవానికి |  
అరిది మోక్షసుఖము లానవడనున్నదా ||  
పనిగొన్న భక్తి వాడు భక్తికొరగాక |  
యెనసి కర్మవిధుల కేమి భాంతి |  
మనిశ్రివేంకటేశా మాయంబిక్కినవానికి |  
తనిసి భవబంధములదాటంగ జోటున్నదా ||

౧౫

శంకరాభరణం.

పల్లవి

యెలుగుకోలేనిదీవి యెడ్డగాక |  
గుటినెంతయినా గొంతికోమ్మదప్పంబాఁరనా ||

(చరణము)

దగ్గరనుండినమాయా దలపించుగాది మది |  
తగ్గి దవ్వలజ్ఞానము తడవనీదు |  
కగ్గులేక గుల్లగుల్లేకాక మదిరాయపునా |  
అగ్గయై తప్పునొంది కడజాలలేదు ||



## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

మక్కువభోగములనే మురిగించుగాని మేను ।  
 లక్కజపు వై రాగ్యమొడవియ్యదు ।  
 చీక్కి విత్తొకటివెట్ట చిత్తొకటిమొలచునా ।  
 లక్కరచానిపిలవిలడుగనేమున్నది ॥  
 శ్రీవేంకటేశుపంపున చిక్కించుగాని కమము ।  
 దావతి ఆలనియాజ్ఞ దాటనియ్యదు ।  
 బాధింప కాయపండేతాపండు కాయయేగాను ।  
 వావిరిముట్టికి మురివాడివెట్టవలెనా ॥

౧౬౦

భూపాలం.

పల్లవి

వట్టిలంపటము వదలనేరడుగాన ।  
 పుట్టించిన హరి బుద్ధిలోనేకాడా ॥

(చరణము)

దేహభిమానము తెగవిడిచినంగాని ।  
 యీ హలదేవుండు తన్నెలమెచ్చును ।  
 సాహసించి కోరికలసంగము మానకుండ ।  
 వోహో పరమపద మూరకేలకలుగు ॥

నిచ్చలును వై రాగ్యనిష్ఠుండుగాకుండితేను ।  
 యెచ్చినజన్మాదులెల్ల యేలగడచు ।  
 కొచ్చికోచ్చి తనలోనికోపముడుగకుండితే ।  
 లచ్చపుబ్రహ్మనందు మదియేలకలుగు ॥

శ్రీవేంకటాద్రిమీది శ్రీపతింగొల్వకుండితే ।  
 నావల నాదేవుండిట్టి సులభుండవునా ।  
 భావించితనలోని భక్తినిలుపకుండితే ।  
 తావులన్నిటను సంతతపూజ్యుండవునా ॥

౧౬౧

## అభ్యాస సరికానలు

సాళంగనాట.

పల్లవి

యీతనికెదురులేరు యెక్కడచూచిననిదె ।  
చేతన ప్రతాపముతో చెలరేగనితండు ॥

(చరణము)

దిక్కులుసాధించుటకు దేవదేవోత్తముండదె ।  
యెక్కినులేరుమీద హెచ్చరికతో ।  
చక్కాడిదనుజులను సమరములుగెలిచి ।  
యిక్కువతో వీధివీధినేగి నీవిదిగో ॥  
సకలాయుధములును జక్రము చేతులంబట్టి ।  
వైకలియె శంఖము వెరగిసాదించె ।  
వికలులై రాక్షసులు లింగిలొంగి హతులైరి ।  
అకలంకుడీహారి అన్నిటను మించెను ॥  
విజయధ్వజమున దేవుండే శ్రీవేంకటేశుండు ।  
భజన నలమేలుమంగ పలుమారుమెచ్చెనదే ।  
త్రిజగములు నితండె దిక్కికాచినది ।  
గజవిజలింక నుడుగ్రో రాక్షసులు ॥

౧౬౨

మలహరి.

పల్లవి

వాదములేటికి వలసినవారికి ।  
వేదముగలుగంగ లెల్లవిరాయ ॥

(చరణము)

దైవంబొక్కడే తత్వజ్ఞానికి ।  
భావింప బలుపురు భ్రాంతునికి ।  
వేవేలకుమరివిత్తువొక్కటే అవి ।  
కావంగ బూవంగ ఘనమైనట్లు ॥

## రాకృతాకం కవుల కృతలు

భువిసాకారము పూజాజ్ఞానికి ।  
 అవలనిరవయవ మధమునికి ।  
 అవభుగతిగిక అత్తవృత్తులును ।  
 భవములు శ్రీహరిపాలనకలిగె ॥  
 శరణాగతియే శాస్త్రజ్ఞానికి ।  
 సర్వంగహామే జడునికిని ।  
 నిరతిశ్రీవేంకటనిలయు మాయలిపి ।  
 యిరవెరుంగువారి కిహామేవరము ॥

౧౬౩

బొల్లి.

పల్లవి

అనుచు రావణుసేనలటు భ్రమయుచువీగె ।  
 యునకులచల్లడ నేడిదిగో నీమహిమ ॥

(చరుణా)

దదదద దదదద దశరథతనయా ।  
 కదిశితింగకకకకావలె ।  
 అదేవచ్చెబాణాలు హానాధహానాధ ।  
 పదపద పదపద పారరోపవృంజాలు ॥  
 మమమమ్మ మమమమ్మ మన్నించుడు కపులార ।  
 సమరాన చచచచ్చ చావకుండా ।  
 మెమెమెమ్మె మెమెమెమ్మె వేముసీపారమే ।  
 మొమొమొమ్మొ మొమొమొమ్మొ మొక్కేముమీకు ॥  
 తెతెతెతె తెతెతెతె తెరువేది అంకకు ।  
 తలతల తలమనిదాగుడుడు ।  
 గతియైనశ్రీవేంకటగిరి రఘునాథ ।  
 సలమై మమ్మింకనేలు జయజయనీకు ॥

౧౬౪

## అధ్యాయ సమీక్షలు

శాలి

పల్లవి

విదురునివిందా విజయభవ ।

హృదయేశ్వర విజయభవ ॥

(చరణము)

దై వశిఖామణి దానవమథాన ।

వేవేలకుసీకు విజయభవ ।

శ్రీవల్లభ గుణ చింతసాగర ।

యీవలనిదే విజయభవ ॥

జగదేకవిభుండ శతముఖవందిత ।

వెగటువిజయముల విజయభవ ।

నిగమవినుత సర్వనిలయ నారాయణ ।

యిగిరించె గృహ విజయభవ ॥

జలధిమథన సర్వజంతువిహారక ।

వెలసె సీమహిమలు విజయభవ ।

కలితశ్రీవేంకట కామితవరదనిత్య ।

యిలధరసీకు విజయభవ ॥

౧౫౫

సాశంగనాట.

పల్లవి

నమామ్యహం మానవసింహం ।

ప్రమదాంకమహోబల నరసింహం ॥

(చరణము)

దానవదైత్య విడాకణసింహం ।

నానాయుధకర నరసింహం ।

భూసభోత్తరాశ్రాంతసింహం ।

ఆననవహ్నిలతాంతకసింహం ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

ప్రళయస్మసింహం బహుముఖసింహం ।

సలితగరుడాచలసింహం ।

కులిశనఖరముఖ ఘోషితసింహం ।

తిలకితబహురవి దీపితసింహం ॥

శాంతస్మసింహం శౌర్యస్మసింహం ।

సంతతకరుణాజయసింహం ।

కాంతశ్రీవేంకటగిరిసింహం ।

చింతితఘనసంసిద్ధి స్మసింహం ॥

౧౩౩

భూపాశం.

పల్లవి

హరివిశ్వాత్మకుండు అందరిలో నున్నవాడు ।

దర్శించి బ్రదుకరో తప్పులేదు యింకను ॥

(చరణము)

దారుపాషాణములందు దై నముగాభావించి ।

కూరిమితోమీకు మీకెకొలిచేవారా ।

చేరిపాణప్రతిష్ఠలునేసేనాడుదేవుండే ।

కోరికవైష్ణవులందు కొలువరోమీరు ॥

వేదపురాణార్థమందు విశ్వాసము వెట్టుకొని ।

సోదించి తెలుసుకొనే సుగుణలార ।

వేదమే మాటలుగాను వివరించె వైష్ణవులు ।

ఆదిగురువులు వీరినడుగరో మీరు ॥

దేవుండే పెక్కురూపులై తేరి యెదుటఘండగా ।

ఆవల వెదకఁబొయ్యె ఆసక్తులార ।

శ్రీవేంకటేశుండే మఱింజిక్కినాడు దాసులకు ।

తావుకొని హరినాత్మం దలంచరో మీరు ॥

౧౩౪

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

తమవ్రద్వోగములేల తమకములేల ।  
సముడై పుణ్యపాపాలు సాధించినేరడా ॥

(చరణము)

పుట్టించనేదిఁసహరి పూచిరక్షింపనేరడా ।  
వట్టిచింతతోజీవులు వగవనేల ।  
జట్టిగొని పదునాల్గు జగములేలడివాడు ।  
గట్టిగానందరిఁ దానెకావనేరడా ॥  
అంతరాత్మై నవాడు అన్నియుదానేరడా ।  
వీంతలుగావేరె విన్నవించనేల ।  
పతతమై గుణములు జవకట్టినట్టివాడు ।  
కొండనేప్పుకనేరాలుకోరి దిద్దనేరడా ॥  
యేలీకై దాసులనెల్ల యేలనేర్చినవాడు ।  
యీలీలసంపదలెల్ల యియ్యనేరడా ।  
పాలించి శ్రీవేంకటాద్రి ప్రత్యక్షమయినవాడు ।  
సోలిం దన మహిమలు చూపనేరడా ॥

౧౩౪

రామక్రియ.

పల్లవి

చేతులెత్తి మొక్కురో జీవకోట్లారయిడె ।  
యీ తలాతల నిండిరిడే నారదాదులు ॥

(చరణము)

దిక్కులు సాధించ హరి తిరులేర్కగాను ।  
యిక్కడ రతికెక్కిరి యింద్రాదులు ।  
వెక్కసపుకొరము వెనకేతం బట్టగాను ।  
పక్కన గుండెవట్టిరి బ్రహ్మాదులు ॥

Vol. II. 15

## కాశ్యపాకం కవుల కృతులు

ఎడమచేత శంఖమెత్తినప్పుడువేదము ।  
 కడంగి మొదలెత్తిరి గౌతమాదులు ।  
 కుడిచేతి చక్రము గ్రక్కన మెప్పించగాను ।  
 నుడిశియు మెరసేరు సూర్యచంద్రాదులు ॥  
 లలి శ్రీవేంకటేశుం డలమేలుమంగయు బెండ్లి ।  
 నలరంగ నమరిరి అమరాదులు ।  
 వెలయ నితడింతట విశ్వరూపము చూపంగ ।  
 నలిగెం బొడసూపిరి ననకాదులు ॥

౧౬౯

### భూపాళం.

పల్లవి

నీదాకవలెనా నిఖిలమువారికెల్ల ।  
 ఆదిఁ నీదాసుండే చాలు నందరిరక్షించ ॥

(చరణము)

నీపాదమూలముల నిలిచినజలములు ।  
 మోపుగామోచే రుద్రుండు ముందుముందె ।  
 కాపాడ నీనామమునం గలిగిన మహిమచే ।  
 పైపై మునులు యిహపరములు గనిరి ॥  
 పండేటి పాలవెల్లిని ప్రసాదమున గాదె ।  
 దండిగా దేవతలెల్ల ధన్యులైరి ।  
 అండనే నీ సాకార మాత్మండలంచికాదె ।  
 నిండిన ధోగీంద్రులు నిత్యముక్తులైరి ॥  
 చేరి నీవిహారమైన శ్రీవేంకటాద్రిగాదె ।  
 కోరివరము లందరు కొల్లగొనిరి ।  
 ఆరీతి దాళ్లపాక అన్నమయ్య భుజుండాయె ।  
 వారివారమైనమేము వహికినెక్కితిమి ॥

౧౭౦

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుడరి.

పల్లవి

కరుణానిధివిగాగ కాచేవుగాక ।

యరపై నాపంటివానికిది యసంగతము ॥

(చరణము)

నేరనేపుణ్యమునేయ నిత్యానిత్యమెరింగి ।

నేరుతు రిత్తచేతుల నీకుమొక్కేది ।

యేరీతి బరమిచ్చేవో యేమిగలదు నాయందు ।

కారణములేనియీవి కడునసంగతము ॥

లేదు విజ్ఞానము గొంతలేశమైన నాయందు ।

సాదించగద్దో గట్టు మీశరణనేది ।

అదిగొని నన్ను బాయరంతరాత్మవై నీవు ।

విదరవెల్లిపొందులు విన నసంగతము ॥

కాను నే నర్హుండను కదిలి పనులకు ।

నేనవుదునో గటికినిన్నుబాడను ।

యీనానాన శ్రీవేంకటేశ నన్నునేలితివి ।

దానిక్రింద కంటేకాక చాటనసంగతము ॥

౧౭౧

శంకరాభరణం.

పల్లవి

యిదియె నాకుమత మిదివ్రతము ।

నుదుట కమ్మము నొల్లనింకను ॥

(చరణము)

నిపుణత హరినే నినుశరణనుటే ।

తపములు జపములు ధర్మములు ।

నామమున సకలము నీవె చేకొనుము ।

పువ్వుల పుణ్యములొల్లనే యింకను ॥



## అశ్వమేధ కర్మ కృతులు

హరి నీదాసుండ ననుకొనుటేనా ।  
 పరమును ఇహమును భాగ్యమును ।  
 ధర నీమాయల తప్పు జడపులను ।  
 వారగిన సుకృతము మెల్లనే యింకను ॥  
 నారాయణుని నామముదలచుటే ।  
 సారపు జడుపులు శాస్త్రములు ।  
 యిరీతి శ్రీవేంకటేశ నినుగొలిచితి ।  
 వూరక యితరమఃలాల్ల నేయింకను ॥

౧౭౨

సామంతం.

పల్లవి

అచ్చముగా శ్రీహరికింక అద్దమాడ వేరతు ।  
 తెచ్చినన్ను దిద్దుకొమ్ము దేవుండవునీవు ॥

(చరుణ)

నెరుసులెంచె హుటే నేనా నీకెదురు ।  
 కరుణించి నొకరితి గాతువుగాక ।  
 వోరగంట బంగారు వారతురుగాని మరి ।  
 సరిగాఁ బెంకొరసితే సాటివచ్చునా ॥  
 మనసు సోదించెనంటే మంచివాడనానేను ।  
 ఘనుండవు నీవు నన్ను గాతువుగాక ।  
 పనికి వజ్రము సానబట్టితే మించెగాక ।  
 పెనుబిడుకరాచితే పిప్పిగట్టదా ॥  
 మొక్కగా రక్షించనంటే మొదల ముళ్ళానినా ।  
 గ్రక్కున శ్రీవేంకటేశ కాతువుగాక ।  
 నిక్కి అద్దము దోమితే నీడగానవచ్చుగాక ।  
 ముక్కమూకుడు దోమితే మోముగానవచ్చునా ॥

౧౭౩

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

బొల్లి.

పల్లవి

మత్స్య కూర్మ వరాహ మనుష్యసింహ వామనా ।  
యిచ్చ రామ రామ రామ హితబుద్ధికలికి ॥

(చరణము)

సన్నుగాత్ర కేశవా నారాయణ మాధవ ।  
హస్తీంచ గోవింద విష్ణు మధుసూదన ।  
వన్నెల త్రివిక్రమా వామనా శ్రీధరా ।  
సన్నుతించె హృషీకేశ సారకు పద్మనాభ ॥  
కంటిమి దామోదర సంకర్షణ వాసుదేవ ।  
అంటెజాలు ప్రద్యుమ్నుండా అనిరుద్ధండా ।  
తోటి పురుషోత్తమ అధోక్షజ నారసింహమా ।  
జంటవాడుకు మయ్యత జనాధాన ॥  
మ్రొక్కేము వ్రవేంద్ర హరిమోహన శ్రీకృష్ణరాయ ।  
మెక్కితి శ్రీవేంకట విందారానాథ ।  
యిక్కువ నీ నామములు యివియే నాజనములు ।  
చక్కగా నీ దాసులము నర్పేత అనంత ॥

౧౭౪

బొల్లి.

పల్లవి

శంఖమ నీవ్రసాక్షి చక్రమ నీవ్రసాక్షి ।  
వంశలాడభోజకుల వ్రాసుకొంటిమిమ్మును ॥

(చరణము)

నారాయణామిని యంటె నరకమాలం త్తరించితి ।  
శ్రీరామా అని పొందితి జీవన్ముక్తి ।  
దూరించి గోవిందాయని తోటితి పాపములెల్ల ।  
ధీరుండనై మళకెల్ల దిద్దుకొంటినిదిగో ॥

## తౌభావకం కవుల కృతులు

దామోదరా అని తొల్లిదాటితి దుఃఖములెల్ల ।  
 వామనా అని కమఁములు వంగద్రొక్కితి ।  
 భూమిరమణాయని పుట్టుగలు గెలిచితి ।  
 వేమరు నితరులకు పెరవనేనింకను ॥

హరియచ్యుతాయని అపదల నణంచితి ।  
 పురుషోత్తమాయని పుణ్యములెల్ల మీరితి ।  
 అరుదైన శ్రీవేంకటేశయని లోకముల మించితి ।  
 తొరలి సంసారపుదూరు చక్కబెట్టితి ॥

౧౭౫

దేశాక్షి.

పల్లవి

శరణాగతుండను విచారమినవలెనా నన్ను ।  
 నిర్వేతుకాన గావ నేరవా యేమి ॥

(చరణము)

నన్నునొక జంతువు నున్నతింగాచుటకుగా ।  
 వన్నినట్లు కమఁముల బారిం దోయవలెనా ।  
 మన్నన లక్ష్మీపతివి మహియెల్ల నేలేవు ।  
 వెన్నుండ నన్ను గావంగాయేమి ॥

పుట్టించినయట్టి నీవు పూరిమేపవెప్పుడును ।  
 కట్టడి పరులంజూపి కాకునేయవలెనా ।  
 అట్టి బ్రహ్మం గన్నతండ్రీవదె లోకములు కుక్షిం ।  
 బెట్టుకున్నాడవు నన్ను బెనుపవాసీవు ॥

అవరాధిన్న తింబా నీవన్నిట నన్నేలితివి ।  
 చపలపుటానలలో సరిబెట్టవలెనా ।  
 యిప్పుడు శ్రీవేంకటేశ యిన్నిటా నన్నేలితివి ।  
 కవురై నమా నుతులు ఘనముగాదయ్యా ॥

౧౭౬

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ఆహిరి.

పల్లవి

పారకమీ వోమనసా పంతమువిడువకుమీ మనసా ।  
పారిన నీపెబడగయ్యెదవు చేరువనాడచెప్పనే మనసా ॥

(చరణము)

చింతించకుమీ శివునివై రిచే చిక్కువడకుమి వోమనసా ।  
కంఠువారకము వయసుబ్రాయములు కావటికుండలు వోమనసా ।  
యెంతే మేలుగీడ కాలము యెప్పుడు నుండదు వోమనసా ।  
సంతరించుకోవాని నీమనసున సంతోషముగా వోమనసా ॥  
యెన్నికలే తలపోయకుమీ యేమరకుండుమి వోమనసా ।  
కన్నవిన్నవారిలో నెపుడు కాకువడకుమీ వోమనసా ।  
పున్నమమాసలు పుడమిలో బ్రదుకులు పోయివచ్చేవి వోమనసా ।  
మిన్నోనేలని మన్నదినములో మీదుచూడకుమి వోమనసా ॥  
కన్నులసంగతము సేయకుమీ కళవళించకుమి వోమనసా ।  
వన్నెలమాటలు చెవులబెట్లక వాళివిడువకుమి వోమనసా ।  
మున్నిటసురలు బ్రహ్మాదులకై నను ముక్తిసాధనము వోమనసా ।  
వెన్నుని వేంకటపతిదలంచుము వేసారకుమీ వోమనసా ॥

౧౨౭

ముఖారి.

పల్లవి

యేల పొరలేవు లేవే యింతలోని పనికి ।  
మూలయింటి తోలుకప్పు మాయలిటువంటివి ॥

(చరణము)

చిక్కులతమకముల చీకటిగప్పిననాడు ।  
యెక్కువవాసనలౌ హేయపుమేను ।  
వెక్కనపు ప్రియమది విరిగితే రోతలౌ  
లక్కపూత కపురులీలాగు లిటువంటివి ॥

## తాత్పర్యశాసనం కవుల కృతములు

మించిన చిత్తములో మేలుగలిగిననాడు ।  
 యెంచరానిచవుల నెంగిలిమోవి ।  
 పెంచుకంటె కష్టమౌ ప్రియముదీరిననాడు ।  
 చంచలపు చిత్తముల చందములువంటిది ॥  
 వెల్లిగొను సురతపువేళ మరపులయింపు ।  
 కొల్లలాడుటా కొనగోరితాకులు ।  
 నలితిండిమరిమీద నలగితే రోతతా ।  
 పుల్లమిచ్చే వేంకటేశు వొద్దికిటువంటిది ॥

౧౭౮

ముఖారి.

పల్లవి

దెట్టుదరించెనిది యీశ్వరండు ।  
 బట్టబయలుగా బరచె నొకటి ॥

(చరణము)

చెడనిమట్టిలో జేసినముద్దె ।  
 వడుమముంచుకొన్నది నొకటి ।  
 తడియని నీరై తడివొడమింపుచు ।  
 వడిసిని వేవురవడితోనొకటి ॥  
 వాయనితనువీపనములుగానటు ।  
 చేయుచు మదివేచెనొకటి ।  
 కాయపు చుట్టరికమ్ములు చేయుచు ।  
 రేయుంబగు విహరించె నొకటి ॥  
 రుణ్నియుదానే యేది కపటములు ।  
 వన్నినిదేలోపలివొకటి ।  
 వెన్నెలఁచూపుల వేంకటేశనిమ్ము ।  
 యెన్నికతోగడు వదిలె నొకటి ॥

౧౭౯

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

ముఖారి.

పల్లవి

బ్రహ్మగడిగిన పాదము ।

బ్రహ్మముదానె నీపాదము ॥

(చరణము)

చెలంగి వసుధ గొలిచినదీపాదము ।

బలితల మోపిన పాదము ।

తలంకక గగనము దన్నినపాదము ।

బలరిపు గాచినపాదము ॥

కామిని పాపము గడిగినపాదము ।

పాముతల నిడినపాదము ।

ప్రేమపు శ్రీనతి పిసికేటిపాదము ।

పామిడి తురగపుబాదము ॥

పరమ యోగులకు బరివరివిధముల ।

పరమొసంగెడి నీపాదము ।

తిరువేంకటగిరి తిరమనిచూపిన ।

పరమపదము నీపాదము ॥

గం

అవతారాలు.

సామంతం.

పల్లవి

తానకాకెవ్వరు మాకు దాతయు దైవము తన ।

లోనబెట్టుకొని మాకులోన నవాడు ॥

(చరణము)

చదివించి కూడవెట్టి జారకుండ నిల్లుగట్టి ।

బెదరులేని బుద్ధి పిన్ననాడేచెప్పి ।

యెదిరినడిగి ద్రవ్యమిదిగొమ్మనుచునిచ్చి

పదిలమై తమ్ముం బాలించువాడు ॥

## తాత్పర్యము కవుల కృతులు

మోహ వియోగము మోహోనురాగము ।

దేహ విభాగంబు దెలియ కలికి ।

ఐహికము వేంకటాధీశుండు సవక ।

దేహరక్షకుండు తిరుగుతున్నాడు ॥

౧౮౧

శాళి

శబ్ద

చెడఱకవెలుగే చేను మేయంగ జొచ్చె ।

అదలించి తగధునికను వాడు వెట్టి ॥

(చూడు)

చిత్త మింద్రియములచే జిక్కి కడు ।

మదమెత్తిన వద్దన నిక వెట్టి ।

హత్తినమనసు మోహోదులతో గూడి ।

తత్తరించిన మాస్పందగు వాడు వెట్టి ॥

జీవుండిన్నిటికిం దాజిక్కి పోయినత్రోవం ।

బోవంజొచ్చినబుద్ధి పొలమేటి ।

శ్రీవేంకటేశుని చింతాతరతగాని ।

కావంగ నాత్మకు గతిదాసేది ॥

౧౮౨

కన్నడగాళ.

శబ్ద

పోయె గాలం బడవికింగాయువెన్నెలల కరణి ।

శ్రీయశుం దలంచుడి నరులు మాయంబడి చెడక ॥

(చూడు)

చిత్తము చేకూర్చుకొని చిత్తైకాగ్రతను ।

చిత్తజగదుని దలంచుడి చిత్తజంజారనీక ॥

## అథాత్మ సంకీర్తనము

బూరుగుమాకునం జెందిన కీరము చందమున ।  
 అరయ నిష్ఠులముగు మురియున్ములంజేరినను ॥  
 కూరిమి మా తిరువేంకటగిరి గురు శ్రీపాదములు ।  
 చేరినవారికి భవములు చెందమెప్పుడు నటగీగాన ॥

౧౨౩

పాశీ.

కల్లది

యేటికి నెవ్వరిపొండు యిచ్చిరో చీ చీ ।  
 నాటకములారా చీ చీ నమ్మితిగా మిమ్మును ॥

(చరణము)

జవ్వనమదము చీ చీ చక్కందనమురో చీ చీ ।  
 రవ్వైన రాజన గవ్వమురో చీ చీ ।  
 క్రొవ్వినమదము చీ చీ కూరిమి యూశరో చీ చీ ।  
 నవ్వులదేహము చీ చీ నమ్మితిగా మిమ్మును ॥  
 ముచ్చట మమత చీ చీ ముచ్చ మురిపెము చీ చీ ।  
 బచ్చపణములని బచ్చన చీ చీ ।  
 తెచ్చుకోలు తాలిముల దిట్టతనమురో చీ చీ ।  
 పుచ్చిన పోకరో చీ చీ పోయెగా మీశాలము ॥  
 సిరుల చీకటి చీ చీ సిలుగు సంపద చీ చీ ।  
 వరవిభవము చీ చీ వాసిరో చీ చీ ।  
 కరుణించె తిరువేంకటగిరిపతి నన్ను ।  
 విరసవత్తన చీ చీ వీడెగా మీభారము ॥

౧౨౪

సామంతం.

కల్లది

మనుజుం డైపుట్టి మనుజునికపించి ।  
 అనుదినమును దూఱుమాండనేల ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

(చరణము)

పట్టడు గడుపుకై చోరనిచోట్లుచొచ్చి

పట్టడుగూట్టికై బ్రతిమాలి ।

పుట్టినచోకికి పొరలి మనసుబెట్టి ।

వట్టి లంపటము వదలనేరడుగాన ॥

అందరిలోబుట్టి అందరిలోజేరి ।

గడ్డరి రూపములటుదానై ।

అందమైన వేంకటాద్రిశు జపించి ।

అందరాని పదమందె నటుగాన ॥

౧౮౫

నాట.

పల్లవి

అంకెలూడుటే లాభము యీ ।

కింకరులను నలంగెడికంటెను ॥

(చరణము)

జంపులంజంపక నరగునంబాసేటి ।

లంపటమేపో లాభము ।

కంపమొపుతో గనలి శరీరపు ।

కొంపలోన వేగుటకంటెను ॥

యీవల నావల నెంచేటి యాసల ।

లావుదిగుటేపో లాభము ।

యేవగింతలకు నిరవగు నరకపు ।

కొలుపులంబడి మునుంగుట కంటెను ॥

తివిరి వేంకటాధిపు దానులకృప ।

లవలేకమేపో లాభము ।

చవులని నోరికి నకలముందినితిని ।

భవకూపంబులం బడుటకంటెను ॥

౧౮౬

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

నాట.

తనకీడ చదువులు తనకీడ శాస్త్రాలు ।  
మనను చంచలబుద్ధి మాననా ॥

(చరణము)

జడ్డు మానవుండు చదువం జదువనాన ।  
వడ్డివారుగాక వదలెనా ।  
గుడ్డికుక్క సంతకుబోయి తిరిగిన ।  
దుడ్డుపిట్టెకాక దొరకెనా ॥  
దై వదూషకుండై తిరిగేటివానికి ।  
దై వతంత్రము తెలిసెనా ।  
శ్రీవేంకటేశ్వరు నేవాపరుండుగాక ।  
పావనమతియె పరగెనా ॥

౧౫౭

భైరవి.

పల్లవి

నడింబెట్ట కటకటాసంసారము ।  
చూడ జలధిలోపలియీత సంసారము ॥

(చరణము)

జెమునోరిలోబ్రదుకు సంసారము చూడ ।  
చమురు దీసిన దివ్వ సంసారము ।  
సమయించు బెనుదేవులు సంసారముచూడ ।  
సమరంబులో నునికిసంసారము ॥  
సంటిగట్టినత్రాడు సంసారముచూడ ।  
సంటికంతలత్రోవ సంసారము ।  
చంద్రుని జీవనము సంసారము చూడ ।  
చందమేవలెనుండు సంసారము ॥

## తాత్పర్యమున కథల కృతములు

చలువలోపలివెండి సంసారముచూడ |  
జలపూత బంగారు సంసారము |  
యిలలోనఁ దిరువేంకటేశ నీదాసులకు |  
చలువలకుంగడుఁ జలువ సంసారము ||

౧౫౮

ధన్యాసి.

పల్లవి

సామాన్యమా పూర్వసంగ్రహంబగుఫలము |  
నేమమునం బెనగొనియె నేడు సివనక ||

(చరణము)

జగతింబ్రాణులకెల్ల సంసార బంధంబు |  
తగులఁబంధించు దురితంపు గవఁమున |  
మగుడ మారుకు మారు మగువ నీవురముపై |  
తెగికట్టరెవ్వరో దేవుండవనక ||

పనిలేక జీవులను భవసాగరంబులో |  
మునుంగ లేవంగ జేయు మోహదోషమున |  
పనిపూని జలధిలో బండబెట్టినిన్ను |  
వెనకెవ్వరో వెడలి వెలుపలనక ||

వుండనియ్యక జీవనోపాయమున మమ్ము |  
గొండలను గొబలతెరిగొని త్రిప్పుఫలము |  
కొండలను నెలకొన్న కోనేటివతివనంగ |  
నుండవలసెను నీకు నోవలేవనక ||

౧౫౯

## అభ్యుత్థ సంతకములు

దేవగౌంధారి.

పల్లవి

యెండరిపెంట సట్లదిరుగవచ్చు !  
కందువెటిగి చీకటిదత్తుకొనుగాక ॥

(చరణము)

తలరాయిగాగ నెందరికిఁజెఱుక్కితిని ।  
తెలివిమాలినయట్టి దేహి ।  
కొలదిమీరిన దేవకోట్లు దనలోన ।  
కలవాని నొక్కనినే కొలుచుగాక ॥  
కాలిపడంగ నెక్కడికినేగెడిని ।  
పాలుమారినయట్టి ప్రాణి ।  
మేలిమిజగములు మేనిలో గలవాడు ।  
పాలిటివాడై ప్రణతికెక్కుగాక ॥  
నూరేండ్ల నెందరిని నుతియంపగలవాడు ।  
చేర దాపులేనిజీవి ।  
శ్రీరమచేశుండం శ్రీవేంకటేశుని ।  
కోరికెందలంచి నుతి కొల్ల గొనుటగాక ॥

౧౯౦

శ్రురంగం.

పల్లవి

వెన్నవట్టుక నేయి వెదుకనేలా మరియూ ।  
నన్ని వలసినను దమయేలీటేవేకావా ॥

(చరణము)

తలంపునకు విష్ణుచింతన నిమిషమాత్రంజు ।  
కలుగుటే కలుగువలెగాక ।  
వలనైన భోగములు వై భవంబులకు మరియూ ।  
కలవెల్ల తమయెదుట గలిగినవే కావా ॥

౧౯౧

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

వదిలముగ హరినామ పఠనమంత్రమునోరు ।

కదియుటే కలుగవలెగాకా ।

తుదలేని సంపదలు తొలగని మదంబులును ।

కదలకెప్పుడు దమకు గలిగినవెకాక ॥

యించుకై నను వేంకటేశుగిరి శిఖరంబు ।

కాచుటే కలుగవలెగాకా ।

అంచితంబైన నిత్యానంద పదవులును ।

మించి తమయెదుట బ్రభవించినవెకావా

౧౯౧

ముఖారి.

పల్లవి

పసలేని యీ బ్రదుకు ।

అసలు చొచ్చిచొచ్చి అలసినట్టాయె ॥

(చరణము)

తొల్లిటి జన్మాదులగాని నరరూపు ।

పల్లించుకొన్న యీ బ్రదుకు ।

కల్లనుఖములచే కనలి కమ్మర ।

ముల్లుదీసి కొఱ్ఱమొత్తినట్టాయె ॥

బూటకములనెల్ల బొరలినంసారంబు ।

పాటుదెచ్చిన యీ బ్రదుకు ।

నీటుగ నెద్దదన్నిన నీగుఱ్ఱము ।

చాటుకేగినయట్టి చందమాయె ॥

పగగొన్న పొగరోపక మంటఁ బడివడి ।

పగలు రేలైన యీ బ్రదుకు ।

తగువేంకటేశ్వరు దలంచి నేలనుండి ।

యెగసి మేడమీది కేగినట్టాయె ॥

౧౯౨

## అథ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ముఖారి.

చల్లది

ఎంత మానుమన్నఁ జింతలేల మానునే ।

వంతపు మనసు హరిపై నుంటేగాక ॥

(ఛరణము)

తీరని బంధాలు నెడతెగమంటే నేలతెగుఁ ।

భారపు మమతం బెడబొసినగాక ।

వూరటగా మమత నే నొల్లనంటే నేలమాను ।

ఓరుపుతో లంపటము లొల్లకుంటేగాక ॥

మెంకపుంగోపము నేడవిడుమంటే నేలవిడు ।

తోకచిచ్చైన యేసందుంచినంగాక ।

ఆకట నాకేలమాను అన్నిటను యిందరికి ।

మాకువడి తత్తరము ముఱచుటేగాక ॥

పెట్టనిది దైవమిటే పెట్టమంటే నేలపెట్టు ।

యిట్టే వేంకటపతి యిచ్చినంగాక ।

యిట్టునట్టు నితండు దానిందరికి నేలయిచ్చు ।

వొట్టిన విరక్తి నేమి నొల్లకుంటేగాక ॥

౧౯౩

సామంతం.

చల్లది

చాలదా హరిసంకీర్తనంగల ।

మేలిది దీననే మెఱసిరి ఘనులు ।

(ఛరణము)

తలంప వేదకామ్రములుగానక ।

అలయుచు వార్మికాదులు ।

తలకొని హరిమంత్ర మెతగ జేర్కొని ।

అలవిమీర గడు నధికములైరి ॥

## తాత్పర్యమునకు ప్రతిపదములు

యితర దైవముల నెఱుంగినారక ।

ప్రతిలేని మహిమం బాహ్మి ।

మతిందలంపుమఁ జూరిముత్రమే వేర్కొని ।

సతతము హరులొసగఁజైనిలిచె ।

చదువులు బలుమరు జడువనోపక ।

అదిగో నాకదామలు ।

వదిలపు వేంకటపతి హరి నామమే ।

వదలకదియ జీవనమిమనిరి ।

౧౯౪

సామంతం.

పల్లవి

పోయెంబోయెంగాలమెల్ల పూటపూటకు ।

చేయినోరునోడాయె చెల్లంబోయిరోతలు ॥

(చరణము)

తిప్పన తొప్పనకేతు భేవన బాజన గన్ను ।

పప్పన బొప్పన గాది బాడిసాడి ।

కుప్పలు దెప్పలు నైన కోరికలు మతిలోన ।

యెప్పుడు బాయకపోయె నన్నిలేవు రోతలు ॥

కాచనపోచన మాచు కల్లపబొల్లిపమల్లు ।

బాచనదేచనగారి బాడిసాడి ।

యేచిన పరసుఖము నిహమును లేకపోయె ।

చీ చీ విరిగితిమి చెప్పనేలరోతలు ॥

బుక్కనతిక్కనచెల్లు బూమువకాశువపేరి ।

బక్కల నిందరితోక బాడిసాడి ।

యెక్కువైన తిరువేంకటేశుని దలంపలేక ।

కుక్కకాటుఁ జెప్పటాట కూడ నిన్నిరోతలు ॥

## అధ్యాయము నామము

పాశంకనాట.

చుట్టది

వటుసిద్ధు ప్రతిపాళకుండవనగ ।

ఘటన నఖిలమును గాతువుగా ॥

(చరణము)

తుత్తుమురుగ దై త్యులదనుజాలనని ।

మొట్టిమోది చలమునం చెలంగి ।

జొత్తు పాపలుగ సొరిది విరోధుల ।

నెత్తురు వడుతువు నీవేకా ॥

తళతళమెఱచు సుదశనాయుధం ।

బలరుచు నొకచే నమరంగను ।

బలుదై త్యులదొబ్బలు జేగులునని ।

నిలువునఁ జెందుదు నీవేకా ॥

దిట్టపు సూత్రవతీపతి వసురలం ।

జట్టలు చీరంగఁ జతురుండవు ।

రట్టడి వేంకటరమణుని జాతికి ।

పట్టపు నీనాపతి వటకా ॥

౧౯౬

దేశము.

చుట్టది

ప్రాయంబోయె గాలమెల్ల పూటపూటకు ।

రోయని రోతలుచూచి రుచిచూరంబోయె ॥

(చరణము)

తోడందోడ నందాకఁ దోయవచ్చుడు ।

కాడువడ్డ చిత్తమిది కలకాలమునట్ట ।

అడికకులోనై తనియకపోయె ।



## తాత్పర్యపాకం కవుల శృతులు

మన్ను దినియెటి దూడ మానుమంటామెత్తిమెత్తి ।  
 కన్నుగట్టి యెందాకఁ గాయవచ్చును ।  
 సన్నపుటాసలమీది చరింబడ్డ దేహమిది ।  
 కన్నపు గత్తులచూపు కట్టరాకపోయె ।  
 హేమము దొక్కకుమన్న యేచితి నేననేవాడు ।  
 చాయకురాకున్న నేమిచేయవచ్చును ।  
 మాయల వేంకటవతి మచ్చుచల్ల నాయాత్మ ।  
 పాయక యాతనిఁజేరి భయమెల్లఁ జోయె ।

౧౧౭

## మాళవిగౌళ.

కల్లవి

పాపమెఱంగని బ్రాహ్మండు ।  
 యెందుం జూపరానిచోటు చూపెనయ్యా ॥

(కరణము)

తనివోక జీవము తలకాయ నజాడు ।  
 పనివడితినితిన్న బ్రాహ్మండు ।  
 యెనసి యెదిరిం దన్ను నేనెఱంగక విభుండై ।  
 భునవంశము మంటఁగల పెనయ్యా ॥  
 యెవ్వారు నెఱంగని యెముకలయింటిలో ।  
 పవ్వళింపుచునున్న బ్రాహ్మండు ।  
 జవ్వన మదమున జడిసేటి కోమలి  
 బుచ్చలతోటలో బొదిగెనయ్యా ॥  
 చెలగి కన్న రికము చెడనివడుచుండెచ్చి ।  
 పలువేదనలుబెట్టి బ్రాహ్మండు ।  
 తెలిసి వేంకటాభివుని దానుండై ।  
 పులుగు పంజరానం బొదిగెనయ్యా ॥

౧౧౮

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శంకరాభరణం.

శల్లవి

యిన్ని చేతలును దేవుండిచ్చినవే ।  
పున్నవారియీపులెల్ల నొద్దికయ్యెనా ॥  
(చరణము)

తెగని యాపదలకు దేవుండేకలడుగాక ।  
వగలుడుపం బరులవశమయ్యెనా ।  
నొగిలి యితరులకు నోళ్లుదెరచిన ।  
నగుబాటేకాక మానంగజోయెనా ॥  
అగ్గలపుదురితాలు హరియే మానుపుగాక ।  
బగ్గున నొక్కరువచ్చి పాపబాధ్యేరా ।  
తిక్కుముక్కులై నవేళ తలంచినవారెల్ల ।  
సిగ్గుబాటేకాక తమ్ముండేరవచ్చేరా ॥  
యెట్టునేసినను వేంకటేశుండే నేరుచుంగాక ।  
కట్టం గడవారెల్ల : గరుణించేరా ।  
యిట్టే యేమడిగిన నితండే యొపంగుగాక ।  
పుట్టిపడి యెవ్వరై న నూరడించేరా ॥

౧౧౯

అహిరి.

శల్లవి

యెటువంటి రాద్రమా యెటువంటి కోవమా ।  
తటతట నిరువంకదాటి వీడే ॥  
(చరణము)

తోరంపు బెనుచేతుల మల్లచటది ।  
దారుణలీలం బెదవులపుడుకటది ।  
కారింది చాణూరుగడంభంగపరది ।  
వీరుండై యెముకలువిడిచి వీడే ॥

## తాత్పర్యమున కవుల శ్లోకములు

పిడుగడచినయట్లు నెత్తలేదనశీతి ।  
 బడనీక పురములోపల నొరబడిచి ।  
 తొడికి చాచాడు నెత్తు దయవిడిచి ।  
 వడివెట్టి నెత్తుదనశీతి వీడే ।  
 బునగొట్టుచును పూరుపులంజెమరించి ।  
 మసిగాగం బెదమల్లులదంటి ।  
 ననంగి శ్రీతిరువేంకటేశుండా మించి ।  
 ముసిముసినవ్వులముంచి వీడే ॥

౨౦౦

ఆహిరి.

శ్లోకము.

ఆనమీద వినుకొడక ।  
 యీగాసిబడిచు తనకవటమే నుఖము ॥

(సంకలనము)

తిరమగు శమనము దెలుగక ।  
 తన గరిమనుఖము పొగడవదాక ।  
 పరమాగ్రంబగవడుదాక తన ।  
 పరితాపపులంపటమే నుఖము ॥  
 కాయముగడపల గనుజాక ।  
 యీనూతు దన్ను దెగమాదుదాక ।  
 రాయడిమదముగరంగుదాక ।  
 యీ రోయదగిన తనరూపమే నుఖము ॥  
 లంకెలంబొరలి నుటగుదాక ।  
 యీయంకెభవము నెరవొదాక ।  
 వేంకటపతిదడవిక దాక యీ ।  
 కింకరువాణపుగలుగే నుఖము ॥

౨౦౧

## అభ్యుత్థ సంకీర్తనాం

సాళంగం.

శల్లరి

తనకమ్మ మొలకతోదేతయనంతే ।

గొనకొన్న పనియెంత కూలినంతే ॥

(చరణము)

తలపులోహరినంత ధటంత నేడే వాని ।

కలిమియొ ముఖమునుం గలడంతే ।

తులదూచఁ జై డెంతమాతము నంతే ।

నెలకొన్న పిండెంత నిప్పటినంతే ॥

సిరివరుపూజెంతనేసె నేడేవాని ।

దరియునుదాపు నెంతయనంతే ।

పురిగొన్న యీ వెంతపొగడనంతే ।

నరపతిచనుమెంత నగవృజంతే ॥

శ్రీవేంకటపతి చింతయంతే నేడే ।

భావవరవశము పలుకునంతే ।

దై వముశృపయెంత తాను నంతే ।

యేవంక జయమొంత యిరవునంతే ॥

౨౦౨

పొలి.

శల్లరి

యెండగాని నీడగాని యేమైనగాని ।

కొండలరాయుడే మాకులదై వము ॥

(చరణము)

తేలుగాని హేముగాని దేవపట్టయినగాని ।

గాలిగాని ధూళిగాని కానియేమైనా ।

కాలకూటపిష్టమైన గ్రక్కనయింగిన నాటి ।

నీలవసుకండే మానిబడ్డై వము ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

చీమగాని దోమగాని చెలంగియేమైనగాని ।  
గాముగాని నాముగాని కానియేమైనా ।  
పాములనన్నిటిమింగే బలుతేజపైనున్న ।  
ధూమకేతువే మాకుదొర డైవము ।

పిల్లిగాని నల్లిగాని పిన్నయెలుకైనగాని ।  
కల్లగాని పొల్లగాని కానియేమైనా ।  
బల్లిదుండ్డ వేంకటాద్రిపైనున్న యాతండేమ ।  
మెల్లకాలమునునేలె యింటిదైవము ।

౨౦౩

అహిరి.

కల్లవి

యిందునందుదిరుగుచు నెవ్వరివాడవుగాక ।  
బందెవసురమవైతి బాపుజీవుండా ।

(చరణము)

తోలుబొక్కలోనజొచ్చి తూలేటియాకలిచేత ।  
పాలుమాలి యిందరికి బంటుబంటవై ।  
యేలినవానింగానక యేదినయాసలపెంట ।  
కూలికింజోదొరకొంటి కూళజీవుండా ।

తీటమేనిలోనజొచ్చి దిమ్మరిదొంగలచేత ।  
మూటగట్టించుక నీవు మూలదొరవై ।  
గాటపువిభునిచేతి ఘనతకోరికలకు ।  
వేటకుక్కవైతివి వెట్టిజీవుండా ।

చీమలింటిలోనజొచ్చి చిక్కువడి అందరిలో ।  
దోమకరకుట్లకు తోడిదొంగవై ।  
యేమరి వేంకటవిభు నెఱుంగక జాడజొప్ప ।  
నాముమేయ దొరకొంటి నాలిజీవుండా ।

౨౦౪

## ఆధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శ్రీరాగం.

శ్లోచి

వేదనంబారలే వెరవేలా ।

ఁబాదయ విధి దనకీడుదా ॥

(చరణము)

తత్తరపాట్ల తనువికారములఁ ।

జిత్తమువేచే చెలువేలా ।

భక్తితోదాచిన పరధనంబుగని ।

సత్తయివ్రండుట చాలదా ॥

యెక్కువ తమకపుటింతులంబొందక ।

వక్కుచు వాడే వయనేలా ।

మ్రొక్కుచు దాచిన మూలధనముగన ।

నెక్కువ దైవంబియ్యదా ॥

చింతలంబారలెడి చిక్కలం గెరలెడి ।

రోతల యీనేరుపులేలా ।

భ్రాంతిగ వేంకటపతి రతిం జిత్తపు ।

టూతలం గోరికలూనదా ॥

౨౦౫

ముఖారి.

శ్లోచి

వెరపులు నొరపులు వృథా వృథా ।

ధర్మపై మరియంతయునువృథా ॥

(చరణము)

తడయకనేసినదానంబులువృథా ।

యెడనెడ నెఱింగిన యెఱుక వృథా ।

వొడలిలోని హరి నొనరంగ మతిలోఁ ।

దలచని జీవమే తనకు వృథా ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

జగమునం బడసిన సంతానము వృథా ।  
 తగిలిగడించిన ధనమువృథా ।  
 జగజేకవిధుని సకలాత్ముని హరిం ।  
 దెగికొలువని బుద్ధియును వృథా ।  
 పనివడికూడిన పరినామమువృథా ।  
 వొనరంగ నుండిన వ్రునికివృథా ।  
 ఘనుండగు తిరువేంకటగిరి హరింగని ।  
 మననేరని జన్మములు వృథా ॥

౨౦౬

ఆహిరి.

పల్లవి

యేమిగలిగెను మాకిందువలన ।  
 వేమారు బొరలితిమి వెట్టిగొన్నట్లు ॥

(చరణము)

తటతట నన్నిటిమీదట నాలజాలంబు ।  
 లిటునటు జరించవా యీదియీది ।  
 అటువలెనేపో తమకమగిదిసంసారపు ।  
 ఘటనకై తిరిగితిమి కడగానలేక ॥  
 దట్టముగ బారావతములు మిన్నులమ్రోవ ।  
 కొట్టం గొనకెక్కవా కూడికూడి ।  
 వట్టియాసలనే యిటువలెనేపో యిన్నాళ్లు ।  
 బట్టబయల్దితిమి పనిలేనిపాట ॥  
 వెఱచి కుమ్మరపురుపు పేడలోపలనల్ల ।  
 పొరలదా పలుమారు బోయిపోయి ।  
 వరుసజన్మముల నటువలెనె పొరలితిమి ।  
 తిరువేంకటాచలాధిపుఁ దలంచలేక ॥

౨౦౭

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

ఆహారి.

పల్లవి

హరి నెఱుంగని పుణ్యమంటేరుగాన ।  
దురితాలె దురితాలె దురితాలెనుడీ ॥

(చరణము)

దొడ్డపుణ్యములుండేసి తుదలేని సంపదలు ।  
అడ్డగించుకొని రాసులగు గురుతు ।  
జడ్డులేని హరికథ చవిలేకుండిన నిట్టే ।  
గొడ్డారె గొడ్డారె గొడ్డారె నుడీ ॥

వలెనని మేలెల్ల వడించేసి కై వల్య ।  
మలమి చేతికిలోననగుగురుతు ।  
తలంపు వైష్ణవభక్తి దగులకుండిననంతా ।  
అలయికె అలయికె అలయికె నుడీ ॥

తిరమైనతీర్థాలు దిరిగియందరిలోన ।  
ధర్మబుణ్యుండవుట యెంతకు గురుతు ।  
తిరువేంకటపతిం దెలియకుండిననంత ।  
విరసాలె విరసాలె విరసాలె నుడీ ॥

౨౦౪

నాట.

పల్లవి

యేడ వలపేడ మచ్చిక్కేడ సుద్దులు ।  
ఆడుకొన్నమాటలెల్ల నవనీజాలా ॥

(చరణము)

తొలుకారుమొఱుపులు తోచిపోవుంగాక ।  
నెలకొని మింటనవి నిలిచెనా ।  
పొలతులవలపులు పొలసిపోవుంగాక ।  
కలకాలంబవి కడతేరెనా ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

యెండమావులుచూడ నేరులై పారుగాక ।  
 అండకుంబోవ దాహమణిగైనా ।  
 నిండినట్టేమోహము నెలంతబిడచిఁజూడ ।  
 వుండినట్టెవుండుగాక పూతయ్యెనా ॥  
 కలలోని సిరులెల్ల కనుమూర్చులేగాక ।  
 మెలకువంజూడనవి మెరసినా ।  
 అలివేణులమేలు అసపాటేకాక ।  
 తలపువేంకటపతిం దగిలెనా ॥

౨౦౯

ఆహిరి.

పల్లవి

యేమిసేయంగవచ్చు నీశ్వరాధీనంబు ।  
 తామసపుబుద్ధి కంతలు దూరవలసె ॥

(చరణము)

తెగి దురాపేక్షంబడితిని యేగతిలేదుగన ।  
 పగగొన్న వగల కూపములఁబడవలసె ।  
 తగుమోహసలీలంబుదాట మతిలేదుగన ।  
 మగుడంబడి భవముతో ఘల్లాడవలసె ॥  
 పాపకమృతములఁ జంపంగ శక్తిలేదు గన ।  
 కోపబుద్ధులచేత కొరమాలవలసె ।  
 రూపములఁ బొడగాంచి రోయిదురీలేదుగన ।  
 తాపములచేబారల తగులుగావలసె ॥

తిరువేంకటాచలాధిపు గొలువలేదుగన ।  
 గరిమెచెడి విషయకింకరుడుగావలసె ।  
 పరతత్వమూర్తిందలంపగ బ్రాద్దులేదుగన ।  
 దొరతనంబుడిగి యాత్రుండుగావలసె ॥

౨౧౦

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వరాళి.

పల్లవి

తనవారని యాసందగిలి భ్రమయనేల ।

తనువుం బ్రాణునికంటె తగులేది ॥

(చరణము)

తనువుం బ్రాణుండు తగిలి గభాకమునందు ।

వొసరనేకమై యుదయించి ।

దినములుఁజెల్లిన తివిరి యాప్రాణుండు ।

తనువు విడిచిపోయె దయలేక ।

ప్రాణికి దేహము పాపపుణ్యమునేయు ।

ప్రాణివెంటనే బొందిపాళుండదు ।

ప్రాణియెచ్చటనైన బాధలంబడకుండ ।

ప్రాణిరక్షించు బొందిబడిదాబోయెనా ॥

యెరవులదేహాలివి నిజమని నమ్మి ।

యెరింగినెఱుంగవేరిదియేలా ।

అరయం బరమునకు నాదిపురుషుండ ।

పఱగు శ్రీవేంకటపతి గలిగుండఁగా ॥

అంగ

సామంతం.

పల్లవి

సకలభూతదయ చాలంగగలుగుట ।

ప్రకటించి దేహసంభవమైనఫలము ॥

(చరణము)

తలకొన్న ఫలవాంచ దగులకుండగ జిత్తు ।

మలవరించుట కిమియైనఫలము ।

పలుకమఁములలోన బ్రహ్మపణపుబుద్ధి ।

గలుగుట హరికృప గలిగిన ఫలము ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

యెప్పుడుదిరువేంకటేశు సేవకుఁడౌట ।  
 తప్పకజీవుండు దానై నఫలము ।  
 కప్పినసౌఖ్య దుఃఖముకములు సమముగా ।  
 నొప్పుట విజ్ఞానమొదవినఫలము ॥

౨౧౨

వరాళి.

పల్లవి

అన్నలంటా దమ్ములంటా ఆండ్లంటా బిడ్డలంటా ।  
 వన్నెలనప్పులుగొన్నవారువో వీరు ॥

(చరణము)

తెగనీక అప్పులెల్లఁదీసితీసివారు ।  
 తగిలినం బెట్టలేక దాగిదాగి ।  
 పెగటునంబారిపోగా పెంటపెంట ।  
 పెక్కు వగల నప్పులుగొన్నవారువో వీరు ॥  
 సేయరానిపనులెల్లఁజేసిచేసి తమ ।  
 రాయడికి లోలోన రాసిరాసి ।  
 కాయములోచొచ్చి చొచ్చి కాచికాచి ।  
 మున్ను వ్రాయని ప్రతాలకాగేవారువో వీరు ॥  
 దొరయై యప్పులవారిందోసితోసి యీ ।  
 పరిధవములనెల్ల బాసిబాసి ।  
 సిరులవేంకటపతి చేరిచేరి ।  
 యిట్టి వరుసనే గెలిచినవారువో వీరు ॥

౨౧౩

కన్నడగౌళ.

పల్లవి

యేదికడ దీనికేదిమొదలు వట్టి ।  
 నేదనలు తన్ను విడుచుటెన్నుండు ।

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

(చరణము)

తొడరినహృదయమే తోడిదొంగయై ।  
 వడిగొని తన్ను వలబెట్టగాను ।  
 కడంగి కమఁముల గడచుటెన్నండు ।  
 నిడివిబంధముల నింగుటెన్నండు ॥  
 తతిగొన్న తలంపులే దై వయోగమై ।  
 మతినుండి తన్ను మరిగించగాను ।  
 ప్రతిలేనియాపదబాయుటెన్నండు ।  
 ధృతిమాలినయాస తీరుటెన్నండు ॥  
 పొదలినమమతయే భూతమై తన్నుం ।  
 బొదిగొని బుద్ధి బోధించగాను ।  
 కదిసివేంకటపతిం గనుటయెన్నండు ।  
 తుదలేనిభవములం దొలగుటెన్నండు ॥

౧౧౮

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

కడలుడిపి నీరాడగా దలంచువారలకు ।  
 కడలేనిమనసునకుఁ గడమయెక్కడిది ॥

(చరణము)

దాహమణగినవెనుక తత్వమెరిగెదనన్న ।  
 దాహమేలణంగు తాతత్వమేమేలుంగు ।  
 దేహంబుగలయన్ని దినములకుఁబదాథఁ ।  
 మోహమేలుడుగు దాముదమేలకలుగు ॥  
 ముందరెరిగినవెనుక మొదలుమరచెదనన్న ।  
 ముందరేమెరుంగు దామొదలేలమఱచు ।  
 అందముగ దిరువేంకటాద్రిశు మన్ననల ।  
 కందువెరిగినమేలు కలన నలేదు ॥

౧౧౯

## తాళ్ళపాకర కవుల కృతులు

దేవగాంధారి.

పల్లవి

యిందులోనె నెవ్వండును యెంచినిన్ను బొగడంగఁ ।

కందువ యింతింతని కానరాదుమహిమ ॥

(చరణము)

యేచి సీరోమరంద్రాల నిటువంటి బ్రహ్మాండకోట్లు ।

కాచినట్లున్నవి సీకాయములందు ।

పూచిన సీబాడ్డుఁదమ్మింబుట్టిన బ్రహ్మలెందరో ।

చేచేతరుద్రు లెందరో చెప్పరాదుమహిమ ॥

నారువోసినట్లు నానాదేవకోట్లు ।

కారుకమ్మెనిదె సీసంకల్పమునందు ।

యారీతి మునులెందరో యంకవేదరాసులెన్నో ।

చేరినజీవులెందరో చెప్పరాదుమహిమ ॥

అనలులుంజంద్రులు నాదిత్యకోట్లు ।

జనియింపుచున్నవి సీజలజాతుల ।

యెనయ శ్రీవేంకటేశ యిన్నిట సీదాసుండను ।

చెనక నలవిగాదు చెప్పరాదుమహిమ ॥

౨౧౬

సాళంగనాట.

పల్లవి.

మిన్ను నేలమోచెనదె మేటిదై వము ।

కన్నులెదుటనే శ్రీవేంకటరాయండు ॥

(చరణము)

యెత్తినాడు గోవర్ధనమింద్రాదిసురలెదుట ।

వొత్తినాడు శంఖము దైత్యులగెలిచి ।

మెత్తినాడు హిరణ్యనిమెదడు చందనముగా

మొత్తినాడు మల్లులను మోగతిరుగగను ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పట్టినాడు చక్రము వ్రుట్టరి కాలనేమిమీద ।

మెట్టినాడు కాళింగుని మెడలమీద ।

పెట్టినాడు యేకదాడి పెనుసముద్రముదాటి ।

కొట్టినాడు పొండ్రకుని కోలాహలముగా ॥

తుంచినాడు సోముకుని తోయధులు చొచ్చిచొచ్చి ।

దంచినాడు జరాసంధుదండిపొండ్రుల ।

యెంచగ శ్రీవేంకటాద్రి నిందిరయుదానుంగూడి ।

మించినాడు దాసులను మెచ్చివరములను॥

౨౧౭

పాడి.

బల్లవి

ధనమెంతగలిగినా తగుసంరక్షణలేక ।

కనుంగొని తనకంటె కై వశముగాదు ॥

(చరణము)

యేరీతిభయభక్తి యెంతగలిగినను ।

చేరిముద్రాధారిగాక సిద్ధిపదు ।

తేరిపారి తానెంత పతివ్రతయైనను ।

కోరిపుస్తైగట్టకున్న గురుతుగాదు ॥

యిరవై దేవుండు తనయెదుట నెంతయుండిన ।

గురువను మతిలేక కొనసాగదు ।

ధరలోఁ బుట్టినప్పుడు తానెంతబ్రాహ్మణుండైన ।

పరగజంద్యములేక పాత్రుండుగాదు ॥

వావిరిందాఁ గురువైష్ణవుండననుకొన్న ।

దేవతాతరముడుగక తిరముగాదు ॥

శ్రీవేంకటేశ్వర సీసేవకులై నవారికి ।

వేవేలువిధులై న వెలితిలేదు ॥

౨౧౮

## తాళ్ళపాళం కవుల కృతులు

గాళ.

పల్లవి

ఘనసంసారులకెల్ల కర్మమైపొడచూపు ।  
ననుచు యింతకుగురి నరహరియొక్కడు ॥

(చరణము)

యెలమిఁబుణ్యములెల్ల యింద్రలోకమైతోచు ।  
నలుగడపాపములే నరకలోకమైతోచు ।  
పొలసిరెండుసరియైతె భూలోకమైతోచు ।  
కలవాడొక్కండె గురి కమలవిభుండు ॥  
పరగరాజనులకు బ్రహ్మమైపొడచూపు ।  
గరిమెతామనులకు కఱకంఠుడై యుండు ।  
శిరులసాత్వికులకు శ్రీకాంతుడై మించు ।  
నిరవై నవాడు శ్రీహరియొక్కండె ॥  
ఆయమెఱిగినవారి కంతరాత్మయైయుండు ।  
చాయగన్నవారికి జగమెల్లనై తోచు ।  
చెయిగన్నవారికి శ్రీవేంకటేశుండై తోచు ।  
యేయెడవారికి గురి యీదేవుడొక్కండె ॥

౨౧౯

సాళంగనాట.

పల్లవి

యేలచెప్పిననుద్ది లేదాకానితోను ।  
సాలుమాలక యింతలో బ్రహ్మచారివై తివి ॥

(చరణము)

యెలమిగొల్లెతలను యిన్నాళ్ళుపొందిపొంది ।  
తొలగి మధురలోన దొరవై తివి ।  
కొలదిమావులగాచి గొల్లవాడై యుండి ।  
వలవంతనేడు రాచవాడవై తివి ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వేడుకలకు నింటింట వెన్నలుదొంగిలి ।

అడద్వారకలో సోమయాజివై తివి ।

వోడక రుక్మిణీదేవి నూరక యెత్తుకవచ్చి ।

పాడితో నగ్రపూజకుఁ బ్రాత్రుండవై తివి ॥

రక్కసులకాపురాలు రచ్చలకెక్కజేర్చి ।

పెక్కుధర్మములునిల్పి పెద్దవై తివి ।

చిక్కువాసినన్నుంగూడి శ్రీవేంకటాద్రిమీద ।

దిక్కులనిందరిపాలి దేవరవై తివి ॥

౨౨౦

గుజ్జరి.

పల్లవి

అట యెవ్వరికిం గొర నేను అంతర్యామికేకాక ।

తటుక్కున నితండె గతియనియున్నాడ తప్పక ననుమన్నించిగాక॥

(చరణము)

హరిదాసానుదాసుండనట నాకాచార్యత్వము సంగతులం ।

అరుదుగ విష్ణునియచ్చుమోచుకొని యన్యలంగొలిచిన నమ్ముదురా ।

విరతింబొంది యిక విషయముగోరిన వెనకటిపగలివి సాధించవా ।

యిరవుగ నే మొరవెట్టంగ నిటు నాయేలిక దానెకాచుగాక ॥

నకలపుణ్యముల ఫలములొల్లనని స్వగళముచొరసీకం బాడియానా ।

అకటా తిరుమంత్రమునుడుగునో రథములంబొగడంగ జీవియానా ।

వీకటపుమోహము నరకదనని భావించిపారితేమెనొనదా ।

మొగమెదుటన వేలుచునుండగ మురహారుడే దయజూచెగాక ॥

శ్రీవైష్ణవధర్మము చేపట్ట జిగి విరికితనమిదియేల ।

దేవతాతరముమాని కమ్మటితెరువుదప్ప హీనముగాదా ।

వేవేలుచదువులుచదివి ప్రాకృతుల వేడుచుందిరిగినను నవ్వరా ।

శ్రీవేంకటేశుండేగతియని యుండంగ చేరితండే రక్షించెగాక ॥

౨౨౧



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

సాళంగనాట.

పల్లవి

యెదురా రఘుపతికి నీవిటు రావణా నే ।

డిదేమి బుద్ధిదలంచితిట్లాయెబ్రదుకు ॥

(చరణము)

హరునిపూజలునమ్మి హరితో మారుకొనంగ ।

విరసమైకూలితివి వెట్టిరావణా ।

వరుసతోడ బ్రహ్మవరమునమ్మి రాము ।

శరణనకుండగానె సమసెగాకులము ॥

జపతపములునమ్మి సర్వేశువిడువంగ ।

విపరీతమాయెగా వెట్టిరావణా

పుపమలనగడుతానున్నఖిలనిధినమ్మి ।

కవులపాలై తివిగా కదనరంగమున ॥

బంటుతనమునమ్మి పైకొన్నరాగవు ।

వింటంబాలిసితివిగా వెట్టిరావణా ।

యింటనే శ్రీవేంకటేశ్వరునింగొలిచి ।

వెంటనే సుఖయాయె విభీషణుండు ।

౨౨౨

గౌళ.

పల్లవి

నీకు సరియేరి నిఖిలలోకములలో ।

కాకాసురుని నట్లగాచితివి నీవు ।

(చరణము)

హరిపరమపురుషా యచ్యుతానంతా ।

కరివరద మురహారా కరుణానిధి ।

ధరయాకనము బలితలయు మూడడుగులను ।

పరగంగై కొన్నయట్టి బలుండవునీవు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

మాధవా భూధరా మధుసూదనా కృష్ణ ।  
 శ్రీధరా శ్రీపతి శ్రీనివాస ।  
 సోధించి జలధులుచొచ్చి చదువులుదెచ్చి ।  
 ఆధాతకిచ్చితివి అధికుండవునీవు ॥

వామన కేశవ వాసుదేవ ముకుంద ।  
 రామగోవింద చక్ర కరాంబుజా ।  
 ఆమహిమ శ్రీవేంకటాద్రిమీదటనెక్కి ।  
 కామితఫలములిచ్చు ఘనుండవునీవు ॥

౨౨౩

భూపాశం.

పలవి

మేలుకోశృంగారరాయ మేటిమదనగోపాల ।  
 మేలుకోవె నాపాలముంచిన నిధానమా ॥

(పరణము)

సందడిచే గోపికల జవ్వనవనములోన ।  
 కందువం దిరిగే మదగజమవు ।  
 యిందుముఖ సత్యభామ హృదయపద్మములోని ।  
 గంధము మరిగినట్టి గండుతుమ్మెదా ॥

గతిగూడి రుక్మిణి కౌగిటి పంజరములో ।  
 రతిముద్దుగురినేటి రాచిలుకా ।  
 సతులు పదారువేల జంటకన్నుంగలువల ।  
 కితవై పొడమిన నాయందుబింబమా ॥

వరుసం గొలనిలోని వారిచన్నుంగొండలపై ।  
 నిరతివాలిన నానీలమేఘమా ।  
 శిరిసురమునమోచి శ్రీవేంకటాద్రిమీద ।  
 గరిమ వరములిచ్చె కల్పతరువా ॥

౨౨౪

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

భూపాళం.

పల్లవి

యేమిచిత్రంబేమిమహిమలు యేమిసీమాయావినోదము ।  
వామనాచ్యుత నిన్ను దెలియంగవసుధలో మా తరములా ॥

(చరణము)

సకలలోకనివాస నాయకశౌరి మురహరి సరహరి ।  
ప్రకటమాయెను సీగుణంబులు పాలముచ్చవటంచును ।  
వికటముగ నినుగన్నతల్లి వ్రేల సీవదనంబుమీటిన ।  
లకట హః యని నోరుదెరచిన యందులోకములుండెను ॥  
శ్రీసతిపతి దైత్యదానవ శిక్ష కామరక్షక ।  
రాసికైక్కిను బండిరొప్పినరవ్వలా సీచేతలు ।  
మోసమున నజ్ఞానుండు సీలో ముందుగానక మాటలాడిన ।  
వామనాచీత విశ్వరూపము వసుధంజూపితిజౌదువు ॥  
నమోనమో శ్రీవేంకటేశ్వర నారదప్రియ భక్తవత్సల ।  
విమలమగు సీదాసులిడే నీవిద్యలెల్లజూచిరి ।  
సుముఖులై కరి శబరి బలియును శుక ధృవాదులునిన్నుగొలువంగ ।  
సమతప్రన్నతపదములో సంగీతసర్వమిందును గంటిమి ॥ ౨౨౫

ముఖారి.

పల్లవి

నడచిలోకముబ్రహ్మనాటనుండి సహజము ।  
యెడయక శరణని యియ్యకొంటిసుఖము ॥

(చరణము)

ఉదయాస్తమయములు వొకరన్నట్టయ్యెనా ।  
బెదరి మేలునుం గీడు చెప్పినట్టునేసినా ।  
యిదిదై వకల్పితము యెవ్వరినేమనవచ్చు ।  
కదిసియైలదియయ్యె కానిదెన్నడునుగాదు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

జననములు మరణములు జంతువులయిచ్చలా ।

మానర కలిమితేము లోకులన్నట్టైనా ।

ఘనమైన హరిమాయ కల్పితములివి తొల్లె ।

పో నింగిపోయ్యేరింబోవుపో నీవెన్నడుబోవు ॥

శ్రీవేంకటేశ నీవునేసిననేతలోన ।

భావించి తెలియలేక భ్రమసితిమిన్నాళ్లు ।

సావధానమున నేడు శరణంటిమి నీకు ।

యీవేశ మమ్ముగాచితి విన్నిగెరిచితిమి ॥

౨౨౬

నాట.

పల్లవి

నరులకు నరులకు శుభమాయె ।

హరిసీచేతలు ఆనందమాయె ॥

(చరణము)

కినిశిరావణుని గెలిచిన గెలుపులు ।

చెనకి బాణుని గెలిచిన గెలుపు ।

పోరాడి హేమకసిపు గెలిచిన గెలుపు ।

వెనకముందరికి వేదములాయె ॥

కేలన కంసునటు గెలిచిన గెలుపులు ।

చెలగిబలిని గెలిచిన గెలుపు ।

అలశిశుపాలుని గెలిచిన గెలుపులు ।

బలుపుణ్యకథా భారతమాయె ॥

కెరలి యసురులను గెలిచిన గెలుపులు ।

శిరునందరి గెలిచిన గెలుపు ।

యిరవగు శ్రీవేంకటేశ నీమహిమలు ।

సరవితో బురాణ జాలములాయె ॥

౨౨౭

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

రామక్రియ.

పల్లవి

శరణు శరణునీకు సర్వేశ్వరా ।  
నీశరణాగతెదిక్కు సామజవరదా ॥

(చరణము)

వేయిశిరసులతోడి విశ్వరూపమా ।  
బయటనే పరంజ్యోతిపరబ్రహ్మమా ।  
మ్రోయుచున్న వేదముల మోహనాంగమా ।  
చేయిచేత అనంతపు శ్రీమూర్తి ॥  
ముగ్గురువేలుపులకు మూలకందమా ।  
వొగిమునుల ఋషుల వోంకారమా ।  
పగటుదేవతలకు ప్రాణబంధుడా ।  
జగమెల్లగన్నులై న సాకారమా ॥  
వెలయుసచ్చిదానంద వినోదమా ।  
అలరుపంచవింశతి యాత్మతత్వమా ।  
కలిగిన దాసులకు కరుణానిధి ।  
చెలగివరములిచ్చే శ్రీవేంకటేశుండా ॥

౨౨

సామంతం.

పల్లవి

పున్నతోన్నతుండు పుడయవరు ।  
యెన్న ననంతుండె యీయుడయవరు ॥

(చరణము)

సర్వలోకముల శాస్త్రరహస్యము ।  
లుర్వీంబాడమె నీయుడయవరు ।  
పూర్వపువేదాంత పుణ్యశాస్త్రములు ।  
నిర్వహించెనన్నిట నుడయవరు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వెక్కసపు శ్రీవిష్ణు భక్తియే ।  
 వొక్కరూపమే పుడయవరు ।  
 చక్కనైన సుజ్ఞానమున కిరవై ।  
 పుక్కుమీరె నిదె పుడయవరు ॥

కదిసి మోక్షసాకారము దానై ।  
 పుదుటున నిలిచె నీయుడయవరు ।  
 యిదిగో శ్రీవేంకటేశ్వరుయ్యాడై ।  
 పొదలుచునున్నాడు భువినుడయవరు ॥

౨౨౯

బాల్కి.

పల్లవి

మ్రొక్కేటి గోపాంగనల మోహనాకారము ।  
 చిక్కని నవ్వులునవ్వి శ్రీవేంకటేశ్వరుండు ॥

(చరణము)

సత్యభామపురముపై చల్లనికస్తూరిపూత ।  
 తత్తరించె రుక్మిణిచే తామరపూవు ।  
 హత్తిన భూకాంతకు యంగపుపయ్యదకొంగు ।  
 చిత్తగించరమ్మ వీడె శ్రీవేంకటేశుండు ॥

పంతపు పదారువేల బంగారు వ్రంగరము ।  
 బంతినే కుబ్జగట్టినపళిండితాళి ।  
 వింతగా రాధాదేవి వేసిన కలువదండ ।  
 చెంతలను వీడెయమ్మ శ్రీవేంకటేశుండు ॥

ఆసల తులశిదేవి యటచేతిలో యద్దము ।  
 భాసురపు యీశాదేవి పట్టుఁగొమ్ము ।  
 శ్రీనతియెక్కినయట్టి సింహాసనపుగద్దె ।  
 సేనపెట్టించుకున్నాడు శ్రీవేంకటేశుండు ॥

౨౩౦

## రాజ్యహాళం కవుల కృతీలు

రామక్రియ.

పల్లవి

యెట్టురక్షించేవాకాని యందీరారముణ నన్ను ।  
దట్టపు నీదాసానుదాసుండ నేను ॥

(చరణము)

గాటపు నైరాగ్యము కండువ సుష్టాశము ।  
మాటలలోననెకాని మతినుండడు ।  
నీటున నహంకారపు నీరనగుణములు ।  
మాటునందిరుగు దుర్మార్గుడనేను ॥  
నవనవవిధముల నానాపుణ్యములు ।  
చెవులవినుటేకాక చేయుటలేదు ।  
భవజలధులలోన పడిపారలిమునింగి ।  
చవిమరిగిన నిత్యచపలుండనేను ॥  
శ్రీవేంకటేశ్వర నీసేవకుండననేటి ।  
భావమొక్కటెకాని భక్తియెఱుగ ।  
యేవిధులబడలేక యిటునీకేశరణని ।  
దేవులతో విష్టవీగెడి గర్వడను ॥

౨౩౧

వరాళి.

పల్లవి.

పై కుంతపతి నిన్ను వడిగానవలెగాక ।  
పై కొని తద్విష్ణోః పరమైయుండగను ॥

(చరణము)

కాయమేల బడలె నీకడుపునించుకొరకు ।  
అయురన్నం ప్రాయశ్చితి యనంగాను ।  
ప్రాయమేల తమకించి పడతలకొరకుగా ।  
చేయుట ఋణానుబంధ పశుపత్నీయనగా ॥

## అభ్యాస తంత్రము

తలపేల చిక్కువడి భవమురకుగాను ।  
 అలమిప్రాప్తవ్యమర్థమనగాను ।  
 వెలశియాతుమ్మ ధోల కైచె దోపములకై ।  
 మలసి నితోకాము సముద్రబహ్మభునగా ॥

ధరనిన్ని సుద్దులేల దరిచేర్చు గూడుపెట్ట ।  
 నిరతి శ్రీవేంకటేశ నీవుండగా ।  
 శరణంటినే నిట్టిజన్మములెల్ల జింతించ ।  
 హరిసీనామము భవహర్మయియుండగను ॥

౨౩౨

## గుండ్రీయ:

పల్లవి

నన్నునిన్ను నెంతతో వోనారాయణా ।  
 అన్నియు నీచేతివే అదిగోనారాయణా ॥

(చరణము)

నామనామంగవా నారాయణానేడు ।  
 నాములాయె వయసులు నారాయణా ।  
 నామధారికపుమొక్కు నారాయణా ।  
 ఆముఖానె నీప్రియములందునే నారాయణా ॥

నగుతా నేనంటి నింతె నారాయణాయీదే ।  
 నగరెఱింగినప్పని నారాయణా ।  
 నగవులు మాకుజాలు నారాయణా ।  
 అగడునేయకుమింక నెప్పుడు నారాయణా ॥

ననలు నీవనలులు నారాయణా మధివి ।  
 ననుపంటిమిదిగో నారాయణా ।  
 ఘనుండ శ్రీవేంకటాద్రిం గలసితివిల్వినమ్మ ।  
 అన్నమానమెల్ల బాసెనందునే నారాయణా ॥

౨౩౩



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పాళి ||

పల్లవి

పుండ్రాకీకము పుండ్రవై దికము ।

రెండొడలం కాంచ నుండు నాపాదములు ॥

(చరణము)

తెగిమోక్షమార్గము తెరువై నడేహిక ।

మగిడిలోకము చింతమరియేల ।

సగమువిత్తులకును సగముపాకమునకు ।

తగునావొక్కటె కాయతరిగిపెట్టినను ॥

నలువంక దై వము నమ్మినయట్టివారికి ।

మలయ మనుష్య బుద్ధిమరియేల ।

తులదూగ నొసలు బత్తుండు నోరు దొండలు ।

మెలంగిన యల్లైతె మెచ్చునాడేవుండు ॥

తక్కక శ్రీవేంకటేశు దాసానుదాసుండై తె ।

మక్కువ నపుం గాములు మటియేల ।

దిక్కుల యేనుగునెక్కి దిడ్డిదూరఁబోతేను ।

మేక్కసమాఁగాక యిదివిన సంగతియశానా ॥

౨౩౪

గుజ్జరి.

పల్లవి

సాళారాకే గ్రీడించెనో నగి యీలోకము హరి ।

లాకలై యెటుచూచినా లంపటాల్లిట్లున్నవి ॥

(చరణము)

తీరనిమాయ నావొకదేహసంబంధానకేకా ।

పూరంగూటపు సంసారమొగింజేసేము ।

ధారుణిలో నాయొక్కతగు బ్రదుకునకేకా ।

యారీతి సీమలో యిండ్లుయొక్కడ చూచినను ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

బంతిన నాకు నానాటి పట్టెడు గూటికే కా ।

వంతగృహి గోరక్ష వాణిజ్యాదులు ।

వంతులునూ రేండ్లపండ్లే వట్టియాసలకునేకా ।

వంతపుబ్రహ్మాండము బరంగుకొనేది ॥

కొంచెపు దేవరకును కొండంతప త్తిరివలె ।

ముంచుకొనివున్నదిదేమో ఛీ గర్వము ।

అంచల శ్రీవేంకటేశుండన్నిటి కొక్కటేకీలు ।

యెంచి నీశరణనంగా సీతఁడే మన్నించెను ॥

౨౩౫

శ్రీరాగం.

పల్లవి

చిత్తగించుమామాటలు శ్రీనరసింహ ।

చిత్తజ జనకవో శ్రీనరసింహ ॥

(చరణము)

చెలరేగియున్నాడపు శ్రీనరసింహ నీకు ।

చెలులెల్లా మ్రొక్కేరు శ్రీనరసింహ ।

శైలపులనవ్వేరిట్టె శ్రీనరసింహనీకె ।

శైలపుమావలపు శ్రీనారసింహ ।

చిందిన చెమటలు శ్రీనరసింహ నిన్నుం ।

జెందినది కడుజూణ శ్రీనరసింహ ।

చెందమ్మిరేకుగోళ్ల శ్రీనరసింహ నీపై ।

చిందులెల్ల బాడేము శ్రీనారసింహ ॥

సిరినేరగాగిట శ్రీనరసింహ మంచి ।

సిరుల యహోబల శ్రీనరసింహ ।

శిరసెత్తు శ్రీవేంకట శ్రీనారసింహ నీ ।

చెరబడినవారము శ్రీనారసింహ ॥

౨౩౬

## తాత్పర్యపాఠం కవుల శృంగారము

పాఠములు.

యిందెకలిగినకు నిన్నిభాగాలు !

అందముగా జిత్తుగించుకూభ శేషరా !

(చరణము)

భవనాశియేదశేషివడలి యూలునీకు !

యీవలు నెదురుగొండలినె చువ్వులు !

జవలిసేవెకొంగిలి పరిభంధపెద్దగుమా !

యవధరించ గదయ్య అపుభ శేషరా ॥

నీడదిరుగనిమేరువు నెలంతకంబుకంతము !

అడనె నిచ్చవానలు ఆపె శుమట !

వాడనియట్టిశృంగారవనము యీజవ్వనము !

ఆడుకొ నీకుంజెల్లె అపుభ శేషరా ॥

వున్నతియిందిరపొందు యోగానందమునీకు !

కన్నులకాపేచి త్రము శత్రురాయి !

తిన్ననిమోచినకు తేనెలుయారగింపు !

అన్నిట శ్రీతేంకటాద్రియపుభ శేషరా #

౨౩౭

గూఢ.

శ్లోకము

నీదాసులపంచ నీడనుండి లైజాలు !

ఆదినారాయణ చాతుర్యదియెవో శ్రవణము ॥

(చరణము)

హరినిన్ను బాపినట్టి యమరేంద్రలోకసెల్ల !

గరిమ నీవుగూడ నీకర్మమనొల్ల !

పరగ నీనుతిలేని పలుదడుపులునొల్ల !

నరి నీకథవినని నుభచారనొల్ల ॥

## అథాశ్టక స్తోత్రము

దేవసీదాస్యములేని దేహసంభాషణయొల్ల ।  
 భావించి నీకుమ్రొక్కనిభలమునొల్ల ।  
 ఆహల నీహాళగించని యమృతపానమునొల్ల ।  
 శ్రీవిభుండ నీపుత్రేనిచింత నేనొల్ల ॥  
 అంది నీసేవసేయని యగ్రజస్మమైననొల్ల ।  
 పోంది నీకొప్పనగాని భోగమునొల్ల ।  
 యిందూశ శ్రీవేంకటేశ యేలితివిమమ్మునిట్ట ।  
 అందితీ జీవన్ముక్తి యావలేమి నొల్ల ॥

౨౩౮

మలహరి.

పల్లవి

మొనుకొనిపయిండికి ముద్ర వాళిగతి ।  
 పనివడి యివి యేర్పరచంగవలెను ॥

(చరణము)

నానాకృతులతో నారాయణుండె ।  
 క్షీనాధికములు యిరజేవి ।  
 జ్ఞానాధికులెచగ నిందధికము ।  
 యీనిజమొకటి యెఱుంగవలెను ॥  
 అన్నిచోటులును యచ్యుతపదమె ।  
 యెన్నగ విశేషమింతేది ।  
 సన్నిధిగలయ పశ్యతారవిది ।  
 పున్నతిఘనమని పుండంగవలెను ॥  
 పలుకులెల్ల శ్రీమతినామములే ।  
 యిలంగారనియెడి దిందేది ।  
 యెలయితో శ్రీవేంకటేశ్వరునుతియె ।  
 తలంపున భజనమని తడవంగవలెను ॥

౨౩౯

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

మాళవిగాళ.

పల్లవి

యిదియొక్కటి వివేకులకు యెంచిచూచిన తెలియగలదు ।

అదన నిన్నంటిన వారల నీయతలంజేతువుగాన ॥

(చరణము)

బ్రహ్మాది దివిజాలకంటె నీభక్తుండధికుండని జాటునగాదా ।

బ్రహ్మలోకమునకంటె పొడవున పట్టముగట్టితి ధృవునకు ।

బ్రాహ్మణికంటెను నీదాసపరికరమే ఘనమనుటిదిగాదా ।

బ్రాహ్మణుండగు దువాసుండంబరీషుపాదములకు మ్రొక్కంగజేసితివి ॥

కర్మమార్గములనుండె ఋషులకు కడుయోగ్యుండు నీదాసుండనుచు ।

నమిలె ముందరిబ్రహ్మపట్టమిడి హనుమంతునికికట్టితివి ।

ధర్మములోపల నెక్కుడు వైష్ణవధర్మమధికమని తెలుపుటగాదా ।

మర్మపురాక్షసుండగు నా బలికిని మహింజడని భోగములిచ్చితివి ॥

నఖిలవేదములకంటె నెక్కుడు నీదాసునిమాటే యనుచు ।

శిఖరప్రతిష్ఠగా ప్రహ్లాదునిచేచేతనేపొడచూపితివి ।

సుఖులలో నీదాసుండేసుఖియనుచు శుకునకు మోక్షంబొసగితివి ।

మఖమూర్తి శ్రీవేంకటేశ్వరుండ మాపాలిటనే దక్కితివి ॥

౨౪౦

కన్నడగాళ.

పల్లవి

అప్పటప్పటివేళల నన్నియువివేకించి ।

తప్పకుండాదై వమునే తలంచవోయిజీవుండా ॥

(చరణము)

తక్కినయాహారము తరువాతనేనిద్ర ।

వచ్చుసురతాంతమున వైరాగ్యము ।

గచ్చుల కర్మాంతమునఁ గానవచ్చు నలుపెల్ల ।

మెచ్చులనత్యము కొనమించి వుండుధర్మము ॥

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

పసిడివెచ్చించునాడే పట్టునులోభములెల్ల ।  
 ముసలితనాన వచ్చువినుగెల్లను ।  
 వెససంసారపువేళనె యానలుపుట్టు ।  
 పొసంగి యిట్టె జ్ఞానముపొంతనుండు సుఖము ॥  
 కోపముదీరినమీదకూడ వచ్చుశాంతము ।  
 చేపట్టి భక్తిగలిగిజేరుమోక్షము ।  
 యేప్రాద్దు శ్రీవేంకటేశు నెడయకశరణంబై ।  
 కాపాడి యతండ్రి యిచ్చుఘనబ్రహ్మనందము ॥

..౩౪౦

బాళి.

పల్లవి

కిందుపడి మ్రొక్కకుమీ కేశవా ।  
 కెందమ్మిరేకుంగన్నుల కేశవా ॥

(చరణము)

కీలుబొమ్మచింతలోనే కేశవా రతి ।  
 కేళికెమాయూడకేకా కేశవా ।  
 గేలినేసేవేలమమ్ము కేశవా నీ ।  
 కీలు నాచేతనున్నది కేశవా ॥  
 గెరనుదాటవోయి కేశవా మాకుం  
 గెరలించేవు వలపు కేశవా ।  
 గిరికుచములివిగో కేశవా నీకు ।  
 గిరవున్నెట్టుండాన కేశవా ॥  
 కిలకిలనవ్వనేల కేశవా నీకు ।  
 కేల నీవారమామేము కేశవా ।  
 గిలిగించికూడితివి కేశవా నాతో ।  
 గలిసేవు శ్రీవేంకటకేశవా ॥

..౩౪౧

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

తలంచిచూడ పరతత్వంబితండు ।

వలసినవారికి వరదుండితండు ॥

(చరణము)

సిరికిమగం డమృతసింధువునకు నల్లుండు ।

సరుసపార్వతికి సయిదోడు ।

గరిమెల్లబ్రహ్మకుఁ గన్నతండ్రియితండు ।

పరగి శివునకు బావయితండు ॥

అల దేవేంద్రుని యనుజుండితండు ।

మలసిచంద్రుని మరందితండు ।

కులమున నడితికి కొడుకునితండు ।

తలంప సురాసురల తాతయునితండు ॥

ప్రాణులకెల్ల బంధుండితండు ।

వాణికి మామగు వావియితడు ।

బాణ శ్రీవేంకటాచల రమణుండితండు ।

మాణిక్యపుమన్మథమన్మథుండితండు ॥

౨౪౩

బొల్లి.

పల్లవి

వందేహం జగద్వల్లభందుర్లభం ।

మందరధరం గురుం మాధవం భూదవం ॥

(చరణము)

నరహరిం మురహరం నారాయణం పరం ।

హరి మచ్యుతం ఘనవిహంగవాహం ।

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పురుషోత్తమం పరం పుండరీకేశ్వరం ।

కరుణాభరణం కలయామిశరణం ॥

నంద నిజనందనం నందక గదాధరం ।

యిందిరానాథ మరవిందనాథం ।

యిందురవిలోచనం హితదాసవదం ఘ్నం ।

శుందం యదుక్షలం గోపగోవిందం ॥

గామనామం యజ్ఞరక్షణం లక్షణం ।

వామనం కామితం వాసుదేవం ।

శ్రీమదావాసినం శ్రీవేంకటేశ్వరం ।

శ్యామలం కోమలం శాంతమూర్తిం ॥

అరర

ఆహ్వాని.

పల్లవి

మాయాంటికిరావోయి మాధవా ।

మాయలెల్ల గంటిమిదే మాధవా ॥

(చరణము)

మచ్చుచల్లేవు వలపు మాధవా ।

మచ్చికలెల్ల జేసితి మాధవా ।

మచ్చెమునీపై నిదె మాధవా యింక ।

మచ్చరపు చూపులేల మాధవా ॥

మఱుగేల యింకనీకు మాధవా ।

మఱినాకదక్కితివి మాధవా ।

మఱచేవా నీచేరలు మాధవామాతొ

మఱచుమంటే మనేవు మాధవా ॥

మట్టులేని శ్రీవేంకటమాధవా కట్టు ।

మట్టుతో మమ్ముగూడితి మాధవా ।



## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

మట్టేపు మాకాళ్లుపట్టి మాధవా మా ।  
మట్టేలియ్యంగదవోయి మాధవా ॥

౨౪౫

గౌళ.

శ్లోని

లేరా దేవతలు లేరా లావరులు ।  
ఆరీతి నాడెందువోయి రధికులేకలితె ॥

(చరణము)

మొదలస్పృష్టికనెల్ల మూలమైనబ్రహ్మదేవుని ।  
యడె నాభింబాడమించె నమృతమండె ।  
గుండ్రబ్రహ్మయమునందు దొంతులుగా జగములు ।  
పుడరమునందు నించె నొక్కండె నిలిచి ॥

మోనలేక దేవతలు మునుగంగ మందరము ।  
త్రోవమోచి తెచ్చినట్టి దోరవిష్ణువే ।  
వేవేగ జలధిలోన వేళితే క్రుంగినకొండఁ ।  
ఆవల వీపుననెత్తె నాది కూర్మఖితండె ॥

తనబంటుశేఘుని తలితాడుగావించి ।  
కొన నాధారమైనలిచె గోవిందుడే ।  
దనుబాలు దేవతలు తచ్చితచ్చియలశితే ।  
వెనకనంతయుఁ దెచ్చె విశ్వరూపుండితండె ॥

కాలకూటమునకీశుం గంధము గాజేశిమింగి ।

చాలి నీలనర్ణుండాయె శశివర్ణుండె ।

కాల్పకృతుండాయెను శంకరుండు పాత్రయినవంక ।

పోలింప ఋగ్వేదమిదె పొగడెనీతనిని ।

అమరంగ తనయిచ్చ నమృతమువంచి పెట్టె ।

నమరులకెల్ల నారాయణుండితండె ।

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

నమకి తాననువై న నిర్మలకాస్తుభము ।  
కమలముపై లక్ష్మిండ్లై కొనె నీసునుండ ॥

మూలమని నుడివితే మోచివచ్చికరింగాచె ।  
కోలుముందై యిందరిలో గోవిందుండ ।  
తూలినశ్రుతులు దెచ్చి తుంగినభూమియైతై ।  
అలరి భస్మాసురుని నడంచెనీదేవుండ ॥

యిందుమాల్చిపై నేళి యింద్రియములంగట్టిన ।  
కందర్పజనకుండై న కమలాక్షుండ ।  
కందువ పాదతీర్థపుగంగ హరిశిరమెక్కె ।  
యెందును దై వమితండ యిందిరానాథుండ ॥

మాయలెల్ల నితనివే మహిలో సంకల్పముల ।  
యేయెడ శ్రీవిష్ణురాజ్ఞ యీతనిదె ।  
తోయరానిచక్రముచే దువాసువారంగిను ।  
దాయదండై బ్రతికించె తనబంటుచేత ॥

సంది నన్నిమతముల సన్న్యాసులకు గతియై ।  
అందరినోళ్లకు నారాయణనామమె ।  
ముందు సంద్యాజపముల మూలపు టాచమనము ।  
లందులకితని కేశవాదినామములె ॥

వాదులన దైవం కేశవాత్పరమని తొల్లి ।  
వేదవ్యాసులనిన విభుండీ హరి ।  
సోదించి వశిష్ఠుండును శుకనారదాదులు ।  
ప్రోడితోడ దాసులైరి పురుషోత్తమనికె

బాణాసురుని నఱికి భంగపడంగా  
వేణునాదప్రియుండై న విఠలుండ  
బాణమై త్రిపురములు భస్మీకరః  
ప్రాణులరక్షించె నీ పరమాత్ము

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

ఆపదలందినవేళ యసురబాధలుమాన్ప |  
 చేపట్టి లోకముగాచె శ్రీవతియె |  
 పైపై నింద్రాదులకు పారిజాతాది శిరులు |  
 వైపుగాగాయించిన వరదుండు నితండే ||  
 భూమియీతని సతీయ బుధులితనిపరుపు |  
 సోమ సూర్యాదులితని చూపుంగన్నులు |  
 వేమరుసూర్పులేగాలి విష్ణుపదమాకాశము |  
 పాములై సహరి నీవాసుదేవుండే ||  
 హరునింబూజించవలెనగుటె నభానునకు |  
 సిరులంబాదముగాచె శ్రీకృష్ణుండే |  
 అరిది మార్కండేయుండతని మహిమచూచి |  
 పరదై నమితండని పాటిగించికొలిచె ||  
 దృవపట్టమితండిచ్చె దొరకొని శరణంటె |  
 వివరింపనిదిగో శ్రీవేంకటేశుండే |  
 యీవలనితనింజెప్ప నెవ్వరివశము లింక |  
 భువింబావతి హరినిం బాగడేటినాడు ||

౨౪౬

లలిత.

శల్లవి

ఆసలు చెఱచకుమీ యచ్యుత |  
 ఆసుద్దులె యీసుద్దులు అచ్యుతా ||

(చరణము)

అలవాట తొల్లినీకు నచ్యుతా |  
 అలుగము ఇంకనీతో నచ్యుతా |  
 అలయకుమింకనీవు అచ్యుతా నిన్ను  
 నలమిప్పట్టంగాని యచ్యుతా ||

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ఆలసించంబనిలేదు అచ్యుతా ।  
 ఆలిమగని సంధి నచ్యుతా ।  
 ఔ లేనివిట్టే యచ్యుతా ।  
 ఆలించిమిమ్మేలితివి అచ్యుతా ॥  
 ఆశముగించకుమింక నచ్యుతా ।  
 అసురున్నరై చిక్కితిమచ్యుతా ।  
 అసలు చెమటంగూడి యచ్యుతారతి ।  
 యనుదా శ్రీ వేంకటాద్రి యచ్యుతా ॥

౨౪౭

వరాళి.

పల్లవి

చతురుండవన్నిటను జనాధానా మమ్ము ।  
 సతతముగా నేలితిని జనాధానా ॥

(చరణము)

సమమోహాలుమనవి జనాధానాయితై ।  
 జమళినున్నారమిదె జనాధానా ।  
 సమకూడెగాలెన్న జనాధానా నీ ।  
 సముప మెవ్వరికబ్బు జనాధానా ॥  
 చేస్తలాయెసరసాలు జనాధానా పెండ్లి ।  
 చవికెలోమనకు జనాధానా ।  
 ససరనివాడవు జనాధానా మరి ।  
 సవతులేరు నీకు జనాధానా ॥  
 సంకెదీరంగూడితివి జనాధానా నీకు ।  
 చంకలెత్తిమొక్కేము జనాధానా ।  
 జంకించకు శ్రీవేంకట జనాధానా ।  
 శంఖజక్రములచేతి జనాధానా ॥

౨౪౮

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

దేసాళం.

పల్లవి

కొల్లవలపులుచల్లె గోవిందరాజనిన్ను ।

గొల్లెలలునవ్వేరు గోవిందరాజ ॥

(చరణము)

గొప్పలుమాచన్నులివి గోవిందరాజ నిన్ను ।

కుప్పెలవలె నొత్తిని గోవిందరాజ ।

కుప్పించిబిగించకువో గోవిందరాజ మేనం ।

కుప్పళించిపెంచేమడ గోవిందరాజ ॥

కొనగోఁనతులము గోవిందరాజ పై ।

కొనిపాదాలుచాచేవు గోవిందరాజ ।

కొనరుమాటలేలోయి గోవిందరాజ నీతో ।

గుదిసెమానేమింక గోవిందరాజ ॥

కోడెమనసువారము గోవిందరాజ మాపై ।

గూడలం జల్లేవు సిగ్గు గోవిందరాజ ।

కూడితి శ్రీవేంకటాద్రి గోవిందరాజ యట్టై ।

కోడిగూసె తెల్లవారె గోవిందరాజ ॥

అర'ఫ

శ్రీరాగం.

పల్లవి

వట్టివలపుచల్లకు విష్ణుమూరితినాతొ ।

వట్టిదిరమాటాడు విష్ణుమూరితి ॥

(చరణము)

వినయముసేసేవు విష్ణుమూరితినీవు ।

వెనకటివాడవేకా విష్ణుమూరితి ।

వినవయ్యమామాట విష్ణుమూరితిమమ్ము ।

వెనుకొనిపట్టకుమీ విష్ణుమూరితి ॥

## అభ్యుదయ గుణగణలు

వెరవుగలవాడవు విష్ణుమూరితి నేడు ।  
 వెరగైతి నిన్నుంజూచి విష్ణుమూరితి ।  
 విరివాయె నీమాయలు విష్ణుమూరితి నాకు ।  
 విరులిచ్చెవప్పటికి విష్ణుమూరితి ॥  
 వెలసేదీంతలెల్ల విష్ణుమూరితి మా ।  
 వెలుపలలోన నీవే విష్ణుమూరితి ।  
 వెలలేని శ్రీవేంకట విష్ణుమూరితి కూడి ।  
 విలసిల్లితివి నాతో విష్ణుమూరితి ॥

౨౫౦

రామక్రియ.

శల్లిని

మానరానిచుట్టమవు మధుసూదనా నీ ।  
 మాననిజమీ నేను మధుసూదనా ॥

(తరుణుడు)

మజవకుమి మాపొందు మధుసూదనోదయక ।  
 మఱగులేని మనకు మధుసూదనా ।  
 మఱియేమిచెప్పేవు మధుసూదనా యే ।  
 మఱకమమ్మేలుమీ మధుసూదనా ॥  
 మడిచియాకేచ్చేనింద మధుసూదనా మేన ।  
 మడుగుయైచెమట మధుసూదనా ।  
 మడిదోసకులుగావు మధుసూదనా నాకు ।  
 మడుకపన్నయమేలు మధుసూదనా ॥  
 మంటమేళమాయెరతి మధుసూదనా గొల్ల ।  
 మందలెల్ల నీనుద్దులే మధుసూదనా ।  
 మందుచల్లి కూడితివి మధుసూదనా మా ।  
 మందిరము శ్రీవేంకట మధుసూదనా ॥

౨౫౧

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

ముఖారి.

పల్లవి

వేగిరించగంతేలి త్రివిక్రమ ।

వేగుంజుక్కరాని త్రివిక్రమ ॥

(చరణము)

వేసరించంజమ్మి త్రివిక్రమ నిన్ను ।

వీసమంతపనికి త్రివిక్రమ ।

వేసెపుపూవులను త్రివిక్రమా మేని ।

వేసురుంజెమటల త్రివిక్రమ ॥

వెన్నెలలోనవ్వకు త్రివిక్రమా కన్ను ।

విన్నవారేమందురో త్రివిక్రమా ।

విన్నాణపుచేతల త్రివిక్రమా ।

వెన్నగారెసీమోచి త్రివిక్రమా ॥

వెడజారెం దురుము త్రివిక్రమా నన్ను ।

విడిదిలోగూడితి త్రివిక్రమా ।

విడువశ్రీవేంకట త్రివిక్రమా నీ ।

విడుముడిమెచ్చితి త్రివిక్రమా ॥

పాడి.

పల్లవి

వద్దవద్దసటలింక వామనా నీ ।

వద్దనేవున్నారమిదె వామనా ॥

(చరణము)

వరుసలువెడకేపు వామనా నీవు ।

వరుండవిదరికేని వామనా ।

వరవారవలపించి వామనా దే ।

వరవలెనున్నాడవు వామనా ।

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

వనముతోగిలిపైతి వామనా నీకు ।  
 వనితలుభ్రాంతే వామనా ।  
 వనరెరుగొల్లెతలు వామనా కా ।  
 వసువేళచూచుకొమ్మి వామనా ॥  
 వాడవారుమొక్కేరు వామనా నీకు ।  
 వాడుదేరె కెమ్మొవి వామనా ।  
 వాడికె శ్రీవేంకటాద్రివామనా ।  
 వాడేచెలమవునీవు వామనా ॥

౨౫౩

శ్రీరాగం.

పల్లవి

చెప్పరానిమహిమలశ్రీధరా నీవు ।  
 చెప్పినట్టుచేసేముశ్రీధరా ॥

(చరణము)

చేరడేసినకన్నుల శ్రీధరా సి ।  
 జరలమేనుచూచితి శ్రీధరా ।  
 చేకువ సంతోషమజ్ఞ శ్రీధరా ।  
 చికుమూరాడిందమి శ్రీధరా ॥  
 చెల్లునన్నియును నీకు శ్రీధరా నీ ।  
 చిల్లరనతులువారె శ్రీధరా ।  
 చెల్లెంబో ఆసుద్దివిని శ్రీధరా నాకు ।  
 చిల్లులాయె వీనులెల్లశ్రీధరా ॥  
 సేవలుసేసేమునీకు శ్రీధరా మమ్ముం ।  
 జేరదేరంగూడితివిశ్రీధరా ।  
 చెవులకురావోయిశ్రీధరా ।  
 శ్రీవేంకటాద్రిమీది శ్రీధరా ।

౨౫౪



## శాస్త్రాంశం కథలు కృతులు

సామంతం.

పల్లవి.

యిద్దరమువిద్దర మె హృషీకేశా ।

యిట్టే సనకానవచ్చె హృషీకేశా ॥

(చరణము)

దేవేంద్రోయిమాతా హృషీకేశ ।

యజుఃపితృభూతగుల హృషీకేశ ।

యీతారదు మాపొందు హృషీకేశ నీపై ।

యెంటదియ్యమింకమేము హృషీకేశ ॥

ఇచ్చకురాలనునేను హృషీకేశ నిన్ను ।

హెచ్చకుందులాడంబాలహృషీకేశ ।

ఇచ్చితినించనవు హృషీకేశ నీకు ।

నెచ్చరించె మరవకు హృషీకేశ ॥

దేవలనీకుమరుంగులు హృషీకేశ నన్ను ।

సీలాగునఁగూడితివి హృషీకేశ ।

యేలితి శ్రీవేంకటాద్రిహృషీకేశ ।

యీలీలనేవుంచమీ హృషీకేశ ॥

౨౫౫

శంకరాభరణం,

పల్లవి

బందుగుండవన్నిటను పద్మనాభ పట్టి ।

బందెలుగట్టకుముమ్ము పద్మనాభ ॥

(చరణము)

పట్టినచలపాదివి పద్మనాభమమ్ము ।

బట్టబయలండించేవు పద్మనాభ ।

పట్టితి బలిమినన్నుం బద్మనాభ ।

యింక బట్టముగట్టునోనేవు పద్మనాభ ॥

## అథాత్మ సంకీర్తనావళి

పాటలుపాడేవు యీడ పద్మనాభ ఆ ।  
 పాటివారమా విన పద్మనాభ ।  
 పాటిగంపసీళ్లువింతేవు పద్మనాభ బండి ।  
 బొటలాయె నీగుట్టు పద్మనాభ ॥  
 పలికినట్టెయాయె పద్మనాభ ।  
 బలవంతుండవునీవు పద్మనాభ ।  
 పలుమారుంగూడితివి పద్మనాభ యిదె ॥  
 ఫలమా శ్రీవేంకట పద్మనాభ ॥

౨౫౬

తై రవి.

శ్లోక

తప్పవిజ్ఞాంకనీయుట్టిదామోదర నాకు ।  
 దప్పిదేర మోవియ్యవో దామోదరా ॥

(చరణము)

తరితీపుమాటలెల్ల దామోదరా నీకు ।  
 తరుణులునేరిపేరా దామోదరా ।  
 దరిచేరెశంఖునీచే దామోదరా నీవు ।  
 తరగరివెతగు దామోదరా ॥  
 తగులు విరివందెల దామోదరా నీ ।  
 తగవులేలచెప్పేవు దామోదరా ।  
 దగదొట్టిపలికేవు దామోదరా నేను ।  
 తగిలితివిందాక దామోదరా ॥  
 తలయెత్తుమాముందర దామోదరా నీ ।  
 తలుకుమోవిచూచె దామోదరా ।  
 తలగొనికూడితివి దామోదరా యింత ।  
 తలంగకు శ్రీవేంకట దామోదరా ॥

౨౫౭

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గాళ.

పల్లవి

వాడికలాయె నీపొందువాసుడేవుండా ।  
వాడుడేరెం గెమ్మొవి వాసుడేవుండా ॥

(చరణము)

వాలుచూపులుమావి వాసుడేవుండా మమ్ము ।  
వాలాయిందితివిసీపు వాసుడేవుండా ।  
వాలారుగాళనొత్తకు వాసుడేవుండా నీకు ।  
పైశమీ సవ్వవచ్చును వాసుడేవుండా ॥  
వలనెల్లమాసామ్ము వాసుడేవుండా యింత ।  
వలెనా మాతోడిరట్టు వాసుడేవుండా ।  
వలుములుచన్నుల్గుట వాసుడేవుండా వట్టి ।  
వళుకులంబెట్టకుమి వాసుడేవుండా ॥  
వడదీరె శ్రీవేంకటవాసుడేవుండా యేల ।  
వడిసేపు తరితీపు వాసుడేవుండా ।  
వడిగొనంగూడితివి వాసుడేవుండా మన ।  
వడువెవ్వరికి గద్దు వాసుడేవుండా ॥

౨౫౮

సాళంగనాట.

పల్లవి

పంతముదప్పదునీకు ప్రద్యుమ్నావొక్క ।  
బంతింగూడేవునతుల ప్రద్యుమ్నా ॥

(చరణము)

బలబలందెల్లవారె ప్రద్యుమ్నా యింక ।  
బలిమినేయవచ్చేవు ప్రద్యుమ్నా ।  
పలచనాయెశిగులు ప్రద్యుమ్నా నీ ।  
పలుసోకులవలెనె ప్రద్యుమ్నా ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పచ్చలాయకట్టేవు ప్రద్యుమ్నా ।  
 బచ్చెనప్రియాలుచూపి ప్రద్యుమ్నా ।  
 బచ్చుచేరలసటల ప్రద్యుమ్నా నీ ।  
 పచ్చడమంటిచేవు ప్రద్యుమ్నా ॥  
 పదరకుమింకనీవు ప్రద్యుమ్నా మా ।  
 బ్రదుకునీచేతిదే ప్రద్యుమ్నా ।  
 పదనై శ్రీవేంకటాద్రి పద్యుమ్నా నన్ను ।  
 బదిమారులుగూడితి ప్రద్యుమ్నా ॥

౨౫౯

నాట.

పల్లవి

అంతానీకులోనె అనిరుద్ధా మన ।  
 యంతరంగమొక్కటాయె ననిరుద్ధా ॥

(చరణము)

అడ్డమాడజాలమునీకనిరుద్ధా ।  
 అడ్డేడమీనాడు బోడియనిరుద్ధా ।  
 అడ్డువెట్టనింకనేల యనిరుద్ధా ।  
 అడ్డింకలెంచకుమీ యనిరుద్ధా ॥  
 అప్పటివేడుకొనేవా అనిరుద్ధ నీకు ।  
 నప్పణనేనిచ్చెనా యనిరుద్ధా ।  
 అప్పుడేవిన్నవించనా అనిరుద్ధవొద్ద ।  
 నప్పనమైవున్నదాన ననిరుద్ధా ॥  
 ఆయమెఱుగదువోయి అనిరుద్ధా ।  
 ఆయెడనుండివచ్చితి వనిరుద్ధా ।  
 ఆయితమైకూడితివి అనిరుద్ధా ।  
 ఆయనాయె శ్రీవేంకట యనిరుద్ధా ॥

౨౬౦

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతీలు

చంగళం.

బల్లవి

పోకుపోకుమంతసీవు పురుషోత్తమా వట్టి ।

బూకలు మేమెఱుంగమా పురుషోత్తమా

(చరణము)

పొలనులాడకునీవు పురుషోత్తమా నీ ।

పొలజాణలేనాలు పురుషోత్తమా ।

పులుసువేళిని చెంతపురుషోత్తమా మేము ।

పులుగరసితిమింత పురుషోత్తమా ॥

పొడవాటినటకాడ పురుషోత్తమా ।

పొడమె నీమోవినవ్వు పురుషోత్తమా ।

పుడిశెండెనీశిగ్గు పురుషోత్తమా ।

పొడిరాలిరతులలో పురుషోత్తమా ॥

పొద్దుపొద్దుకొత్తలేల పురుషోత్తమా నీవు ।

బుద్ధైరింగినప్పుడయ్యె పురుషోత్తమా ।

అద్దుకొని శ్రీవేంకటాద్రి పురుషోత్తమా నీ ।

బొద్దువంటియుంగరము పురుషోత్తమా ॥

౨౬౧

మాళవి.

బల్లవి

అలనాడె కంటివింటినథోమజా ।

అల్లుకొంటివి నీచలుటనథోమజా ॥

(చరణము)

అందునిందు నీయరవథోమజా ।

అందాలుచెప్పవచ్చేవథోమజా ।

అందరు నెఱుంగుదురు యథోమజా మోక్ష ।

నందుకొనిబాసిచ్చేవథోమజా ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

అంగడిమొక్కువారమా అథోక్షజా నీకె ।  
 యంగము యీనడవడి యథోక్షజా ।  
 అంగజముద్రలునీచే వథోక్షజా నీ ।  
 యంగనలుగాదనేరా యథోక్షజా ॥

అనరాదుగాక నిన్నునథోక్షజా కడు ।  
 నను కాయంబ్రియములు అథోక్షజా ।  
 అనంగుశ్రీవేంకటాద్రి యథోక్షజా మమ్ము ।  
 ననిశముంగూడితివి యథోక్షజా ॥

౨౬౧

భూపాలం.

పల్లవి

సిరసైత్తంగదవయ్య శ్రీనారసింహ నీ ।  
 సిరులెల్లనేనేకానా శ్రీనారసింహ ॥

(చరణము)

చెలులనంపితివేల శ్రీనారసింహ నాకు ।  
 చెలువపునవ్వువచ్చె శ్రీనారసింహ ।  
 చెలువపునిన్నుంజూచి శ్రీనారసింహ నీపై ।  
 చిలికితిమోహమెల్ల శ్రీనారసింహ ॥

చిత్తాన నిన్నుండలంచి శ్రీనారసింహ నే ।  
 చిత్తరుప్రతిమనై తి శ్రీనారసింహ ।  
 చిత్తవానచెమటల శ్రీనారసింహ యేల ।  
 చిత్తిణిగుణమునీకు శ్రీనారసింహ ॥

శ్రీసతీసీతాడయెక్కె శ్రీనారసింహ నీవు ।  
 సేనజెట్టితివాపైపై శ్రీనారసింహ ।  
 చేసన్నశ్రీవేంకటాద్రి శ్రీనారసింహ యింత ।  
 నేసి నన్నుంగూడితివి శ్రీనారసింహ ॥

౨౬౨

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

యేమిటంబోరాదు దేహికిందిరానాథుండే దిక్కు ।

ఆముకొని తన్ను శరణనుటే వ్రపాయము ॥

(చరణము)

అట్టై కోపగించనంటే నానాజ్ఞనడవదు ।

పట్టిశిక్షించెనంటే పాపముహింస ।

తొట్టియేమి నొల్లనంటే తోయదుసంసారము ।

కట్టుకొంటేబంధము మోక్షమునకుదూరము ॥

వొకరిరక్షించఁబోతే నొకరికపకారము ।

సకలముమానితే జన్మమువృథా ।

అకటదానముసేసేనంటే ధనములేదు ।

సుకరపుధనకాంక్ష సుజ్ఞానరహితము ॥

తనువుపోషించనంటే తగులునింద్రియములు ।

ఘనవిరక్తుండైతే లోకముమెచ్చదు ।

మనసుగెలిచెనంటే మమ్మకము శ్రీవేంకటేశుం ।

ఊనర వివేకించక వ్రదుగదు మదము ॥

౨౬౩

ఆహారీ.

పల్లవి

యెక్కడిజాలి యేటికి నీకు యెవ్వరివంక నేమింకగలదు ।

తక్కినవెల్ల దడవకమాని ధమ్మకమెఱింగి బ్రదుకవోమనసా ।

(చరణము)

పుట్టినయపుడే తమకమ్మకములు పొదుగకపోవు జీవులనెల్ల ।

నట్టినవిధిని గడచెనంటే నేర్పునంబడదు బ్రహ్మకునైన ।

అట్టిటనక హృదయములోని హరికేశరణుజొచ్చితినంటే ।

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

గట్టిగ నతండెదిక్కియి నిలిచి కావంగ గలండు వెఱవకుమనసా ।  
 స్వాంపున సీసంసారంబునకు జొచ్చినయపుడె తగిలెను తొడుసు ।  
 దింపంగరానిమోపులు సుమ్మీ తీపులుదెచ్చేసంపదలెల్ల ।  
 రంపపుటాస దీనికిందోడు రాతిరింబగలుపెట్టనితరవు ।  
 యింపున గోవిందాయని నొడుగు యితఁడే దయ రక్షించును మనసా ।  
 కావలెనని తాఁగోఁసయపుడే కప్పనుమాయ తోయఁగరాదు ।  
 కేవలమైన పుపములచేత గెలువంగరాదు తెలియనిచిక్కు ।  
 ఆవల నేమి దడవంగనేల యఖిలంబునకు నేలికయైనా ।  
 శ్రీవేంకటేశుపాదములెపుడు నేవింపుచును చెలంగవోమనసా॥ ౨౬౪

లలిత.

కల్ప వి

యేమనిచెప్పట మాయజ్ఞానము యెఱింగి యెఱింగి తెలియంగలేము ।  
 శ్రీమాధవసీమఱుంగుజొచ్చితిమి చిత్తగించి దయజూడంగదె ॥

(చరణము)

సీపురక్షకుండవై భవి నుండఁగనె గడియిం చేదింక నేమి ।  
 జీవాంతరాత్ముండవై యుండుదువట చేకొనికావక మానేవా ।  
 వేవేలుగ బుట్టించంగ త్తావట వెలయించంగ నీభారముగదా ।  
 భావించనేరక వట్టిన్వృతంత్రము పయిచేసుకొనుచుఁబరగేము ॥  
 పలుదెఱంగుల నీనామములుండగ పాపములకు వెఱవగనేల ।  
 బలిమి నీముద్రలు యింతటం జెల్లంగ పై కొనునాయొక నరకములు ।  
 తలంకకభయహస్తము నీవెత్తంగ దాసులకింకనక్కడిభీతి ।  
 నిలుపంగనేరక మనసుచేబడి నేనిచ్చనిచ్చలునుంబొరలేము ।  
 అదె నీరూపము తిరువారాధనయైయుండంగ వెదకంగనేల ।  
 పదిలపుటాచార్యుండు గలుగంగ నిహపరములత్రోవడుగంగనేల ।  
 వుడుటున వరములు శ్రీవేంకటేశుం డొసంగ నే కోరంగనేల ।  
 తుదమొదలెంచక యిన్నాళ్లునేమిటి దొరకొని

యొకనుతియించేము ॥

౨౬౫



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

శుద్ధదేశి.

చల్లవి

అటుగాన యేమిసేసినా యధికులదూషింపంగజనదు ।

పటుగతివారలమాహాత్మ్యంబులు పరికింపంగ ననంతములు ॥

(చరణము)

ధరలో దువాఁసుండు గోపియైన తపమునకు భంగమనందగునా ।

పరాశరుండు మత్స్యగంధింగోరిన పాపమంటునాయాతనికి ।

అలవాయుజుఁడు బ్రహ్మపట్టమున కాసగించితే లావఘమా ।

సరి జనకుండు రాజ్యంబుచేశితె సదతింబొందక తొలంగెనా ॥

అనలుండెప్పుడు సర్వభక్షకుండై తే నశుచిత్వముగలదా ।

దినకరుకిరణము హేయములంటిన దీప్తికినిగడమగునా ।

వొనర చంద్రునకు కళంకుగలిగిన నుడుగక శైత్యముమాననా ।

ఘనుండగుశేషుండు విషధరుండై తే కడుబాండిత్యముఁ డరగెనా ॥

అలప్రహ్లాదుండు రాక్షసేజన్మంబై నంతనె భక్తికింగొదువా ।

కలముగల హరిశ్చంద్రుండంత్రజునింగొలిచిన సత్యముకడమగునా ।

కలహప్రియుండైన నారదునకుంగలిగిన సాత్త్వికమునం గొఱతా ।

యెలమిశ్రీవేంకటేశుండు తనదాసులయిండ్లనున్న

నధికుండెకాడా

౨౬ ౩

భౌళి.

చల్లవి

యెంతగాలమైన నిట్టె యీజీవులకునెల్ల ।

పొంతనుండి కావవయ్యా పుట్టించినదేవుండా ॥

(చరణము)

పండును సన్మలెల్ల పరగ నేటెటను ।

పండదు మనసువొకపరియెనను ।

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

నిండును తటాకములు నెలకొన్న వానలను ।  
 నిండ దొకరినడిగే నిరతపునోరు ॥  
 వికసించువిరులెల్ల వేసవతివచ్చితేను ।  
 వికసించడెంతైన విజ్ఞానము ।  
 వొక-చోటనిలుచును వొద్దికతోగొండలెల్ల  
 వొక-చోటనుండవు వొట్టివిశ్వాసములు ॥  
 వశమాను మదించిన వనగజమైనను ।  
 వశముగాడెంతైన వయోమదము ।  
 యెనగ శ్రీవేంకటేశ యేలికపుసీపుమాకు ।  
 యెనగదు సీకృపచే నింక బూర్వకర్మము ॥

౨౬౭

లలిత.

పల్లవి

గోవిందాశ్రిత గోకులబృందా ।  
 పావనజయజయ పరమానందా ॥

(చరణము)

జగదభిరామా సహస్రనామా ।  
 సుగుణాధామ సంస్తుతనామా ।  
 గగనశ్యామా ఘనరిపుభీమా ।  
 అగణిత రఘువంశాంబుధిసోమా ।  
 జననుతచరణ శరణ్యశరణా ।  
 దనుజహరణ లలితస్వరణా ।  
 అనఘాచరణ యతఘాథరణా ।  
 దినకరసన్నిభ దివ్యాభరణా ॥  
 గరుడతురంగా కారోత్తుంగా ।  
 శరధిభంగాపణిశయనాంగా ।  
 కరుణాపాంగా కమలాసంగా ।  
 వరశ్రీవేంకటగిరిపతిరంగా ॥

౨౬౮

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గాళ.

పల్లవి

తరితీపులంబెట్టిని తనముందరనిప్పుడు ।  
హరిమాయ యింక నెంత ఆశలముంచునో ॥

(చరణము)

అన్ని వేడుకలుగల యఖిలప్రపంచము ।  
కన్నులుమూసితే నెక్కడనుండునో ।  
చెన్నమీర గృహరామక్షేత్రాదు లవియెల్ల ।  
యెన్నగా నిద్రించువేళ యేడనుండునో ॥  
పొసంగ తాభోగించిన భోగోపకరణములు ।  
యెనగం గొనకెక్కితే నేమిసేసునో ।  
వశమైన పుత్రమిత్రవర్గకంబులెల్లను ।  
వేసవెక్కొకజన్మపువేళ నెట్టులుండునో ॥  
పరగం తాఁజేసినపాపము శ్రీవేంకటేశు ।  
శరణాగతుండై తే నేచందమగునో ।  
అరుదైన తనలోట్టి యజ్ఞానములన్నియును ।  
గురుకృపగలవేళ కొంచియెందుదాగునో ॥

౨౬౯

బైరవి.

పల్లవి

అక్కటాప్రాణికిని అహంబ్రహ్మత్వమేకాని ।  
దిక్కుదెసయైనవానిం దెలుసుకొనేపండు ॥

(చరణము)

కలలోన సృజించుగ త్తకడై యంతర్యామి ।  
లలిం బ్రపంచ మింద్రజాలములవలె ।

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

తలపోయుజీవుండు తనకృత్యములుగావు ।  
 వెలినందుబుట్టెనని విచారించుకొండు ॥  
 యెదుటనే పొడమించుయీహూపు లాత్మేశుండు ।  
 కదిసిపురాణముల కథలవలె ।  
 వదలక జీవుండెవ్వరిని నియమించలేడు ।  
 పదరక మూలముట్టుభావించుకొండు ॥  
 కనిపించుమోక్షమిక్కడ శ్రీవేంకటేశుండు ।  
 పనివడి తన తపఃఫలమువలె ।  
 ఘనతం బోదుజీవుండె కమ్మము వాడుగాడు ।  
 గొనకొన్న మహిమల గుఱుతెంచుకొనుడు ॥

౨౭౦

సాశంగనాట.

పల్లవి

తమసత్వమెఱింగియు దాచిరిగాక ।  
 తమునేలె రాము స్వతంత్రముచూపవలసి ॥  
 (చరణము)  
 హనుమంతుని తోక నసురలందరుఁగూడి ।  
 మును లంకలో నగ్నిముట్టించెవేళను ।  
 అనలము శీతోభవయననేర్చిన సీత ।  
 పని విరావణహతోభవయన నేరదా ॥  
 అంకెలజలధిదాటి యటరామునిముద్రిక ।  
 సంకెలేక యేతంబట్టిసాహసమున ।  
 లంకాధిదేవతయైన లంకిణింగొట్టినవాడు ।  
 వ్రంకించి రావణుంజంపనోపండా వాయుజుండు ॥  
 శ్రీవేంకటేశుండైన శ్రీరాఘవునిపంపున ।  
 వావిరి నంగద ముఖ్యువానదులెల్ల ।  
 ఆవేళహోమపాత్ర లగ్నిలోవేళినవారు ।  
 రావణునందులోవేళిరానోపరా ॥

౨౭౧

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

కాంభోధి.

పల్లవి.

కాదు వివేకము యిదికాదు యవివేకము ।

సోదించి నీకె శరణు జొరవలెగాని ॥

(చరణము)

కందువ దొల్లిటిజన్మకథ యేమినెఱుంగడు ।

ముందరిజన్మమునకు మంచిపుణ్యముసేసెను ।

యిందేమిగనెనో దేహియెవ్వరినమ్మెనో తాను ।

సందడిభోగములలో సాములుసేసెను ।

గరిమ భూమండలము కడపలగానండు ।

పరముగావలెనసీపాట్లంబడి దేహి ।

యిరవు దనకు నేదోయెఱిగినయెఱుగదో ।

పరగినయాసలకే పట్టిపెనంగిని ॥

తగ నిదురించువేళ తనస్వతంత్రములేదు ।

మిగుల నుద్యోగించు మేలుకొనవేళ ।

నిగిడి శ్రీవేంకటేశ సేవంతరాత్మవనక ।

వెగటుజదువులలో వెదకజూచితివి ॥

౨౭౨

మధ్యమావతి.

పల్లవి

యిప్పుడు నమ్మినవారి కింతకంటె సులభండు ।

తప్పకతలంచుకోరో దైవజ్ఞులారా ॥

(చరణము)

నీతావిరహమొర్చి శ్రీరామచంద్రుండు ।

భ్రాతయైనలక్ష్మణుని బాయలేదాయె ।

అతుమబంధువులకంటె నెడబాయక కొలిచె ।

నీతికైంకర్యపరుండే నిజబంధుడాయెను ॥

## అభ్యుత్థ సంకీర్తనా

వడి దశరథుం బాసివచ్చిన రాఘవునికి ।

కడుసుగ్రీవు చుట్టరికముగలిగె ।

తడయక కనిపించె తలదండ్రులకంటె ।

నడచిన సేవకుండె యంతరంగుండాయెను ॥

మచ్చికతో భరతునిమాటమీరిన రాముండు ।

మెచ్చి విభీషణుభ కి మీరలేడాయ ।

అచ్చపుక్రమేకటశా అన్నదమ్ములకంటెను ।

తచ్చి శరణాగతుండె తగనిష్టుడాయెను ।

973

భైరవి.

శ్లోక

వానివాని స్వభావము వద్దనరాదు ।

తానందుఁ దొరలనంటె తప్పులులేవు ॥

(చరణము)

సారిది చింతపులుసు చూచితే నోరూరును ।

వరుసలం జవిగొన్నవాడుగాడు ।

పరగ దేహ ప్రకృతిపదార్థగుణములవి ।

తొరలకెఱుంగు కొంటె దోషములేదు ॥

నెలకొన్నయింతుల వర్ణించితే బుద్ధిచలించు ।

వలసి యంటిముట్టినవాడుగాడు ।

తలంపు లక్ష్యము గురి దాకిన భావములవి ।

తలంకక తెలిసితే తగులేమిలేదు ॥

రితితో నర్హమును మంత్రించితే కరీవడు ।

వాతసూత్రము గట్టినవాడుగాడు ।

యీతల శ్రీవేంకటాద్రి యీశ్వరుమహిమలివి ।

యతులంగొలిచితే యేకర్థములేదు ॥

974

## తాత్పర్యము కవుల కృతులు

ఉత్తర

యేమరం జనదు బ్రది కేటికాలము యెఱింగినమహాత్ములకును ।  
శ్రీమంతుండగు హరినే తలంచిన చీకటులన్నియుఁ బెడబాయు ॥

(చరణము)

చేసివుండెడిది బ్రహ్మలోకముట శ్వేతుండనురాజుట భువిమీదికి ।  
కారణమున నేతెంచి నిత్యమును కళేబరంబట తనకాహారము ।  
అరయ సంపదలే పనికివచ్చునట లోకాంతరగతినేమున్నది ।  
శ్రీరమణునికే శరణుచొచ్చినను చెడనిభోగములు చేచేతం గలుగు ॥

చేసినక్రతువులునూఱట నహుషుండుచెలంగుచు దేవేంద్రపట్టమేలెనట ।  
దోసమించుకంతకుంగా భువిపైందూలుచు బామైపడియెనట ।  
ఆనలం గమ్ముమునెట్టునమ్మెడిది అమరత్వము ఫలమదియెట్లెంచుట ।  
వాసుదేవునిగొలిచి తానతనివాడై యుండిన నెలకొనుశుభము ॥

వెలయంగ త్రిశంకుండనియెటిరాజుట విశ్వమిత్రుని పరిగ్రహంబట ।  
అలరినచండాలత్వముండెనట యంతరిక్షమున నుండెనట ।  
బలుములు యెందాక నెంటవచ్చునుపాయంబులు మఱిచెప్పంగనేల ।  
యలభరుండగు శ్రీవేంకటేశ్వరుని నెఱింగి దాసుండగుటేసత్ఫలము ౨౭॥

బాళి.

కాదనితోయంగ నెంతటివారలు ఘనసంసారులు నరులను సురలును ।  
సీదాసులతో సంగతి నేయంగ నిమ్మల చిత్తంబయ్యెగాక ॥

(చరణము)

హరీ నీమాయే విజృంభించునట నడంచుటెవ్వరితరము ।  
దరిగాని నీకె మ్రొక్కుంగ తానెమన్నించుగాక ।

## అధ్యాయ సంగీతములు

నిరతి నీయాజ్ఞ జగతింజెల్లునట నెట్టనవి దెగడువారెవ్వరు ।  
 ధరణిలోనీవారమా యాడుకొనంగ తప్పులువట్టక కాచెంగాక ॥  
 ఘాత నీనుతుండు పుట్టించువాడట తగదనితోయంగ నెవ్వండ్రోపు నిక ।  
 ఆతుమలోని నుద్యానమునేయంగ నతండ్రి మొగమోడెగాక ।  
 ఘాతల మదనుండు మదమురేచునట కాదనిగెలువంగగలరా యెవ్వరు ।  
 రాతిరింబగులును నిన్నేజపించంగ రతింగై వశమయ్యెగాక ॥  
 నీకల్పితమగు కర్మమంటునట నెఱివిడిపించంగ సమర్థులెవ్వరు ।  
 చేకొని నీవెగతియనియుండగ చిక్కులంబెట్టక చనుంగాక ।  
 యీకడశ్రీవేంకటేశ్వర నీవెయెందుంజూచిన సంకరాత్మవట ।  
 పైకొని నిన్నె నమ్మివుండగా బ్రసన్నుండవు నీవయ్యెవుగాక ॥ ౨౭౬

గుండక్రియ.

పల్లవి

శ్రీసరికరుణేదక్కు జీవులకెల్ల ।

వాసుదేవుండా రమణివశమై యుండంగను ॥

(చరణము)

నీతనద్దనుండ రాముచే గాకాసురునకు ।  
 నాతలంబ్రాణమునిల్పె నపరాధియైనను ।  
 యతుల రావణాసురుం డీటువంటివాడెకాడా ।  
 కాతరాననింటిం జిక్కి ఖండతుండాలాయెను ॥  
 కదిశి రుక్మిణియుండంగ గృష్ణునిచేరుక్మికి ।  
 అదనబ్రదుకుగల్గె నతిద్రోహియైనను ।  
 యెదుటనే శిశుపాలుం డీరితివాడెకాడా ।  
 తుద సభలో వదరి భునుకలై పడెను ॥  
 సిరితోడపై నుండంగ శ్రీనరసింహ్వచే దైత్య ।  
 గురుపుత్రులునిలిదిరి కూరకర్మములై నను ।  
 పరగశ్రీవేంకటేశు పగగాడా హిరణ్యండు  
 గరిమ నదరిపాటుగాగాబొలిసెను ॥

౨౭౭



## తాత్పర్యము కల్పన కృతములు

కృత్యవర్ణనం.

పల్లవి

యేమటకు జీవుండా తోకాలము ।

సేమముతోనుండితేన నిలుచునుకాలము ॥

(చోదము)

కడంగిజూదమాడితే గడచెనీకాలము ।

నడుచువెంటలాడితే నడచెనీకాలము ।

జడియుచు నిద్రించితే జరగునీకాలము ।

నిశ్చివి మారింగొల్చితే నించునుండుకాలము

నత్తులభంగడినున్న సమసేనీకాలము ।

వెలలంబారలినను వెళ్ళునీకాలము ।

సతతముదొంగిలిన చనిపోయెగాలము ।

ప్రతియెయుండితే వక్షమానుకాలము ॥

పాలుమూలివుండినను పరివోవుగాలము ।

కూళగోష్ఠినుండినను కొంచువుడుంగాలము ।

మేలుతోక్రివేళ్ళట్టెత్తు మేటిళ్ళుథలుచుచు ।

తాలిమిలోనుండినను దుష్టియుండుగాలము ॥

..౨౭౮

ధాన్యక్రియ.

పల్లవి

కోరి నీయిచ్చివేదొడ్డుఁ గొంచెప్పులేడు ।

ధారుణిలోని సరిదాతలుచెరి ॥

(చోదము)

పుత్తానషాదుగొడ్డు కోరి నురియించుటెంత ।

భక్తితో నీటిచ్చు ద్రువపట్టమెంత ।

వాల్మీకిలుక్లవచ్చిన యక్రూరుపనియెంత ॥

నత్తుగానీరూపుచూచి చుపతిచ్చుటెంత ॥

## శివాత్మక చరిత్రాశ్వాస

వొట్టి యంబరీషుండున్న పువవాసమదియెంత ।

అట్టెచక్రము రక్షగానంపుటెంత ।

గుట్టువం ధామ్యకులై న గోపికలుగూడనటెంత ।

నెట్టన నిహపరాల్గునీవిచ్చుటెంత ॥

తలంచి గుహుండు వోడఁడాటించిన మాత్రమెంత

సులభావ నిండు గృహంజూఁడుటెంత ।

బలిమ్మిశోవేం కేక పరుషలకావికెంత ।

వలసినట్టు నీవిచ్చువరములివియెంత ॥

౨౭౯

గుజ్జరి.

పల్లవి

వొకటికొకటి లంకెయిప్పుండు నథకములకెల్ల ।

సకలమునకీతరసంగమేకారణము ॥

(చరణము)

కోరునేడె నా తనకుకొనరును సీమనము ।

కోరినది రాక్షుండ్కితె కోపముముట్టు ।

అరయగోపమువల్ల నజ్ఞానముముంచుకొను ।

పోకనజ్ఞానమునం బుద్ధాభ్యుపైల్లుమఱచు ॥

చూచునేదియైనను సొదిద్దింగన్ను లెదుట ।

చూచినంతటిలోనై నుడికెట్టునానట్లు ।

యేచినయాసలవల్ల యేమియైనవేడ్డంజూచు ।

యాచకముకడుదై నన్వమందజేయునపుడు ॥

చేసునూచకేర్పియైన తెల్లచేగిమకముల్లు ।

నేసినయాకమకముల్లుచేరి జన్మమునెత్తించు ।

వేసరకజన్మముక్తివేంకటేశుంగొలిపించు ।

రాసికెక్కనితండ్రి రక్షింపుచును ॥

౨౮౦

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పాడి.

పల్లవి

యిందుసాధించనియథా మెందును సాధింపరాదు ।  
పొందుగాపంచాశ కోటిభూమండలను న ॥

(చరణము)

యెక్కుడుపాపమైతేను హీనజంతువై పొడము ।  
మిక్కిలిపుణ్యమైతేను మించిదేవుండై జనించు ।  
దిక్కులరెండుసరియైతే మనుష్యజన్మహాను ।  
చక్కగానిందునే ముక్తిసాధించవలయు ।  
మెఱసిబాల్యమునందు మిక్కిలిబుద్ధిపుట్టదు ।  
మఱివాధాకమైతేను మందబుద్ధితోనుండు ।  
తఱిం బ్రాథమయసున తగువివేకముపుట్టు ।  
నెఱిసిందె సుజ్ఞానము నిశ్చయింపవలయు ॥  
కాంతలభ్రమంబడితె కడుమత్తుండై యుండు ।  
అంతధనకాంక్షలై తె నలమటనలను ।  
సంతతవిరక్తియైతె నర్పాధాములుచేరు ।  
యెంతై న యింద్రశ్రీవేంకటేశుం గొల్వవలయు ॥

౨౦౧

కన్నడగౌళి.

పల్లవి

నేనెంతసీచుండనై నా నీకుంజోవునా ।  
తానకమై నాలోనుండి తప్పించుకోవచ్చునా ॥

(చరణము)

నేనవెట్టిపెండ్లాడినచెలి యేయాపుదియైనా  
వాసితోబలికివిడువంగవచ్చునా ।  
కానుకంగొల్చినయట్టి కడుబేదబయునై నా ।  
వోసరించివాకరికి వొప్పగించవచ్చునా ॥

## ఆధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

చేరి తనవాకిలిగాచె శునకమునకై నా ।  
 పూరకాహారమువెట్టకుండవచ్చునా ।  
 అరయుఁదాగన్న బిడ్డ అంకెకెంతరాకుండినా ।  
 కూరిమించేకొనక తాగోపగించవచ్చునా ॥  
 పెంచినచిలుక యెంతపేరుకుచ్చి తిట్టినను ।  
 ముంచిముద్దాడుటగాక మొత్తపచ్చునా ।  
 నించిత్రీవేంకటేశుండ నీదాసులందు నేరమి ।  
 యించుకగలిగెనా మన్నించకుండవచ్చునా ॥

౨౦౨

దేవగాంధారి.

పల్లవి

యెంతగాలంబైనదప్పదు యెవ్వరికి నేమనంగవచ్చును ।  
 దొంతికడవలలోని కొలుచులు తొలుతపుణ్యములు ॥

(చరణము)

కలిమిగలదని పుబ్బవలవదు కడంగిలేదని సగ్గవలవదు ।  
 విలసి కలలోగన్న సుఖదుఃఖములచందములు ।  
 వలనుగా రాట్నంపుగుండ్రల వరుసలీజన్మంబులెల్లను ।  
 చెలగిదై వముమున్నె సృష్టించినది యీవిధము ॥  
 నేరనని దైన్యంబదేటికి నేర్తునని గర్వంబదేటికి ।  
 నారుకొనువడగండ్లగుళ్లవి నమ్మనేరారు ।  
 కోరిమనసునం బాలుద్రాగిన గుఱుతులీభోగంబులెల్లను ।  
 వారివారికి నాత్మగుణములు వసుధనిలిచినవి ॥  
 పెద్దదొరనని మీరందగదు పేదనని తాదాగందగదు ।  
 ప్రొద్దుప్రొద్దును చంద్రబింబముపోల్కి వెలసినది ।  
 అద్దకొనిత్రీవేంకటేశ్వరుండన్నిటికిం దను నేలకావంగ ।  
 బుద్ధియెఱుంగుచు లోకపూజ్యతం బొసంగుటే శుభము ॥

౨౦౩

## తాత్పర్యము కల్పలక్ష్మణము

శాస్త్రజ్ఞానము

నీతి

వనికొననేర్చుకొని హరిభాగ్యము కొలంబయిది ।  
తనకునేదీరితిని జే వమెగురి ॥

(తాత్పర్యము)

తిట్టుదిట్టేదండలకు దీపంచేదండలకు ।  
నట్టనామహాను నొక్కనాలికిగుటి ।  
అట్టసంతోషమునకు నలిగివున్నందులకు ।  
మట్టుమీరియున్న తన మనసేగుటి ॥  
పావకమ్మకమునకు బలుపుణ్యమునకును ।  
దీపించరెంటికి నొక్కదేహమేగుటి ।  
వోపి కొండమువినంగ నొగిధమమువినంగ ।  
యెప్పుడు దేమవీనులు యివియేగుటి ॥  
పుష్పపులహానలకు పొంచిదుగ్గంధములకు ।  
చేవమీరనొక్కట నానికేమేగుటి ।  
శ్రీవేంకటేశునేవింప జేవులనుదర్శించ ।  
కై వశమై మున్ను తమకన్నులేగుటి ॥

౨౪

పాడి:

పల్లవి:

యేమనితలంచవచ్చు నెవ్వరింగాదనవచ్చు ।  
కామించె పారివారి కమ్మకఫలమహిమ ॥

(తాత్పర్యము)

చల్లనిచందురుండు సర్వమైనవారికి ।  
వెల్లివిరివి రహికివెట్టమైతోచు ।  
యెల్లవారికి నన్ను మిలంబ్రాణ్యమైవులడు ।  
నల్లనతోగికిదానె యదుచియైతోచును ॥

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

పమ్మినసంపంగిపూవు పరిమళమందరికి ।  
 తమ్మిదక విరసమైతోచుగాని ।  
 ప్రమ్మడినూర్యుండెప్పుడు నొగి లోకబాంధవుండు ।  
 కమ్మి కలువలక కడుబగయితోచును ॥

శ్రీవేంకటేశుండు శిష్టలకల్లబ్రియుండు ।  
 భావింపంగ దుష్టకేళయంకరుండు ।  
 పావనపుహరినామ పతన పుణ్యలమెచ్చు ।  
 యీవలావలి మూఖుల కెరవయితోచును ॥

౨౦౫

గుండక్రియ.

చుట్ట

తెలిసిచూచినవేళ దేవుండాక్కడెనిలిచి ।  
 నలువంకరక్షించంగ నవ్వేసీజీవుండు ॥

(చరణము)

నలవై తండ్రి తొడపై నిద్రబోయెటిబాలుండు ।  
 కలలోనంబులింగని కడుమొఱవెట్టినట్టు ।  
 అలరి హరి యాధారమైయుండంగ మాయంజిక్కి ।  
 బలుసంసారబాధను భ్రమసె నీజీవుండు ॥

తటుకునరాజుంగొల్చి దండనుండె మనుజుండు ।  
 అట యింద్రజాలముచూచి యంబుధియొదిపట్టు ।  
 ఘటన హరి తనకుకత్తయై యుండగాను ।  
 కుటిలపుటజ్ఞాముననం గుండెనీజీవుండు ॥

దరిద్రుండయినవాడు తక్కకకన్నులుమూసి ।  
 నిరుపమాంజనముచే నిదానముగన్నయట్టు ।  
 యిరవై శ్రీవేంకటేశుండిట్ట కరుణించగాను ।  
 యెరవులేనిభక్తిచే నీడేరుజీవుండు ॥

౨౦౬

తై రవి.

పల్లవి

బరిష్టాన్ని కండపు నీకుబకాకున్న భా నిర్ముఖ ।  
మరిగివుండనిదే మావల్లందప్పుగాక ॥

(చరణము)

వినవా నీవేమియైన విశ్వమెల్లానీమిత్ర ।  
యెనసి విన్నవించని యెడ్డెరనమింతెకాక ।  
కనవా నీవిన్నియు నీకన్న తేయెందుచూచినా ।  
పనితో నాభావము చూపని నేరమిగాక ॥  
వలుకవా నీవేమియైన బహుశబ్దమయుండవు ।  
అలరిపిలువని నాయవివేకమింతెగాక ।  
నిలునవా నాముందర నిఖిలస్వరూపుండవు ।  
తెలిసిచూడలేని సందేహమింతెగాక ॥  
మన్నించవా నీవె మీమఱంగుజొచ్చితినంట ।  
పన్నిమత్తుండనై యున్న పాపకమ్మముగాక ।  
యిన్నిట శ్రీవేంకటేశ యేలితివినన్నునిట్ట ।  
యిన్నాల్లెఱంగని భాగ్యమిట్టుండెగాక ॥

౨౨

లలిత.

పల్లవి

తనివితేక చీకటిదవ్వి దేహి ।  
ఘనుండై హరింగొల్పితే కై కొనిరక్షింపడా ॥

(చరణము)

అందిరసవాదమున కానపడేటిమనసు ।  
గొద్దిలిలములునొచ్చి కూడపెట్టెటి మనసు ।  
సంధించిమంత్రవాదాన సాదించేటిమనసు ।  
యిందిరేశుపై బెట్టెటి నిన్ను యునానంగడా ॥

౩౩

## అభ్యుక్త సంతకము

నట్టన నంజనగాడై నేలబట్టించేమనను ।  
 అట్టకాయసిద్ధికింగా నానాడేటిమనను ।  
 పట్టిసిద్ధమొలికలపపంజిక్కిటి మనను ।  
 దిట్టయై కృష్ణుని వివాదంబెట్టితే మున్నించుడు ॥  
 చేరి యక్షిణులపంపు నేయించుకొనేమనను ।  
 అరయరాక్షసమూలం లభ్యసింపేటిమనను ।  
 యారీతి శ్రీవేంకటేశుజ్ఞుడయ్యునుటోం దలంతి ।  
 పేదకొని నుండితే పెంపుననీడెర్చుడు ॥

౨౮

ధన్యాసి.

పల్లవి

తతిగొని యేమదక తలచంగవలెగాక ।  
 హితవై నీనామమున్నదింక నేలచింత ॥

(చరణము)

దప్పిగొన్నవానికి నీతలోదకమువలె ।  
 కప్పి పతివ్రతకు మంగళసూత్రమువలె ॥  
 ముప్పిరిదరిద్రునకు ముంగిటిధనమువలె ।  
 నెప్పుడునీనామమున్నచెంక నేలచింత ॥  
 నలిరేగి విషదగ్ధునకు నిమ్మపమువలె ।  
 యిలనెండదాకిన బ్రహ్మకు మంచినీడవలె ।  
 చెలంగి జాత్యంతరకు సిద్ధంబునమువలె ।  
 నలమి నీనామమున్నదింక నేలచింత ॥  
 పట్టభద్రునోరకి గవ్రలపులుకువలె ।  
 గుట్టునదండ్రకిముట్టు గొవళుకువలె ।  
 గట్టిగామ్రోవేరకుక కడంగి నానాతికలు ।  
 యిట్ట నీనామమున్నదింక నేలచింత ॥

౨౯



## తాత్పర్యం కవుల కృతులు

సామంతం.

పల్లవి

యిట్టినాచెవులును యిచ్చేటిసీయీవులును ।

గట్టిగా నేనల్పుండను భూనుండవు నీవు ।

(చరణము)

చిన్ననిమ్మపండకదా చేరికిచ్చిరాజులచే ।

యెన్నరాని భూములకు నేరికయ్యెడి ।

పన్ని పేరుకొని యొక్కపద్యముచెప్పికదా ।

సన్నల సవాఁథఁములు చాగముగోనేటి ।

గవ్వవేసితూదికదా భునమైనవజ్రము ।

చివ్వననువిలువలుచేసుకొనేది ।

లవ్వలజుట్టెడు తాటియాకువ్రాశివేళికదా ।

యెవ్వరిచే ధనమైన నిప్పించుకొనేది ॥

కనవుకట్టలువేసికదా గోవులచేత ।

కొనరుచుఁ బాలుపిండుకొనియెడిది ।

యెనగశ్రీవేంకటేశ యిట్టిననుమ్రొక్కేకదా ।

పసగల నీకృపకుం జాత్రుండనై నది ।

౨౦

కాంభోది.

పల్లవి

యీపాటినుఖము యిలలోనికీవునికి ।

చేపట్టి యింతసేసిన శ్రీపతి నలుంగడు ।

(చరణము)

నిరతింగట్టివేసినవానివిడిచి మోపెత్తితే ।

పరువువారు సంతోషపడినయట్లు ।

దరిదుండై నవాని తగురాజుగాజేసితే ।

మరిసేవేడుకకాని ముందరయెలుంగడు ।

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గిండుమోయునట్టివాని గొప్పయాలమెత్తించితె ।

అండనే పాడుచు నలపార్చుకొన్నట్లు ।

పండనితపసిందెచ్చి బలుసంసారింజేసితె ।

డండితనమెకాని యందలిపాల్లెంచడు ॥

పట్టి దున్నేయెద్దందెచ్చి బండిగట్టినురిపితె ।

నట్టెగవుకమేనిమల్లాడినయట్లు ।

గట్టిగాశ్రీవేంకటేశ కష్టనింబుణ్యంజేసితే ।

వట్టియహంకారియై యెవ్వరినిగై కొనండు ॥

౨౯౦

గుజ్జరి.

పల్లవి

యెవ్వరునాకుదిక్కు యేమనిచెప్పుదునింక ।

అవ్వలికినివ్వలికి హరిసీవెకాక ॥

(శరణము)

యెన్నటిప్రతిబంధమో యెంచం గామక్రోధములు ।

వెన్నాడి నేబుట్టితేన వెంటంబుట్టి ని ।

మున్నటికోలయెట్టిదో మోహమదమత్సరము ।

లన్నిలోకములం జొచ్చినందుంజొచ్చిని ॥

యొక్కడిబుణమోనాకు నీదేహభోగములు ।

ప్రక్కన నేడనుండినాబడినాయవు ।

తక్కరేనాటికముమో తగంబుణ్యపాపములు ।

చిక్కులై కలలోనం జిమ్మిరేచిని ॥

యెందరి పగోకాని యీతమోరాజనములు ।

సందడించి చలములుసాదించిని ।

యిందునాశ్రీవేంకటేశ యింతలోనన్నీలితిని ।

కిందుపడి యీ వెనన్ను గలిపించిని ॥

౨౯౧

## తాత్పర్యము

శ్రీరాగం.

పల్లవి

తలమేల కులమేల తపమీకారణము ।

యెలమి హరిదాసులు యేజాతయైననీమి ॥

(చరణము)

కాకమువల్లంబుట్టదా ఘనమైనయశ్వధము ।

దానిని గొల్లలోబుట్టదాముత్రేము ।

జ్ఞాన విమలతనజన్మించి దానివిషము ।

యెక్కడ మహానుభావులెందు వ్రట్టికీమి ॥

చిడివీరాళ్లంబుట్టవా చెలువైనవజ్రములు ।

పుడమినింగల వల్లంబుట్టదాతేన ।

చెడగుబిల్లి మేననువెళ్ల దాయనా జవాబిడి ।

వ్రడిలోని పుణ్యాలెందు నుదయించరేమి ॥

పంకములోబుట్టదా పరిమళపుందామర ।

పొంకపుగీటములందువ్రట్టదా పట్టు ।

కొంకక శ్రీకేంకటకుంగొలిచినదాసులు ।

సంకలేని జ్ఞాను లెందుజనియించరేమి ।

౨౩

కాంభోదీ.

పల్లవి

చూచెవారికిం గుఱియి ముఖమైతోచుంగొని ।

యేమి కావడియోదావాదెలుగునాచేగి ॥

(చరణము)

పక్కగగన్ముఖముంగంటె పదుల కేళ్ళలోకము ।

గుక్కకదానికేమోపుగుడ్డకొంటి ।

కిక్కిరిసి అరుగునాకటనుండు చిహ్నాల్ల ।

వెక్కనమై యానుకొన వెనకనావనికి ॥

## అథాత్మ సంకీర్తనలు

గదాటాడెవానింగంటె శన్నువారికివేడుక ।  
 అడుగడుగుప్రయానములు వానికి ।  
 బడినుండు జతురంగబలములు దొరకును ।  
 చిడుముడి శత్రులపై చింతయాతనికి ॥  
 పాములవానింగంటె పడుచులకానందము ।  
 వోముచుఁ బ్రాణమువట్టుకుండునాతండు ।  
 యీమేర శ్రీవేంకటేశ యిల్లెట్ట బెడఁచునున ।  
 కామియై భోగించదీరదాతనికిప్రొద్దును ॥

౨౪

ఛాయానాట.

పల్లవి

తలంప వెనకనుయ్యి తగరు వుండటదినం ।  
 దొలంగనాకుండెరువు దోపదేమిసేతు !

(పరణము)

మమకార విరక్తిమాగ్గఁ దూడము నీన్పై ।  
 మమతనేయక నాకుమానరాడు ।  
 మమతమేమో నిర్మమతమేమో దీని ।  
 క్రమమునక్రమనే గావనేమిపేతు ॥  
 కర్మమార్గముజన్మగతికింజేరువ ని ।  
 స్కర్మము పాతకమునకుందొడవు ।  
 కర్మిగావలెనో నిష్కర్మిగావలెనో యీ ।  
 మర్మంబు మదము స్మృతదేమిసేతు ॥  
 శరణాగతరక్షకుండై నయట్టి ।  
 తిరువేంకటగిరిదేవుండా ।  
 పరిపూర్ణుండవో నీవుపరిచ్ఛిన్నుండవో ని ।  
 స్మరసి భజింపలేనాతి నేమిసేతు ॥

౨౫

## తాళపాకం కవుల కృతులు

మలహరి.

శల్లవి

పాలదొంగవద్దవచ్చిపాడేరు తమ ।

పాలిటిదై వమని బ్రహ్మాదులు ॥

(చరణము)

రోలంగట్టించుక పెద్దరోలుగా వాపోవు ।

బాలునిముందరవచ్చిపాడేరు ।

ఆలకించి వినుమని యంబరభాగమునందు ।

నాలుగుదిక్కులనుండి నారదాదులు ॥

నోరునిండాజొల్లుగార నూగి ధూళిమేనితో ।

పారేటిబిడ్డనివద్దంబాడేరు ।

వేరులేనివేదములు వెంటవెంటంజదువుచు ।

జేరిచేరియింతనంతశేషాదులు ॥

ముద్దులుమోమునంగార మూలలమూలలదాగె ।

బద్దలబాలునివద్దబాడేరు ।

అదివోశ్రీతిరువేంకటాద్రిశుండితండని ।

చదికివెండికివచ్చెననకాదులు ॥

ధన్యాశి.

శల్లవి.

నందనందన వేణునాదవినోదము ।

కుందకుంద దంతహాసగోవధానధరా ॥

(చరణము)

రామరామగోవింద రవిచంద్రలోచన ।

కామకామ కలుషవికారవిఘ్నారా ।

ధామధామ విభవత్ప్రతాపరూపదనుజ ని ।

ధూమదామకరణచతురభవభంజనా ॥

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

కమలకమలవాస కమలరమణదేవో ।

త్తమ తమోగుణసతతవిదూర ।

ప్రమదప్రమదానుభవభావకరణ ।

సుముఖసుధానంద శుభరంజనా ॥

పరమపరాత్పర పరమేశ్వరా ।

వరదవరదామలవాసుదేవ ।

చిరచిరఘననగశ్రీవేంకటేశ్వర ।

సరహరినామ పన్నగశయనా ॥

౨౭

కన్నడగాళ.

పల్లవి

వెలికివెళ్లండు చలికివెరవండు ।

వులికి నులికినులికెనయ్యా ॥

(చరణము)

రోగియై తా రుచులంబాయెడు ।

భోగియై రతిపాందొల్లెడు ।

వేగిమిగిలిన వెడచీకటి నీరు ।

త్రాగిద్రాగిదాగెనయ్యా ॥

తొడికిదొడుకండు వ్రుడికినుడుకండు ।

కడికిగగరండు కడుంజేరండు ।

మడికిగుడికిమానిన మమతలం ।

బుడికిబుడికిబుడికియ్యా ॥

నిండినిండండు నెరసి నెరయండు ।

పండిబండండు బయలింతల ।

అండనే తిరువేంకటాధిపుండలంచుచు ।

నుండినుండినుండెనయ్యా ॥

౨౮

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

ధన్యాశి.

పల్లవి

దేవదేవం భజే దివ్యప్రభావం ।

రావణాసురవై రి రఘుపుంగవం ॥

(చరణము)

రాజవరశేఖరం రవికులసుధాకరం ।

అజానుబాహుం నీలాభ్రకాయం ।

రాజారికోదండ రాజదీప్తాగురుం ।

రాజీవలోచనం రామచంద్రం ॥

నీలజీమూతసన్నిభశరీరం ఘనవి ।

శౌలవక్షసం విమలజలజనాభం ।

కాలాహినగహరం ధర్మసంస్థాపనం ।

భూలలనాధిపం భోగశయనం ॥

పంకజాననవినుత పరమనారాయణం ।

శంకరాజిత జనకచాపదళనం ।

లంకావిశోషణం లాలితవిభీషణం ।

వేంకటేశం సాధువిబుధవినుతం ॥

౨౯౯

అహిరి.

పల్లవి

యెడమపురివెట్టె పరహితవివేకములోన ।

గడుసువడం జదువుమెరుంగులు వారెంజలము ॥

(చరణము)

లంపమేయంగదొణంగ లలితంపుమతిలోన ।

తెంపుదిగవిడిచె యెడతెగనిమానంబు ।

చంపదొరకొనియె వెనటలేనితమకంబు ।

యింపుఘనమాయె నేనింకనేమిసేతు ॥

## అథ్యాత్మ సంకీర్తనలు

బయలువందిలివట్టివనిలేనిలంపటము ।  
 దయవిడువం దొడంగె చిత్తములోనికాంచు ।  
 పయిగొన్న మోహంబు పడనిపాట్లంబరచె ।  
 లయమాయె శాంతి మెల్లనతీరె నెరుక ॥  
 చావుంబుట్టువుమతెచె సంసారబంధంబు ।  
 దైవమునువిడిచె యాదరికంపుఁబ్రియము ।  
 శ్రీవేంకటేశ్వరుండు చిత్తరంజకుండు యింక ।  
 గావలసినది యతనికరుణ ప్రాణులకు ॥

300

## శ్రీరాగం

పల్లవి

యెంతగాలమోకదా యీదేహధారణము ।  
 చింతాపరంపరలం జిక్కువడవలసె ॥

(చరణము)

వడిగొన్న మోహంబు వలలందగులై కదా ।  
 కడలేనిగభానరకములందవలసె ।  
 నరిమిసుఖములచేత ననువునేయంగగదా ।  
 తొడరి హేయపుదిడ్డిందూరాడవలసె ॥  
 పాపపుంజములచే పట్టువడంగగదా ।  
 ఆపదలతోడి దేహముమోయవలసె ।  
 చూపులకులోనై న సుఖముగానకకదా ।  
 దివసభ్రాంతిచెందిరి గాడవలసె ॥  
 హితుండై న తిరువేంకటేశుంగొలువకకదా ।  
 ప్రతిలేని నరకకూపమునం బడవలసె ।  
 అతనికరుణారసంబుబ్బకుండంగగదా ।  
 బ్రతిమాలి నలుగడలఁబొరాడవలసె ॥

301



## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

నాట.

పల్లవి

తెలిసినందెలియండు తెలియనివారలు ।

దొలంగుడు బ్రహ్మాదులె యెరుంగుదురు ॥

(చరణము)

వరదుండఱిలదేవతలకు వంద్యుండు ।

గరదుండనురలకుఁగంటకుండు ।

పరమాత్ముండంబుజభవ శివాదులకు ।

బరులకెల్ల ముచ్చర్విలోనొకండు ॥

దేవుండు సనకాదిమునులకును బర ।

దైవములవేదములకును ।

కైవల్యమొనంగు ఘననిధివిధికి ।

మహావిధి జడులకు యాదవకులుండు ॥

ఆద్యుండచలుండు మహాభూతమితం డ ।

భేద్యుండసాధ్యుండు భీకరుండు ।

సద్యఃఫలదుండు నకలమునులకును ।

వేద్యుండితండ్రవో వేంకటవిభుండు ॥

309

సామంతం ॥

పల్లవి

యెక్కువకులజుండైన హీనకులజుండైన ।

నిక్కుమెరింగిన మహానిత్యుండెఘనుండు ॥

(చరణము)

వేదములుచదివియును విముఖుండై హరిభక్తి ।

యాదరించని సోమయాజికంటె ।

యేదియునులేని కులహీనుండైనను విష్ణు ।

పాదములునేవించు భక్తుండెఘనుండు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పరమమగువేదాంతపఠనదొరకియు సదా ।  
 హరిభక్తిలేనిసన్యాశికంటె ।  
 సరలిమాలినయంత్యజాతికులజుండెన ।  
 నరసి విష్ణునివెదకు నాతండఘనుండు ॥  
 వినియుజదివియును శ్రీవిభునిదాసుండుగాక ।  
 తనువుపెంపుచునుండుతపసికంటె ।  
 యెనలేనిశ్రీవేంకటేశుప్రసాదాన్ను ।  
 మనుభవించిన యాతండప్పుడెఘనుండు ॥

303

శ్రీరాగం.

పల్లవి

కనుఁగొనంగ జీవుండె రంగండు గాక యెరింగినను ।  
 అనవరత విభవంబులప్పుడెరావా ॥

(చరణము)

విసుగకెవ్వరినైన వేడనేర్చిననోరు !  
 దెసలకునుఁ బలుమారుఁ దెరచునోరు ।  
 వసుధాకళత్రుం దడవదుగాక తడవినను ।  
 యెనంగఁ గోరికలు తనకిప్పుడెకావా ॥  
 ముదమంది యెవ్వరికిఁ మ్రొక్కునెర్చినచేయి ।  
 వొదిగి యథములనడుగఁబూనుచేయి ।  
 అదనహరింబూజనేయదు గాక సేసినను ।  
 యెదురెదురంగోరికలు యిప్పుడెరావా ॥  
 తడయకేమిటికైనఁ దమకమందెడిమనను ।  
 అడరియేమిటికైన నలయుమనను ।  
 కడివేంకటేశుగొలువదుగాక కొలిచినను ।  
 బడిబడిన చెడనినంపదల్లిల్లురావా ॥

304

## తాత్పర్యసాకం కవుల కృతములు

ముఖారి.

పల్లవి

జనులు నుమరులును జయలిడంగా ।

ఘనుండదె పుర్యాలకంభముకాడ ॥

(చరణము)

వదలకవలసినవారికివరములు ।

యెదురెదురై తానిచ్చుచును ।

నిదురలేక పెనునిధినిభాన్వితన ।

కదలండదె గరుడగంభముకాడ ॥

కోరినవారికి కోరినవరములు ।

పూరంతప్రౌద్ధనొసంగుచును ।

చేరువయై కృపసేసినిదివో ।

కూరిమిలనడిమిగోపురమేడ ॥

వడివేంకటపతి వరములరాయుండు ।

నడుగం గాళ్లుంగన్నలునతులూ ।

బడిబడినొసంగుచుం బ్రాణచారులకు ।

కదిమి నీడదిరుగని చింతలూ ॥

30x

పాల్గి.

పల్లవి

కొండదవ్వుట యెలుకంగోరిపట్టుట దిన ।

బండాయెనంసారబంధము ॥

(చరణము)

వెలయజిత్తంబునకు వేరుపురువై బుద్ధిం ।

గలంగించెమోహవికారము ।

కలకాలమునకు లింగమమీదియెలుకయై ।

తలకొనియెనాత్మ పరితాపము ॥

## అధ్యాయ సంతకానలు

యరయజంచలముచే నాలజాలంబువలె ।

దిరుగదొరకొనియె దనదేహము ।

తిరువేంకటాచలాధిపుని మన్ననగాని ।

పరిపాటింబడదు తనభావము ॥

30౬

భై రవి.

పల్లవి

వీడివోయిదె వింతదొంగా ।

వేడిపాలువెన్న యెరింగినదొంగ ॥

(చరణము)

వెలయనిటంజొప్పువేసేటిదొంగ ।

తలగానసీక దాగుదొంగ ।

తలంకకనేలదవ్వేటిదొంగ ।

తెలిశిసందకాడ దిరిగేటిదొంగ ॥

అడుగుక్రిందమోపక మడచేటిదొంగ ।

అడరితల్లికీనై న నలుగుదొంగ ।

అడవిలోనెలవై యున్నదొంగ ।

తొడరి నీలికాశతోనుండుదొంగ ॥

మోసమింతలంజేయు మునిముచ్చదొంగ ।

రాసికెక్కినగుట్టపుదొంగ ।

వేసాలకిటువచ్చి వేంకటగిరిమీద ।

మూసినముత్యమై ముదమందుదొంగ ॥

30౭

శ్రీరాగం.

పల్లవి

త్వమేవ శరణం త్వమేవ శరణం ।

కమలోదర శ్రీజగన్నాథా ॥

(చరణము)

వాసుదేవ కృష్ణ వామన సరసింహ ।

శ్రీసతీశ సరసిజనేత్రా ।

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

భూసురవల్లభ పురుషోత్తమపిత ।

కాశీయవసన జగన్నాథా ॥

బలభద్రానుజ షరమపురుష దుగ్ధ ।

జలధివిహార కుంజరవరద ।

సులభసుభద్రా సుముఖసురేశ్వర ।

కలిదోషహరణ జగన్నాథా ॥

వటవత్రశయన భువనపాలనజంతు ।

ఘటకారకరణ శృంగారాధిప ।

పటుతర నిత్యవైభవరాయ ।

తిరువేంకటగిరినిలయ జగన్నాథా ॥

305

సామంతం.

శల్లవి

ఆదిదేవుండనంగ మొదలనవతరించి జలధిసాచ్చి ।

వేదములును శాస్త్రములును వెదకితెచ్చెనితండు ॥

(చరణము)

వాలితిరుగునట్టి దైత్యవరుల మోహవతులనెల్ల ।

మూలమూలంద్రోళి ముసుగుపాలునేసె నితండు ।

వేలసంఖ్యనై నసతుల వేడుకలలరంజేసి వొంటి ।

నాలిమగనిరీతింగూడి యనుభవించెనితండు ॥

కడుపులోని జగములెల్లం గదలకుండంబాపరేని ।

పడకనొక్కమనసుతోడం బవ్వళించెనితండు ।

అడుగుక్రిందలోకమెల్ల నడంచడలంచి గుఱుతుమీర ।

పొడవుపెరిగిమిన్న జలము పొడిచితెచ్చెనితండు ॥

కొండవయసునాడు మంచి గోపనతులమనములెల్ల ।

అడికెలకునోపి కొల్లలాడిబ్రదికె నితండు ।

వేడుకలర వేంకటాద్రివెలగి భూతకోటి దన్నం ।

జూడుండనుచు మోక్షపదముచూరవిడిచె నితండు ॥

306

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ముఖారి.

శ్లోవి

మాద్యశానాం భవామనుదేహానాం ।  
యూద్యశం జ్ఞానమితి యేషి న వదంతి ॥

(చరణము)

వాచామగోచరం వాంఛా సర్వత్ర ।  
నీచకృత్యైరెవ నిబిడికృతా ।  
కేచిదపివా విష్ణుకీర్తనం ప్రిత్యా ।  
సూచయంతోవా శ్రోతుం న సంతి ॥  
కుటిలదుర్బోధనం కూహకం సర్వత్ర ।  
విటవిడంబనమేవ వేద్యధికం ।  
పటువిమలమార్గసంభావనపరసుఖం ।  
ఘటయితుం కష్టకలికాలె న సంతి ॥  
దురితమిదమేవ జంతునాం సర్వత్ర ।  
విరసకృత్యైరెవ విశదీకృతం ।  
పరమాత్మానం భవ్యవేంకిటనామ ।  
గిరివరం భజయితుం కేవా న సంతి ॥

3౧౦

శ్రీరాగం.

శ్లోవి

కాకున్న సంసారగతులేల ।  
లోకకంటకములగు లోభంబులేల ॥

(చరణము)

వినికిగనవలసినను విష్ణుకీర్తనచేవికి ।  
వినికిచేసిననదియె వేదాంతబోధ ।  
మనికిగనవలసినను మధువైరిపై భక్తి ।  
ప్రసిక్తిబ్రాణులకు బ్రహ్మోపదేశంబు ॥

## తాళ్ళపాకర కవుల కృతములు

చదువుగనవలసినను శౌరసామము దిరుగం ।  
 జదువుటే సకలశాస్త్రములనమ్మతము ।  
 నిదురగనవలసినను నీరజాక్షునికి దన ।  
 హృదయమర్పణసేయుటది యోగనిదుర ॥  
 ఆనవలశిన వేంకటాధీశ్వరునికృపకు ।  
 నానసేయుట పరమానందసుఖము ।  
 వాసిగనవలసినను వైష్ణవాగారంబు ।  
 వాసిసేయుట దనకువైభవస్ఫురణ ॥

300

దేశి.

చల్లవి

జీవుండంతటివాడు చిత్తమెంతటది ।  
 తనదైవికముగడవ నంతటివాడనదాను ॥

(చరణము)

విడిచివోపనియాస నిజ్ఞానపాసనలం ।  
 గడచి మున్నాడె నక్కడివివేకములు ।  
 పుడుగనియ్యని మోహమిచ్చి పరమార్థముల ।  
 మెడవట్టినూక నేమిటికింక నేరక ॥

పాయనియ్యని మహాబంధమధ్యాత్మతో ।  
 రాయడికిందొడంగె సైరణలేలకలుగు ।  
 మాయనియ్యని కోపమహిమకరుణామతిని ।  
 వాయెత్తనియ్య దెవ్వరికింజెప్పుదుము ॥  
 సరిలేనియాత్మచంచలమంతరాత్మకుని ।  
 నేరంగ నియ్యదు దనకునేటిపరిణతలు ।  
 తిరువేంకటాచలాధిపుని మన్ననగాని ।  
 వెరసి యిన్నిటిగెలువ వెరపుమఱిలేదు ॥

301

## అభ్యాసార్థ సంగీతకావ్యము

సూక్తి.

పల్లవి

యేమిగల్గిందిండు సంతసెనంగిన వృథా ।

కాముకపు మనస్సునకు కడమొదలులేదు ॥

(పూర్వార్థం)

వత్తిలోపలినూనెనంటిది జీవనము ।

విత్తుమిగాదట పొల్లువిధము దేహంబు ।

భక్తిసేయుటయేమి పాసిపోవుటయేమి ।

సాత్తులనుఖంబులకు మారలుటలుగాక ॥

ఆకాశపాకాశ మురుదై నకూటంబు ।

లోకరంజకము తమలోనినమ్మతము ।

చాకిమణుగులజాడ చంచలపు సంపదలు ।

చేకొనిననేమి యివిచెదర్చిననేమి ॥

గాదెభోసివకొల్లుచు కర్మమంసారంబు ।

వేడివిడువనికూడు వెడమాయెబ్రదుకు ।

వేదనలనడతెగుట వేంకటేశ్వరుకృపా ।

మోదంబువడసినను మోక్షంబుగనుట ॥

303

శ్రీరాగం.

పల్లవి

కొంచమును ఘనముం గనుగొననేల హరిందలంచు

పంచమహాపాత్రుండై బ్రాహ్మణోత్తముండు ॥

(శరణము)

వేదములు చదివియును విముఖుండై హరికథల ।

నాదరించని సోమధూజికంబై

యేదియునులేని కులహీనుండై నను విష్ణు ।

పాదసేవకుండు శ్రీబ్రాహ్మణోత్తముండు ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పరమమగు వేదాంతపతన దొరకియు ।  
 సదాహరిందలంచలేని సన్యాసికంటె ।  
 మరిగిపసురముఁదినెడి మూలయైనను వాడె ।  
 పరమాత్ముఁగొలిచినను బ్రాహ్మణోత్తముండు ॥  
 వినియుం జదివియు రమావిభునిం దలంపకవృథా ।  
 తనువువేపుచుందిరుగు తపసికంటె ।  
 చనవుగల వేంకటేశ్వరుడాసులకు వెంటంబడి ।  
 దిరుగు నధముండె బ్రాహ్మణోత్తముండు ॥

308

జాళి.

పల్లవి

తెలిసియు సత్యంత దినుండె ।  
 తన్నుం దెలియుంగ గోరేటతెలివెపోతెలివి ॥

(చరణము)

పలచీననతి దన్ను వడిం గాలందన్నిన ।  
 అలరి టెట్లనుబ్బునటువలెనె ।  
 తలంకకెవ్వరు గాలందన్నినామతిలోన ।  
 అలుగక ముడమందునదిపోతెలివి ॥  
 అరిదిమోహపువనిత ఆలిపై దిట్టిన ।  
 నరవిరై చొక్కినయటువలెనె ।  
 పరులు దన్ను వెలుపల నిట్లంబలికిన ।  
 అరలేక రతింజొక్కునదిపోతెలివి ॥  
 తనివోక ప్రియకాంత తమ్ములపురసమాన ।  
 ననయమును నటుగోరునటువలెనె ।  
 తనర వేంకటపతి దాసులప్రసాదంబు ।  
 అనిశమును గొనంగోరునదివోతెలివి ॥

309

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

గుండ్రకీయ.

పల్లవి

పోరాకవోయి తలంపున నున్నదై వంబు ।

జేరనొల్లక పరులంజేరం దిరిగెదము ।

(చరణము)

వడింబారు పెనుమ్మగము వలలలోపలఁదగులు ।

వడివెడలగతిలేక వడఁకుచున్నట్లు ।

చెడనికర్మములలోఁజిక్కి భవముల బాధం ।

బడియెదము గాక యేపనికిం దిరిగెదము ॥

నీరులోపలిమీను నిగిడియామిషముకై ।

కోరిగాలముద్రింగి కూలఁబడినట్లు ।

జారిపోయిననేల సంసారసౌఖ్య ।

వికారంబు మోహములం గట్టువడియెదము ॥

శ్రీవేంకటేశునాశ్రిత లోకరక్షకుని ।

భావింప దేవతాపతియైనవాని ।

నేవించుభావంబు చిత్తమొడంబడకనె ।

మీవలావలిపనుల నిట్లందిరిగెదము ॥

30౬

శ్రీరాగం.

పల్లవి

నీకలసందేహమై జరగుచున్నది యొకటి ।

ప్రకటింప జేవమో బ్రహ్మమోకాని ॥

(చరణము)

వసుదేవుజతరమను వననిధికి జంద్రుడై ।

అసమానగతిం బొడమినాడితండు ।

వసుధం జంద్రుఁడు నీలవన్నుఁడేటికి నాయు ।

కనరెత్తిననుం గద్దు గలయంగొనంబోలు ॥

## తాత్పర్యము కవుల కృత్యము

ఇనవంశమున కొకహిత కల్పభూజమై ।  
 అనఘుండై జనియించి నాఁడితండు ।  
 నన్ను వైన నుత్తతతువు నల్ల నేఁటకీనాఁడై ।  
 పెనుఁగొమ్మలో బెంగ పెరిగి కాబోలు ॥  
 తిరువేంకటాద్రిపై యెఱియింపఁతామనై ।  
 అరిదియై బొడచూపి నాఁడితండు ।  
 గరిమె నదియిప్పుడు భీకరీవన్ను మేలామై ।  
 హరిసీలముఖంబు ప్రభు లలమిహొనఁబోలు ॥

302

ముఖారి.

సల్లవి

చిరత్నముండు శ్రీవత్సరముండు ।

పరమం భవ్యం చావనం ॥

(పరమము)

వేదమయుండు శోచిదుం ధృమలుండు పతుం ।

డాదిపురుషుండు మహామహుండు ।

యేదెసనేమని యేదిదలంచిన ।

నభేదమవాద మఖిలస్వస్మృతం ॥

నిఖిలనిలయుండు మునివరదుం డధికుండు ।

మఖిముఖ శుకాభివృత్తరతుండు ।

శిఖరం శివం సుశీల షష్ఠాదికయ ।

ముఖరం ముఖ్యంమూర్ఖునిధం ॥

అనేకప్రదుదుం యనాదినిధుండు ।

ఘనుండి తిరువేంకటాద్రితుండు ।

దినంతియం సముత్తిత రతికోట ।

భజనం విభావనం భవం ॥

303

## అభ్యుత్థ నిరీతకావలి

సామంతం.

పల్లవి

యిందరికి నభయంబులిచ్చునేయి ।

కందువలగు మంచిబంగ్గారాచేయి ॥

(చరణము)

వెలలేనివేదములు వెదకితెచ్చిన చేయి ।

చిలుకుగుబ్బలిక్రిందజేచ్చుచేయి ।

కలికియగుభూకాంతఁగాగిలించినచేయి ।

వలనై నకొనగోళ్ల వాడిచేయి ॥

తనివోక బలిచేత దానమడిగినచేయి ।

వొనరంగ భూదానమొసంగుచేయి ।

మొనసిజలనిధియమ్ము మొనకుఁదెచ్చినచేయి ।

యెనయ నాఁగేలుధరియించుచేయి ॥

పురసతులమానములు పొల్లనేసినచేయి ।

తురగంబుఁబర పెడిదొడ్డచేయి ।

తిరువేంకటాచలాధీశుండై మోక్షంబు ।

తెరువుప్రాణులకెల్లఁదెలిపెడిచేయి ॥

307

పాడి.

పల్లవి

అందరిబ్రదుకులు నాతనివె ।

కందువెల్లశ్రీకాంతునిదె ॥

(చరణము)

వేమరుం జిదేపెడే విప్రులజేదము ।

సోముకవైరి యశోవిభవం ।

శ్రీమించునమరుల జీవనమెల్ల ।

సుధామధనున సంతతకరుణి ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

హితవగు యిలలోని నుఖమెల్లను ।  
 దితిసుత దమనుండుదెచ్చినదె ।  
 తతి తల్లి దండ్రితానై కాచిన ।  
 రతి ప్రహ్లాదవరదుని కృపె ॥  
 అలరిన యమరేంద్రాదులబ్రదుకులు ।  
 బలిబంధానుకృపంబరగినవే ।  
 బలసి మునులయాపదలు వాపుటకు ।  
 బలున్యవభంజను పరిణతలె ॥  
 పూని యనాథుల పొందుగఁగాచిన ।  
 జానకివిభుని సరసతలె ।  
 నానాభూభరణంబులు నందుని ।  
 నూనుండు చేసిన సుకృతములె ॥  
 తలకొనిధర్మము తానై నిలుపుట ।  
 కలుషవిదూరుని గర్వములె ।  
 నిలిచిలోకములు నిలిపినభునుడగు ।  
 కలియుగమున నేంకటపతివె ।

390

కన్నడగాళ.

పల్లవి

పాయక మతినుండి వరగు మేలుం గీడును ।  
 చేయించి కమ్మి దాఁ జేయుటెవ్వరిది ॥

(చూడము)

మెల్లయఁజరాచరవిభుండై న విభునాత్మం ।  
 డలించుఁగొక ప్రాణి దానేమిసేయు ।  
 తెలిసి నిమ్మలభక్తి దీపించి తనుజేరం ।  
 గొలుపించుకొనలేమి కొరత యెవ్వరిది ॥

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

కొందరు సుఖులై కొదలేకమెలగంగ |  
కొందరి దుఃఖపుకొరత యెవ్వరిది |  
అందరిమతి వెంకటాద్రివల్లభ నీవు |  
చెంది కమ్మములంజేయు చేతయెవ్వరిది ||

3 ౨౧

ఆహిరి.

పల్లవి.

యెండలోనినీడ యీమనసు |  
పండుగాయె నేయంబనిలేదు మనసు ||

(చరణము)

నానచేత కములవలెనాయె మనసు |  
గోనెంబట్టినబంక గుణమాయెమనసు |  
మానంజిక్కినకొలవంత మాయెమనసు |  
తేనెలోపలి యీఁగతెఱగాయె మనసు ||

గడిరాజుబ్రదుకాయె కడలేనిమనసు |  
నడివీధిపసరాయె నయమైనమనసు |  
గడకుగట్టిన పాతగతి దోచెమనసు |  
అడుసులోపలి కంబమై తోచెమనసు ||

తెరువుచూపినజాడఁ దిరుగునీమనసు |  
మరుగుజేశినచోట మరుగునీమనసు |  
తిరువేంకటేశుపై దిరమైనమనసు |  
శిరిగలిగినచోట జేరు నీమనసు ||

3 ౨౨

భూపాళం.

పల్లవి

అలర నుతించరో హరిని |

యెలయించి మిము భ్రమయించి నీళ్ళయ్యె

## తాళ్ళసాకం కవుల కృతులు

(చరణము)

నేయరో మనుజులార చింత హరినింకనైన |  
 రోయరో మీభుజియించు రుచులమీద |  
 కాయమస్థిరము యీకలిమిధ్రువముచాల |  
 జోయెంబో యెందుకుఁగాకవోయెం గాలము ||  
 మెచ్చరోమనుజులార మీరే హరికథలు |  
 పుచ్చరో మీమదిలోని పోరలెల్లను |  
 కొచ్చరోమనుజులార కోరకెల్లను మీకు |  
 నిచ్చి శుభములు యివియెల్లకాలము ||  
 కనరో వెంకటపతిం గన్నులు దనియంగ |  
 వినరో యీతనిస్తుతి వీనులునిండ |  
 మనరో శ్రీహరిచేతి మన్ననలుమీరు |  
 తనమీఁదిమది బుద్ధిదాఁచినగాలము ||

3 23

ధన్యాశీ.

పల్లవి

చదివెంబో ప్రాణి సకలము యీ |  
 చదువుమీఁదివిద్య చదువడాయెగాని ||

(చరణము)

శిరులు చంచలమని చేతలధ్రువమని |  
 పరగుసంసారము బయలని |  
 తొరలిన సుఖమెల్ల ధుఃఖములమని |  
 యెరింగి లోభమువీడ నెరంగడాయెగాని ||

తలకొన్న ధర్మమే తలమీదిమోపని |

వలసి నొల్లమి దైవవశమని |

కలిమియులేమియుం గడవంగరాదని |

తెలిసి లోభమువీడ దెలియఁడాయెగాని ||

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

యేచిన పరహితమెంతయు దమదని ।

వాచవులిన్ని నెవ్వగలని ।

యీచందమున వేంకటేశుచేతలని ।

చూచిలోభము వీడంజూడడాయెగాని ।

324

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

యెందుజూచినం దనకు నిన్ని యును నిట్లని ।

కందులేనిసుఖము కలనై నలేదు ॥

(చరణము)

సిరులుగలిగినఫలము చింతంబొరలనెకాని ।

సారిది సంతోషమించుకయైనలేదు ।

తరుణిగలఫలము వేదనలంబొరలుటెకాని ।

నెరుసులేనిసుఖము నిమిషంబులేదు ॥

తనువుగలఫలము పాతకమునేయనెకాని ।

అనువై నపుణ్యంబు అదియింతలేదు ।

మనసుగలఫలము దుర్మతిబొందనేకాని ।

ఘనమనోజ్ఞానసంగతి గొంతలేదు ॥

చదువుగలిగినఫలము సంశయంబేకాని ।

సదమలజ్ఞాన నిశ్చయమింతలేదు ।

యిదియెరింగి తిరువేంకటేశ్వరుని గొలిచినను ।

బ్రదుకుగలుగును భవము ప్రాణులకులేదు ॥

325

అహిరి.

పల్లవి

సతతమునేజేయు ననాచారములకుం గడయెక్కడ ।

మతి ననుంగని కావుము రామారామారామా ॥



## తాత్పర్యచాకం కవుల కృతులు

(చరణము)

సేసిన నాబ్రహ్మత్యలు శిశుహత్యలు గోహత్యలు ।  
 ఆసలనెన్నోయెన్నో ఆయాజాడలను ।  
 యీసున నేనిపుడెరింగియు నెరంగక సేసెదురితపు ।  
 రాసులకును గడలేదిదె రామారామారామా ॥

నమలెడిసావాచవులకు నానావిధభక్షణములు ।  
 కమిలిన దుర్గంధపుశాకమ్ములు దొమ్ములును ।  
 జముబాధల నరకంబులసారెకు నన్నెటువలె ।  
 శ్రీరమణుండ ననుంగాచె విటు రామారామారామా  
 కపటపు నాధనవాంచలు కలకాలముఁ బరకాంతల ।  
 జపలపుఁదలంపుల సేతలసంఖ్యములరయంగను ।  
 యెపుడును నిటువలెనుండెడు హీనుని నన్నెటుగావెదో ।  
 రపమున శ్రీవేంకటగిరి రామారామారామా ॥

3 92

కన్నడగాళ.

పల్లవి

కరుణానిధిం గదాధరం ।  
 శరణాగతవత్సలం భజే ॥

(చరణము)

శుకవరదం కొస్తుభాభరణం ।  
 ఆరాధనస్త్రియమనేకదం ।  
 సకలరక్షకం జయాధికం ।  
 సేవకపాలకమేవం భజే ॥

ఉరగశయనం మహాబ్యలంతం ।  
 గరుడారూఢం కమనీయం ।  
 పరమపదేశం పరమం భవ్యం ।  
 హరిం దనుజభయదం భజే ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

లంకాహరణం లక్ష్మీరమణం ।  
 పంకజసంభవభవస్రియం ।  
 వేంకటేశం వేదనిలయం ।  
 శుభాంకం లోకమయం భజే ॥

322

సామంతం.

పల్లవి

చాలదా బ్రహ్మమిది సంకీర్తనం మీకు ।  
 జాలెల్లనడగించు సంకీర్తనం ॥

(చరణము)

సంతోషకరమైన సంకీర్తనం ।  
 సంతాప మణంగించు సంకీర్తనం ।  
 జంతువులరక్షించు సంకీర్తనం ।  
 సంతతముదలంచుడి సంకీర్తనం ॥

సామజముం గాచినది సంకీర్తనం ।  
 సామమునకెక్కుడి సంకీర్తనం ।  
 సామీప్యమిందరికి సంకీర్తనం ।  
 సామాన్యమా విష్ణుసంకీర్తనం ॥

జముబారివిడిపించు సంకీర్తనం ।  
 సమబుద్ధిపొడమించు సంకీర్తనం ।  
 జమళిసౌఖ్యములిచ్చు సంకీర్తనం ।  
 శమదమాదులజేయు సంకీర్తనం ॥

జలజాసనుని నోరి సంకీర్తనం ।  
 చలిగొండనుతడలచు సంకీర్తనం ।  
 చలువగడనాలుకకు సంకీర్తనం ।  
 చలపట్టితలంచుడి సంకీర్తనం ॥

సరళిసంపదలిచ్చు సంకీర్తనం ।  
 సరిలేనిదిదియపో సంకీర్తనం ।  
 సరుసవేంకటవిభుని సంకీర్తనం ।  
 సరగుననుదలచుడి సంకీర్తనం ॥

323

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

యెదుటి నిధానమమెటుచూచిన ।

నీవడ వేంకటగిరి యనంతండా ॥

(చరణము)

సాగిసిభాద్రపద శుద్ధ చతుర్థశి ।

తగువేడుక నిందరుగొలువ ।

పగటుసంపదలు బహుళమొసంగు ।

నీవగు వేంకటగిరి యనంతండా ॥

తొలుత సుశీలకు దుస్సీలవలన ।

వెలయ సంపదలవిముఖుండై ।

వలెనని కొలిచిన వడింగాచిన మా ।

యల వేంకటగిరియనంతండా ॥

కరుణంగాచితివి కౌండిన్యని మును ।

పరగినవృద్ధబ్రాహ్మ్యుండవై ।

దొరపులుమాపులు ధ్రువముగగాచిన ।

హరివేంకటగిరి యనంతండా ॥

39

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

యేమివారలేరు యేమిమరలేరు ।

యీమాయలంపట చిందమొందనెకాని ॥

(చరణము)

సతులుగలమేలు దాసడింజొరలనెకాని ।

సతమైన సౌఖ్యస్వస్థానంబులేదు ।

హితులుగలమేలు తానిడుమం బొరలనెకాని ।

హితవివేకము నరులకెంతైనలేదు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

తనువులై త్తినమేలు తగులాయమేకాని ।  
 కనుగొనంగ యోగభోగముగొంతలేదు ।  
 ఘనముగలమేలు తా గవ్వొంధమేకాని ।  
 ఘనుండై సశ్రీనాథుం గనుగొనంగలేదు ॥  
 చింతగలిగినమేలు చివుకంబట్టనెకాని ।  
 చింతవేంకటవిభునిఁ జింతించలేదు ।  
 సంతోగలిగినమేలు సంసారమేకాని ।  
 సంతతముంజెడని సదతిచేరలేదు ॥

330

ఆహిరి.

పల్లవి

నానాదిక్కుల నరులెల్ల ।  
 వానలలోననె వత్తురు గదలి ॥

(చరణము)

సతులు సుతులుం బరిసరులుబాంధవులు ।  
 హితులుగొలువంగ నిందరును ।  
 శతసహస్రయోజనవాసులు ।  
 సువ్రతములతోడనె వత్తురుగదలి ॥  
 ముడుపులుజాలెలు మొగిదలమూటలు ।  
 కడలేనిధనము గొత్తలును ।  
 కడుమంచిమణులు కరులు దుగ్గములు ।  
 వడిగొనిచెలంగుచు వత్తురు గదలి ॥  
 మగుటవధానులు మండలేశ్వరులు ।  
 జగదేకవతులు జతురులును ।  
 తగువేంకటపతి దర్శింపగ బహు ।  
 వగలసంపదల వత్తురు గదలి ॥

331

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

నాట.

పల్లవి

యెంతబోధించి యేమిసేసిన దన !

దొంతికర్మములు తొలంగెనా ॥

(చరణము)

సతత దురాచారజడునకుం ।

బుణ్యాసంగతి దలపోశినంగలిగెనా ।

అతిపాపకర్మబోధకుండ్లై వెలయు ।

దుష్ట మతిందలపోశిన మరికలిగెనా ॥

బహుజీవహింసావరుండ్లై నవానికి ।

యిహాపరములు దై వమిచ్చెనా ।

విహితకర్మములు విడిచినవానికి ।

సహజాచారముజరగెనా ॥

దై వదూషకుండ్లై తిరిగేటివానికి ।

దై వతాంతరము దెలిసెనా ।

శ్రీవేంకటేశ్వరుం జింతింపకుండిన ।

పావనమతుండ్లై బ్రతికెనా ॥

339

శ్రీరాగం.

పల్లవి

యేటిబ్రదుకు యేటిబ్రదుకు ।

హృక్కమాటలోనె యలమటమైనబ్రదుకు ॥

(చరణము)

సంతకూటములె చవులయినబ్రతుకు ।

దొంతిభయములతోడి బ్రదుకు ।

ముంతనీళ్ల నె మునిగేటిబ్రదుకు ।

వంతంబొరలి కడ వరలేనిబ్రదుకు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

మనసుచంచలమె మనువయినబ్రదుకు ।  
 దినదిన గండాల దీర్ఘబ్రదుకు ।  
 తనియకాసలనె తగిలేటిబ్రదుకు ।  
 వెనకముందరచూడ వెరపయినబ్రదుకు ॥  
 తెగి చెందె తీపయి తినియేటిబ్రదుకు ।  
 పగవారి పంచలపాలై న బ్రదుకు ।  
 తగువేంకటేశ్వరుం దలంచని బ్రదుకు ।  
 పొగకునోపక మంటఁ బొగిలేటిబ్రదుకు ॥

333

లలిత.

పల్లవి

సకలసంగ్రహము సకలసంచయము ।  
 అకృతసుకృతమిది హరినామం ॥

(చరణము)

సకలవేదశాస్త్రముల సారమిది ।  
 సకలమంత్రరాజంబునిది ।  
 సకల పురాణరసముల మధురమిది ।  
 అక్షటిలపావనం హరినామం ॥  
 సకలతత్త్వ సంగళయఖండనమిది ।  
 సకలకర్మనిశ్చయమునిది ।  
 సకలవిధిరహస్య ప్రధానమిది ।  
 అకారణహితం హరినామం ॥  
 సకలదేవతాస్వామిప్రియంబడి ।  
 సకలలోక రక్షణము నిది ।  
 ప్రకటవేంకటపతి నామాంకిత ।  
 మ కించనధనం హరినామం ॥

334

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

పాడి.

పల్లవి

కటకటా జీవుండాకాలముదోలుకరాగ ।

సటవటలనే ప్రొద్దుజరపేవుగా ।

(చరణము)

సమతనన్నియనం జదివి కడపటను ।

కుమతివై అందరింగొలిచేవుగా ।

తమిగొని ప్రేమనెంతయును గంగకుంబోయి ।

తమకించి నూతినీరుద్రాగేవుగా ॥

తనువుంబ్రాయమునమ్మి దానధర్మముమాని ।

చెనటివై కర్మలుసేసేవుగా ।

వొనరంగ మీదనొడ్డిన మొగులునమ్మి ।

దోనెలనీళ్లువెళ్లం ద్రోసేవుగా ॥

యెలమితోదిరువేంకటేశుం గొలువలేక ।

పొలము రాజులవెంటఁ బోయ్యేవుగా ।

చిలుకకువలె బుద్ధిచెప్పినం గానలేక ।

సలుమారుకేగోజుంబొడేవుగా ॥

33

సామంతం.

పల్లవి

అందరికాధారమైన ఆదిపురుషుండితండు ।

విందై మున్నరగించె విభురునికడ నితండు ॥

(చరణము)

సనకాదులుగొనియాడెడి సర్వాత్మకుండితండు ।

వనజభవాదులకును దై వంబైన తండ్రితండు ।

యినమండలమునజెలఁగేటి హితవై భవుండితండు ।

మునుపుట్టినదేవతలకు మూలభూతియితండు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సిరులొసంగి యశోదయింట శిశునైన తండ్రితండు ।

ధరనావులమందలలో తగం జరించె నితండు ।

నరసతలను గొల్లెతలకు జనవులొసంగెనితండు ।

అరసి కుచేలునియటకులాదరించె నితండు ॥

పంకజభవునకును బ్రహ్మపదమొసంగెను యితండు ।

సంకీర్తనలాద్యులచే జట్టిగొనియె నితండు ।

తెంకిగనె కాలముం బరదేవుండయిన యితండు ।

వేంకటగిరిమీద ప్రభలవెలసిన ఘనుండితండు ॥

33౬

నాట.

పల్లవి

కాయము జీవుండుగలనాడె తెలివయలె ।

యాయత్నములు దనకెన్నండు ॥

(చరణము)

నతతము సంసారజడుండు దానట యాత్మ ।

హితవుడెలుసుకాలమెన్నండు ।

రతిసరసముల పూరకె ప్రాయమెడలంగ ।

యితరసుఖము దనకెన్నండు ॥

యెడపక ద్రవ్యమోహితుండై తిరుగం దన ।

యిడుమపాటు మానుటెన్నండు ।

కడలేని పొలయలుకలచేతం దనదేహ ।

మిడియంగ నిజసుఖమెన్నండు ॥

శ్రీవేంకటేశునింజేరి తక్కినసుఖ ।

మేవగించుకాలమెన్నండు ।

శ్రీవల్లభునికృప సిరిగాదలంచి ।

జీవుం డీవై భవముగాంచుటెన్నండు ॥

33౭



## తాళ్ళసాకం కవుల కృతులు

సామంతం.

పల్లవి

అతండె సకలవ్యాపకం డతండె యాతురబంధువుం  
డతండు దలంపులముంగిట నబ్బుటయెన్నుండొకొ ॥

(చరణము)

సారెకు సంసారంబను జలనిధులీదుచు నలసిన ।  
వారికి నొకదరిదాపగు వాడిక నెవ్వండొకొ ।  
పేరిన యజ్ఞానంబను పెనుజీకటి తనుంగప్పిన ।  
చేరువ వెల్గుగై తోచెడి చెలియింక నెవ్వండొకొ ॥  
దురితపుకాననములలో త్రోవబుదప్పినవారికి ।  
తెరువిదె పొమ్మని జూపెడి దేవుండిదెవ్వండొకొ ।  
పేరికిన యాశాపాశము పెడగేలుగఁ దనుంగట్టిన ।  
చెరవకుమని విడిపించేటివిభుండింక నెవ్వండొకొ ॥  
తగిలిన యాపదలనియెడి దావానలములుచుట్టిన ।  
వెగడకుమనివడినాప్పెడి బిరుదింక నెవ్వండొకొ ।  
తెగువయుదొప్పునుంగలిగిన తిరువేంకటవిభుండొక్కండె ।  
సొగిశి తలంచినవారికి సురుతరువగువాడు ॥

33౮

ముఖారి.

పల్లవి

యెక్కడనున్నా నితండు ।  
దిక్కులు మాదెనం దిరిగెగాక ॥

(చరణము)

సరసుండు చతురుండు జగదేకగురుండు  
పరమాత్ముం డఖిలబంధువుండు ।  
హరి లోకోత్తరుం డతండె నామతి ।  
సిరితోబాయక చెలంగెగాక ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ఉన్నతోన్నతుం డుజ్జ్వలుండధిసుండు ।  
 షన్నగళయనుండు భవహరుండు ।  
 యిన్నిటంగలిగిన యిందిరారమణుండు ।  
 మన్ననతో మము మనిపెంగాక ॥  
 మమతల నలమేల్మంగకు సంతత ।  
 రమణుండు వేంకటరాయుండు ।  
 జమలీసంపదల సరసవిభవముల ।  
 తమకంబున మముం దనిపెంగాకా ॥

33౯

## కన్నడగౌళ.

పల్లవి

విశ్వప్రకాశునకు వెలియాడలోనేడ ।  
 శాశ్వతునకూహింప జన్మమికనేడ ॥

(చరణము)

సర్వపరిపూర్ణునకు సంచారమికనేడ ।  
 నిర్వాణమూర్తికిని నిలయమికనేడ ।  
 పుర్విధరునకుగాలూఁదనొకచోటేడ ।  
 పార్వతిస్తుత్యునకు భావమికనేడ ॥  
 నానాప్రభావునకు నడుమేడమొదలేడ ।  
 ఆననసహస్రునకు నవ్వలివలేడ ।  
 మానిహృదయస్థునకు మాటేడపలుకేడ ।  
 జ్ఞానస్వరూపునకు గానవిననేడ ॥  
 పరమయోగీంద్రునకు పరులేడతానేడ ।  
 దురితదూరునకు సంస్తుతినిందలేడ ।  
 తిరువేంకటేశునకు దివ్యవిగ్రహమేడ ।  
 హరికినారాయణున కవుంగాములేడ ॥

3౪౦

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వసంతం.

పల్లవి

తలంపులో పలితలంపు దై వమితండు ।  
పలుమారు బదియును బదియైనతలంపు ॥

(చరణము)

సవతై నచదువులు సరుగడెచ్చినతలంపు ।  
రవళిందరిగుబ్బలిని రంజిల్లుతలంపు ।  
కవగూడంగోరి భూకాంతముంగిటితలంపు ।  
తివిరిదూషకుగోళ్లం దెగటాచ్చుతలంపు ॥  
గొడగువట్టినవానిం గోరి యడిగినతలంపు ।  
తడబడక విప్రులకు దానమిడుతలంపు ।  
పొడిశిజలనిధినిగడకూచి తెచ్చినతలంపు ।  
జడియక హలాయుధము జళిపించుతలంపు ॥  
వలపించి పురసతుల వ్రతముచెరిచినతలంపు ।  
కలికితనములు చూపంగలిగున్నతలంపు ।  
యిలవేంకటాద్రిపై నిరవుకొన్నతలంపు ।  
కలుషహరమై మోక్షగతిచూపుతలంపు ॥

380

పాడి.

పల్లవి

అన్నదాదినాం అన్యేషాం ।  
తస్మై తస్మై తత్రచపునశ్చ ॥

(చరణము)

సతతాధ్యయననిష్ఠాపరాణాందృఢ ।  
వ్రతినాంయతినాంవనవాశినాం ।  
గతిరీహస్మర్తుంతుజగత్యాంపర ।  
స్థితిరియంకావిష్ణునేవాపునశ్చ ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

మోహినామత్యంతముష్కరాణాంగుణ ।

గ్రాహినాంభవనై కకతినానాం ।

దేహసంతృళనవై దేశికోవాసదా ।

శ్రీహరిస్మరణవిశేషః పునశ్చ ॥

కింక్కుర్వాణదుఃఖతజీవినాం ।

పంక్తిలమనోభయభ్రాంతానాం ।

శంక్కానివన్ప్రతిఃస్ఫురసాకాశ్రీ ।

వెంకటాచలపతేనైనుతిః పునశ్చ ॥

3౪౨

సామంత్రం.

పల్లవి

దొరకునా యితనికృప తుదిపదంబు ।

అరిది విభవము లొల్లమనినాఁబొదలు ॥

(చరణము)

సొంపలర నితండు గృపం చూచు టరుదని కాక ।

యింపుసామాన్యమా యితనికరుణ ।

లంపటము ఘనమైన లక్ష్మీ కటాక్షములు ।

సంపదలు తోడనే చల్లునెదలాడు ॥

తగ నీతనిపై భక్తిదగులుటరుదనికాక ।

నగుట సామాన్యమా ననిచియితండు ।

జగదేకహితములుగ సరసతలు సౌఖ్యములు ।

దిగులువాయంగ నితండు దిప్పదీరాడు ॥

తిరువేంకటాద్రి సిద్ధించుటరుదనికాక !

మరుగందనునిచ్చునా మరియొకరిని ।

యిరవై నభోగములు యిష్టసామ్రాజ్యములు ।

విరివిగొని యితనిదయవెంటనేతిరుగు ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

ఆహీరి.

383

పల్లవి

చెలినేడు తానేమి నేయునమ్మ ।  
చెలియేమిసేయు నీచెలులేమిసేయుదురు ।  
చెలువై నవిభుమేని చెలువితనేయంగ ॥

(చరణము)

సతినేడి బంగారు చవికెలోఁజ్జిత్రంపు ।  
గతులెంతచూపినం గడకంటఁజూడదు ।  
అతనిజూచిన మంచియబ్బరపుజూపులు ।  
అతనివెంటనె యెనటుగాఁబోలును ॥  
తేనియలూరేటి మంచి తియ్యని మాటలు మంత్ర ।  
గానములుగా వినుపించి కడువేసరితిమి ।  
వానిమాటలు విన్నవలనైన మదమున ।  
వీనులు ముద్రించిన విధముగాఁబోలును ॥  
నిచ్చళపుమోమున నెయ్యముదైలువారె ।  
బచ్చనచేతలు గుబ్బలపై నిండనొప్పును ।  
అచ్చపువేడుక వేంకటాద్రిశుం డీరేయి ।  
నెచ్చలికి నిచ్చినట్టె నేరుపుగాఁబోలును ॥

384

సామంత.

పల్లవి

యిత్రడి బంగారు నేయ నింతకు నేరుతుసంటా ।  
కొత్తనేతలెల్ల దొరకొంటిగానీవు ॥

(చరణము)

సీనులైనవారు నిన్ను నేర్చికొలిచిన ఘన ।  
మైనపదవులంబెట్టి యెటువలెనె ।  
మానక యెవ్వతెనైన మచ్చికందగిలి నాతోనా ।  
నీవట్టి సరిసేసెగదరా నీవు ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

కడుచాతకులు నిన్నుంగదిశి కొలిచేరంట ।  
 నడరి పుణ్యలంజేయు నటువలెనె ।  
 కడంగి యెవ్వతెనై న గాజమాణిక్యమునేసి ।  
 వడినన్ను గెరలించవద్దురా నీవు ॥  
 దిందుపడ మాయనేసి దేవుండనేగానంట ।  
 నందరిభ్రమలం బెట్టునటువలెనె ।  
 అందమైన తిరువేంకటాద్రిశుని ప్రేమ ।  
 చెంది నన్నుంగూడి దాచంజెల్లునా నీవు ॥

౩౪౫

పాళి.

పల్లవి

యెక్కడచొచ్చేది భవమేదియుం గడపలగానము ।  
 పుక్కునం బరితాపానలమూరకమండెడిని ॥

(చరణము)

హృదయవికారముమాన్వంగ నేతెరంగును సమకూడదు ।  
 మదనానందముచేరుపంగ మందేమియులేదు ।  
 పొదలినదేహ గుణంబులందో నడువంగ గతి గానము ।  
 బ్రదికించిన కోరికెలకుం బ్రాయముదిరిగినది ॥  
 కమలినయజ్ఞానంబిది కన్నులముందరఁ గానదు ।  
 తిమిరముపొదిగొని చూడ్కిఁ దెరువేమియులేదు ।  
 తెమలని యాశాపాశము తేరి పగ సత్వచుచాలదు ।  
 మమకారము వెడలింపఁగ మతియెప్పుడూలేదు ॥  
 దురితంబులు పుణ్యంబులు తోడుబడ నాత్మనుం బెనగొని ।  
 జరగంగ శరీరధారికి సత్కర్మములేదు ।  
 తిరువేంకటగిరి పతియగు దై వశిఖామణిపాదము ।  
 శరణుబ్రదుకుట దప్పను సన్మార్గములేదు ॥

౩౪౬

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గుండక్రియ.

పల్లవి

ప్రాణులనేరమి గాదిది బహుజన్మపరంపరచే ।

ప్రాణులుసేసిన తమతమ పాపఫలముగాని ॥

(చరణము)

హరి సకలవ్యాపకుండని అందరుఁజెప్పంగ నెరింగియు ।

పరదై వంబులం గొలువకపాయరు మానవులు ।

నరపతిభూమీలంగ భూవరు భజియింపంగనొల్లక ।

పరిసరవర్తుల వెంబడిం బనిసేసినయట్లు ॥

పొందుగ తమతమసేసిన పూజలు మ్రొక్కులుగైకొను ।

అందముగాఁ బురుషోత్తముం డాతండ్రికలడనియు ।

అందరు నెరింగియు యితరులం జెందుదురున్నతశైలము ।

నందక చేరువ తరువుల నందుకొనినయట్లు ॥

శ్రీవేంకటపతి యొక్కండె చెప్పంగ జగములకెల్లను ।

దైవము నాతుమలోపలి ధనమనంగా వినియు ।

సేవింపరు పామకలీదేవుని మధురంబొల్లక ।

వావిరిఁబులుసులుచేదులు వలెనని కొనునట్లు ॥

382

ధన్యాశి.

పల్లవి

ఘోర దురితములచే గుణవికారములచే ।

నీరీతింబడు నాకు నేదిదెరువు ॥

(చరణము)

హరిజగన్నాథు లోకారాధ్యు ।

నెఱుంగనేరని వాని కేదిదెరువు ।

పరమపురుషుని జగద్ధరితనంతర్వాప్తి ।

నిరవు కోలుపని వాని కేది దెరువు ॥

శ్రీవేంకటేశుం దలంచినవెనక సకలంబు ।

నేవగింపని వానికేది దెరువు ।

దేవోత్తముని మహిమ దెలిసితెలియంగలేని ।

యీవివేకంబునకు నేదిదెరువు ॥

383

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ఆహిరి.

పల్లవి

యేవనులు నేసినా నిలువలెనేవో ।  
యీపనికిం జొరనిపని యేటిలోపైరు ॥

(చరణము)

హరికథలమీది ప్రియమబ్బునా తొంటి తమ ।  
పరివర్షమగు దపఃఫలముగాక ।  
గరిమె నివి లేకున్నం గలకాలములుజేయు ।  
నిరతంపుదపమెల్ల నీటిలోవ్రాత ॥

నారాయణనిభక్తి ననిచెనాధనమెల్ల ।  
బొరజల్లిన దానఫలమదియవో ।  
కోరియివిలేకున్న కోటిదానములైన ।  
పేరుకొని వరదం గలపిన చింతపండు ॥

వేంకటేశ్వరుండె దైవంబనుచు ।  
జదువుంగలిగిన మంచి చదువదియేవో ।  
పదిలముగ నీవిధముపట్టియ్యకునను ।  
చదువుల సురులు మున్నుచదివేటిచదువు ॥

304

శ్రీరాగం, జంపె.

పల్లవి

అణురేణు పరిపూర్ణుండైన శ్రీవల్లభుని ।  
బ్రణుతించువారు వోబ్రాహ్మలు ॥

(చరణము)

హరినామములనే సంద్యాదివిధులొనరించు ।  
పరిపూర్ణ మతులు వోబ్రాహ్మలు ।  
హరిమంత్ర వేదపారాయణలు హరిభక్తి ।  
పరులైనవారు వోబ్రాహ్మలు ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

యేవిచూచినను హరియిన్నిటంగలడనుచు ।

భావించువారు వోబ్రాహ్మలు ।

దేవకినందనుండ దేవుండని మతిందెల్లియు ।

పావనులువారు వోబ్రాహ్మలు ॥

ఆదినారాయణున ననయంబుడమయాత్మ ।

బాదుకొలిపినవారు బ్రాహ్మలు ।

వేదరక్షకుండై న వేంకటగిరీశ్వరుని ।

పాదసేవకులువో బ్రాహ్మలు ॥

3౫౦

దేశాక్షి.

పల్లవి

సీతాశోక విఘాతకవో ॥

పాతాళలంకాపతివిభాళా ॥

(చరణము)

హనుమంతరాయా అంజనితనయవో ।

వనధిలంఘనగాత్ర వాయుపుత్రా ।

యినకులాధిప నిజహితజగన్నుత ।

పనజోదరసేవకసత్వధనిక ॥

ప్రళయాంతకరూప బలాధిప రవిఫల ।

గిళన ప్రతాపసుగ్రీవప్రియ ।

కుళక దానవసంకులవిదారణ ।

భళిభళిజగత్పతిబలుబంట ॥

పంకజాసను దివ్యపద్మవై భవ వో ।

లంకిణి ప్రాణవిలంఘన ।

వేంకటేశ్వరు సేవా వీరమహాధీర ।

కింకరరాయసుఖభవా ॥

3౫౧

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శ్రీరాగం.

పల్లవి

యిన్ని జన్మములేటికి హరిదాసు ।

లున్నవూరం దానుండినంజాలు ॥

(చరణము)

హరిభక్తులయింట యన్నము గొనువారి ।

వరువుడై వుండవలెనన్నంజాలు ।

పరమభాగవత భవనంబులఁ జెడ్డ ।

పురువు దానయిపోడమినంజాలు ॥

వాసుదేవుని భక్తవరుల దాసులు మున్ను ।

రోసిన యెంగిలిరుచిగొన్నంజాలు ।

శ్రీసతీశుని దలంచినవారి దాసాన ।

దాసుండై వుండఁదలచినంజాలు ॥

శ్రీవేంకటేశుంజూచినవారి శ్రీపాద ।

సేవకుండై వుండ జేరినంజాలు ।

యీవిభుదాసుల హితులపాదధూళి ।

పావనమై సోంకిబ్రదికినంజాలు ॥

3౫౭

ముఖారి.

పల్లవి

భోగింద్రులును మీరుఁబోయిరండు ।

వేగనమీఁదటి విభవములకు ॥

(చరణము)

హరుండపోయిరా అజుండసీవునుం బో,

తిరిగిరా మీఁదటి తిరుణాళ్లకు ।

సురలు మునులును భూసురలుఁ బో,

అరవిరి నిన్నాళ్లు నలసితిరి ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

జముండపోయిరా శశియునీవునుబోయి ।  
 సుముఖుండవై రా సురలంగూడి ।  
 గుములై దిక్పతులుదిక్కులకుం ।  
 బోయిరండు ప్రమదాన నిన్నాళ్లుబడలితిరి ॥  
 నారదసనకసనందనాదులు ।  
 భూరివిభవముల బోయిరండు ।  
 దూరముగాఁబోకిట్టె తొరలి వేంకటగిరి ।  
 జేరి నన్నిట్లనే సేవించుడి ॥

3౫3

, సామంతి.

పల్లవి

అతనికెట్ల సతమైతి నొకడు ।  
 హితవో పొందులహితవో యెఱుంగ ॥

(చరణము)

హృదయము తలంపున నిరవై నంగదా ।  
 పదిలమాను లోపలిమాట ।  
 వెదకినచిత్తము వెరవెఱంగదు నే ।  
 నెదిరి నెఱుంగ నేనెమియునెఱుంగ ॥  
 కాలూద మనసుగలిగికదా నా ।  
 తాలిమి మతిలోం దగులాట ।  
 మేలిమిపతితో మెలంగుటేదో నే ।  
 నేమో నేనిపుడెక్కడోయెఱుంగ ॥  
 నేడని రేపని నేనెఱింగికదా ।  
 పోడిమి మతిలో పొరపాటు ।  
 వాడ వేంకటేశ్వరుండు రాఁగలిగె ।  
 ఆడుజన్మమె నొటిదియెఱుంగ ॥

3౫౪

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

కేదారగౌళ.

పల్లవి

నీవున్నచోటవై కుంతము నెరుసులుమఱిచోరరాదు ।  
పావనమనిచెప్పేది వేదముపాలించంగవలెను ॥

(చరణము)

దేవుడా నాదేహమేనీకు తిరుమలగిరిపట్టణము ।  
భావింపహృదయకమలమె బంగారపుమేడ ।  
వేవేలు నావిజ్ఞానాదులు వేడుకపరిచారకులు ।  
)వల్లభా యిందులో నితరచింతలువెట్టకువే ॥  
పరమాత్మానామనసె బహురత్నంబులమంచంబు ।  
గరిమేలనాయూత్మై నీకు కడుమెత్తనిపరపు ।  
తిరముగ సుజ్ఞానదీపమున్నది దివ్యభోగమె ఆనందము ।  
మరిగితి నీ వున్నయెడల నింక మాయలం గప్పకువే ॥  
ననిచిన నాపూరుపులె నీకు నారదాదులపాటలు ।  
వినయపునాభక్తియె నీకును వినోదమగుపాత్ర ।  
అనిశము శ్రీవేంకటేశ్వర అలమేల్మంగకుం బతివి ।  
ఘనుండవు నన్నేలితివింక కర్మములెంచకువే ॥

3౫౫

రామక్రియ.

పల్లవి

మఱి నేనేమిసేయంగలను మాధవ నాశక్తిగలదిదియె ।  
నెఱపుగ భువిలోగలిగినవెల్ల నీసామ్యులే కలవి ॥

(చరణము)

ధరణీధరా నాతపమనంగానేటిది ।  
యిరవుగ నామనసు మీదెత్తుటయింతె నీకు ।  
పరగంగ నాలోనిభక్తియనగా నేటిది ।  
సరగున నాయాతుమ నీకుసమరణయనుటె ॥

భా

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

నుడిగొని పై నాస్తుతియనంగా నేటిది ।  
 నుడిగిననానుడుగులు నీకునోరనె యప్పించితి ననుట ।  
 వడిగా నేగై కొన్న వ్రతమనంగా నేటిది ।  
 జడియక నీవాడననుకొనుచు శరణనుటకలది ॥

శ్రీవేంకటేశ నాశిలంబునగా నేటిది ।  
 దావతిపడక నీదాసులకు దాసుండ నేననుటితే ।  
 వేవేలుగ నే బూజించె విధమనంగానేటిది ।  
 భావమున సలమేలుమంగపతివి ।  
 నీపాదములకు మ్రొక్కుటయితె ॥

3౪౬

బాళి.

పల్లవి

నేనెంతవాడను నిన్నునడిగినంటు ।  
 వీనుల నీ కథలెల్లవినుటేకాక ॥

(చరణము)

అలిగిన నలుగక యన్యులు మరి దూర ।  
 బలికినను మూరువలుకక ।  
 కలచినం గలగక సరికొట్టినను ।  
 మూలుగనివాడుగదా ముక్తికినర్హుండు ॥

నగిననుం దా నగకనాతులెవ్వరైన ।  
 దగిలిపెనంగినదగులక ।  
 వగచినా వగవక వ్రతముచేటిచెమంటు ।  
 మొగమోడకున్న వాడె ముక్తికినర్హుండు ॥

విటిచినావిటుగక విష్ణుభక్తియెదాటున ।  
 వెలిపించిన మఱివెఱవక ।  
 నలునై శ్రీవేంకటేశ నీపాదములెనమ్మి ।  
 మెఱుగులేని వాడె ముక్తికినర్హుండు ॥

3౪౭

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

రామక్రియ.

పల్లవి

సకలదేవతలు నీశరీరమని సర్వేశ్వర నినుం దలంచుటమేలు ।

వికటమేల నిను యేకాగ్రబుద్ధి నీ వేడుకతోనేవించెనింకను ॥

(చరణము)

శివదుర్గరవిగణాధిప డ్దేత్రపాలక సహితముగా ।

భువిలో మిమ్మును పంచపూజగాఁ బూజింతురు కొందరు ।

తివిరి యిందరును బంతినే పొత్తుల దేవరై పొరిచూపు నేతురని ।

వివరముగా నిన్నేకొలిచితి నీవె వహించుకొని రక్షించవె ॥

బహువిద్యాధర భేతాశ బ్రహ్మగృహీత గణాదుల ।

సహచరుంగా మిమ్ముం గామ్య కర్మముల సాచె భజింతురు కొందరు ।

మహిమలుచూపుచు వేల్పులదండై మనసుల పంతులు వెదకుదురనుచును ।

విహితధర్మమని నిను శరణంటిని వెలయంగ ననుం దయజూడగదే ॥

అతిమాయాయంత్ర తంత్ర మంత్రాంతర సాధనముక్తముగా ।

యితరులు గొందరు చిల్లర తెరువుల యెనయించి మిమ్ము సచింతురు ।

తతినివితమలో నన్యోన్య విరుద్ధములని యపాయసహితములనియును ।

గతియంటి నీ యలమేలుమంగకును పతి శ్రీవేంకటేశుండకావవె ॥

3౫౮

దేశాక్షి.

పల్లవి

యిది సీమాయయో యింద్రజాలమో యేమియు నెఱుంగను ।

సదరపు నాకర్మవశంబుననే సంకల్పించెదనో యెఱుంగను ॥

(చరణము)

సరకములనుభవించె యప్పడు నాయాతనాదేహంబు ।

నటములతో నటకుదురు యమభటులు నలియదప్పటిం జరుగును ।

సరినశిపత్రములు నాటునమయదెంతైనా జగిరింపుచుండు ।

వరుసం దప్తలోహ తైలంబులలో వై తురు పోవదువేనుతగులు ॥

Vol. II. 31

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

అంతట నొకతల్లి కడుపునంబుట్టదు అతికోమలమగు మేను మోచుకొని ।  
 వంతుల బాల్యకౌమార్యయాశావనవయసులం బెక్కు భావముకాదు ।  
 కాంతలంగవయుదు రక్తమాంసములఁ గమ్మటితోరును యేమిటం దనియదు ।  
 వింతగా నాహారంబులు గొందును వెన నాకళియును దీరదు ॥

మెఱయంగ గలలో నన్ని యుగందును మేలుకాంచితేనటతాను ।  
 మఱచితిఁ దలంచితీ సర్వాపరాధములు మఱి యన్నియు నేజేసితిని ।  
 తఱితో శ్రీవేంకటేశ నాపాలిటి దైవసు యలమేల్ మంగపతి ।  
 గుఱిగా నావిన్నవ మవధరించు గోవింద గోవింద గోవిందా ॥

3౪౯

సాళంగనాట.

పల్లవి

వెనకీవెదకి చొప్పులెత్తుచును విచారించితి నిన్నాళ్ల  
 యిదివో కంటిని శ్రీవేంకటగిరియెదుటనే నీ శ్రీపాదములు ।

(చరణము)

ఘన తులసి కాననంబులో కాపురమునేతువనంగాను ।  
 అనిశముబద్ధవనంబునను ఆడుచునుండుదు వనంగాను ।  
 నిను నీదాసులు పాడేచోట్ల నెలవై యాలింతువనంగాను ।  
 యినమండలమున నుండుదువనంగా యీమాటవినినేను ॥

పైకొని క్షీరాంబుధిలో నెప్పుడు పవళించివుందువనంగాను ।  
 వై కుంతంబున వెలుగొందుచు సర్వము భావించెవనంగాను ।  
 దాకొని జీవులలో నెప్పుడు సంతయాశ్రయమివై వుందువనంగాను ।  
 లోకము నీవై వుండుదువనంగా లోలతని మాటవిని నేను ॥

పరమయోగింద్రులు లేలపోయిచునున్న భావములో నుండువనంగాను ।  
 పరిపరివిధముల పుణ్యకర్మములపాయక చరింతువనంగాను ।  
 గరిమలనెప్పుడు అలమేల్ మంగకొగిటిలోవాడవనంగాను ।  
 యిరవుగ శ్రీవేంకటేశుండవనంగా యీమాటవిని నేను ।

3౫౦

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

లలిత.

పల్లవి

యెంతటివాడవు నిన్ను నేమని నుతింతును ।

వంతలు నీ కమరకుండగావిచారించె నేను ॥

(చరణము)

పాలనముద్రములోనం బవళించివుండె నీకు ।

బాలుండవై తేనెవెన్న బాతాయెనా ।

కాలమెల్లను శ్రీకాంతకౌగిట నుండె నీకు ।

గొల్లవై తె గొల్లెతలంగూడ వేడుకాయెనా ॥

పరమపదమునందు బ్రహ్మమైవుండె ।

పెరిగే రేపల్లెవాడప్రియమాయెనా ।

సురులనెల్ల గావ సులభుండవై ననీకు ।

గరిమెతోడం బసులగావ వేడుకాయెనా ॥

యేప్రాద్దు ముక్తుల నెనసివుండెనీకు ।

గోపాలురతోగూడుండగోరికాయెనా ।

బాపురె యలమేల్ మంగపతి శ్రీవేంకటేశ్వర ।

యేప్రాద్దు నిట్టిలీలలే హితవాయెనా ॥

320

శ్రీరాగం.

పల్లవి

తెలియదు నీమనసుదేవోత్తమా ।

సులభుండవని విని చొరంబారి మనసు ॥

(చరణము)

చూతును సీమూర్తినిచొప్పుగా గన్నులెదుట ।

ఆత్మఁ దలపోసెననుచును అలవరచుకొందును ।

నీతియెంచిచూచితేను నీవెంతనేనెంత ।

యీతల నాయగ్గలికెకునేమనుచున్నాడవో ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

న్బొక్కొనం బూజింతు నీవునావాడవెయంట |  
 పెట్టెలోన నుంచి చక్క-బెట్టుకొందును |  
 యెట్టిది నాసాహసంబు యేమిట నిన్ను మెప్పించితి |  
 నట్టనడుమ నన్నెట్టు నవ్వుతావున్నాడవో ||  
 నొడిగి నినుంబిలుచునోరునిండా బేరుకొని |  
 నెడయకెందున్నాడవో యెక్కడెక్కడ |  
 అడవి శ్రీవేంకటేశ అలమేల్మంగపతివి |  
 వడినన్నేలితి మెటువంటిసుకృతివో ||

3౬౨

పాడి.

పల్లవి.

సందేహమెక్కడాలేదు సంతోషించుకొంటినేను |  
 కందువ బ్రహ్మనందము గై కొంటినేను ||

(చరణము)

నున్నగా సంతోర్తన నానోరికిచ్చితి గనుక |  
 నన్నురక్షింతువేయనుచు నమ్మితినేను |  
 పిన్ననాడ నీవు నన్నుం బేరుకొంటివి గనుక |  
 యెన్నంగ నీడేర్తువని యియ్యకొంటినేను ||  
 శ్రీకాంతుండ నీమూర్తి నాచిత్తములో నిల్పంగాను |  
 నాకు నీవుగలవని నమ్మితినేను |  
 దాకొని లోకములో నీదాసుండనిపించగా |  
 యీకడ నేలితివనియెఱింగితి నేను ||  
 కై వసమై నీవు నాకుకలలో నానతియ్యగా |  
 నావద్దనున్నాడవని నమ్మితినేను |  
 యేవేళ శ్రీవేంకటేశయెదుటనే వుండగాను |  
 పావనమైయున్నిటను ప్రబలితినేను ||

3౬3

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సాశంగనాట.

పల్లవి

గలిచితి భవముల గలిచితి గామాదుల ।

యిల నీవేలికవై తివింకనేడవెఱపు ॥

(చరణము)

హరి నీకు నేదాసుండననె దొకసలిగ ।

వొరశి యచ్చుమోచిన దొకసలిగె ।

అరయబ్రసాదజీవి ననేటి దొకసలిగె ।

యిరవాయె నన్నిటనాకింక నేడ వెఱపు ॥

అట్టె నాలోన నున్నాడవనేటి దొక బలిమి ।

వొట్టి విన్నుంబాడేటి దొకబలిమి ।

గట్టిగా నీభాగవతకరుణమొక బలిమి ।

యెట్టు నేనెమినేసినా యింకనేడవెఱపు ॥

వొట్టి నీవేగతియని వుండె నేమమొకదాపు ।

పుష్పతిల్లు నీపై భక్తి వొకదాపు ।

నేర్పన శ్రీవేంకటేశ నీసేవవొకదాపు ।

యెప్పుడు నీవె దిక్కు యింకనేడవెఱపు ॥

3౬౪

కుంతలవరాళి.

పల్లవి

మాసరాదు నీకింక మముంగావవలెను ।

పనిపట్టి నీకు నీవె బిరుదులేవున్నవి ॥

(చరణము)

సరలి నిన్నుభక్తరక్షకుండని నారదుండు ।

పరువడి లోకములం బాడిపాడిచాటినాడు ।

పరగ నీయథాములకు శాసనాలై వేదములు ।

మొరయుచు బ్రహ్మనాల్గు మొగములనున్నవి ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

శరణాగత వజ్రపంజరుండని వాల్మీకి ।  
 సురలకు రామకథచూపి జెప్పె గుఱిగాను ।  
 పోరి నీనుద్దులివె పురాణపత్రికలై ।  
 పెరుగుచు వ్యాసులపెట్టెలలోనున్నవి ॥  
 తారకబ్రహ్మమవనితగం గాశిలోశివుండు ।  
 యేరుపరచి ప్రాణులకిప్పుడుఁ జెప్పుచున్నాడు ।  
 యీనీతి శ్రీవేంకటేశ యిందుకుసాక్షులునీవారలు ।  
 ఆరూఢి గరుడగంభమండనేడున్నవి ॥

3౬౫

లలిత.

పల్లవి

పురాణపురుషా నామనోరథము పొందుగ నీజ్ఞేర్పవే ।  
 నిరుహేతుకాడ యానిధివినివనగావిందు ॥

(చరణము)

యెపుడు ప్రసన్నుండవౌదువో యనుచుయెదురుచూతు నీకు ।  
 అపురూపంబగు నీసూక్తులు విన నాలింతువీనులను ।  
 పువమలనిన్నను వశముచేసుకొన నూహింపుచుండుదును ।  
 చవలుండనై నీమన్ననలే యిటు సారెకుంగోరుదును ॥  
 సతతము నీభావముదెలుసుకొనంగ చదువులలో వెదకుదును ।  
 తతి సీత్రీపాదతీర్థముగొనంగ తమకింతునేను ।  
 హితవరులగు నీదాసులతో నన్నెంచుకొనంగదగుదును ।  
 అతిమోదంబున నిన్నునుతించె యందులకె నేనోహరుదును ॥  
 యేడనైన నీభక్తిగలుగుటకు యేప్రాద్దును నేబ్రాహ్మింతు ।  
 వేడుకతో నీనేవనేయుటకు వేళగాచియుందు ।  
 జోడుగా నలమేల్ మంగకుంబతివై చూపట్టిన శ్రీవేంకటేశ్వర ।  
 జూడచూడ మము రక్షించేవని సంతసమందుచునుండుదును ॥

3౬౬

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సామంతం.

పల్లవి

ఆహా యేమిచెప్పేది హరి నీచిహ్ను ।

ఊహాపోహలచేత వ్రాసిపోవు వయసు ॥

(చరణము)

చేతజిక్కినట్లుండు చెప్పినదాకజ్ఞానము ।

ఆతలంగడచితేను అట్టటుపోవు ।

తాతింజేసినట్లుండు నాఅడిదేహమాయుష్యముతో ।

అత్మయెడకితేను అదివదలవును ॥

నిక్కమువలెనెవుండు నిద్రించుదాక గల ।

ప్రక్కన మేలుకొంటును బట్టబయలు ।

దక్షిణయట్లనెవుండు ధనధాన్యములు యింట ।

చక్కననుభవించితే సరికిసరికియకాను ॥

సులభమువలెనుండు చూచేటియీలోకము ।

యిలంజేకొనంగొరితే నెలయించును ।

యెలమి శ్రీవేంకటేశ యిది నీకల్పితమే ।

తలపోసి మెలంగ నీదాసులెఱుంగుదురు ॥

3౬౭

శుద్ధవసంతం.

పల్లవి

కాదనితొలంగరాదు కరుణించంబాడినీకు ।

వేదములుచాటిచెప్పే విశ్వవ్యాపకుండవు ॥

(చరణము)

కాచెనన్న చరమశ్లోకము నాకుఁబూటకావు ।

చూచి నీవేడనుండినా జూపి యిచ్చి ।

ని కాచినమ్మించెయభయకరమే నాకుంబూటకావు ।

యేచిన నాలోని భయమెల్లందీర్చిని ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

నీవునన్ను బుట్టించిన నిమిత్తమే పూటకాపు ।  
 పోవక రక్షించుమని బుద్ధిచెప్పిని ।  
 దేవుండనై నిలిచిన నీధీమసమేపూటకాపు ।  
 కేవలమై బిరుదులెక్కించి రక్షించిని ॥  
 పోనీక నీబంట్లుచెప్పే బోధనాకు పూటకాపు ।  
 యేనెసాననై నా నిన్నుయింటంబెట్ట ।  
 పూని శ్రీవేంకటేశ్వర పూటకాపు లిందరును ।  
 వీరులలో నీకుఁ దామేవిన్నవించేరు ॥

3౬౪

వరా

పల్లవి

అట్టైపెంచితేఁబెరుగు నడంచితేనడంగును ॥  
 దిట్టలై వివేకులారతెలుసుకోరా ॥

(చరణము)

తలంచకుండగవలె తలంచితె గ్రామాదులు ।  
 పాలుచు నిప్పుల నెయిపోశినట్లు ।  
 కలుగకుండగవలె కలంగితేను మనసు ।  
 చెలంగి చీమలపుట్ట చిమ్మిరేగినట్లుండు ॥  
 యెడమియ్యకుండవలె యెడమిచ్చితె గోపము ।  
 విడివడ్డకోతికి వెట్టెత్తినట్లు ।  
 పొడిగట్టకుండవలె పొడిగట్టితేనాసలు ।  
 కడల్లతో నముద్రము కడతేరనట్లు ॥  
 తగులకుండగవలె తగిలితేభోగములు ।  
 జగురుగండెం బతులుచిక్కినట్లు ।  
 తగశ్రీ వేంకటేశ్వరులనులిందుభ్రమయరు ।  
 జగిమించె నమృతము చేతికిచ్చినట్లు ॥

3౬౫

## అధ్యాత్మ పంకితకావళి

శ్రీరాగం.

చల్లవి

యింతసేయకుంజితే నేనేడనుండును ।

యెంత పుణ్యమో నీకు యేమి చెప్పే దింకను ॥

(చరణము)

అట్టె నన్నుద్ధరించిన యడే నీప్రతాపము ।

వాట్టిసంపన్నుంజేసి నీ వ్రదారత్వము ।

గుట్టున వెనకవేసుకొనే నీపంతము ।

యిట్టెనాభాగ్యమునెందు యేమి చెప్పేదింకను ।

నరకము వెళ్లంది నన్ను నీసాహసము ।

సరగజ్ఞానింజేసి నీచాతుర్యము ।

మఱిగించుకొనె నన్ను మఱి నీవాత్సల్యము ।

యిరవాయె నావేడుక యేమి చెప్పేదింకను ॥

నన్ను లోకపూజ్యం జేసే నాడే నీదొరతనము ।

విన్నపము లాలించె నీవిచారము ।

మన్నించె శ్రీవేంకటేశ మమ్ము నీనట్టపుదేవి ।

యిన్నిట బ్రతికించితి వేమి చెప్పేదింకను ॥

320

రామక్రియ.

చల్లవి

నేనె తలంచ నిన్ను నేరమి యేమిచెప్పేది ।

శ్రీనాథ నన్నుంగృహణేకి వోర్చుకొనవే ॥

(చరణము)

పరగం గన్నులకు రెప్పలు దాపై వుండినట్టు ।

దరిదాపై వున్నాడ వింతటా నాకు ।

అరళి దేహానకు ముంజేయి లడ్డమై వున్నయట్టు ।

వరుస నాకు సహాయమై వత్తువునీవు ॥

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

వీనులకు నెప్పుడు విని కెలంకై వున్నట్టు ।  
 పూనుకొని చుట్టమవై పోషింతువు ।  
 మానక జీవునికి మనసు దొడ్డై వున్నట్టు ।  
 అనుకో నెప్పుడుండగులై నీవున్నాడవు ॥  
 మలసి నాలికకు నీమంత్రము ఫలమైనట్టు ।  
 అలరి నాకిటు దాతవై వున్నాడవు ।  
 తలకొన్న బిడ్డలకు తలిదండ్రీవై వున్నట్టు ।  
 సులభపు శ్రీవేంకటేశుండవై వున్నాండవు ॥

32౧

## మధ్యమావతి.

శ్లో ౧

నాయంత నేవుద్దండంబున నీ నగరుబంచి పోదించంగలేదు ।  
 పాయక ననుమన్నించి యేలుకొని ప్రకాశమాటమేలు ॥

(చరణము)

ధరలోని రూపము నీవె దాచుకొని యుండంగను ।  
 గరుడధ్వజమె నీగుఱతు కనుపించెను నాకు ।  
 బిరుదులువొగడ శ్రుతులచేతనైపై కెఱింగితినేను ।  
 పరగిన నీప్రతాపతేజమే బయలునేసెనిన్ను ॥  
 యెవ్వరికి నసాధ్యుండవై నీవు యేకతమున నుండగాను ।  
 రవ్వనేసి నిను నాకుండెలిపెను రచనల నీమహిమె ।  
 చువ్వన నీవిచ్చు వరదహస్తమే చొప్పు చూపంగానుఁ గంటిని ।  
 నివ్యటిల్లు నీకరుణ యిందరికి నిన్నిటువలెనె ముంగిటం బెట్టె ॥  
 శ్రీవేంకటగిరిపై రహస్యమునం జెలంగుచు నుండగాను ।  
 భావింప నలమేల్ మంగ నంపదలె పట్టిచ్చెను నీప్రభావము ।  
 దైవికమునం బ్రకటించిన తొంటిపుదారగుణము విని శరణు చొచ్చితిమి ।  
 యీవలనావల మీచిహ్నములే యంతసేసేమిమ్ము ॥

32౨

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

అటువలెనె సుజ్ఞాని యన్ని పుణ్యములుం జేసి ।  
తటుకున హరికిచ్చి దానుండవలెను ॥

(చరణము)

పూరిపసులను మేసి వొప్పగించి యిండ్లకు ।  
చేరి జంగిలివాడు నిశ్చింతుండై వుండు ।  
తెరకాండు మోపుమోచి తెచ్చి నగరికొప్పించి ।  
నేరుపుతో వెట్టివాడు నెమ్మది నిద్రించును ॥  
అట్టిబూరెలువండిన యాపె చేతులటచూపి ।  
యింటివారి కొప్పగించి యేగినయట్టు ।  
నట్టుతోడంబేరటాలు నాగవల్లియైనమీద ।  
వొంటిందన నెలవున నూరకున్నయట్టు ॥  
కూటమివచ్చినవాడు గుంపులెల్ల విచ్చిపోతె ।  
యేటివాడుంగాక తనయిచ్చనేవుండు ।  
పాటించి శ్రీవేంకటేశు బట్టు యేలికవనులు ।  
గాటన నన్నింజేయుంగతా యేమిగాడు ॥

323

సౌరాష్ట్రం.

పల్లవి

యిందరికంటె నెక్కుడు యెంచంగ యోగీశ్వరుండు ।  
అంది కనుంగొను తనయంతర్మానెవుడు ॥

(చరణము)

చూడంగలవన్నియును చూడనీయోగీశ్వరుండు ।  
బూడిదిలోకచ్చకయై పొరయండెండు ।  
యేడనై నానుండని యిచ్చైన యోగీశ్వరుండు ।  
వాడలో కుమ్మిరిపురువువలె నెండ్లునంటడు ॥



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

చెనటి యేవుణ్ణమైన జేయని యోగీశ్వరుండు ।  
 నూనగొల్పిన కుంచమైచళికలుచు ।  
 వీనుల నేమైనను వినని యోగీశ్వరుండు ।  
 నానేటితామరపాక్షై నడుమందనుంచును ॥  
 వొడ్డిచవులుగొనని ఉత్తమయోగీశ్వరుండు ।  
 జిడ్డంటనినాల్కికై నిశ్చింతాననుండు ।  
 యెడ్డవలె మెలంగనియెడలో యోగీశ్వరుండు ।  
 గొడ్డశ్రీవేంకటేశ్వరుతో నెరమించుచు ॥

328

పాడి.

పల్లవి.

యేమిటివంకసుఖము యెంచి చెప్పగావచ్చు ।  
 కామించక మానుటే అక్షయసుఖముగాక ॥

(చరణము)

వెలలేని పదాధాలు వేడుకవలెనెవచ్చు ।  
 చెలంగినాశమునొంది చింతపుట్టించు ।  
 పలులంపటములెల్ల పనికివచ్చినట్టుండి ।  
 తలంచినట్టువడక తడబాటుసేయును ॥  
 సరి నాహార నిద్రలు సహజమువలెనుండి ।  
 అరుదై వేళలందప్పి యలయించుచు ।  
 పరుల సంగతములు భక్తితోనె వానగూడె ।  
 పెరిగి తగులములై పెనంపులంబెట్టును ॥  
 వ్రవకారి దానధర్మాలోడంబొట్లై మించి ।  
 విపరీతమై బలశి వెసరింపించు ।  
 యెపుడు శ్రీవేంకటేశ యివియెల్ల నీచేష్టలు ।  
 వ్రవమించి తెలిశితే వొద్దికతోనుండును ॥

329

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

మలహరి.

కల్లది

పరమాత్ముండవునీవు పరతంత్రుడనేను ।

హరినీవు సర్వజ్ఞుండవజ్ఞానముదెల్పువె ॥

(చరణము)

సంతతముసర్వలోకసాక్షివి నీవు గనుక ।

యెంత నే నెఱుంగక న్ను నెఱిగించవె ।

యింతట నింద్రియములనేలెవాడవు గనుక ।

చెంతనే లోలుండనై న చేరిబుద్ధిచెప్పవె ॥

జడియ నిబంధమోచనుండవు నీవు నే ।

విడువకున్న మలిమతవిడిపించవె ।

తడయకనీవె సూత్రధారివి గనుకనె ।

నడుమం దెరువు దప్పిన దప్పనీకవె ॥

ఆనివిశ్వలోచనుండవై నాడవు గనుకనే ।

గానని యథఃములెల్లం గనిపించవె ।

జానుగ క్రీడేంకటేశ జగత్కుటించివిగనుక ।

నానావిధములను సన్నేలి పోషించవె ॥

32౬

సాళంగం.

కల్లది

యివియె తొల్లిటివారు యెరిగినడచినశాంతి ।

వివరించి కొలిచితే విష్ణుండె శాంతి ॥

(చరణము)

సకలపుద్యోగములు జాలించుటేశాంతి ।

సుఖదుఃఖములు విడుచుటేశాంతి ।

మోకరేమియిచ్చినను మోల్లకుండుటశాంతి ।

ప్రకటించిరచ్చలకువాడుటేశాంతి ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

మహిమిదిపనులెల్ల మానియుండుట శాంతి ।  
 సహజబాంధవములు జారుటేశాంతి ।  
 బహుకులర్కములకుబారకుండుటేశాంతి ।  
 విహితవిషయముల విడుచుటేశాంతి ॥  
 పూరకనిశ్చింతమున నుండఁగలదేశాంతి ।  
 కోరకుండ సాత్వికగుణమేశాంతి ।  
 భారము శ్రీవేంకటేశుపై బెట్టుటేశాంతి ।  
 ధీరత తోడుత గుణాతీతుండౌటేశాంతి ॥

322

సామంతం.

పల్లవి

భక్తవత్సలుండవుగా భావించ నీకీదెదగు ।  
 శక్తిసీకంతై నఁగద్దు సర్వేశ్వరా ॥

(చరణము)

నావాడవేయని పుండు నలి నీవెవ్వరికైన ।  
 ఆవల నందరి వాండవై పుండుదువు ।  
 భావించ నిందుకొఱకా బహుయాపుండవై తివి ।  
 వేవేలు శిరసులతో విశ్వమూరితి ॥  
 నీవేరు నానాలికపై నలకొనె యారీతి నే ।  
 దాపై యిందరి నోళ్లం దగిలున్నవి ।  
 యేవున బెక్కునామము లిందుకా పెట్టుకొంటివి ।  
 వోపి నానాశబ్దములతో నువిధరా ॥  
 యేలికపు నాకని యెంచుకొండ్లునేపొద్దు ।  
 యీలీల నందరికి నేలికవట ।  
 తాలిచితి వసంతావతారాలు నివి పనికా ।  
 వేళతో నానాగతిశ్రీవేంకటేశ్వరా ॥

323

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

సామంతం.

పల్లవి

భావించనేచి నవారి భాగ్యముకొలదిముక్తి ।

శ్రీవల్లభుండె జీవన్ముక్తి ॥

(చరణము)

చూచితలంచెవారికి సులభాననుండుముక్తి ।

కాచుకున్నవారికి గలదుముక్తి ।

చేచేత నందుకొంట చేరువనే వ్రుండుముక్తి ।

యేచికొలిచితె దనయింటనుండుముక్తి ॥

తగిలిసాము శేశితె దనలోనున్నదిముక్తి ।

వగ లేకుండితె భూమిపై దెముక్తి ।

నొగలక నుడిగితే నోరనె వ్రున్నదిముక్తి ।

బగివాయకుండితే బట్టబయిటనెముక్తి ॥

ధరియించుకుండితె తనువుపై నుండుముక్తి ।

అరశితె గురుస్మరణందుండుముక్తి ।

యిరవై శ్రీవేంకటేశు నెప్పుడు శేవించ్చితేను ।

దొరకి పుణ్యులకు నెదుట నుండుముక్తి ॥

32౯

గుజ్జరి.

పల్లవి

యాయీయాయీ యాయీయాయీ యాయీరీతి ।

నాగుణముయిదె నాయందెతగిలెను ॥

(చరణము)

మనస్సున నే నినుదలంచి ।

మాటలంగొనరుదును ।

వొక్కొక్కపరి ।

వినయముతో నీకువేవేలు మ్రొక్కులు మ్రొక్కుదును ।

## తాళ్ళపాళం కవుల కృతులు

వొక్కొకపరి ।

మనంబగుభక్తిని బయలు ।

కొంగిట నలముదును వొక్కొకపరి ।

తనియక వేడుకతోను డైమానినుంటాగదుదును ।

జగత్తున నేనినువెదకి సాదెకువపుదును ।

వొక్కొకపరి ।

పగటున నీనామములు పాడుచుం జెలంగుదును ।

తగులుచు నినుంబూజించి తగం బ్రియమునంజొక్కుదును ।

వొక్కొకపరి ।

నిగమములను నిన్నువిని నీరజనాభా వెర వెరగందుదును ॥

అంతల నీమహిమగని అటునీదాప్యమే కోరుదును ।

వొక్కొకపరి ।

చెంతల నీదాసులంజూచి నేవనేళి నిను నడుగుదును ।

వొక్కొకపరి ।

అంతరంగమున శ్రీవేంకటేశ ।

అలమేల్ మంగతో బాడచూపితివి ।

సంతసముననే నీపాదములకు శరణువొచ్చి ।

నేబ్రదికితిని ॥

350

అలిత.

శ్లో

కొనరితితో బెనంగి గునిశిమోక్షమాడుగ ।

వెననీబంట్ట నింతె నీవె దిక్కునాకు ॥

(అదామ)

బలిమిని బిడ్డండైన బ్రహ్మంతవాడనా ।

అలసముద్రుండుమామ యంతవాడనా ।

చలువైన నీమఱింది చంద్రు సంతవాడనా ।

యెలమి నీతో బుట్టిసయ్యుండుసంతవాడనా ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

చనవున మీతండ్రి కస్యపునంతవాడనా ।  
 అనుజుండై న లక్ష్మణునంతవాడనా ।  
 మనవికి మీబావ ధర్మజునంతవాడనా ।  
 అ.ప.ంగుందాతె నభీష్టునంతవాడనా ॥

నునికై నయల్లుండభిమన్యునంతవాడనా ।  
 అనిరుద్ధుండ మనుమండంతవాడనా ।  
 ఘనుండ శ్రీవేంకటేశకల్పించి నీవాడించ్చుంగా ।  
 పనిపూనిమెలగేటి ప్రతిమెనునేను ॥

౩౮౦

సాళంగనాట.

పల్లవి

కావకుంటె నేదిగతి కమలాక్షా యిందరికి ।  
 నీవే వుపకార్తివై నిలిచితిగాక ॥

(చరణము)

జీవురిడిరెకొఱకు శ్రీరంగవేంకటాద్రి ।  
 దేవభూములందు నీదివ్యమూర్తులు చూపి ।  
 వేవేలు నీగుణములు వేదశాస్త్రములందెల్లి ।  
 యీవలరక్షించేవు నిన్నే మనినుతింతుము ॥

అంతట బాదతీర్థములై న గంగాదినదులు ।  
 పొంతన యేడేడకు పుణ్యపురుషులనిల్చి ।  
 వంతదీర నేకాదశీవ్రతాచారాలుగల్పించి ।  
 యెంతెంతప్రయాసపడే విదేషనై నీవు ॥

నానావిధమంత్రపు నీనామజపముగల్పించి ।  
 ధ్యానము యజ్ఞము మొదలై న పూజలు గడించి ।  
 యీనెపాన శ్రీవేంకటేశ బ్రదుకుమనుచు ।  
 కానుకగొనియిచ్చేవు ఘనవరములను ॥

౩౮౧

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గౌళ.

పల్లవి

వేడ విచారాలువద్దు విష్ణుండితండె ।

యెడయనివరములిచ్చి నీ దేవుండె ॥

(చరణము)

ముంన్ను బలభద్రునికి మూర్తియై నిలిచినవాడు ।

సన్నిధై మునులచేఁబూజగొన్నవాడు ।

బెన్నుమీర శేషాద్రికి శిఖరమైయున్నవాడు ।

యిన్నిటికెక్కుడైన వాడిదేవుండె ॥

చదువులలోఁజెప్పి స్వయంవ్యక్తమైనవాడు ।

కదిశి గుహుని సేవగై కొన్నవాడు ।

వెదకంగా సురలకువిశ్వరూపై యున్నవాడు ।

యెదుటఁగానంగవచ్చె నీ దేవుండె ॥

తొండమాంజక్రవర్తితో మాటలాడినవాడు ।

నిండుకొనిపెద్దలకు నీడైనవాడు ।

అండ్డనె (శ్రీ)వేంకటేశుండలమేలుమంగతోడ

యెండనీడ కన్నుల వాడిదేవుండె ॥

3౮౩

కాంబోధి.

పల్లవి

అటుగాన శరణంటె అపరాధములెంచకు ।

తటుక్కున బ్రదికించి దయంజూడవె ॥

(చరణము)

యెంచరాని నేరముల యిన్నిఁజేసి యేలికకు ।

వంచనతో మ్రొక్కితే భావముగరంగు ।

పొంచి పొంచి వెగటుగాబోరినవాడైనను ।

మంచిమాటలాడితె సమ్మతి హితుండొను ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ఆనాజ్ఞ దోశినట్టి యాతండ్ల న యేలికకు ।  
కానిక చేతికిచ్చితే గరుణపుట్టు ।  
మొనములో సొమ్మెల్లాముచ్చిలించి తినివచ్చి ।  
ధీనతలో లెంకయైతే దిగులెల్ల బాపును ॥  
వాలాయించి దూరుచేశివచ్చియైనా యేలికకు ।  
వేళగాది కొలిచితే వేడుకపుట్టు ।  
యీలీల శ్రీవేంకటేశ యేజాతివాడైనను ।  
మూల సీముద్రమోచితె మునుపే రక్షింతువు ॥

౩౪౪

శ్లో.

పల్లవి

యితండ బ్రహ్మస్వరూప మితండ పరతత్వము ।  
యితండ స్వయంవ్యక్తమితనితలంచుండ ॥

(చరణము)

హరి వేంకటాద్రినుండునని పురాణములు చెప్పు ।  
పరమేష్ఠికి విశ్వరూపము చూపెనందురు ।  
సరుసనే జనులకు స్వస్థములో మాటలాడ ।  
పరుషలకు వరాల్పైపై నిచ్చెను ॥

మునులుపూజించిరట మున్నెయామూర్తిని ।  
సనకాదియోగీంద్రులిచ్చటనె వేడకిరట ।  
యెనలేనిమహిమలు యెప్పుడునుంగలవట ।  
ఘన దివ్యజ్ఞాన సిద్ధిగలవాడట ॥

అలమేల్ మంగపురమందుగాపురమున్నది ।  
యిలశ్రీవేంకటేశుండితండ వున్నాడు ।  
తలంప నితనిపేరేధరించి లోకులెల్ల ।  
తెలుసుకొంట దానెద్రిప్తదేవుండు ॥

౩౪౫



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

గుజ్జరి.

పల్లవి

యొక్కడ పోయెనో జాతస్మరత్వము యేమిసేయంగలవాడను నేను ।

దిక్కు నీవె హరినన్నుంగాచుటకు దేవదేవ యింకబోధించవే ॥

(చరణము)

తిరముగ జన్మాంతరమున సంపాదించిన సుజ్ఞానంబున ।

స్మరించి యీపుట్టుగున గడమనె సాధించెదనని యంటెనా ।

అరయం దల్లిగర్భంబున వెడలినయపుడె అన్నియుమఱచితిని ।

ధరలోపలనే విడువకత్రావిన మరులుంబాలు ననుమక్కుంజేసెను ॥

అంతటనేబెద్దవెరిగి బుద్ధెఱింగి అటు నీమూయాప్రపంచమునను ।

దేతల బహువిధనృప్తిలోదగిలి చిక్కువడుచు నేబ్రమశీతిని ।

చింతించి నేమటివెక్కులు చదువుచు చిత్తములో బహుసంశయములోబడి ।

అంతటనంతట జరగి జరగి కడునజ్ఞానముపాలై తిని ॥

ముదిశిన పిమ్మట లోభమోహములు ముంచుకొనంగ నటులోలుండనై తి ।

వదలక భవీష్ట బ్రహ్మదేవుండటువ్రాశిన వ్రాతలు నిజమాయె ।

చెదరక యలమేళమంగ విన్నపము చేకొని శ్రీవేంకటేశ కాచితివి ।

బ్రదికితి నింక నాచార్యునియానతి ఫలియించెను నాభాగ్యమువలన ॥

302

బాళి.

పల్లవి

సంగరహితుండై నంగాక శాంతమాతృ కేలగలుగు ।

సంగతెఱంగనట్టి వారిజాడలూరకుండునా ॥

(చరణము)

వెలయ నన్ను పొంతనున్న వెన్న గరంగకేలమాను ।

పెలుచంజల్ల తోడిపాలు పేరకుండునా ।

అలరి యరడువద్దీతీగె అంటంబారకేలమాను ।

చెలులసరసనున్న వారి చిత్తమూరకుండునా ॥

## అధ్యాయ సంగీతము

బెరళి యినుముతోడియగ్ని ప్లేట్టు వడకయేలమాను ।

విరులతేనెచూచి తేటివిడువనేచునా ।

వొరళి యుల్లింగూడికప్రముగె గంభమేలమాను ।

శిరులతోడమెలంగువారు చింతలేక వుందురా ॥

పూరిచవుటనేల జలములుప్పనుండకేలమాను ।

పూరుంగాయకదవ బెల్లుపురులకుండునా ।

కోరి శ్రీవేంకటేశుకొమ్మ యలమేలుమంగ ।

జేరకున్న వారి కతలు చెప్పనెట్టువచ్చును ॥

352

మలహరి.

పల్లవి

మరవంగనియ్యదు రేచుచు మాయాప్రపంచమిదివొ ।

తెఱంగింకనేదో తెలియదు దేహము మోచినను ॥

(చరణము)

యెక్కడి మనోరథంబులు యెన్నోతలపునంబారును ।

తక్కక భుజించి యేకాంతంబున నున్నపుడు ।

చొక్కపుచుట్టరికంబులు చుట్టుక యింట్టికి వచ్చును ।

గ్రక్కున సంసారబంధము కట్టుకొనినయంత ॥

పెనగొని పంతపుమాటలు పెక్కులునోరనువెడలును ।

గొనకొని నలుగురిలోపలం గూరుచుండినవేశ ।

వనితలు వద్దనేవుండ్లి వాపులుతానె కూడును ।

మనసాడంబడి తనలో గామముమిక్కుటమైన ॥

చేతులంబెనగొని కర్మము చేతలుయేమో సేయించు ।

యెతులరాజ్యమదంబున నెనశిన సమయమునా ।

యీతల శ్రీవేంకటేశ్వర యేలితివిటు ననునీవే ।

కొతుకముగ శరణాగతికాచును మమ్మెపుడు ॥

353

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

సామంతం.

పల్లవి

నేనె భాగ్యవంతుండను నీకృపగలిగెను నాకు ,  
జ్ఞానమిచ్చితివి నేనంసారము సేయంగాను ॥

(చరణము)

పుట్టుదరిదుండై పున్నప్పుడు వచ్చినసంపద ।  
అట్టే వేపచేదుడాగె యప్పటితీపు ।  
దట్టమై యాకలిగొన్న తటిగలయాహారము ।  
గట్టి గాజవియైనట్టు గలిగె నీభక్తి ॥

చిక్కులేక భీతివాళిన మీదిసంతోషము ।  
నిక్కపురోగము మానినసౌఖ్యము ।  
మిక్కిలి యప్పులు దరిమెరిసె దొరతనము ।  
గ్రక్కున నాకబ్బినట్టు గలిగె నీభక్తి ॥  
జడిశి యెండదాకిన సమయమందలి నీడ ।  
అడవిలోపల సహాయమైనతోడు ।  
అడరి దొరకినట్టు అట్టే శ్రీవేంకటేశ ।  
కడంగి నీకృపవల్లంగలిగె నీభక్తి ॥

౩౩౯

వరాళి.

పల్లవి

ఆమూరితియే యీమూరితి అందునిందు భేదము లేదు ।  
సామార్కనేత్రుండ విశ్వరూపములు చూచినవారమే మునుయేము ॥

(చరణము)

బలిమితోడ వత్సాపహరణమున బ్రహ్మకుని మాయ చూపితివి ।  
విలసిల్లంగ రణభూమిని నరునకు విశ్వరూప మటుచూపితివి ।  
అలరిని నీరూపు జలమధ్యంబున అక్రూరునకటఃజూపితివి ।  
చెలంగి కుమారస్వామికి నారూపు శ్రీవేంకటగిరింజూపితివి ॥

## అధ్యాయ సంకీర్తనలు

దైవికముగ దుర్యోధనునభను ప్రతాపము సీరూపు చూపితివి ।  
ఆవిధముననే సీరూపము దక్కునాశ్రమమున నటుచూపితివి ।  
సీవిధమెఱంగని భీష్మకు నీకు మఱి నిర్మలరూపము చూపితివి ।  
శ్రీవేంకటగిరి నారూపంబెచేరి పరుషలకుంజూపితివి ॥

పుట్టినపుడె వసుదేవునకు చతుర్భుజములని రూపు చూపితివి ।  
జట్టిగ గొల్లెతలకు రూపము రాసక్రీడలలో జూపితివి ।  
యిట్టె నారదునకు ద్వారకలో యింటింట సీరూపు చూపితివి ।  
పట్టుగ శ్రీవేంకటేశ్వర ఆరూపమే మానీష్వుడు చూపితివి ॥

30

సామంతం.

కల్లవి

దైవమా సీతప్పు లేదు తలంచేవారి భాగ్యమే ।  
వేవేలుగా నుతియించి వేదములే నిన్నును ॥

(చరణము)

సీవు గలవనే చోట సీగుణములుగలవె ।  
సీవు లేనిచోట నిగుణమాను ।  
భావించితె మనసులోంబరగు సీసాకారము ।  
ఆవలనిన్నుంగాన నిడడే నిరాకారము ॥

యెఱింగి కనుగొంటెను యీజగమెల్ల నిజము ।  
యెఱంగక మఱచితె నింతామిథ్యా ।  
పుటకభక్తిసేసితేను నుండునందు భేదము ।  
నెఱయనొల్ల కుండ్లితే నిలుచున భేదము ॥

తపము ఫలించెనంటె దండనుండు మోక్షము ।  
యెపుడునిష్ఫలమంటె యెన్నుండు లేదు ।  
కృప నలమేల్మంగకధిప శ్రీవేంకటేశ్వర ।  
కపటములింకనేల కావవెయిందఱిని ॥

31

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

లలిత.

పల్లవి

కటకటా యాయాత్మలే గతి నీడెరగలరు :  
యిట్టు నీకుశరణంబై యిట్టై రక్షింతువు ॥

(చరణము)

చేరి నీమహిమ చిరజీవులనడిగేమంటె ।  
ఆరీతి జీవులు బ్రహ్మాదిదేవతలెంతె ।  
వారం దమపుట్టినయివ్వలగానితొల్లింటి ।  
నీరూప మింతింతని నిశ్చయింపలేరు ॥  
అందరికి శృతులే ఆధారమనాదినుండి ।  
పొండ్లుగా నడిగేమంటె పొడచూపవలియును ।  
కండ్లువరుషుల పాతక్రమములవచ్చెనింతె ।  
అందరియధాములు నిశ్చయములు సేయ లేరు ॥  
అదిగాన యెంచి సనకాదులు శుకాదులును ।  
మొదలనే నినుంగొల్చి ముక్తులనిపించుకొనిరి ।  
అదనందక్కిన పుపాయముల నింతపున్నదా ।  
వదిల యలమేల్ మంగపతి శ్రీవేంకటేశా ॥

3౯౨

జాళిరామక్రియ.

పల్లవి

యింతమాత్రము మానె మమిందునికేమిగూడిని ।  
చెంతధర్మమునకు రక్షించేవు నీవు నన్ను ॥

(చరణము)

పిడికెడు బియ్యమె పేదరికంబగువేలిమి ।  
తోడింబడ సంధ్య మూడుదోశిల్లునీళ్లు ।  
నుడిగి జపమువేళ నూటయెనిమిదెంచేచి ।  
తడుపుకొనేది తీర్థస్నానములన్నియును ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

పూరకయా కలిగొని వుండేది మావ్రతములు ।  
 నిరసపుటాహారాలు నిష్పల్లెను ।  
 పూరందోటలపువ్వులొగి దేవపూజలు ।  
 గొరమైనబ్రతుకులు కోరేటి తపములు ॥  
 బలసాకుతిలలు దభాలు పితృపూజలు ।  
 పలుకకుండేది మాబలుమోసము ।  
 యిలపై శ్రీవేంకటేశ యిందు నిన్ను మెప్పించేమా ।  
 కలిగినదిమాకు నీకరుణెకాకా ॥

3౯౩

సామంతం.

పల్లవి

యెట్టుదోయవచ్చు వినినెంతటి వారికైనను ।  
 పట్టి నీకు శరణంటె బ్రదికింతువు గాక ॥

(ఛరణము)

మాలతనమునంటిది మతిందగులుంగామము ।  
 అలరిముట్టు వంటిది యంటుంగ్రోథము ।  
 కేలినొదిగించు నెంగిలివంటిది లోభము ।  
 వాలాయించి యెందుండ్ల నావచ్చునులోకులకు ॥  
 చుట్టి మధ్యమువంటిదె చొక్కించు మోహము ।  
 వట్టిమాంసము నంటిది వయోమదము ।  
 పుట్టిన భ్రమవంటిది పొదిగిన మచ్చరము ।  
 వట్టిపడి నోహరించు నూరక ప్రాణులను ॥  
 గోడమటుంగువంటిది గుట్టు తోడినంసారము ।  
 విడవి కట్టువంటిది వేడుక యాశ ।  
 యీడనె శ్రీవేంకటేశ యేలితివి నీదాసుల ।  
 జాడదప్పనియ్యవు యీచందము జీవులదె ॥

3౯౪

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

శంకరాభరణం.

పల్లవి

తనమనసే తనకు తారుకాణ వచ్చుగాక ।

విను కలి పరబుద్ధి వీనులంబట్టినా ॥

(చరణము)

చుట్టమైనవాడు తన చోటికి నమ్మికే గాక ।

పెట్టివాడు సతమానా వేగినంతను ।

అట్టె తనయింటియన్న మాకటికొడగుంగాక ।

పొట్టం బారుగువిందులు పొద్దు దప్పకుండునా ॥

వాడికయైన యిల్లాలు వంశమునకెక్కుంగాక ।

కూడగొట్టుకాంత తనకులమయ్యెనా ।

వాడలో మంచిగుణము వాసివన్నెందెచ్చుగాక ।

యేడనై నా యపకీర్తి హీనమెకదా ॥

యెక్కువ హరింగొల్పితే నిహపరములిచ్చుంగాక ।

తక్కిన దేవతలింతటికొ పేరా ।

చక్కని శ్రీవేంకటేశుండు సర్వాంతరాత్మకుండు ।

తక్కువ మనుజులాల తలంచి బ్రదుకరో ॥

3౯౫

శ్రీరాగం.

పల్లవి

యెట్లు వేగించేదిందుకె గురేశితరకాండ్లు ।

పెట్టివేమి నేముమంటా వెన్నడించేరిపుడు ॥

(చరణము)

వొంటికాలం గుంటిగకుంటి పూరిబందెలకుంజిక్కి ।

పంటదాకా దున్నె నొక్కపసురము ।

గంటు గంటు లాకలాత్తి కల్లలనడిమిపంట ।

కుంటివాడు గావలుండి కుప్పలేరుపరుచె ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

కలదిక్కుక్కిమంచము కన్నవారెల్లంబండేరు ।  
 తలతోదొగ్గినంబులిదావకూళ్లు ।  
 వెలంగంతలకొంపలు విడుంబట్టుచూపేరు ।  
 తలవరులెందులోన దప్పువెదకేరు ॥  
 మోళ్లుచెడ్డవాడొకండు పుభయమార్గము గొని ।  
 కల్లదొరపుట్టుబడి కడుంగట్టిని ।  
 చల్లని శ్రీవేంకటేశ సకలలోకపతిని ।  
 యిల్లదే నీశరణంటిమిందరినిగావలె ॥

3౯౬

లలిత.

పల్లవి

తప్పదు తప్పదు దైవముకృప యిది ।  
 ముప్పిరి సంతా ముకుందుడే ॥

(చరణము)

వెక్కనప్రమతి వెలుతులుదేరిన ।  
 నెక్కడచూచిన నీశ్వరుండ ।  
 గుక్కక యాసలు గోసి వేళినను ।  
 నిక్కమడుగడుగు నిధానమె ॥  
 పొంచి శరీరపు భోగములుడిగిన ।  
 చుంచుబాపములు సుకృతములె ।  
 దంచేటివిషయపు తగులమింబాసిన ।  
 యెంచి చూచినను యిహాఘోషరము ॥

శ్రీవేంకటవతి సేవె కలిగిన ।

వేవేలు వగలువేడుకలె ।

చేవదీరె సందియములేదిదె ।

భావమునమ్మిన ప్రపన్నులకును ॥

3౯౭



## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

శాళి.

పల్లవి

దేవ సీవి చేడెందుకు దీనికింగా నింతయేల ।  
యేవేళ మాయెరుకలు యెందుకుంగొలుపును ॥

(చరణము)

యెవ్వరివశములు బుట్టిరింగినడచె మన ।  
యివ్వల నారాయణ సీవియ్యకలేదు ।  
దప్పు చేరువ మనసు యిచ్చయితే గనక ।  
రవ్వగ మృగాదులెల్ల రాజ్యమేలనేరవా ॥  
సారెకు నిన్నుందలపించ జంతువులవశమా ।  
కేరి సీవు జిహ్వంబలికించగాగాక ।  
యారీతి లోకమెల్లం దమయిచ్చకొలందులనయితే ।  
దూరానగొక్కెరలు చదువవా వేదాల్లు ॥  
యిందరి పాపపుణ్యాలు యిన్నియు సీచేతలే ।  
కందువ స్వతంత్రులుగారు గాన ।  
చందపు శ్రీవేంకటేశ శరణంటినిదె సీకు ।  
చెంది సీవెకాతుగాక చెంతటనువలెనా ॥

౩౯౮

సామంతం.

పల్లవి.

పరుసమొక్కటెకాదా పయిండిగా జేసేది ।  
అరయ లోహమెట్టున్నా నందుకేమి ।

(చరణము)

వనజనాభునిభక్తి వదలకుండినజాలు ।  
మనసు యెందుదిరిగినా మఱియేమి ।  
మొసళి ముద్రలుభుజముల నుండితేజాలు ।  
తనుమెంత హేయమైన దానికేమి ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

శ్రీకాంతునామము జిహ్వాదగిలితెజాలు ।  
 యేకులజుండైనను హీనమేమి ।  
 సాకారుడైన హరిశరణుచొచ్చినజాలు ।  
 చేకొని పాపములన్నిచేసిననేమి ॥  
 జీవుండెట్టున్ననేమి జీవునిలోయంతరాత్మ ।  
 శ్రీవేంకటేశునకాచింతయేమి ।  
 యేవల సంబరమైన యిహమైన మాకుజాలు ।  
 కే వశమాయె సతండుకడమలింకేమి ॥

౩౯౩

భూపాశం.

పల్లవి

మిన్నక వేషాలు మాని మేలుకోవయ్యా ।  
 సన్నల నీయోగనిద్రచాలు మేలుకోవయ్యా ॥

(చరణము)

ఆవులు పెనులకుంగా నటచిం చిదుకవలె ।  
 గోవిందుండ యింక మేలుకొనవయ్యా ।  
 ఆవలి వలిపడుచులాటలు మరిగివచ్చి ।  
 త్రోవగాచుకున్నారు ప్రొద్దున మేలుకోవయ్యా ॥  
 వాడల గోపికలెల్లావచ్చి నిన్నుముద్దాడం ।  
 గూడియున్నారెడె మేలుకొనవయ్యా ।  
 తోడనె యశోద గిన్నెతో బెరుగువంటకము ।  
 యీడకుండెచ్చిపెట్టె నింక మేలుకోవయ్యా ॥  
 పిలిచినందగోవుండు పెరుకొనియుడె కన్నుం ।  
 గొలుకులువిచ్చి మేలుకొనవయ్యా ।  
 అలరిన శ్రీవేంకటాద్రిమీది బాలకృష్ణ ।  
 యిల మామాటలు వింటువింక మేలుకోవయ్యా ॥

౪౦౦

## తాత్పర్యపాకం కవుల కృతులు

పాడి.

పల్లవి

యిందునుండ మీకెడలేదు ।

సందడిసేయక చనరో మీరు ॥

(చరణము)

నాలుక శ్రీహరినామంబున్నది ।

తూలుచుంబారరో దురితములు ।

బారిభుజంబునచక్రంబున్నది ।

తాలిమి భవబంధములటుదలరో ॥

అంతయ్యామై హరిపున్నాడిదె ।

చింతలువాయరో చిత్తమున ।

వీంతలజెవులను విష్ణుకథలివిగొ ।

పొంతంగర్మములు పొరోమీరు ॥

కాపయి శ్రీవేంకటపతి పేరిదె ।

నాపై నున్నది నయమునను ।

కోపపు కామాదిగుణములార మీ ।

రేపున కడంగడ నెందై నంబోరో ॥

కం

రామక్రియ.

పల్లవి

నీయాజ్ఞ దలమోచి నీదేహధారినితి ।

యీయెడ గోవిందుండ నేసిడే రెడెట్లో ॥

(చరణము)

తనువు వెనరినాను తలంపువెనరదు ।

ధనముగడించేటి తరితీవున ।

చెనకి మగండువిడిచిన మామవిడువని ।

పనియాయె హరి నాబ్రదుకుజాడయెట్లో ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

ప్రాయముముదిశినను భావముముదియదు ।  
 వేయైన సంసారవిషయాలను ।  
 వోయయ్య కలివోసెనా పుట్లదిక్కుచూచేదె ।  
 మాయదాయనింక నామననుజాడెట్లొ ॥  
 కడలేని నావిధులు కన్నులారంజూచి నీవు ।  
 నడుమ శ్రీవేంకటేశ నన్నునేలితి ।  
 నొడుగులు దప్పినను నోముపలముదప్పని ।  
 అడియాలమచ్చెనాకు నానతిచ్చితెట్లొ ॥

౪౦ ౨

భూపాశం.

పల్లవి

మేదిని జీవులంగావ మేలుకోవయ్యా ।  
 నీడయ మాకెల్లరక్ష నిద్ర మేలుకోవయ్యా ॥  
 (చరణము)

తగుగొపికలకన్న దామరలువికసించె ।  
 మిగుల సూర్యనేత్రుండ మేలుకోవయ్యా ।  
 తెగువరాక్షసులనే తిమిరమువిరియంగ ।  
 నెగడిన పరంజ్యోతి నిద్ర మేలుకోవయ్యా ॥  
 ఘనదురితపు నల్లంగలువలు వికసించె ।  
 మినుకుశశివన్నుండ మేలుకోవయ్యా ।  
 పనిపడి వేదాలనెఱుఁగులెల్లంబలుకంగ ।  
 జనక యాశ్రితపారిజాత మేలుకోవయ్యా ।  
 వరలక్ష్మీ కుచచక్రవాకములొండొంటిరాయ ।  
 మెరయు దోషారహిత మేలుకోవయ్యా ।  
 పోరశి నీవు నిత్యభోగములు భోగించ ।  
 నిరతి శ్రీవేంకటేశనెండు మేలుకోవయ్యా :

౪౦౩

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

లలిత.

పల్లవి

ఆతుమ సంతసపెట్టుటది యెఱుకాతా ।

నేతేరువునొల్ల కండుటిదియే యెఱుకా ॥

(చరణము)

ముంచినబంధములలో మునుగుడు వడకతా ।

సంచలవిడందన్నుటది యెఱుకా ।

చంచలపువిషయాల సగుడు ముగ్గుడుగాక ।

యెంచిహరిందలపోయుటిదియే యెఱుకా ॥

పాయనియధఃములకు బంట్టుబంటై తిరుగక ।

ఆయతమై మోసపోనిదది యెఱుకా ।

ప్రాయపుగామినులతో బలుమారుఁజేయుపొందు ।

పెయమని తలపోయుటిదియే యెఱుకా ॥

ధరమీదంగల ప్రాణితతులనోప్పించక ।

అరయంగ సముండగుటది యెఱుకా ।

గతిమల శ్రీవేంకటపతిదాసుండై ।

యిరవొంద నుఖించుటిదియే యెఱుకా ॥

౪ ౪

రామక్రియ.

పల్లవి

యిందిరానాయక యిదె వోమాపాటు ।

చెందె నీవే గతి చేకొనవయ్యా ॥

(చరణము)

తీసెంగొరికతిదివులోకవంక ।

లాసె సంసారలంపటము ।

మూసె గర్మముమునుకొని పరచింత ।

నేనేదేమింక జెప్పేదేమి ॥

## అభ్యాత్మ సంకీర్తనలు

వచినాసలు వలసినచోటికి ।  
 పొంది దుగుణభోగములు ।  
 ముంచి యావనమోహాంధకారము ।  
 యెంచేదేమి సోదించేదేమి ॥  
 యెఱింగి జత్తము యించుకించుకనిన్ను ।  
 మఱవని నీపై భక్తిమరినుండగా ।  
 నెఱి శ్రీవేంకటపతివి నీవెకాతువుగాక ।  
 వెఱచి నేజేసే విన్నపమేమి ॥

రంగ

### రామక్రియ.

పల్లవి

సారాయణాయ నమో నమో నానాత్మనే నమో నమో ।  
 యీరచనలనే యెవ్వరుదలంచిన యిహపరమంత్రములిందరికి ॥

(చరణము)

గోవిందాయ నమో నమో గోపాలాయ నమో నమో ।  
 భావజగురవే నమో నమో ప్రణవాత్మనే నమో నమో ।  
 దైవేశాయ నమో దివ్యగుణాయ నమో నమో యశఃకు ।  
 యీరచనలనే యెవ్వరుదలంచిన యిహపరమంత్రములిందరికి ॥  
 దామోదరాయ నమో నమో ధర్మేశాయ నమో నమో ।  
 శ్రీమహిళాపతయే నమో శివార్చననే నమో నమో ।  
 వామనాయ తే నమో నమో వనభాగ్యాయ నమో నమో ।  
 యీమేరలనే యెవ్వరుదలంచిన యిహపరమంత్రములిందరికి ॥  
 పరిపూర్ణాయ నమో నమో ప్రణవాగ్రాయ నమో నమో  
 చింతనశ్రీవేంకటనాయక శేషశాయినే నమో నమో ।  
 సరకధ్వంసాయ నమో నమో సరసింహాహ్వయ నమో నమో ।  
 యీరపుగ నీగతినెవ్వరుదలంచిన యిహపరమంత్రములిందరికి ॥

## తాళ్ళపాకం కవుల కృతులు

లలిత.

పల్లవి

అంతర్యామి అలశితి సొలశితి ।  
యింతట నీశరణిదె చొచ్చితిని ॥

(చరణము)

కోరినకోకులు కోయనికట్లు ।  
తిరవు నీవవి తెంచకా ।  
భారపుబగ్గాలు పాపపుణ్యములు ।  
నేరుపులజో నీవు నీవువద్దనకా ॥  
జనులసంగములం జక్కరోగములు ।  
విను విడువవు నీవు విడిపించకా ।  
వినయపుడై న్యము విడువని కర్మము ।  
చనదదె నీవిటుసంతపరచకా ॥

మదిలోచింతలు మయిలలు మణుంగులు ।  
వదలవు నీవవివద్దనకా ।  
యెదుటనె శ్రీవేంకటేశ్వర నీవదె ।  
అదనంగాచితివి అట్టిటనకా ॥

౪౦౭

ఆహితి.

పల్లవి

దేవ నీమాయ తిమిరమెట్టిదో నా ।  
భావము చూచిగొబ్బనంగావలె ॥

(చరణము)

వెడదుఃఖమపుడెల్ల వెనరుచుండుదుగాని ।  
తడవి విరతింబొందితలంగలేను ।  
అడియాసలందిరిగి అలయుచుండుదుగాని ।  
మడిదోనకుల నివిమానలేను ॥

## అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

హేయము శ్రీసుఖమని యెఱుంగుచుండుదుగాని ।

పాయపుమదము చేతం బాయలేను ।

పాయని పాపాలుచూచి భయమందుచుండుదుగాని ।

వోయయ్య యివిసేయకుండలేను ॥

కలకాలమిన్నియును గందు విందుంగాని మఱి ।

యెలమినొక్కటనైన యెచ్చరలేను ।

బలిమి శ్రీవేంకటేశబంధముక్తునింజేసి ।

తలంపులో నెలకొని దయంజూడవయ్యా ॥

రం

పాడి.

పల్లవి

అభయమభయమో హరినీకు ।

విభండవంతటికి వెరవింకనేది ॥

(చూడము)

జడిగొని మడిలో శాంతము నిలువదు ।

కడుంగడు దుస్సంగతివలన ।

యిడుమలేనిసుఖమించుకగానము ।

అడియాసల నాయలమటవలన ॥

తలంపులోన సీతత్వమునిలువదు ।

పలులంపటముల భ్రమవలన ।

కలిగిన విజ్ఞానగతియును దాగెను ।

వెలివిషయపు పెరివికులవలన ॥

ప్రక్కనఁబాపపుబంధములాడెను ।

చిక్కక నినుం దలంచినవలన ।

చిక్కులువాసెను శ్రీవేంకటవతి ।

నిక్కమునాకిదె నీకృపవలన ॥

రం



## తాత్పర్యము కవుల కృతులు

జూలి.

కల్లవి

కొందరికివి సమ్మతియైతే కొందరికవిగావు ।

యిందరిలోపల నీవెడమాయలు యేగతిందెలిసిన నయ్యా ।

(చరణము)

దూరము కర్మమునకు జ్ఞానముతోడనె వొండొకటికిని ।

దూరము పరమునకుం బ్రపంచము తొలుతవిరూఢంబు ।

దూరము విరతికి సంసారము తుదమొదలేలేదు ।

యారీతుల నీవెడమాయలు యేగతిందెలిసిన నేనయ్యా ॥

కూడదు దేహమునకు వాత్మకు గోత్రవిరోధంబెన్నండును ।

కూడదు కోపమునకు శాంతము గుణావగుణములను ।

కూడదు బంధమునకు మోక్షము కోరికలేకట్లుగాన ।

యేడగొలందిగా శ్రీహరిమాయలు యేగతిందెలిసిన నేనయ్యా ॥

శ్రీవేంకటపతి నన్నీగతింజిక్కించితివి జగమునను ।

భావింపంగరాదు నీమహిమ బహుముఖముల యథాముగాన ।

యేవిధమును నేటికి నాకింక యెందెందని తగిలేదనేను ।

దైవికమగు నీదాసానదాస్యము దట్టినదే నాకు ॥

రగం

పాడి.

కల్లవి

అంతయు నీవె హరిపుండరీకాక్ష ।

చెంత నాకునీవె శ్రీరఘరామా ।

(చరణము)

కులమును నీవే గోవిందుండానా ।

కలమియు నీవే కరుణానిధి ।

తలంపును నీవే ధరణీధరానా ।

నెలపును నీవే నీరజనాభా ॥

## విశ్వాత్మ సంహితలు

తనువును నీవే దామోక్షికానా ।  
 మనికియు నీవే మధుశూధనా ।  
 వినికియు నీవే విఠలుండానా ।  
 వెనకముందు నీవే విష్ణువేపుండా ॥  
 పుట్టుగు నీవే పురుషోత్తమా కొన ।  
 నట్టనడుము నీవే నారాయణా ।  
 యిట్టే శ్రీవేంకటేశ్వరుండానాకు ।  
 నెట్టయినగతి యింక నీవే నీవే ॥

రగం

పాల్కి.

శ్లోకం

అన్నిట నీవంతర్యామి అవుట ధర్మమే అయినను ।  
 యెన్నంగ నీవొక్కండవే గతియిది యేచికోలుతుంటే ప్రవన్నసుగతి ॥

(చరణము)

యేకాంతంబుననుండినవతిని యెనశి రమించుటే నీతిధర్మంబు ।  
 లోకము రచ్చలలోనుండిన వతిలోగొనిపై కొనిరానట్లు ।  
 యీకొలందులనే సర్వ దేవతలయిన్నిరూపులై నీవున్నప్పుడు ।  
 కై కొని నిను బహుముఖములం గొలుచుటగాదా పతివ్రతధర్మంబు ॥  
 పూనినబ్రాహ్మణులలోపల నే నినుంబూజించుట వేదోక్తధర్మము ।  
 శ్వేనకుక్కుటాదులలోపల నిను సరిం బూజించంగరానట్లు ।  
 యీనియమములనే ప్రాకృతజనులను యాశ్వర నీశరణాగతిజనులను ।  
 కానక వొక్కట సరిగాఁజూచుటకాదం వివేకధర్మంబు ॥

శ్రీవేంకటపతి గురువను మఱినేసేవే నాకును శిష్యధర్మము ।  
 ఆవలనీవల నితరమాగ్నములు యాత్మలోన రుచిగానట్లు ।  
 భావింపంగ నకలప్రపంచమును బ్రహ్మసత్యజ్ఞానమనంతము ।  
 కై వశమై యిన్నిటా వెనుతగులుకాదా వివేకధర్మంబు ॥

రగం

## తాత్పర్యపాఠం కవుల కృతులు

అహిరి.

పల్లవి

కొరువంచరో కొటారు ।  
ఆరసి మనసా అంతరాత్మకు ॥

(చరణము)

కొండలపొడవులు కోరికకుప్పలు ।  
పండినపంటలు భవములివి ।  
నిండినరాసులు నిజకర్మంబులు ।  
అండనెయివి మాయారంభములు ॥  
వేలిథాన్యంబులు విషయపురాసులు ।  
పొలివారెటి వూరుపుగములు ।  
కలుషపుమదమున కావుగప్పినవి ।  
అలవిమీర మాయారంభములు ॥  
బడి నింద్రియముల బంతులునురిపె ।  
కడురతుల దండగట్టలతో ।  
యెడనెడ శ్రీవేంకటేశు మహిమలనే ।  
అడియాలపు మాయారంభములు ॥

రగ3

అదిత: గీతానాం సంఖ్యా రగ3.















12472

